Digitaliseret af | Digitised by

Forfatter(e) | Author(s):	Macpherson, James.; [James Macpherson] ; oversatte af Steen Steensen Blicher.
Titel | Title:	Ossians Digte
Udgivet år og sted | Publication time and place:	Kbh. : Den Wahlske Boghandling, [1807-09]
Fysiske størrelse | Physical extent:	1-2 i 1 bd.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 54 8°
1 1 54 0 8 04787 2
+REX

Med de ovntrykte Titelblad

Johns: Helms.

Marie Helms.

F. Hansen

54 322 EX 2

+REX

Ossians

Digte.

Oversatte

af

Steen Steensen Blicher,
Sognepræst til Spentrup og Gassum.

Første Bind.

Kjøbenhavn.
Forlagt af den Wahlske Boghandling.
Trykt hos Andreas Seidelin.

1947 1144

BIBLIOTHECA REGIA BEROLINENSIS

Wilhelm v. Harbou

Hovmester hos Deres Højheder

Princesserne Juliane og Charlotte

tilegnet

af

Oversætteren.

Fortale.

Om Ægtheden af Ossians Digte.

Den britanniske Halvøe har rimeligviis, tillige med Irland, faaet sine første Indbyggere fra det lige over for liggende Gallien. Dette fremlyser klarligen af deres oprindelige Lighed i Skabning, Levemaade, Skikke og Religion, som Julius Cæsar, og efter ham flere romerske Forfattere har beskrevet. Vel beretter Tacitus, at germaniske Colonier skal have sat sig ned i Albion; men skjønt denne Mening ikke er saa grundet som hiin, er det dog ikke desmindre mueligt, at nogle tydske Skarer i ældre Tider kan have sejlet over til Britannien; thi det er ikke aldeles usandsynligt, at Galler og Germanner oprindeligen have været een Folkestamme.

Eftersom nu Gallerne i Engelland formerede sig, have de udbredt sig mod Norden, indtil hele Den

blev befolket. Fra Wales synes end videre det sydlige Irland snart at have faaet sine Indbyggere, ligesom det nordlige Irland og Hebriderne noget sildigere have faaet sine fra Scotland. Dette stadfæstes ved de historiske Mindesmærker, som findes i Ossians Digte. Han skjelner nemlig mellem Ullins Sønner — dem som beboede det nuværende Ulster — og Bolgas Sønner — som boede omtrent i det nuværende Munster. Han beretter videre, at Ullin havde Overkonger af Scotsk Herkomst, og Bolga derimod sine fra den ligeoverfor liggende Deel af Engelland; samt at disse tvende Kongestammer levede i bestandig Fiendskab.

Disse to store Øers Indbyggere vare inddeelte i mangfoldige smaae Stammer eller Horder, hvis Førster stedse bekrigede hinanden, saavel enkelte, som flere i Forening. Krigene endtes sædvanlig med Tvekamp mellem de fiendtlige Førster. Disse boede i ældre Tider i Huse af Træe, sildigere af Steen, ved Bredden af en eller anden Elv; da Almuen rimeligviis nøjedes med Klippehuler og Jordhytter. Deres Forretninger var Krig, Jagt og Sang. Deres Føde var Vildt og tamt Kvæg. Deres Drik formodentlig Mjød. Hver Første havde sin egen Barde, som fulgte ham allevegne med sin Harpe, forestillede hans Gesandt ved fremmede Førster, indbød dem til Fred, Kamp eller Gjæstebud. Han kvad Stridssange for at opflamme Hæren til Tapperhed, Fredssange for at

hæmme Blodsudgydelse, naar een af Førsterne var falden. Om Aftenen besang han Forfædrenes Bedrifter, Krig og Kjerlighed. Men Bardens vigtigste Forretning var dog, at synge over de faldne, da deres Aander ellers ikke kunde samles med deres Fædre i Skyerne; men maatte svæve i den tykke Taage afsides i Kjær og Moser, hvilket blev anseet for den største Ulyksalighed efter Døden. — Sjælden lod en Første sig nøje med een Barde, men jo mægtigere han var, jo flere samlede han omkring sig; og deres Personer vare stedse hellige.

Af udvortes Gudsdyrkelse findes intet Spor hos Ossian: Aarsagen er denne. — Efter Julius Cæsars Indfald i Britannien havde Romerne ofte at bestille med Caledonierne. De sidste maatte stedse vige for Romernes Taktik; skjønt den fornemste Aarsag til deres Tab var deres urigtige Maade at føre Krigen paa. Hver Første anførte nemlig sine egne Folk, som han syntes best; og uden nogen Overkommando, maatte Hæren naturligviis snart bringes i total Uorden. Dette indsaae Trenmor, Ossians Tipoldefader, og han formaaede Førsterne til at vælge en Anfører for de forsamlede Tropper, hvis Magt skulle ophøre med Krigen. Selv var han den første, som saaledes valgtes, og fra den Tid vare Romerne ej istand til at vinde fast Fod i Scotland; men bleve endog ofte overfaldne af de indstrejfende Caledonier, mod hvem de opkastede en Vold, lig

vor Dannevirke. Druiderne, som havde en stor Deel af den værdslige Magt i deres Hænder, blandede sig ogsaa i denne nye Indretning, og modsatte sig Trenmors Families tilvoxende Vælde. Men denne greb til Vaaben, og udrøddede aldeles Druidernes Orden. Religionen, som stedse havde været en Hemmelighed iblant dem, forsvandt med dens Præster; og skjønt nogle af dens Lærdomme vel kan have været bekjendte blandt Folket, maatte de dog snart for første Delen gaae i Glemme. At der findes saa liden Spor til Religion hos Ossian, kan følgelig udledes af tvende gyldige Grunde. For det første vare Druiderne, Religionens Præster, den Ossianske Families afsagte Fiender: og for det andet har Guderne, om man troede paa nogle, kun havt lidet at gjøre med de menneskelige Handlinger. Religionens Levninger, nemlig Sangene over de afdøde, Læren om Aanderne, fandtes nu hos Barderne, en, Druiderne underkastet, Orden, som vedblev, da hiin ophørte.

At Folket dog har havt et Begreb om overnaturlige Væsener er aabenbart; men deres Magt var for ringe til at fortjene Navn af Guder. En Dagens Aand, der stundom viste sig i den yndigste Skikkelse om Middag i den solbestraalede Dal: en Nattens Aand, der kom indhyllet i alle Naturens Rædsler, omkastede Bjerge og Skove: en Tordenens Aand, der udstrakte sin flammende Haand fra Skyen og

dræbte Dalenes Sønner: en Stormens Aand, som oprørte Havet, nævnes vel i de gamles Sange; men deels var deres Magt saa svag, at de ofte maatte vige for en behjertet Kriger, som havde Mod til at gjennemhugge deres luftige Lemmer; og deels er det tvivlsomt, om de ikke ansaaes for afdøde Heltes Aander. For en mægtigere Guddom har Ossian vel anseet den saa ofte omtalte Loda eller Odin; men ogsaa han blev overvunden af Fingal. Overalt var Aandernes Indflydelse ubetydelig, og til et Fatum eller Skjæbnens Guddom findes intet Spor. — Havde Ossian havt Idee om et guddommeligt Væsen, sikkert skulde han ikke have spurgt Solen: hvorfra ere dine Straaler, hvorfra dit evige Lys? — Et Liv efter Døden var en almindelig rodfæstet Folketroe. De afdødes Aander opholdt sig ved Sumper og Moser, indtil Barden havde sjunget over dem, og da saaledes de hos deres Fædre i Skyerne, reed paa Storme fra Sted til andet, (dette var Aarsag til Hvirvelvinde): fortsatte deres Beskjæftigelser her i Livet, talte om de efterlevende, deeltoge i deres Families Skjæbne og advarte dem om forestaaende Farer i Drømme og Aabenbaringer.

Celternes første Dyd var Tapperhed, den anden Gjæstfrihed. Den første Roes var: han er en Lue i Strid; den næste: han er ingen Skye for Vandreren. Deres Forhold mod Kvinderne var ærbart, fuldt af Agtelse og ingenlunde

despotisk. Enkelte Undtagelser ere ingen Beviis herimod. En Kone kunde endog uden skjællig Aarsag skille sig fra sin Mand, og han maatte da dele sit Gods med hende. Ægteskabets eneste Baand var Kjærlighed; men det var stærkt, og holdt som oftest til Døden.

Agerdyrkning var dem aldeles ubekjendt. Deres Konstfærdigheder vare faae: Harpespil, Skibsbyggerie og Vaabens Forfærdigelse. I Fingals Tidsalder synes det dog som Bygningskonsten har begyndt at faae et bedre Udseende. Der tales om Porte og Piller; men siges ej af hvilken Materie de vare gjorte. Deres Harper vare meget simple; formodentlig havde de kun 3 Strenge. — Deres Vaaben vare fuldkomnere, deels af Jern, deels af Kobber. De forstod endog at anbringe Sirater, som sees af Beskrivelsen over Cathmors Skjold i Temora 7de Sang. Deres Stridsvogne har endog været prægtige, forfærdigede af poleret Træe, indlagt med funklende Stene. (Formodentlig af det Slags, som findes paa Scotlands Kyster). Saadanne Vogne havde kun Forsterne Ret til at eje, og deraf det saa ofte forekommende Epiteth af vognbaarne.

At Celterne havde bragt Skibsfarten til saadan en Høide, at de endog besejlede hele Scandinavien, kan slet ikke falde utroeligt, naar man overvejer, at de vare Beboere omgivne af mange mindre Øer, som de jævnlig besøgte; og at de havde Scandinaverne til

Nabver, der meget tidlig foretoge sig vidtløftige Søreiser, og som formodentlig kan have været hines Lærere i denne Videnskab. I stædet for Touge betjente de sig af Remmer, udskaarne af Dyrehuder; og Stjernerne vare deres sikkre Compas.

Trenmor var den første af Ossians Forfædre, der især udmærkede sig ved sin Tapperhed, og tillige den første, der omtales af denne Digter. Hans Sønner vare Trathal, som succederede ham, og Conar som blev Konge i den nordlige Deel af Irland. Combal var Trathals Søn, og den af Ossians Forfædre, som Digteren mindst omtaler, formodentlig formedelst hans voldsomme og uvise Regjering. Han var Fader til Fingal, den fuldkomneste Helt, som baade Historien og Poesien kan fremvise. Hans Krige vare mangfoldige, med Scotter, Britter, Irlændere, Scandinaver og Romere. Ved sine Krige med de sidste, og navnlig med Caracalla, og ved sin Sønnesøns Oscars Tog mod Carausius — er man blevet istand til med temmelig Vished at bestemme Ossians Levetid til det tredie Aarhundrede efter Christi Fødsel. I saadant et Land, paa saadan en Tid, og blandt saadanne Mennesker udgik Ossian til Lyset. Den mægtigste Konge, den fuldkomneste Helt, det ædleste Menneske var hans Fader, de gjæveste Kæmper hans Venner. Han opvorte bant Vaaben og Harper, var Vidne og Deltager i de tappreste Bedrifter, i de højmodigste Handlin-

ger, hørte tusinde Barders Sange til Fingals og sine tappre Forfædres Priis. Hans Sjæl var Ild, og han blev lig sine Fædre i Heltedaad. Men kun i Kampen var hans Sjæl en fortærende Ild, den var dannet end mere for Venskab, Kjerlighed og Sang: den var en Elv, som flød ved liflige Toner*). — Han traadte i sin store Faders Fjed, han knuste de hoffærdige, hjalp de svage og betrængte; og naar Sværdet hvilte sank han i Venskabs og Kjærligheds Favn, og Conas Dal gjenlød af hans Glædes Sange. — Men Aarene fremrandt, de røvede ham sin elskede Everallin. Hans Venner faldt een efter den anden: hans Brødre bortreves i deres faureste Ungdom. Hans eneste Søn, hans Oscar døde: ogsaa Fingal gik til sine Fædre. Ene var den blinde Olding tilbage, ene blant alle sine Venners Grave, og han den sidste af sin Slægt. Da sang Ossian, og gjennem Aarhundrede gjenlød Scotlands Bjerge af hans Kvad.

Barderne lærte hans Sange og de bleve overleverede fra Slægt til Slægt. Fingals Guldalder var ikke mere, dens Heltenaand forsvandt; men Barderne bleve, og deres vigtigste Beskiæftigelse var at lære de Ossianske Sange og meddele de yngere dem. De samledes fra alle Kanter i Riget for at lære nye Digte, og for at berigtige og complettere de engang

*) See Dinamorul!

lærte. Gjennem alle Rigets Forandringer bleve Barderne og deres Forretninger de samme, at synge sin Velynders eller Førstes og hans Forfædres Roes; men fremfor alle de ossianske Sange. Det var højes og laves Moroe i de lange Vinternætter: Hyrdernes Tidsfordriv om Sommeren, deres Forretning om Vinteren. Endogsaa efter Bogstavskriftens og Bogtrykkerkonstens Indførelse bleve faae af Ossians Digte afskrevne og færre trykte. De for deres Ossian saa enthusiastiske Scotter gjemte dem i en troe Hukommelse, og lige til Midten af det 18de Aarhundrede er sikkert saare lidet tabt af disse Sange. — I femten hundrede Aar vare disse Oldtidens kostbareste Levninger bevarede; men nu stod Verden i Fare for at tabe dem, næsten førend den kjendte dem. — Nederlaget ved Culloden, Undertrykkelse og talrige Udvandringer til America, havde underkuet og adsplittet Scotterne. Man fandt ej længere Tid og Lyst at høre paa Barderne; de bleve oversete og ringeagtede. De forsvandt een efter den anden, og hist og her fandtes kun en Olding i en Afkrog af Riget, som kvad sin Digters Sange blant Klipper og Dale.

Da traadte Macpherson frem, og sikkrede sin egen Udødelighed ved at redde Ossians. — Vel havde flere før ham oversat enkelte Stykker i det engelske Sprog; men disse Oversættelser vare næsten slet ikke bekjendte uden for Scotland, og desuden alt for faae og smaae til at kunne gjøre nogen Opsigt. —

Macpherson havde oversat et længere Digt og viist det til sine Venner, og andre Scotter af Lærdom og Smag. Disse understøttede og opmuntrede ham nu til en Reise gjennem Højskotland og Hebriderne, for at samle alle adspredte Levninger af Ossians Digte. Han rejste og kom tilbage beriget med Haandskrifter, som han deels havde fundet saaledes, deels nedskrevet efter gamle Barders mundtlige Foredrag. Nu droftede, adskilte og ordnede han alle disse adsplittede Stykker, og denne hans vedholdende Flid og Skjønsomhed have vi at takke for Temora og Fingal. Thi de bleve hidtil sjungne i mange usammenhængende Stumper, ligesom Homers Rapsodier, førend de bleve samlede af Hipparch. Det faldt aldrig Grækerne ind, at gjøre Pisistrats Søn den Ære, at beskylde ham for Forfatter af Homeri Digte: Scotterne ej heller at gjøre Macpherson til Autor af Poesier, han kun havde oversat. De kjendte dem allerede alle i Originalen, ja endog flere end Oversættelsen indeholder, og som Macpherson, maaskee af overdreven Samvittighedsfuldhed, holdt tilbage. De andre Ossianske Oversættere tilraabte ham almindeligt Bifald saavel for hans hældige Oversættelse, som for hans Skjønsomhed i at sætte de vidt adskilte, dem selv velbekjendte, Stykker tilsammen. Sydskotterne læste og henryktes, Engellænderne læste og undredes: alt var Enthusiasme. Men i Følge den engelske Origi-

nalitet fik nu ogsaa een det høist originale Indfald *) at beskylde Macpherson for det ubegribelige Bedragerie: selv at have skrevet Digte, som alle Secler ville beundre, og sat en andens Navn derunder. Menneskets Bevæggrunde kan ikkun Gud bedømme, og Digteren i det høieste ane; men vist er det, at den overmaade lærde Dr. Johnson var, som andre Engelsmænd, en afsagt Fiende af Scotterne, og fremfor alle af Macpherson, som han udøste sin Harme paa, ved at gjøre ham til Forfatter af Ossians Digte. Engelland studsede ved denne besynderlige Paastand, men Pluraliteten, som til alle Tider har havt en særdeles Forkjærlighed for alt ubegribeligt, som stedse hellere har villet troe end vide, fandt nu ogsaa Dr. Johnsons Hypothese meget troværdig: og Europa var da overbeviist om, at Macpherson selv var Fader til den dejlige Datter, som han tillagde en anden Æren for. En Beskedenhed, hvortil der ej findes Mage i sex tusinde Aars Historie.

Førend jeg skrider til Gjendrivelsen af denne Hypothese, kan jeg ikke undlade at gjøre Læserne bekjendte med Macphersons forunderlige Fiender. Dr. Johnson, bekjendt for sin udbredte Lærdom, havde gjort en Reise gjennem Scotland til Hebriderne, og paa samme Reise, end videre gjort den Opdagelse

*) (whim).

at en Sang, som han undervejs hørte, og som sagdes at være af Ossian, var forfærdiget i Anledning af en scotsk Families Udvandring til America. Denne Opdagelse gjorde han uden at forstaae et Ord af det højskotske Sprog; en Omstændighed, som er værd at lægge Mærke til. — Den anden af Macphersons Modstandere var en vis Mr. Shaw, et Subject, hvis Levnet og Karakteer fortjener en nøje Beskrivelse. — Han blev født paa Øen Arran, hvor der tales en Dialect, som er aldeles forskjællig fra det rene scotske eller galiske Sprog. — Han studerede Theologie og erholdt et lidet Embede, som ikke var istand til at ernære ham. Han forlod da denne Bane og besluttede at søge sin Lykke som Forfatter. Han skrev en Grammatik i det galiske, ham ubekjendte Sprog, som naturligviis ingen Lykke gjorde. Han foretog sig herpaa at skrive et endnu slettere Lexicon i samme Sprog, og rendte til den Ende gjennem alle Londons Gader med Subscriptions Planer. En Deel af de for deres Fødelands Ære og deres Modersmaals Opkomst saa nidkjære Scotter subscriberte, og Mr. Shaw saae sig endelig istand til at udgive et Miskmask af alle de scotske og irske Dialecter, han kunde overkomme. Scotternes Foragt for Forfatteren og hans Product var lige stor, og Mr. Shaw havde anvendt sin Møje forgjæves. Som et Notabene være det sagt, at Shaw i disse

sine Skrifter stedse havde roest Ossians Digte, og aldrig yttret mindste Tvivl om deres Ælde og Ægthed. Da nu denne Lykkeridder ikke havde været synderlig lykkelig i at smiggre scotsk Nationalkierlighed, besluttede han, at vende sin Kaabe om, og prøve hvad Fordeel han kunde høste af engelsk Nationalfordom. Han iførte sig da Dr. Johnsons Liberi og foretog sig paa hans Pung en Rejse i Scotland. — Paa denne famøse Rejse besøgte han adskillige lærde Scotter, som vare i Besiddelse af Ossianske Manuscripter. Af disse laante han nogle; men leverede dem aldrig tilbage. Formodentlig har han opbrændt dem, for at fremme sin Hensigt. Hos andre røbede han sin fuldkomne Uvidenhed i det galiske Sprog; thi af de fremlagte M. sc. var han ikke istand til at oversætte een eneste Linie. — Han vendte da endelig tilbage og udgav sin: Undersøgelse om Ælden af Ossians Digte. Den Grundvold hvorpaa han opførte sit Luftkastel var følgende postulatum: at alle Scotter vare Løgnere, han selv allene undtagen. Forundringen over denne ubegribelige Frækhed vil for en stor Deel bortfalde, naar man bliver underrettet om, at denne Shaw er offentlig og apodictisk overbeviist om forsætlig Løgn, nedrig Utaknemmelighed mod Velgjørere og Venner, og lumpent Bedragerie mod sine Undergivne foruden flere stygge Laster*) — Saaledes var det Menneskes

*) See Mr. Clarkes Answar to Mr. Shaws inquiry!

Levnet og Tankemaade, hvis Bedragerier en stor Deel af Europa har fæstet Liid til.

Da baade hans, Dr. Johnsons og de øvrige Macphersons Modstanderes Indvendinger mod Ossians Ælde og Ægthed ere de samme, vil jeg her fremsætte dem samlede.

Den Indvending, at alle Scotter, følgelig ogsaa Macpherson, ere Løgnere, haaber jeg Læserne fritage mig for at gjendrive.

Vildsvinejagt omtales ikke i Ossians Digte. — Man behøver blot at gjennemlæse Digtene, for at see, hvor lidet Shaw kjendte til den Sag, han stred imod.

Bisons (et Slags vildt Hornkvæg) omtales heller ikke af Ossian. — Et besynderligt Indfald, at slutte af hvad der ikke findes i Digtene til disses Ægthed! — Forresten vil enhver, som er bekjendt med Digterens Højhed, og som veed, at han stedse hentede sine Lignelser fra de ædleste Gjenstande i Naturen, indsee, at saa ringe og uskjønt et Dyr ikke ville komme til at figurere i Ossians Poesier.

Macpherson har ikke fremlagt Ossians egne Haandskrifter. — Ossian skulle altsaa have skrevet sine Digte nogle hundrede Aar førend Bogstaver bleve bekjendte i Scotland!! — En Indvending, som beviser Modstandernes store Svaghed.

Paastaaer Dr. Johnson i sin Rejse til Hebriderne, at der i Scotland ej fandtes M. sc. som vare over hundrede Aar gamle. — Man mærke for det første, at Dr. Johnson ikke forstod en Toddel af disse M. sc.: og for det andet, at han heri har hele Scotland imod sig, som har fremlagt hundrede og atter hundrede Beviser paa det modsatte.

Fingal og Temora har aldrig været Scotterne bekjendt, saaledes, som Macpherson udgav dem: ergo ere de Macphersons eget Arbejde. Men de havde været almindeligt bekjendte stykkevis; ja mange Scotter klagede endogsaa over, at Macpherson havde udeladt flere Episoder: ergo har Macpherson ikke forfattet, men blodt ordnet og samlet dem.

M. sc. ere ikke skrevne i den scotske eller earsiske Dialect, men i den irske: følgelig ere de ikke scotske. — Heri skjuler sig et Sophisterie, som nøjere skal vorde lagt for Dagen. Sydscotterne (Lowlanders) kalde nemlig Højscotternes (Highlanders) Sprog earse, en Benævnelse, som for disse er aldeles ubekjendt. Modstanderne ville altsaa have M. sc. skrevne i et Sprog, som ikke existerer. Men Højscotternes Sprog kaldes af dem selv gaelic, og dette er aldeles synonymt med irsk: følgelig er irsk og gaelisk ikkun et Sprog, og at sige at M. sc. er skrevet paa irsk er det samme som at

sige, at de ere skrevne paa gaelisk eller oprindelig højskotsk.

De i Scotland værende M. sc. ere skrevne med saxiske Bogstaver. Man maae forundres over, at saa lærd en Mand som Dr. Johnson ikke vidste, at der aldeles ingen Forskjæl var paa saxiske, irske og gaeliske Bogstaver, men at de alle, vare dannede efter de latinske.

Have Ossians Digte saa længe existeret og været almindelig bekjendte i Scotland, hvor er det da mueligt at de nu først saa sildigt ere blevne bekjendte for den øvrige Verden og især for Engelland? — Dertil kan anføres mange fyldestgjørende Grunde. — Engellands Foragt for Scotland og dets Sprog, som hos dette sidste Land til Gjengjæld har bevirket Kulde og Ligegyldighed mod det første.— Den store Forskjæl mellem begge Sprog. — Hertil kommer de mange Vanskeligheder, som hindrede en Oversættelse. Fra Engellands Side kunde den ingen Opmuntringer faae. Det anede aldrig saadanne Digte, og hvis Rygtet om dem endog udbredte sig blant Engellænderne, har de ikke engang troet dem en Undersøgelse værd. — Scotterne følte ingen Trang til at meddele deres stolte og fordomsfulde Naboer disse deres elskede Bardes Digte, der ere saa forskjællige fra alle andre Digte i Verden, at de tvivlede paa, om de nogensinde ville gjøre Lykke uden for Scotlands

Bjerge. Digtene selv ere affattede i saa mange harmoniske Versarter — hvori en stor Deel af deres Ynde bestaaer — at en rhytmisk Oversættelse er aldeles umuelig. — De ere for en Deel satte til Musik, og deres for Øret saa henrykkende, stedse varierende Tonefald, gjorde, at man ikke let skulde falde paa en prosaisk Oversættelse; og dog var dette den eneste muelige, naar Digterens Aand ikke skulle tabes. — Og foruden alt dette udfordredes der endelig et med Ossian nær beslægtet Genie, som dermed forbandt Læsning, Smag, Lyst til sit Arbejde, dyb Kundskab i begge Sprog, og vedholdende Flid. En saadan Mand kan man neppe tænke sig i alle de foregaaende Secler.

Hvorfor ikke fremlægge M. sc.? — Man gjorde det, og Modstanderne svarte: de ere oversatte af engelsk. Et snurrigt Indfald, at skrive prosaiske Digte i et fremmed Sprog, og oversætte dem paa Vers i sit Modersmaal! — Man fremstillede indfødte Højskotter af den laveste Klasse, og lod dem opramse flere hundrede Vers i de vantroendes Paahør. Forgiæves! De vare underkjøbte af Macpherson og hans Venner, som med stor Besvær havde proppet dem disse Vers ind i Hukommelsen. De gjorde deres Eed paa, at de havde hørt og lært Digtene i deres Barndom, mange Aar før de enten kjendte Macpherson eller nogen af de andre:

hjalp altsammen intet. Alle Scotter vare Lugnere og deres Eed ugyldig!

Dersom den ossianske Original existerede, hvorfor da ikke publicere den tiligemed Oversættelsen? Ved Udgivelsen af sin Oversættelse, anede Macpherson vist ikke, at han skulde blive mistænkt for Forfatter. Scotterne kjendte Originalen, den kunde ikke have nogen Nytte for Engellænderne, og vilde have fordoblet Omkostningerne ved et Værk, som Macp. desuden ikke torde haabe vilde faae nogen stærk Afsætning. — Men hvorfor ikke udgive Originalen siden efter da man raabte saa hæftigt paa den? Her er det, at man med Smerte maae erkjende den menneskelige Svaghed. Macpherson beruset af det stolte Haab, af hele Verden at blive anseet for Forfatter af disse Mesterværker, en Ære som man absolut vilde paatvinge ham, begyndte tilsidst at forsvare sig svagt og lunken omtrent som een, der vil tabe; han holdt M. sc tilbage, ja maaskee undertrykte dem. Han var den eneste som var i Besiddelse af dem alle tilsammen, og for en anden vilde det være et herculisk Arbeide anden Gang at samle og ordne dem. — Denne Brøde har han dog for en Deel afsonet ved paa sin Dødseng højtidelig at erklære Ossian for den rette Forfatter og sig selv for blot Oversætter. — Hvor stor Vanskelighed det var at faae Originaldigtene samlede, vil man see deraf,

at et heelt Selskab (Highland society) tilsidst har maattet forene sig i denne Hensigt. Nogle Hæfter have de allerede udgivne, og Verden vil da snart blive tilfulde overbeviist om Ossians Ælde og Ægthed.

Den meest grundede af alle Indvendinger, og som for dem der ere ubekjendte med Scotlands Forfatning synes uigjendrivelig er følgende: Hvorledes er det mueligt, at saa mange, og tildels saa store Digte, have kunnet bevares ved blot mundtlig Tradition hos saa raat og uvidenskabeligt et Folk; ja ikke blot bevares, men det endog uforandrede og uforfalskede? For det første henviser jeg til det som forhen er anført om Barderne, og naar man ret overvejer dette, vil man finde det saare troeværdigt: at disse Barder, som selv vare Digtere, og som i deres hele Liv ingen anden Forretning havde end deels selv at digte, deels at lære og ved alle Højtider og Sammenkomster at synge de allerede bekjendte Digte — at disse Barder have været istand til at lære, huske og meddele andre nogle tusinde Vers, er Hukommelses Værk, som sikkert mange i vore Tider endog kun med et Aars Flid ville kunne udføre. Hertil kommer adskillige kraftige Hjelpemidler, som disse Barder havde: ikke allene de selv som Digtere, men endog hele Nationen vare enthusiastisk indtagen for Ossians Poesier; de lærte

dem altsaa con amore, og Lysten drev Værket. Barnernes Embede var hæderfuldt, jo flere Digte de kunde recitere, jo højere bleve de anseete, og Folkets Roes og Førsternes Æresbeviisninger vare dem de stærkeste Drivefjedre: en ikke mindre kraftig Ansporelse var den indbyrdes Kappelyst, som herskede blant disse Folkesangere; thi de samledes ofte ved Fester og hos de Store i Landet, og søgte da at overgaae hinanden: en anden Fordeel af disse Sammenkomster var, at de derved sattes istand til at conferere, rette og supplere, saa næsten ikke en Stavelse kunde tabes eller forvanskes: end videre vare Ossians Digte forfattede i saa flydende et Versemaal, det ene Vers hængte saa nøje sammen med det andet, at de vare saare lette at lære og vanskelige at glemme: og endelig bidrog selve Nationens Raahed og Uvidenhed til at lette Arbeidet for Hukommelsen. Den menneskelige Hukommelse, der er saa rummelig, ja — saa at sige — næsten umættelig, er aldrig stærkere end hos den raae og ulærde. Jo mindre Tænkning, jo færre Videnskaber: jo større Hukommelse. Jo mere Forstanden hviler: jo stærkere virker Hukommelsen. Exemplerne herpaa ere mange og indlysende. At Scotland ikke er det eneste Land, hvor saadan en mundtlig Tradition har fundet Sted, viser Historien. Germanerne, Spartanerne, Peruanerne og flere afgive lignende Exempler; hvortil kommer, at disse Nationer bleve deels oversvømmede, deels beblandede

med Fremmede; men Scotterne derimod have stedse uforstyrrede været istand til at vedligeholde deres Sprog, deres Sæder og Skikke.

Jeg har nu — som jeg haaber — af historiske Grunde tilfulde overbeviist den fordomsfrie Læser om deres Vildfarelse, som ansee Macpherson for Autor til nærværende Digte. Tvende andre, for al Rimelighed blottede, Hypotheser tør jeg paa dette Sted ikke heller forbigaae. Den første, at Ossians Digte skulle være forfattede af flere Barder og til flere forskjællige Tider, er alt for absurd til at den ikke ved Gjennemlæsningen skulde bortfalde. Den anden, at Digtene skulde være forfattede af en Barde i det fjortende eller femtende Aarhundrede har ligesaaliden Grund. Slige Digte i Mørkets, Vankundighedens og Fanatismens Tidsalder! Der hørte Mirakler til at stadfæste saadan en Troe. Man indvender ikke at det tredie Seculum var endnu mere raat og uculiveret. Det var netop Heroismens og Digtekonstens naturlige, men ædle, store og uforderbede Alder: og hos Ossian forenede Skjæbnen alle de Forholde og Omstændigheder, som ene ere istand til at danne den fuldkomne Digter. Han var en mægtig Konges Søn, og selv Konge over en ædel og tapper Nation: derfor var han ædel, stor, højmodig majestætisk. Han var Mand, Fader og Heltes Ven: derfor var hans Sjæl gjennemtrængt af Venskab og

Kjerlighed. Han var Krigér og Seierherre i de Krige, han besang: hvo skulde kunde besynge dem bedre? Han omgikkes med mange Nationer, alle Naturens ufordærvede og uforstilte Børn: hvo skulde bedre end han kjende det menneskelige Hjerte? Han blev gammel, blind, forladt af Fader og Brødre og Venner: heraf denne Tungsind, som paa eengang rører og fryder, smelter og henrykker det menneskelige Hjerte.

Men om end alle de anførte Beviis ikke vare forhaanden, saa vil dog den som læser og forstaaer Ossians Digte fuldkommen føle sig overtydet om, at de ere hans og ingen andens. Hvor var det vel mueligt, at et Nutids Menneske, han være nok saa meget Digter — kunne saa fuldkommen sætte sig ind i en Tidsalders Aand, som han aldrig kjendte? tale et Sprog saa himmelvidt forskjællig fra alle andre dødeliges? vedligeholde denne Aand og dette Sprog uden en eneste Gang at falde tilbage til sit Modersmaal og sin egen Tankegang? Hvor var det mueligt, at han saa aldeles skulde have udelukt Begrebet om et guddommeligt Væsen fra sine Digte, der dog unægtelig vilde have bidraget saa uendelig meget til deres Forskjønnelse? Hvor var det mueligt at spille denne overmenneskelig svære Rolle saa længe lige til Enden, uden med et Ord, ja uden engang med den skjulteste Hentydning at røbe sig? Og var det end mueligt at

Verden kunde frembringe saadant et ingenium, hvad skulde da bringe ham til den Selvfornægtelse, at tillægge en anden Æren for sit Arbejde! I Sandhed, dette Menneskes Sjæl vilde være et evigt uopløseligt Problem for alle Verdens Psykologer.

Om Oversættelsen af Ossians Digte.

Af alle litterære Arbejder er intet saa utaknemmeligt som Oversættelse af Digtere. Vil man beholde Originalens Versemaal, da er det vel ikke engang mueligt at undgaae een af tvende lige farlige Klipper: enten nøjagtig at følge Digterens Tankegang, Ordføjning og Udtryk, og da bliver Oversættelsen stiv, kold, unaturlig, den vil læses uden Interresse; thi den bliver ingen Oversættelse, fordi man har tjent Originalsproget paa sit eget Sprogs Bekostning. Det bliver endnu stedse Originalen, men i en fremmed Dragt, som vanskaber og skæmmer den. Dette er indlysende naar man sammenligner Sprogenes Karakteer, og da finder, at der saare sjælden gives tvende fuldkomne Synonymer; at Ordføjningen ofte burde heelt forandres; og at den Tanke, som i det ene

Sprog udtrykkes med to Ord, i det andet ofte fordrer tre gange saa mange. Vil man paa den anden Side favorisere sit eget Sprog, da maae Originalen lide, og man skriver en Omarbejdelse.

En prosaisk Oversættelse maae ved første Øjekast synes endnu mindre istand til at opfylde sin Hensigt. Her er den samme Forskjæl — kan man med Rette sige — som paa at læse et Skuespil, og at see det opføres. Vist nok berøves Digteren een af sine skjønneste Prydelser: han taler istædet for at synge; han gaaer istædet for at flyve; men saa har man ogsaa Digteren selv; man kan oversætte ham, og dog i sin Prosa beholde et Tonefald, en Velklang, som for det musikalske Øre ikke vil blive ubemærket.

Det er intet svagt Bevis for den prosaiske Oversættelses Fortrinlighed, at Macpherson netop valgte denne; og ved at sammenligne en bogstavelig latinsk Oversættelse af Ossian med den engelske, er jeg blevet forvisset om, at Macpherson har leveret Verden den sande Original; thi han synes mig samvittighedsfuld at have opfyldt Oversætterens første og højeste Lov: Søg at udtrykke Forfatterens Tanker saaledes som han selv vilde have udtrykt dem, om han havde skrevet i dit Sprog! Denne Lov har Macpherson fulgt: ogsaa jeg har søgt at følge den; og

skjøndt den danske Ossian er en Oversættelses Oversættelse, haaber jeg dog, at den ej skal være meget forskjællig fra den gaeliske.

For følgende uvæsentlige Forandringer og Afvigelser fra Macpherson ville Læserne modtage mine Grunde. — Den Mængde af Anmærkninger, som denne har vedføjet sin Oversættelse har jeg deels forkortet, deels samlet og concentreret i Fortalen og Registeret, for ikke alt for meget at afbryde og opholde Læsningen. — Jeg har ej heller tilføjet Digtenes Indhold, for ej at spilde Læsernes Interresse og hindre den behagelige Uvished og Overraskelse under Læsningen. — Ikke heller venter jeg at blive dadlet, fordi jeg har forandret Overskrifterne til nogle af Stykkerne, og givet dem — i mine Tanker — mere passende Navne. Thi disse ere næsten alle tilsatte af Macpherson, og han er ogsaa kun Oversætter. — At jeg har gjort en Omskiftning i Digtenes Orden: f. Ex. sat Kampen med Caros som Begyndelses- og Ossians sidste Sang som Slutnings-Stykke, og jagtaget Tidsfølgen i de irlandske Krige, troer jeg heller ikke man vil kunne misbillige.

Man kunde maaskee vente, at jeg ikke ville slutte min Fortale uden en Lovtale over min Digter; men efter som jeg er en Hader af ethvert unyttigt

Arbejde, overlader jeg den til Fremtidens Lærde, der engang ville commentere over Ossian i Qvarter og Folianter. — Den som forstaaer den celtiske Digter ville neppe læse min Lovtale, og om han end læste den, vilde han dog finde den kold, mat og kedsommelig: og den som ikke forstaaer Ossian, vilde heller ikke forstaae min Lovtale.

Indhold af første Deel.

	Pag.
Kampen med Caros	1.
Comala	15.
Inis-thona	28.
Caric-thura	37.
Cath-loda.	
1ste Sang	62.
2den —	71.
3die —	78.
Oina-morul	87.
Coel.	94.
Oi-thona	114.

Pag.

Fingal, et Heltedigt.

1ste Sang . . . 127.
2den — . . . 152.
3die — . . . 170.
4de — . . . 190.
5te — . . . 209.
6te — . . . 225.

Aldo . . . 242.
Cuchullins Død . . . 255.
Darthula . . . 269.

Kampen med Caros [1]).

Oscars Dotter [2]) giv Ossian Harpen! Et Lys opluer i Skjaldens Sjæl — min Sjæl, der er liig Marken, naar Skyer trindt bedække Bjergene, og Skyggen glider sagtelig bort fra den solbestraalede Slette.

Jeg seer min Søn o Malvina, ved Cronas mossede Klipper; men det er Urkens Taage, farvet i Straalen fra Vesten. Yndig er Taagen, der antager Oscars Skikkelse; Bøjer fra den, I Vinde, naar I bruse paa Ardvens Side!

Hvo kommer siungende mod min Søn? Hans Stav er i hans Haand, hans hvide Haar flaggrer i Vinden. Glæde straaler fra hans barske Aasyn! og ofte seer han tilbage til Caros. Det er Sangens Ryno, han som gik at beskue Fjenden.

Hvad gjør Caros Skibenes Konge? sagde den nu sorgfulde Ossians Søn: udbreder han sin Stoltheds Vinger *) du Oldtids Skjald?

Han udbreder dem, svarde Barden! men det er bag hans opdyngede Vold. Han skuer med Frygt udover sin Steenhob, og seer dig skrækkelig som Nattens Aand, der vælter Bølgen mod hans Snekker.

Gaae, du den første blandt mine Barder, siger Oscar, og tag Fingals Spyd. Fæst en Lue paa dets Od, og ryst den mod Himmelens Vinde. Byd ham, i Sange, at nærme sig, og forlade sin rullende Bølge. Siig Caros, ak jeg længes efter Striid; og at min Bue er keed af Jagten i Conas Dal. Siig ham, de vældige ere ikke her! og at min Arm er ung.

Syngende iler han bort. Oscar hæver

høst sin Røst. Den naaede Arbvens Helte, liig en Hules Drøn, naar Togormas Hav ruller for den; og dens Træer møde de brusende Vinde. De samle sig om min Søn, liig Bjergenes Strømme, naar de rulle, efter en Regn, i deres Løbs Stolthed.

Ryno kom til den mægtige Caros, og rystede sit flammende Spyd: kom til Kampen med Oscar, o du som sidder paa Bølgernes Rullen! Fingal er langt borte; i Morven hører han fine Barders Sange. Hans skrækkelige Spyd er ved hans Side; og hans Skjold liig den mørknende Maane. Kom til Kampen med Oscar; Helten er eene.

Han gik ej over Caruns Strøm; med sin Sang kom Barden igjen. Over Crona mørknes den blege Nat. Hundrede Ege lue i Vinden. Det matte Skjær glimter over Heden. Arbvens Aander glide gjennem Straalen, og vise deres dunkle og fjerne Skikkelser. Halv synlig paa Nordlyset svæver Comala; Hidallan er skummel og mørk, liig Maanen bag Nattens Taage 4).

Hvi est du bedrøvet? sagde Ryno, thi han allene saa Helten. Hvi est du bedrøvet, Hidallan, har du ikke hørt din Lov? Ossian har siunget, og din Aand har straalet i det høje, da du bøjede dig fra din Skye, at høre Morvens Bardes Kvad *).

Og skue dine Øyne Kæmpen, sagde Oscar, liig Nattens blege Lue? Siig, o Ryno, siig hvorlunde den Ædling faldt, der var saa navnkundig i vore Fædres Dage! Hans Navn er til bage paa Conas Fjelde, og ofte har jeg seet hans Bjerges Strømme.

Fingal, svarde Skjalden, havde bortjaget Hidallan fra sine Krige. Kongens Sjæl var bedrøvet for Comala, og hans Øyne kunde ikke skue Hidallan. Tungsindig, eene vandrer han hen over Heden med tause Fjed. Slappe nedhænge hans Arme. Hans Haar flaggrer løst fra hans Hjelm. Taarer er i hans nedslagne Øyne; og det halvkvalte Suk i hans Bryst. Tre Dage omvankede han useet før han kom til Lamors Borg; hans Fædres mosklædte Borg, ved Balvas Strøm.

Eene under et Træe sad Lamor; thi han

havde sendt sine Mænd med Hidallan til Striid. Elven vandt ved hans Fod, hans hvide Hoved hviilte paa hans Stav. Blinde ere Gubbens Øjne; han nynner en Oldtids Sang. — Hidallans Fodtrin naaede hans Øre; han kjendte sin Søns Gang.

Kommer Lamors Søn; eller er det hans Aand jeg hører? Est du falden paa Caruns Bredder, du den bedagede Lamors Søn. Eller, hvis jeg hører Hidallans Fjed, hvor ere de vældige i Kamp? Hvor ere mine Kæmper, Hidallan, der plejede at vende tilbage med deres højt klingrende Skjolde? — Ere de faldne paa Caruns Bredder?

Nej, svarede den sukkende Yngling, Lamors Kæmper leve. De ere berømte i Striid, min Fader! Men Hidallan er det ikke mere. Eene skal jeg sidde paa Balvas Bredder, naar Kampens Drøn opstiger.

Men dine Fædre sadde aldrig eene, svarte Lamors svulmende Stolthed; De sadde aldrig eene paa Balvas Bredder, naar Kampens Drøn opsteeg. Skuer du ikke hiin Grav? Mine Øjne skjelne den ej. Der hviler den ædle Garmal-

lon, som aldrig flyede fra Sværdenes Striid. Kom, du navnkundige i Kriig, siger han, kom til din Faders Grav! Hvorlunde er jeg navnkundig, Garmallon! Min Søu har flyed fra Striid?

Balvas Konning, sagde Hidallan med et Suk, hvi martrer du min Sjæl? Lamor, jeg frygtede aldrig. — Fingal var var bedrøvet for Comala, og udelukte Hidallan fra sine Krige: Gaae til dit Fødelands Floder, sagde han, der visne du bort liig en bladløs Eeg, som Stormene have bøjet over Balva, for aldrig mere at grønnes.

Og skal jeg høre Hidallans eensomme Fjed? svarte Lamor. Naar tusinde skinne i Kamp, skal han da sidde nedbøjet over mine graae Strømme? Ædle Garmallons Aand! Før Lamor til sit Hvilested; hans Øjne ere mørke: hans Sjæl er bedrøvet: hans Søn har mistet sin Ære.

Hvor, sagde Ynglingen, skal jeg søge Navnkundighed, at fryde Lamors Sjæl? Hveden skal jeg hjembrage med Ære, at mine Vaabens Klang kan være liflig for hans Øre?

Gaaer jeg at jage den brune Hind, ej vil mit Navn da høres. Lamor vil ikke klappe mine Hunde, glad ved min Hjemkomst fra Bjerget. Han vil ikke spørge om sine Fjelde, om de vilde Dyr udi Heden.

Jeg skal falde, sagde Lamor, liig en bladløs Eeg; den vorte paa en Klippe, men Vindene have nedstyrtet den. — Min Aand vil sees paa mine Bjerge, sorgfuld for min unge Hidalan. Ville I ikke, opstige, o I Taager, og, skjule ham for mit Blik? — Min Søn! Gak til Lamors Borg. Der hænge vore Fædres Vaaben.—Hent hid Garmallons Sværd; han tog det fra en Fjende.

Han gik og bragte Sværdet med alle sine knudrede Remmer. Han rakte det til sin Fader. Den graahærdede Kriger følte Odden med sin Haand: Min Søn! leed mig til Garmallons Grav! Det lange Græs er visned; jeg hører Vinden hvine der. — Nær hos risler et Kildevæld, og sender sine Vande til Balva. Der lade du mig hvile: det er Middag, og Solen er over vore Marker.

Han ledte ham til Garmallons Grav.

Lamor gjennemborede sin Søns Bryst. — De slumre tilsammen, og deres gamle Borge hensmuldre paa Balvas Bredder. — Aander sees der, i Middagens Stund, Dalen er taus, og Folket skyer Lamors Grav.

Sørgelig er dit Kvad, du Oldtids Søn! sagde Oscar. Min Sjæl sukker for Hidallan, han faldt i sin Ungdoms Dage. Han flyver over Ørken, og hans Vandring er i et fremmed Land.

Morvens Sønner! drager nær til Fingals Fjender! lad Natten henglide i Sang. Oscar gaaer til Oldtidens Slægt; til tause Ardvens Skygger, hvor hans Fædre sidde dunkle i deres Skyer, og skue den kommende Striid. Og est du der, o Hidallan, liig et halvslukt Nordlys? Kom til mit Aasyn, i din Kummer, brusende Balvas Konning!

Heltene fremskride med deres Sange. — Langsomt bestiger Oscar Bjerget. — Nattens Luer neddale for ham paa Heden. Sagte risler den fjerne Bæk. Sjældne Vindstød suse gjennem Egenes gamle Toppe. Den halvoplyste Maane synker dunkel og rød bag sit

Fjeld. Spæde Stemmer høres i Heden. — Oscar drog sit Sværd.

Kommer, sagde Helten, o I mine Fædres Aander! I som strede mod Verdens Konger[6])! — Forkynder mig de Kommende Dages Værk; og eders Samtale i Fjeldenes Huler, naar I skue eders Sønner paa Kæmpernes Mark.

Trenmor[7]) kom fra sit Bjerg, ved sin vældige Sons Raab. En Skye, liig den fremmedes Hest, bar hans luftige Lemmer. Hans Kjortel er af Lanos dødbringende Taage[8]). Hans Sværd er et halvslukt Nordlys. Hans Ansigt er vformet og mørkt. Tre Gange sukkede han over Helten; og tre Gange hviinte Nattens hvirvlende Vinde, Mange vare hans Ord til Oscar; men afbrudte kom de til vore Øren. De vare dunkle som Oldtids Sagar, før Sangens Lys fremskinnede. — Langsomt forsvandt han, liig Taage som smelter paa det solbestraalede Bjerg.

Da var det, o Toscars Dotter, først da var det min Søn begyndte at sørge. Han forudsaae sin Slægtes Fald; og stundom var han tankefuld og mørk, som Solen, naar den

bærer en Skye over sit Aasyn, dog skinner den siden paa Conas Bjerge.

Oscar tilbragte Natten blandt sine Fædre. Blege Morgen mødte ham paa Caruns Bredder. En Oldtids Gravhøi hæver sig midt i den grønne Dal. Bag den opløfte de mindre Bjerge deres Hoveder, og udstrække de aarrige Træer mod Vinden. Der sadde Caros Krigere, thi de vare gangne over Floden om Natten. De syntes som bedagede Granneſtammer i Morgenens blege Skin. Oscar stod ved Højen og hævede tre Gange sin skrækkelige Røst. De gungrende Bjerge gjenløde; de skjælvende Raaer sprunge afsted, og henfarnes bævende Aander flyede skrigende paa deres Skyer. Saa skrækkelig var min Søns Røst, da han raabte paa sine Venner.

Trindt om blinke tusinde Spyd, de fremmede Kæmper opfore. — Tosears Dotter! hvi denne Taare? Min Søn, skjøndt eene, er kjæk. Oscar er lig Skyens Straale; han hvirvler omkring, og Hærene falde. Hans Haand er lig Armen af en Aand; naar den ud-

strækker den fra en Skye; ej sees de luftige Lemmer, men Folket døer udi Dalen.

Min Søn skuede den fremskridende Fjende, og stod i sin Styrkes mørke Taushed. — Er jeg allene, sagde Oscar midt iblandt tusinde Fjender? Mangt et Spyd er der; mangt et mørkrullende Øje! — Skal jeg flygte til Ardven? — Men flyede vel mine Fædre? — Deres Hænders Mærke er i tusinde Slag. — Oscar vil og være navnkundig. — Kommer, I mine Fædres dunkle Aander, og skuer min Daad i Strid! — Jeg kan falde, men navnkundig vil jeg være liig stormfulde Morvens Æt!

Han stod paa sit Sted og vorte, som en Flod der svulmer i en slagsnævre Dal. Kampen kom, men de faldt: blodigt var Oscars Sværd. — Buldret naaede hans Hær ved Crona; de kom liig et hundrede Strømme. De fremmede Kæmper flyede, og Oscar stod igien, liig en Klippe forladt af det ebbende Hav.

Caros kom med alle sine Gangere, og fremvælted sin vilde Hær: de Smaabække forsvandt i hans Løb og trindt om rystede Jorden. — Kampen spreder sig fra Fløj til Fløj:

ti tusinde Glavind blinke paa eengang i Luften. — Men hvi skulde Ossian sjunge om Kamp? thi aldrig meer skal mit Staal skinne i Striden. — Jeg mindes mine Ungdoms Dage med Sorrig, naar jeg føler min Arms Svaghed. Lykkelige ere de, som falde i deres Ungdom, midt i deres Hæders Glands! — De have ikke seet deres Venners Grave; Deres Arme have ikke svigted ved at spænde Styrkens Bue. — Lykkelig est du, o Oscar, i din susende Skye! Du vandrer ofte til din Hæders Mark, hvor Caros flyede fra dit hævede Sværd.

Mørke kommer over min Sjæl, o Toscars faure Dotter! Jeg skuer ikke min Søn ved Carun, ej Oscars Sejer paa Crona. De susende Winde have bandet ham langt bort; og hans Faders Sjæl er bedrøvet.

Men leed mig, o Malvina, til mine Skoves Susen til mine Bjergstrømmes Buldren. Lad Jagten høres paa Cona; at jeg kan tænke paa fremfarne Dage. Og ræk mig Harpen, o Møe, at jeg kan røre den, naar min Sjæls Lys mon opstige. — Vær du nær, at lære min Sang, og kommende Tider skulle høre om Os-

sian. Fremtidens svage Sønner ville hæve deres Røst, skue op til Klipperne og sige: "her boede Ossian!" De skulle beundre Oldtids Helte, og den Slægt, som er ikke mere: mens vi ride paa vore Skyer, Malvina, paa Vindenes susende Vinger. Vore Stemmer skal høres i Ørken, og vi skulle sjunge paa Bjergenes Storme.

Anmerkninger.

1) Caros er formodentlig Carausius, som i Aaret 284 bemægtigede sig Britannien, og overvandt Maximin i flere Søslag, hvorfor han af Digteren kaldes: Skibenes Konge. Han indsatte Agricolas Vold, som Ossian ogsaa tilkjendegiver i Digtet. Under dette Arbejde er det formodentlig at han angribes af Oscar.
2) Malvina, Oscars Elskede.
3) Den romerske Ørn.
4) Comalas Historie sees i følgende Digt.
5) De gamle Skotter troede, at de afdødes Aander ikke optoges i deres Fædres Selskab, eller nød den for dem bestemte Lykfalighed, førend Skjalden havde sjunget over dem.
6) De rommerske Keisere.

7) Oscars Tipoldefader.

8) Lano skal have været en Sø i Scandinavien, hvor fra opsteeg en dødelig Damp, eller snarer usunde Dunster, som opvakte Sygdomme.

Comala. Et Dramatisk Digt [1]).

Personerne.

Fingal.	Melilcoma }	Mornis
Hidallan.	Dersagrena }	Dottre
Comala.	Barder.	

Dersagrena.

Jagten er forbi. — Kun Bækkens Risten lyder over Ardven. — Mornis Dotter! Kom fra Cronas Bredder! Nedlæg din Bue, og tag Harpen, lad Natten nedstige under Sang, og vor Glæde være stor paa Ardven!

Melilcoma

Og Natten nedstiger, du blaaøjede Møe, mørk skrider den hen over Sletten. Jeg saae en Hiort ved Cronas Flod. For mit Øje han lod som et mosgroet Fjeld gjennem Mørket, snar iilte han bort. En natlig Lue spillede om hans grenede Takker; Oldtids ærværdige Aander saae ned fra Cronas Skyer.

Dersagrena.

Disse er Varsler for Fingals Død. — Skioldenes Konge er falden! — og Caracul sejrer. Stat op, Comala, fra dine Klipper! Sarnos Dotter, Stat op i Taarer! Din elskede Yngling er falden, og hans Aand er allerede paa vore Bjerge.

Melilcoma.

Forladt sidder Comala der; hos hende to brune Hunde; de ryste deres lodne Ører, og snappe de flyvende Vindpust. Hendes røde Kind hviler paa hendes Arm; Biergvinden løfter hendes Haar. Hun vender sine blaae rullende Øjne mod den Egn, han skal komme.

Hvor est du, o Fingal? Natten mørknes trindt om mig.

Comala.

O Carun! Hvi skuer jeg dine Bølger rulle i Blod? Har Kampens Bulder været hørt paa dine Bredder? Og sover Morvens Konge? stat op, o Maane, du Himlens Datter! blik frem mellem dine Skyer, at jeg kan skue hans blinkende Staal i den Egn han loved at komme. Eller lad et Nordlys, der leder vore henfarne Fædre gjennem Natten, tænde sin røde Lue, at vise mig Vejen til min faldne Helt. Hvo vil beskytte mig mod Sorgen? Hvo vil beskytte mig mod Hidallans Elskov? Længe skal Comala stirre, før hun kan skue Fingal midt i sin Hær, straalende som Morgensolen gjennem Vaarens Regnskye.

Hidallan[2])

Rul, du skumle Cronas Taage, rul frem over Jægerens Stie. Skjul hans Fjed for mine Øjne; og lad mig ikke mere mindes min

Ven. Kæmpernes Rækker ere adspredte; de buldrende Skarer samles ej om hans klingrende Staal. Rul, o Carun, dine blodige Bølger, Folkets Konge er falden.

Comala.

Hvo faldt paa Caruns græsrige Bredder, Søn af den skyefulde Nat? Var han hvid som Ardvens Snee? Dejlig som Regnbuen? Var hans Haar liigt Bjergets Taage, blødt og krusset paa Solens Dag? Var han i Kamp liig Himmelens Torden? Hurtig som Ørkens Raae?

Hidallan.

O at jeg kunde skue hans Elskte, yndigt bøjende sig frem fra Klippen! Hendes Øje dunkelt og rødt udi Taarer; hendes blussende Kind halvskjult i hendes faure Lokker! Blæs sagtelig, o Vind, og løft hendes tunge Haar, at jeg kan skue hendes hvide Arm, hendes yndige, sorgfulde Kind.

Comala.

Og er Comhals Søn falden, du Sorgens

Bud? Tordenen ruller over Bjerget. — Lynilden flyver paa flammende Vinger; men det kan ikke skrække Comala for hendes Fingal faldt! O Siig, du Sorgens Bud, er Skjoldenes Bryder falden?

Hidallan.

Folket ere adspredt paa dets Bjerge; thi aldrig mere skal det høre sin Konges Røst.

Comala.

Ødelæggelse jage dig over dine Sletter, og Fordærvelse gribe dig, du Verdens Konge! Faa være dine Fjed til Graven: en Møe skal sørge for dig. Lad hendes Taarer flyde, som Comalas i hendes Ungdoms Dage. — Hvi har du sagt mig, Hidallan, at min Kriger faldt? jeg kunde have haabet hans Komme en liden Stund, og troet at see ham paa den fjerne Klippe; et Træe kunde have skuffet mig med Synet af ham; Bjergvinden været som hans Stridshorns Lyd for mit Øre. O, at jeg var

paa Carun's Bredder, at mine Taarer kunde varme hans Kind.

Hidallan.

Han ligger ikke paa Carun's Bredder: paa Arven rejse Helte hans Grav. Blik ned paa ham, o Maane, fra dine Skyer; lad din Straale skinne paa hans Barm, at Comala kan see ham i hans Vaabens Glands.

Comala.

Standser, I Gravens Sønner, til jeg har seet min elskte. Eene forlod han mig paa Jagten. Jeg vidste ej, at han gik i Strid. Han sagde, han vilde vende tilbage med Natten, men Morven's Konge kom ej igjen. Hvi sagde du mig ikke, at han vilde falde, du Klippens skiælvende Søn [3])? Du har seet ham i sit unge Blod, og dulgte det for Comala.

Melilcoma.

Hvilket Bulder paa Arven! Hvilket Skjær udi Dalen! Hvo kommer liig den riven-

de Strøm, naar dens krusede Bølger glimre mod Maanen?

Comala.

Hvo er det uden Comalas Fiende, Verdens Kongeſøn[4])? Fingals Aand! Styr du, fra din Skye Comalas Bue. Lad ham falde liig Ørkens Hiort! — Det er Fingal i Aanders Skare. — Hvi kommer du, min elſkte, at fryde og ſkrække min Sjæl?

Fingal.

Beſiunger, I Barder, Kampen ved Carun! Den ſtolte Caracul har ſlyet fra mine Vaaben over ſine Sletter, Han ſynker i Fjernet, liig et Nordlys, der indſlutter en Nattens Aand, naar Vindene jage det over Heden; det glimter i alle de ſorte Skove.

Men jeg hørte en Stemme liig Veſtvindens Puſt paa mine Bjerge. Er det Galmals Jægerinde, Sarnos hvidarmede Datter? Skue ned fra dine Klipper, min elſkede, lad mig høre Comalas Røſt!

Comala.

Tag mig til din Hviles Hule, o Dødens elskelige Søn!

Fingal.

Kom til min Hviles Hule! — Stormen er forbi, og Solen straaler over vore Marker. — Kom til min Hviles Hule, du Conas Jægerinde!

Comala.

Han er vendt tilbage med Hæder! jeg føler hans sejerrige Haand. — Men jeg maae hvile ved Klippen, til Skrækken dulmer i min Siæl. Lad Harpen være nær, og hæver Sangen, I Mornis Døttre!

Derfagrena.

Comala har fældet tre Hjorte paa Arven; og Ilden blusser op fra Klippen. Gak til Comalas Fest, skovrige Morvens Konge!

Fingal.

Besjunger, I Barder, Kampen ved Ca-

run! at min hvidarmede Møe kan fryde sig, mens jeg beskuer min elskedes Fest.

Barder.

Rul, o Carun, rul i Fryd. Kampens Sønner flyede. Gangeren sees ej mere paa vore Marker, de sprede deres stolte Vinger i fremmede Lande. Solen vil atter staae op i Fred, og Aftnens Skygger nedstige i Glæde. Jagtskriget skal lyde, og Skjoldene hænge i Borgen. Vor Lyst skal være i Havets Strid, vore Hænder rødne i Lochlins Blod *). — Rul, o Carun, rul i Fryd; Kampens Sønner flyede.

Melilcoma.

Nedstiger fra Himlen, I lette Taager! I Maanestraaler, hæver hendes Aand! — Bleg ligger Pigen ved Klippen; Comala er ikke mere!

Fingal.

Er Sarnos Dotter henfaren; Min faure,

elskede Møe? Mød mig Comala paa min Hede, naar jeg sidder eene ved Bjergenes Strømme.

Hidallan.

Taug den faure Jægerindes Røst? Hvi martred jeg Pigens Siæl. Naar skal jeg see dig med Glæde, paa de mørkbrune Hindes Jagt?

Fingal.

Yngling med det skumle Blik! Ej mere skal du gjæste min Borg. Du skal aldrig jage mine vilde Dyr; og mine Fiender skulle ikke falde ved dit Sværd. — Led mig til hendes Hvilested, at jeg kan skue hendes Skjønhed. Bleg ligger hun ved Klippen: de kolde Vinde løfte hendes Haar. Hendes Buestræng hviner i Stormen, og Pilen er brudt i hendes Fald. Priser, IBarder, Sarnos Dotter, giv hendes Navn til Biergets Storm!

Barder.

See! i ellem flammende Nordlys, paa Maanens Straaler svæver Comalas Aand!

Trindt om hende, bøje sig fra deres Skyer, hendes Fædres ærværdige Skygger. Sarno med sorte Bryn; Fidallans rødtrullende Øjne [6]), Naar vil du hæve din hvide Haand; naar opløfte din Stemme paa vore Klipper? Pigerne skulle søge dig paa Heden; men de ville ikke finde dig. Stundum skal du komme til deres Drømme, og bringe Fred i deres Sjæl. Din Røst skal blive tilbage i deres Øren; og de skulle tænke med Fryd paa den natlige Drøm. —

Mellem flammende Nordlys, paa Maanens Straaler svæver Comalas Aand.

Anmærkninger.

[1]) Dette lille Digt er mærkværdigt i to Henseender. For det første er det i en ganske anden Digtart end alle de øvrige, nemlig i den dramatiske. Versartens Forskjællighed i Originalen viser at det var sat til Musik; og det blev rimmeligviis opført ved visse højtidelige Anledninger. At deres Barder og Sangerinder i slige Tilfælde maatte tjene som Skuespillere og Skuespillerin. der kan man see af Carric-Thura. For det andet giver det en vigtig Oplysning paa Ossians

Elde. Den her omtalte Caracul er nemlig ingen anden end Caracalla, som i Aaret 211 anførte et Tog mod Caledonierne. — Denne Tildragelse er ved Traditioner leveret os mere fuldstændig, end den findes i Digtet. "Comala, en Datter af Sarno Kongen paa Inistore eller Orkenøerne, var bleven forelsket i Fingal, ved en Fest, hvortil hendes Fader havde indbudet ham, (Fingal 3die Bog) ved hans Tilbagekomst fra Lochlin efter Agandeccas Død. Hun fulgte nu Fingal i mandlig Dragt; men blev snart røbet af Hidallan hvis Kjerlighed hun kort tilforn havde afslaaet. — Fingal elskede hende, og besluttede at tage hende til ægte, da han i det samme maatte drage ud mod Caracul. Comala fulgte ham til et Bjerg ikke langtfra den fiendtlige Hær og ventede der paa hans Gjenkomst. Paa dette Bjerg er Scenen i Digtet henlagt, hvori tillige findes Slutningen af Historien.

[2]) Fingal havde afsendt Hidallan for at underrette Comala om sin Sejer; men denne, for at hævne sig paa Comala, indbildte hende at Fingal var falden.

[3]) Den romerske Keiser kaldes af Skjalden meget udtryksfuld: Verdens Konge.

[4]) Ved Klippens Søn forstaaes en Druide, som Comala havde spurgt til raads. Denne Orden var af Trenmor, Fingals Oldefader, forstyrret, og i dennes Ungdom kan der vel have været nogle faae tilbage, som boede afsides i Huler.

5) Havets Strider Striden med de fra Havet kommende Scandinaver, der ofte kaldes: Havets Sønner.

6) Sarno Comalas Fader, var død kort tilforn. Fidallan var den første Konge i Inistore.

Inis-thona.

Vor Ungdom er liig Jægerens Drøm paa det lynggroede Bjerg. Han indslumrer i Solens milde Straaler, men vogner midt i en Storm; trindt om ham flyve de røde Lyn, og Vinden ryster Træernes Toppe. Med Fryd skuer han tilbage paa Solens Dag, og sin Hviles forlystende Drømme.

Naar skal Ossians Ungdom vende tilbage, og hans Øre forlystes ved Vaabnenes Klang? Naar skal jeg, liig Oscar, vandre i mit Staals Glands? Kommer med eders Strømme, I Conas Bjerge, og lytter til Ossians

Røst! Sangen stiger, liig Solen, i min Sjæl, og mit Hjerte føler Fortids Glæder.

Idg seer mine Taarne, o Selma! og Egene paa din beskyggede Vold: — Dine Strømme lyde for mit Øre; dine Helte forsamle sig trindt om. Fingal sidder i Midten, og støtter sig paa Trenmors Skjold: hans Spyd staaer op til Muren; han lytter til sine Barders Kvad. De prise hans vældige Arm, hans Ungdoms Stordaad.

Oscar kom fra Jagten, og hørde Heltens Lov. Han tog Brannos Skjold fra Muren; hans Øjne fyldtes med Taarer. Rød var Ynglingens Kind. Hans Røst var skjælvende, svag. Mit Spyd rystede sin blinkende Od i hans Haand: han talte til Morvens Konge.

Fingal! du Heltes Konning! Ossian, næst ham i Kamp! I have stredet Striden i eders Ungdom; eders Navne ere hædrede i Sang. — Oscar er liig Conas Taage: jeg stiger og forsvinder. — Barden vil ikke kjende mit Navn. — Jægeren vil ikke lede om min Grav paa Heden. Lad mig kæmpe, o Helte, i Inisthonas Krige. Fjernt er Kampens Land.—

I skal ikke spørge Oscars Fald. En Skjald vil finde mig der og besjunge mit Navn. Den fremmedes Dotter skal see min Grav, og græde for den Yngling der kom fra det vide Hav. Skjalden skal sige ved Festen: hører Sangen om Oscar fra fjerne Land!

Oscar! svarte Morvens Konge; du skal kæmpe, min Æres Søn! — Bereder mit mørkbrystede Skib, det bære min Helt til Inis-thona. — Sønneson, hædre vort Navn; for du er af de navnkundiges Æt. Ikke sige de fremmedes Børn: svage ere Morvens Sønner! I Striden være du lig den brølende Storm; blid som Aftensolen i Fred. — Oscar, sig Inis-thonas Konge, at Fingal mindes sin Ungdom, at jeg mindes vor Tvekamp i Agandeccas Dage.

De hejste de flaggrende Sejl; Vinden hviinte gjennem Masternes Remmer [1]). Bølgerne sloge mod de vaade Klipper: Havets Styrke bruste. — Min Søn saae Lundenes Land fra Bølgen. Han foer ind i Runas gjenlydende Bugt; og sendte sit Sværd til Annir.

Op stod den graahærdede Helt, da han saae Fingals Sværd. Hans Øjne vare fulde af Taarer, og han mindtes deres Ungdoms Kamp. Tvende Gange løftede de Spydet for den yndige Aganbecca: Kæmper stode langt borte, som om to Aander strede.

Men nu, begyndte Kongen, er jeg gammel: Sværdet ligger ubrugt i min Borg. Du, som er af Annirs Æt! Annir har været i Spydenes Strid. Men han er bleeg og visnet nu, liig Lanos Eeg. Jeg har ingen Søn at møde dig med Fryd, og føre dig til sine Fædres Borge. Argon er bleeg udi Graven, og Ruro er ikke mere. Min Dotter er i fremmedes Vold, og længes efter at skue min Grav. — Hendes Brudgom ryster ti tusinde Spyd, og kommer liig en Dødsskye fra Lano. — Men sid du ned til Annirs Fæst, stormfulde Morvens Søn!

Tre Dage var Oscar Annirs Giæst; den fjerde hørde Annir hans Navn [2]). — De frydede sig ved Skallerne [3]), og joge Runas vilde Dyr. Ved den mossede Klippes Kilde hvile de trætte Helte. Lønligen stjæler Taaren sig fra

Annirs Øje, han brød det fremstigende Suk. — Her, sagde Kongen, hvile min Ungdoms Børn. — Denne Steen er Runos: hiint Træe suser over Argons Grav. Hører I min Røst, o mine Sønner, i eders snævre Huus? eller tale I i disse raslende Blade, naar Ørkens Vinde stige?

Inisthonas Konge, sagde Oscar, hvorlunde falde disse Ungdoms Børn? Ofte farer Vildornen over deres Grave, men han forstyrrer ikke Jægerne. De jage Dyr dannede af Skyer, og spende den luftige Bue. — De elske stedse deres Ungdoms Id; og bestige Vinden med Glæde.

Cormalo, svarde Kongen, er en Herre af ti tusinde Spyd; han boer ved Lanos mørkrullende Bølger. Lano, der fremsender Dødens Skye. Han kom til Runas gjenlydende Hald, og søgte Spydets Ære. Ynglingen var faur, som Solens første Straale, og faae vare de, som kunde møde ham i Strid. Cormalo overvandt mine Kæmper; og min Dotter elskede Lanos Søn.

Argon og Runo kom tilbage fra Jagten,

og deres Stoltheds Taarer runde. — De rullede sine tause Øjne paa Runas Kæmper, fordi de ej bestode Kampen mod en Fremmed. Tre Dage gjæstede de med Cormalo; den fjerde stred min Argon. — Men hvo kunde stride mod Argon? Lanos Herre overvundes. Af Stoltheds Smerte svulmede hans Barm, og lønlig besluttede han at see mine Sønners Død.

De gik til Runas Bjerge, og joge de mørkbrune Raaer. Hemmelig fløj Cormalos Piil; og mine Børn faldt. Han kom til sin elskte, til Inisthonas brunlokkede Møe. — De flyede over Ørken — og Annir var eene.

Nat nedsteg, og Dag fremlyste; ej hørtes Argons Røst, ej Runos. Seent kom deres yndede Hund; den letspringende Runar. Han kom til Borgen, og hylte; han syntes at see hen mod det Sted hvor de faldt. — Vi fulgde ham: vi funde dem her, og lagde dem ved denne Klippeelv. Dette er Annirs Yndlingssted naar Hjortens Jagt er forbi. Jeg hælder over dem liig Stammen af en bedaget Eeg, og mine Taarer flyde evigt.

Oscar stod op og talte: Ronnan! Ogar, Spydkonning! kalder mine Kæmper til min Side, stormfulde Morvens Sønner. I Dag drage vi til Lanos Søe, som udsender Dødens Skye. Ikke længe vil Cormalo juble; Død er ofte paa vore Sværdes Od.

De kom over Ørken liig Stormskyer, naar Vindene rulle dem over Heden; Deres Kanter ere farvede i Lynild, og de susende Lunde forudsee Stormen. Oscars Stridshorn brager, Lano skjælver i alle sine Vande. Søens Børn samlede sig trindt om Cormalos klingrende Skjold, Som stridvant kæmpede Oscar. Cormalo faldt under hans Sværd; gyselige Lanos Sønner flyede til deres affides Dale. Oscar bragte Inis-thonas Dotter til Annirs gjenlydende Borge. Oldingens Aasyn straalte af Glæde; han signede Sværdenes Konge.

Hvor stor var Ossians Glæde, da han saae sin Søns fjerne Sejl! Det var liig en Lysets Skye, der opstaaer udi Østen, naar Vandreren er mismodig i et ukjendt Land; og skumle Nat, med alle sine Aander, dvæler trindt om ham.

Vi bragte ham med Sange til Selmas Borge. Fingal bød Festen begynde. Tusinde Barder opløftede Oscars Navn, og Buldret gjenlød over Morven. Toscars Dotter var der; hendes Røst var som Harpens; naar dens fjerne Klang kommer i Aftnen paa Dalens mildt viftende Vindpust.

O lægger mig, I som skue Lyset, ved et af mine Bjerge! Lad de tætte Hasler være trindt om mig, lad den susende Eeg være nær! Grønt være mit Hvilested! Og den fjerne Bæks Risler skal høres der. — Toscars Dotter! tag Harpen, hæv Selmas liflige Sang; at Søvn kan overfalde min Sjæl midt i Glæden; at min Ungdoms Drømme kan vendende tilbage, og den vældige Fingals Tid.

Selma! jeg skuer dine Taarne, dine Træer, og beskyggede Volde. Jeg skuer Morvens Kæmper; og hører Barders Kvad. Oscar løfter Cormalos Sværd; og et tusinde Ynglinger betragte dets knudrede Remmer. Med Forbauselse beskue de min Søn, og beundre hans Arms Styrke. De mærke Glæden

i hans Faders Øje; de længes efter lige Roes.

Og I skal have eders Roes, o strømfulde Morvens Sønner! — Ofte opklarer Sangen min Sjæl; og jeg mindes min Ungdoms Ledsagere. — Men Slummer nedstiger med Harpens Klang, og forlystende Drømme fremsvæve. I Jagtens Sønner, staaer langt borte; forstyrrer ikke min Hvile. Oldtidens Skjald er nu iblant sine Fædre de henfarne Dages Helte. — Jagtens Sønner staaer langt borte, forstyrrer ikke Ossians Drømme!

Anmærkninger.

1) Læderremmer brugtes istædet for Tougværk.

2) I hine Dage stred det mod Gjæstfriheden at spørge en Gjæst om hans Navn; ligesom det og ansaaes for Fejghed i Kampen at nævne sig for en Fjende. See Carthon!

3) De gamle Skotter drak af Muslingskaller. Dette Digt er en Episode af et stort Helteddigt, som er forkommet; dog levede der i Macphersons Tid gamle Mænd, som i deres Ungdom havde hørt det recitere.

Carric-thura.

Har du forladt dit blaae Løb i det Høje, Himlens guldlokkede Søn? Vesten har aabned sine Porte, dit Hvilested er der. Bølgerne komme at beskue din Sjønhed: de løfte deres bævende Hoveder, de see dig yndig i din Slummer, men rulle skjælvende bort med Forbauselse. Hviil, o Soel i din skyggefulde Hule, og lad din Gjenkomst være i Fryd! — Men lad et tusinde Lys flamme til Harpers Klang: deres Straaler opklare Selmas Borge, Fingal er kommen tilbage! Cronas Striid er forbi,

liig et henfaren Vulder [1]). Hæver Sangen, I Barder! Kongen er komme med Ære igjen!

Saa var Ullins Sang, da Fingal vendte tilbage fra Kamp: da han kom i Ungdoms yndige Rødmen, i alle sine faure Lokker. De blaae Vaaben indhylle Helten, liig Skyerne Solen, naar den skrider frem i sit Taage slør, og viser kun halvt sine Straaler. Kongen følge hans Helte: Skallernes Fest er begyndt. Han vender sig til sine Barder, og byder Sangen lyde. Conas Stemmer, sagde han, o Fortids Barder! I, for hvis Sjæl vore Fædres blaae Hære fremstige! Slaaer Harpen i min Borg; lad Fingal høre Sangen! Sød er Tungsinds Fryd! den er liig Vaarens Regn, naar den blødner Egens Green, og de unge Løv løfte sine grønne Hoveder. Synger, o Barder! I Morgen hejse vi Sejlene. Min blaae Vej gaaer gjennem Havet til Carric-thuras Volde; til Sarnos mostakte Volde, hvor Comala boede. Der giver den ædle Cathulla Skallernes Fest. Mange ere hans Skoves Vildorner og Jagtens Vulder skal lyde.

Cronnan, Sangens Søn! sagde Ullin. Minona; liflig paa Harpen[2]). Istemmer Shilrics Sang, at fryde Morvens Konge. Lad Vinvela fremtræde i sin Skjønhed, liig Regnens Bue, naar den viser sit faure Hoved paa Søen, og den dalende Soel er klar. — Og hun kommer, o Fingal! Hendes Røst er sød men sørgelig.

Vinvela.

Min elskede er en Bjergets Søn. Han jager de flygtige Dyr. Hans graae Hunde springe omkring ham; hans Buestræng hviner i Vinden. Hviler du ved Klippens Kilde, eller ved Bjergelvens Brusen? Rørene nikke for Vindeu, Taagen flyver over Fjeldet. Useet vil jeg nærme mig min elskte. og skue ham fra Klippen. Yndig saae jeg dig først ved Brannos bedagede Eeg: rank kom du fra Jagten; den faureste blandt dine Venner.

Shilric.

Hvilken Røst er dette som jeg hører? den-

ne Røst liig Sommerens Vind. — Jeg sidder ej ved de nikkende Rør; jeg lytter ikke paa Klippens Kilde. — Langt bort, Vinvela, langt bort jeg drager til Fingals Krige. Mine Hunde følge mig ikke mere. Ikke mere betræder jeg Bjerget, og skuer dig fra dens Tinde, naar du yndig vandrer ved Dalens Bæk; faur som Himmelens Bue, som Maanen paa den vestlige Bølge.

Vinvela.

Saa er du da borte, o Shilric! og jeg er eene paa Bjerget. Hjortene sees paa dets Top; frygtfrie græsse de der. De ræddes ej mere for Vinden, ej meer for det raslende Træe. Jægeren er langt borte, han er paa Gravenes Mark. Fremmede! Bølgernes Sønner! Skaaner min elskede Shilric!

Shilric.

Skal jeg falde paa Kampens Mark, da rejs min Grav Vinvela. Mossede Stene og opdynged Jord skal minde om mig i de kommende Dage. Naar Jægeren sidder ved Luen,

og fremtager sin Føde i Middagens Stund, "En Kriger hviler her", vil han sige, og min Roes skal leve i hans Sang. — Tænk paa mig, Vinvela, naar slagen jeg ligger i Støvet!

Vinvela.

Ja! — jeg vil tænke paa dig. — Visselig, min Shilric vil falde. Hvad skal jeg gjøre, min Kjæreste! naar du er borte for evig? — Gjennem disse Dale vil jeg vandre ved Middag: jeg vil gaae over den tause Hede. Der vil jeg skue Jagten. Visselig, min Shilric vil falde; men aldrig glemmer jeg ham.

Og jeg mindes den Ædling, sagde skovrige Morvens Konge; han fortærede Kampen i sin Vrede. Men nu see mine Øjne ham ikke. Jeg mødte ham, en Dag, paa Bjerget; hans Kind var bleeg; hans Pande var mørk. Sukket var hyppigt i hans Bryst. Hans Fjed vare mod Ørken. Men nu er han ej i mine Kæmpers Skare, naar mine Skjoldes Klang opstiger. Boer han udi det snævre Huus *), højen Carmoras Konning?

Cronnan! sagde Oldtids Ullin, kvæd Shilrics Sang; da han vendte tilbage til sine Bjerge, og Vinvela var ikke mere. Han støttede sig til hendes mossede Mindesteen; han tænkte Vinvela levede. Han saae hende yndig vandrende i Dalen: men ubestandig var den faure Skikkelse: Soelstraalen flyede fra Marken, og hun saaes ikke mere*). Hører Shilrics Sang, den er sød men sørgelig.

Shilric.

Jeg sidder ved den mossede Klippes Kilde; paa Bjergets stormende Top. Et Træe suser over mig. Mørke Bølger rulle over Heden: urolig er Søen hernede. Hjorten nedstiger fra Fjeldet. Ingen Jæger er fjern at see; ingen nynnende Hyrde er nær. Det er Middag, men alt er tauft; Sørgelige ere mine Tanker i Ensomhed. Saae jeg kun dig, min elskte, vandrende paa Heden! Dit Haar flaggrende efter dig; din Barm bølgende; dine Øine fulde af Taarer for dine Venner, som Bjergets Taage havde skjult! Dig vilde jeg trøste, min Kjæreste, og føre dig til din Faders Huus. —

Men er det hende, som viser sig hisset, liig en Lysstraale paa Heden? Klar som Maanen i Høst, som Solen i en Sommerstorm? Kommer du, elskelige Pige, over Klipper, over Bjerge til mig? — Hun taler: men hvor svag er hendes Røst! liig Vinden i Kjærets Siv.

Vinvela.

Kommer du fra Krigen? Hvor ere dine Venner, min elskte? Jeg hørte din Død paa Bjerget; jeg hørte og begræd dig, Shilric!

Shilric.

Ja, min venne, jeg kommer tilbage, men jeg den eeneste af min Slægt. Ikke mere skal du see dem: Jeg rejste deres Grave paa Sletten. Men hvi est du paa det øde Bjerg? Hvi paa Heden, allene?

Vinvela.

Allene er jeg, o Shilric! eene i Vinterens Bolig. Af Sorrig for dig jeg døde. Shilric! jeg er bleeg udi Graven.

Hun glider, hun flyver, forsvinder; som blege Taage for Stormen

Shilric.

Og vilt du ikke tøve, min elskte? Bliv, og see mine Taarer. Yndig est du, Vinvela! yndig varst du i live. — Ved Klippens Kilde vil jeg sidde; paa Stormbjergets Top. I Middagens tause Stund, tael min Veninde, med mig! Kom paa Vindens Vinger, paa Bjergets Luftninger, kom! Lad mig høre din Røst, naar du svæver forbi, og Middag er taus om mig!

Saa var Cronnans Sang i Selmas Glædes Nat. Men Morgenen steeg udi Osten; de blaae Bølger rullede i Lys. Fingal bød sine Sejl at hæves, og Vindene kom susende fra Bjergene. Inistore fremsteeg for Øjet, og Carric-thuras mossede Taarne. Men Rødstegnet var paa deres Tinde: den røde Lue, indfattet af Røg. Morvens Konge slog sit Bryst; pludselig greb han sit Spyd.

Han bøjer sin mørknede Pande mod Kysten: han seer tilbage efter de langsomme Vinde. Hans Haar flagrer paa hans Ryg. Kongens Taushed er skrækkelig.

Nat kom ned over Havet; Rothas Viig modtog Skibet. Et Fjeld krummer sig langs Kysten med alle sine susende Skove. Paa dens Ryg er Lodas Kreds, og Magtens mossede Steen. En snæver Dal udbreder sig forneden, beklædt med Græs og ældgamle Træer, som midnatlige Storme, i deres Rasen, havde nedrevet fra det skovgroede Fjeld. Den mørkblaae Elv vinder der: og Søens eensomme Vind omhvirvler Tidselens Skjæg. — Trende Eege opblusse til den natlige Fæst; men Kongens Sjæl er bedrøvet for Carric-thüras kæmpende Konge. Den blege kolde Maane stod op udi Osten. Søvn nedsteeg over Ynglingerne. Deres blaae Hjelme blinke i Straalen. Den døende Lue udslukkes. Men Søvn hvilte ej over Kongen: han stod op i sin Rustning. Langsomt bestiger han Bjerget, at skue Flammen paa Sarnos Taarn, Luen var fjern og dunkel; Maanen skjulte sit røde Ansigt i Osten.

Et Vindstød kom fra Bjerget, og bar Lodas Aand paa sine Vinger. Han kom til sit Sted i alle sine Rædsler, og rystede sit sorte Spyd. Hans Øjne ere som Luer i hans mørke Aasyn; og hans Stemme er som fjern Torden. Fingal foer frem med sin Styrkes Spyd, og hævede højt sin Røst.

Tilbage, du Nattens Søn! Sammenkald dine Vinde og flye! Hvi kommer du til mig med dine Skyggevaaben? Frygter jeg din skumle Skikkelse, Lodas gyselige Aand? Svagt er dit Skjold udaf Skyer: veegt er dit Sværd, dette Natblus. Blæsten ruller dem tilsammem, og du selv forsvinder. Flye fra mit Aasyn, Nattens Søn! Kald dine Vinde, og flye!

Driver du mig fra mit Sted, svarde den hule Stemme? Folket bøjer sig for mig. Jeg vender Slaget paa Kæmpernes Mark. Jeg seer til Riger, og de forsvinde: Mine Næseborer udsprude Dødens Vind. Jeg kommer frem paa Stormene: Orkanerne ere for mit Aasyn. Men min Bolig er blid, over Skyerne; min Hviles Marker ere forlystende.

Saa boe da udi din blide Mark, sagde Fingal, og lad Comhals Søn være forglemt. Nedstige mine Fjed fra mine Bjerge, i dine fredelige Marker? Møder jeg dig med et Spyd paa din Skye, gyselige Lodas Aand? Hvi fnyser du da mod Fingal, og ryster dit luftige Spyd? Men du fnyser forgjæves: jeg flyede aldrig for vældige Mænd. Og skulle Vindens Sønner strakke Morvens Konge? Nej! han kjender deres Vaabens Svaghed.

Flye til dit Land, sorte Skikkelsen: modtag Vinden og flye. Blæsten er i min hule Haand: Stormens Gang er min. Soras Konge er min Søn, han bøjer sig ved min Vældes Steen. Hans Hær er trindt om Carricthura, og han vil sejre. Flye til dit Land, Comhals Søn, eller føel min flammende Vrede.

Højt løftede han sit Skyggespyd, frembøjet, stor. Men Kongen gik frem, og drog sit Sværd — mørkbrune Lunos Klinge [1]). Staalets glimtende Spoer snoer sig gjennem den mørke Aand. Formløs henfaldt den i Luft, som en Røgstøtte adsplittet af Drengens

Kjæp, i det den stiger fra det halv slukte Arnested! — Lodas Aand hvinede, da den rulled i sig selv steeg paa Vinden. Inistore bævede. Bølgerne hørte det paa Dybet: de standsede med Rædsel midt i deres Løb; Fingals Venner gyste; de grebe deres tunge Spyd. De savnede Kongen. De opfoer i Vrede. Alle deres Rustninger klinge.

Maanen kom frem i Osten. Kongen vendte tilbage i sine Vaabens Glands. Stor var hans Krigeres Fryd: Deres Sjæle blidnedes, som Havet efter en Storm. Ullin istemte Glædens Sang. Inistores Bjerge jublede. Eegens Lue opsteeg: og Heltes Sagar fortaltes.

Men Frothal Soras kamplystne Konge, sidder mismodig under et Træe. Hæren udbreder sig om Carricthura. Han seer til Voldene med Harme. Han længes efter Cathullas Blod; thi han havde overvundet Frothal i Striid. — Da Annir[7]) herskede i Sora, vognbaarne Frothals Fader, da opkom en Storm paa Havet, og fordrev ham til Inistore. Tre Dage var han en Gjæst

i Sarnos Borg, og saae Comalas omtrullende Øjne. Han elskede hende, i Ungdoms Ild, og foer til for at gribe den hvidarmede Møe. Cathulla mødte Helten. Den skrækkelige Kamp begyndte. Frothal bindes i Borgen: tre Dage forsmægtede han i Lønbom. Paa den fjerde sendte Sarno ham til hans Skib, og han foer hjem til sit Land. Men Had opfylder hans Sjæl mod den ædle Cathulla. Da Annirs Hædersteen oprejstes[7]), drog Frothal frem i sin Vælde. Kampen brændte om Carricthura og Sarnos mostakte Volde.

Morgenen steeg op over Inistore. Frothal slog sit mørkbrune Skjold. Hans Kæmper opfore ved Klangen; de stode, men deres Øjne vare henvendte mod Havet. De saae Fingal komme i sin Styrke; da talte først den ædle Thubar:

Hvo kommer lüig Bjergets Hjort, med hele sin Hjord efter sig? Frothal! det er en Fjende; jeg seer hans fremadvendte Spyd. Maaske det er Morvens Konge, Fingal

den første blandt Mennesker. Hans Idrætter ere vidt bekjendte paa Gormal, hans Fjenders Blod er i Starnos Haller. Skal jeg æske Kongers Fred [8]). Han er lig Himmelens Torden.

Du Svagheds Søn, sagde Frothal, skal mine Dage begynde i Mørkhed? Skal jeg vige før jeg har sejret i Striid, strømfulde Toras Konge? Folket vilde sige i Sora: Frothal foer frem lig et Luftsyn; men den mørke Skye mødte det, og det er ikke mere. Nej: Thubar, jeg vil aldrig vige. Min Ære skal omgive mig som et Lys. Nej: stormfulde Toras Konge! Aldrig vil jeg vige. Han skreed frem med Strømmen af sin Hær, men den mødte en Klippe: urokket stod Fingal, brudt rullede den tilbage fra hans Side; Kongens Spyd forfulgte dens Flugt. Marken er skjult med Kæmper. Et stigende Bjerg frelste den flygtende Hær.

Frothal saae dens Flugt. Harme opfyldte hans Bryst. Han bøjede sit røde Øje, til Jordn, og raabte til ædle Thubar. — Thubar! Mine Kæmper flyede. Min Ære

har ophørt at stige. Jeg vil kæmpe med Kongen; jeg føler min brændende Sjæl. Send en Skjald at æske Tvekampen. Tael ikke mod Frothals Ord. — Men, Thubar! Jeg elsker en Møe, hun boer ved Thanos Elv, Hermans hvidarmede Dotter, Utha med de blidrullende Øjne. Hun frygtede Inistores Dotter, og hendes ømme Suk opsteeg ved min Bortgang. Siig Utha, at jeg er slagen; men at min Sjæl frydede sig i hende.

Saa talte Frothal, bestemt til Kamp. Men Uthas ømme Suk var nær. Hun havde fulgt sin Helt over Havet, i en Krigers Rustning. Hun rullede lønlig sit Øje paa Ynglingen, frem under en blinkende Hjelm. Men nu saae hun Skjalden fremgaae, og Spydet faldt tre Gange fra hendes Haand. Hendes løse Lokker flyve paa Vinden. Hendes hvide Barm hævedes af Sukke. Hun opløftede sine Øjne til Kongen; hun vilde tale, men tre Gange kvaltes hendes Røst.

Fingal hørte Skjaldens Ord; han kom i Staalets Kraft. De blandede deres dræbende

Spyd, og hævede Sværdenes Blinken. Men Fingals Glavind nedfoer, og kløvede Frothals Skjold. Hans faure Side er blottet; halv nedbøjet venter han sin Død.

Mørke udbredes over Uthas Sjæl. Taaren rullede over hendes Kind. Hun ilede til for at bedække Helten med sit Skjold; men en omstyrtet Eeg mødte hendes Fjed. Hun faldt paa sin sneehvide Arm; vidt sløj hendes Skjold, hendes Hjelm. Da saaes hendes bølgende Barm, hendes mørkbrune Haar er udspredt paa Jorden. — Fingal rørtes over Pigen; han standsede det hævede Sværd. Taaren var i Kongens Øje, i det han frembøjet talte: Strømfulde Soras Konge! Ikke frygte du Fingals Sværd! Det var aldrig bestænkt med de overvundnes Blod. Lad dit Folk juble langs Toras blaae Vande! Hvi skulde du falde i din Ungdom, strømfulde Soras Konge?

Frothal hørte Kongens Ord, og saae den rødmende Pige: tause stode de [10]) i deres Skjønhed, liig to unge Træer i Dalen, naar Vaarens Regn er paa deres Blade, og de brusende Vinde tie

Dotter af Herman! sagde Frothal, eſt du kommen fra Toras Elv, eſt du kommen i din Skjønhed for at see din Frothal overvunden? Men han er overvunden af de vældige, du blidsmilende Møe! Ej sejrede de svage over Annirs vognbaarne Søn. — Forfærdelig eſt du, o Morvens Konning! i Spydkampen. Men i Fred er du som Solen, naar den smiler gjennem den stille Regn: for den løfte Blomsterne deres faure Hoveder; og Vinden ryster sine susende Vinger. O at du var udi Sora! At min Fæst var bereedt! — Soras tilkommende Konger vilde see dine Vaaben og juble. De vilde juble ved Fædrenes Ære, de som saae den vældige Fingal. — Annirs Søn, svarte Kongen, hædret er Soras Æt, Naar Konger ere tappre i Striid, da stiger Sangen; Men hvis deres Sværd udstrækkes over de svage; hvis de kraftløses Blod har bestænket deres Vaaben: da skal Barder forglemme dem i Sangen, og deres Grave skulle ikke kjendes. Udlændingen [11]) skal komme og bygge der, og bortrydde den opkastede Jord. Et halv fortæret Sværd skal rage frem for ham; og hælde

de over det, vil han sige, "Disse ere gamle Kæmpers Vaaben, men deres Navne ere ikke i Sang". Kom du, o Frothal, til Inistores Fæst; lad din elskede Møe være der, og vore Øjne skal straale af Fryd.

Fingal tog sit Spyd, han fremtreen i sin Vælde. Carricthuras Porte aabnes, Skallernes Fæst begynder.

Ullins Stemme hørtes; Selmas Harpe klang. Utha fremkaldte Sorgens Sang; den store Taare hang i hendes Øje, da den blide Crimora kvad — Crimora, Rinvals Dotter, som boede ved Lothas vældige Strøm. Sangen var lang men liflig, den forlystede Toras rødmende Møe [12]).

Crimora.

Hvo kommer fra Bjergene, lig en Skye farvet i Vestens Straale? Hvis Røst er denne, stærk som Stormen, men liflig som Carrils Harpe? Det er min elskte i Staalglands; men tungsindig er hans mørknede Pande. Lever

Fingals vældige Slægt? Eller hvad bedrøver min Connal?

Connal.

De leve. Jeg saae dem hjemdrage fra Jagten, liig en Lysstrom. Solen var paa deres Skjolde. Liig en Række af Luer nedstege de fra Bjergene, Høj er Ynglingens Røst, Kampen, min elskte, er nær. I Morgen kommer den skrækkelige Dargo, at prøve vore Kæmpers Styrke. Han trodser Fingals Kæmper, Kampens og Saarenes Vt.

Crimora.

Connal! jeg saae hans Sejl, liig Taage paa hin sorte Bølge. Langsomt stege de paa Land. Connal, mange ere Dargos Krigere.

Connal.

Hent mig din Faders Skjold. Rinvals buglede Jernskjold; hiint Skjold liig den fulde Maane, naar den skrider mørk gjennem Himlen.

Crimora.

Dette Skjold jeg bringer, o Connal; men det beskyttede ikke min Fader. Han faldt ved Gormars Spyd. Du kan falde, o Connal!

Connal.

Vel kan jeg falde: men rejs min Grav, Crimora. Graae Steene, en Jordtue skal bevare mit Minde. Bøj dit røde Øje over min Grav, og slaae din sorgfulde bølgende Barm. Skjønt du er yndig som Lyset min elskte; blidere end Dalens Luftning: dog vil jeg ikke tøve. Oprejs min Grav, Crimora!

Crimora.

Da giv mig disse skinnende Vaaben! dette Sværd, dette blinkende Spyd. Jeg skal møde Dargo med dig, og hjelpe min elskede Connal. Farvel I Ardvens Klipper! I Raaer! I Bjergenes Elve! — Aldrig mere skulle vi komme tilbage. Vore Grave ere langt borte.

Og kom de da aldrig tilbage? sagde Ut-

hans frembristende Suk. Faldt den vældige i Kamp, og levede Crimora? — Eensomme vare hendes Fjed; og hendes Sjæl var bedrøvet for Connal. Var han ikke ung og elskelig; lig Aftensolens Straale?

Ullin saae hendes Taarer, og tog den ømt bævende Harpe. Sangen var skjøn men sørgelig, og Taushed var i Carricthura.

Ullin.

Høsten er mørk over Bjerget; den blaae Taage ruger over Fjeldene. Hvirvelvinden hviner paa Heden. Mørk ruller Floden gjennem den snævre Dal. Et Træe stander eene paa Højen, og viser den slumrende Connal. Løvet omhvirvles af Vinden, og bestrøer de dødes Grav. Stundom sees her de henfarnes Aander, naar Jægeren tankefuld vandrer med eensomme Fjed over Heden.

Hvo kan opregne dine Fædre, o Connal? Hvo kan naae din Slægtes Udspring? Den vorte lig en Bjergets Elv, som møder Stormen med sit skyehøje Hoved. Men nu er den

reven fra Jorden. Hvo! skal opfylde Connals Sted?

Her var Vaabnenes Bulder, og her var de døendes Stønnen. Blodige ere Fingals Krige! o Connal! det var her du faldt. Din Arm var som en Storm; Dit Glavind en Straale fra Skyen: Du selv en Klippe paa Sletten; dine Øjne som Ildsluer. Højere end Tordnen var din Røst i Staalkampen. Krigere faldt for din Haand, som Tidsler for Drengens Stav.

Dargo den vældige fremskreed, liig en Tordenskye. Sorte, og sammentrukne vare hans Bryn. Hans Øjne liig to Huler i en Klippe. Højt blinked de Heltes Sværd. Gyselig var Staalets Klang.

Rinvals Dotter var nær; Crimora straalende i Kæmpers Dragt. Fra hendes Nakke flaggrer det gule Haar; hendes Bue er i hendes Haand. Hun fulgte sin Yndling til Striid. Hun spændte Buen mod Dargo — hun gjennemborer sin Connal. Han falder som en Eeg udi Dalen, som et Fjeldskred fra det høje Bjerg. Hvad skal hun giøre, ulyksa-

lige Pige! — Han bløder: hendes Connal døer.

Nat og Dag høres hendes Skrig: o Connal, min elskte og min Ven! — Af Kummer den sørgende døde.

Jord indslutter her det faureste Par paa Bjerget. Græsset groer blandt Gravens Stene; ofte sidder jeg i den traurige Skygge. Vinden sukker gjennem Græsset. Deres Minde farer over min Sjæl, Uforstyrrede slumre I nu hos hverandre; i Klippegraven tilsammen I hvile.

Og blid være eders Hvile, o Loras Børn! sagde Utha. Jeg vil mindes eder med Taarer, og min eensomme Sang skal lyde; naar Vinden er i Toras Lunde, og Elven bruser nær: da kom i forlystende Tungsind til Uthas Sjæl!

Trende Dage gjæstede Kongerne; paa den fjerde steeg deres hvide Sejl. Nordens Vinde føre Fingals Snekke til Morvens Skovrige Land. — Men Lodas Aand sad i sin Skye,

bag Frothals Skibe. Han hang fremad med alle sine Vinde, og udspendte de hvidbarmede Sejl. — End vare hans Saar i Minde; han frygtede stedse Konningens Haand. [13]).

Anmærkninger.

1) Fingal vender just sejerrig tilbage fra et Tog mod Rommerne i Britannien, og har sine Barder syngende for sig. Denne Sejerssang, som den af Ossian kaldes, aabner dette Digt, og er i lyrisk Versart.

2) Formodentlig forestiller denne Sanger og Sangerinde Shilrics og Vinvelas Personer; thi deres Navne vise at de have været Sangere ved Fingals Hof. See. Det Alph. Reg.

3) Graven.

4) De gamle Scotter skjelnede mellem gode og onde Menneskers Aander derved: at de første hyppig lode sig see om Dagen og i lyse, yndige Skikkelser i Solskin og stille Vejr; de sidste derimod mest om Natten og i Storm og Torden.

5) Fingals berømte Sværd, forfærdiget af Luno en Smed i Danmark.

6) Ikke den Annir som omtales i Inisthona. Hiin var Konge i Sjælland, denne formodentlig i Sverrig.

7) Da Annir døde.

8) Ærefuld Fred.

9) Hun frygtede at Frothals gamle Kjerlighed til Comala skulde opvogne; hun har da ikke endnu spurgt hendes Død.

10) Frothal og Utha.

11) Dette Udtryk er meget betydningsfuldt.

12) Denne Scene er da ogsaa bleven udført af en Sanger og Sangerinde.

13) Fingals Kamp mod Odin er den dristigste Fiction i alle Ossians Digte. — Man har tilgivet de øvrige Epikere tusinde gange flere og større Usandsynligheder; Ossian behøver da vel ingen Undskyldning for denne, som desuden saa nøje stemmede overeens med hans Samtidiges Meninger; disse ansaae Aander for at besidde et slags Legemer og følgelig maatte de og kunne saares. — I øvrigt synes det heraf som Ossian kun har havt Begreb om Locale og svage Guder; hvis Magt ikkun strakte sig over Elementerne, og som ikke burde blande sig i Jordiske Sager. Dog det er just Ideer, som hæve Ossians Helte saa langt over alle andre Epikeres.

Cath-Loda.

Første Sang [1]).

Et Oldtids Kvad! — Hvorfor, o Vandrer, du som usynlig bøjer Loras Tidsel, — hvorfor du Dalens Vind, har du forladt mit Øre? Jeg hører ingen Strømmes fjerne Brusen, ingen Harpeklang fra Fjeldet! Kom, du Luthas Jægerinde, væk Skjaldens Sjæl!

Jeg skuer frem mod flodrige Lochlin, til Uthornos mørke Klippebugt, hvor Fingal nedsteeg fra Havet, fra Stormenes Brølen. Faae ere Morvens Helte i et ukjendt Land! — Starno sendte en Lodas Indvaaner [2]) at

indbyde Fingal til Fæsten. Men Kongen mindedes det forbigangne, og hans hele Vrede steeg [3]).

Hverken Gormals mosklædte Taarne, eller Starno skal Fingal skue. Mord svæver liig Skygger, over hans skumle Sjæl. Glemmer jeg hiin Lysstraale, Kongers hvidarmede Dotter? Gaae, Lodas Søn! Hans Ord ere kun Vindpust for Fingal: Vindpust, der bøjer Tidselen hid og did i Høstens Dal. — Duth-maruno, Dødens Arm! Crommaglas, Skjoldkonning! Struthmor, Kampens Indvaaner! Cormar, hvis Skibe gynge paa Havene, sorgløs som Nordlysets Løb paa mørk-strømmende Skyer! hid til mig, Du Helte Æt, i et ukjendt Land; Hver skue sit Skjold, liig Trenmor, Kampens Styrer. "Kom ned, sagde Kongen, du som boer iblandt Harper. Du skal bortrulle denne Strøm, eller boe med mig udi Jorden".

Trindt om ham de samles i Harme. — Intet Ord kom frem: De grebe deres Spyd. Hvers Sjæl er rulled i sig selv. — Endelig vækkes det pludselige Buldr paa alle deres

klingende Skjolde. — Enhver tog sit natlige Bjerg. Adskilte de stode i Mulmet. Stundom frembrister Sangen, blandt de brusende Storme. — Bred over dem opsteeg Maanen. — I sin Rustning kom ranke Duthmaruno: Duthmaruno fra Crommacharns Klipper; Vildornens barske Jæger. I sin sorte Snekke steeg han paa Bølger, da Crumthormoth vakte sine Skove. I Jagten skinnede han — blandt sine Fjender — Frygten var ikke din, Duthmaruno.

Comhals Søn, sagde han, mine Fjed skule være fremad gjennem Nat. Fra dette Skjold skal jeg skue ud over deres blinkende Skarer. Starno, Søekonning er foran mig, og Svaran, fremmedes Fjende. Deres Ord ere ikke forgjæves, ved Kraftens Steen.. — Hvis Duthmaruno ej vender tilbage, da er hans Viv eene i sin Borg, hvor to brusende Floder mødes i Crathmo-Crolos Dal. Trindtom ere Bjerge, med deres Skove. Det buldrende Hav er nær. Min Søn seer paa skrigende Maager — hiin unge Vandrer paa Marken. Giv Candona en

Vildornes Hoved, og fortæl ham hans Faders Glæde, da Ithornos Styrke[4]) vælted sig under hans blodige Spyd.

Ej forglemte jeg mine Fædre, sagde Fingal, da jeg gleed over Bølgerader: deres var Farens Tid i fremfarne Dage. Ej heller indhyller Mørke mig i Fjenders Aasyn; skjøndt jeg er ung i mine Lokker. — Crathmocrolos Konge! Den natlige Mark er min.

Han foer i alle sine Vaaben, vidt springende over Turthors Strøm, der sendte sit hule Drøn gjennem Nat, gjennem Gormals Taage-Dal. — En Maanstraale glittrede paa en Klippe. Der stod en yndig Skabning, med udslagne Lokker, liig Lochlins hvidbarmede Møer. Vaklende, korte ere hendes Trin: i afbrudte Toner hun kvæder. Stundom slynger hun sine hvide Arme; thi Kummer er i hendes Sjæl.

Torkultorno med hviden Lok[5])! hvor ere nu dine Fjed ved Lulan? Est du falden ved dine egne blaae Strømme, Conban-carglas Fader? Men jeg skuer dig, Lulans

Konning, legende ved Lodas Hald*), naar fortrandede Nat strømmer ud over Himlen. Stundom skjuler du Maanen med dit Skjold. Jeg har seet hende mørk i det høje. Du antænder dit Haar udi Nordlysets Luer. — Hvi er jeg forglemt i min Hule, o Fader? Blik ned fra Lodas Hald, til eensomme Conban-carglas!

"Hvo est du, sagde Fingal, du Nattens Røst"? Skjælvende bortvendte hun sig. "Hvo est du i dit Mørke"? — Hun tumlede ind i sin Hule. — Kongen løste Remmen fra hendes Haand; og spurgte om hendes Fædre.

Torcultorno, svarde hun, boede ved Lulans skummende Elv: han boede — men nu løfter han Bægret i Lodas Hald. — Han mødte Starno af Lochlin i Kamp: længe streed de Mørkøjede Konger. Omsider faldt min Fader, blaaeskjoldede Torcultorno. — Ved et Fjeld, ved Lulans Elv, havde jeg fældet den hoppende Raae. Min hvide Haand opbandt mit Haar fra Vindens Strøm. Jeg hørte et Bulder. Jeg opløftede mine Øjne. Mit ømme Bryst gik højt. Mit Løb var frem-

ad, med Lulans Bred, at møde dig, Torcultorno.

Det var Starno, den Rædselskonge! — Hans Øine rullede paa Conban-carglas. Mørk bølger hans rynkede Pande, over hans skumle Smiil. — Hvor er min Fader, sagde jeg, vældig i Krig? — "Ene est du tilbage blant Fjender, Dotter af Torcultorno!"

Han greb min Haand. Han hejste Sejlet. I denne skumle Hule satte han mig. Stundom kommer han, liig en Taageskye. Han løfter for mig min Faders Skjold. Ofte strider en Ungdomstraale fjernt forbi min Hule [7]). Lønligen boer han i Pigens Sjæl — Dotter af Torcultorno.

Lulans Dotter, sagde Fingal, en ildsvanger Skye indhyller Sjælen [8]). Skue ej op til hiin mørkslorede Maane; endnu ej til hine Himmelens Luer. Mit blinkende Glavind er trindt om dig, Dotter af Torcultorno! Ikke er det den svages Staal, ej heller den fejges i Hjertet. Kvinder sluttes ikke i vore Huler; de slynge ej deres Arme i Løndom. —

I deres faure Lokker bøje de sig over Selmas Harper. Deres Røst er ej udi vilden Ork, unge Dotter af Torcultorno[9])!

* * *

Igjen foer Fingal frem, vidt gjennem Nattens Skjød, didhen hvor Lodas Træer bæved i Stormkast. Tre Stene med mossede Hoveder ere der; en Elv med skummende Løb: og rædselfuld over Højen ruger Lodas mørkrøde Skye. Fra dens Top nedskuer en Aand, halvdanned af dunkle Røgskyer. Stundom blandes hans Røst med Elvens Brusen[10]). — Tæt derhos bøje sig tvende under et skaldet Træ, og modtage hans Ord; Swaran Søekonning, og Starno Fremmedes Fjende. Paa deres dunkle-Skjolde støtte de sig; deres Spyd ere fremad i Natten. Mørkhedens Vind hviner i Starnos flaggrende Skjæg.

De hørte Fingals Trin. Krigerne opstode i Vaaben. "Nedlæg denne Vandrer, sagde Starno i sin Stolthed. Swaran, tag din Faders Skjold; det er en Klippe i

Striid". Swaran kastede sit blinkende Spyd: det stod hæftet i Lodas Træe. Frem fore Fjenderne med dragne Sværd. De blandede deres klirrende Staal. Gjennem Remmerne af Swarans Skjold hvinede Lunos Klinge. Skjoldet ruller paa Jorden. Klovet faldt Hjelmen ned. Fingal standste det hævede Staal. Harmfuld stod Swaran, uvæbnet. Han rullede sine tause Øjne, og slængte sit Sværd til Jorden. Langsomt treen han over en Bæk og vandrede hvyslende*) bort.

Ej useet af sin Fader er Swaran. Starno bortvendte sig i Vrede. Han krympede sine tykke Bryn over sit bistre Aasyn. Han slog Lodas Træe med sit Spyd; han brummede en Sang. — De kom til Lochlins Hær, hver ad sin egen mørke Vej; liig to skumklædte Elve fra tvende regnsvulmende Dale.

Til Turthors Dal vendte Fingal sit Løb. Yndig fremsteeg Østens Straale. Den skinned paa Lochlins Bytte i Kongens Haand. Fra sin Hule udgik Torcultornos faure Dotter. Hun samlede sine Lokker fra Vindens Flaggren; og istemte sit vilde Kvad. Hun

saae Starnos blodige Skjold. Fryd udbredte sig, liig et Lys, over hendes Aasyn. Hun saae Swarans kløvede Hjelm; mørkned bortbævede hun fra Kongen. — "Est du falden ved dine hundrede Strømme, o Conbar-carglas Ven"[11]).

* * *

Uthorno, som kneiser blant Bølger; hva hvis Side bæve Nordlysets Flammer! Jeg seer den dunkle Maane dalende bag din susende Skov. Paa din Top hviler Lodas Taageborg, henfarne Heltes Bolig. — Frem fra sin Skye bøjer sig Kampens Cruth-loda. Dunkelt skimter jeg ham iblant hans bølgende Taager. Hans høire Haand er paa hans Skjold; i hans venstre det dampomskyggede Bæger. Om Taget af hans Rædselsborg blinke de natlige Luer. — Cruthlodas Sønner fremskride, en Række af formløse Skygger. Til dem som skinned i Kamp, han rækker det klingende Bæger; men mellem ham og den fejge opstiger hans Skjold, en Mørkheds Muur.

Faur som Regnbuen paa Bølger fremsteeg
hvidarmede Conbancarglas.

Cath-Loda.

Anden Sang.

Hvor est du, Kongeson *)? sagde brunlokkede Duthmaruno. Hvor est du daled, Selmas unge Straale? Han kommer ikke tilbage fra Nattens Skjød! Det er Morgen over Uthorno; gjennem Duggen skinner Solen paa Bjerget.

Kæmper! Løfter Skjoldene med mig. — Ej maae han falde, liig et Ildlus fra Himlen, hvis Sted ej findes paa Jorden. — Han kommer liig en Ørn fra Stormskyens Rand! I hans Haand ere Fjenders Bytte. — Selmas Konge! Vore Sjæle vare bedrøvede.

Fjenderne ere os nær, Duthmaruno. De fremskride liig Bølger i Taage, naar deres

hvidnende Toppe stundom vise sig over de lavtglidende Skyer. — Vandreren skjælver paa sin Vei, og veed ej hvorhen han skal flye. — Skjælvende Vandrere ere ej vi! — Helteſønner! — Kalder Spydene hid! — Skal Fingal hæve sit Glavind, eller skal en Kæmpe føre min Hær?

[2]) Oldtids Daad, sagde Duthmaruno, ere som Veje for vore Øjne, o Fingal. — Stedse sees blaaeskjoldede Trenmor, midt i hans egne dunkle Aar. Svag var ej Kongens Sjæl. Ingen skummel Daad vandrede der i Løndom. — Fra deres hundrede Strømme forsamledes Stammerne til det grønne Colglan-Crona. Deres Anførere vare foran dem. Enhver vilde lede Slaget. Ofte halv-blottede de Sværdene. Røde rullede deres vrede Øjne. Adskilte stode de, og brummede deres Stridssange. Hvi skulde de vige for hverandre? Deres Fædre vare lige i Krig [3]). — Trenmor var der med sit Folk, fager i Ungdoms Lokker. Han saae den fremdragende Fjende. Hans Sjæls Harme steeg. Han bød Heltene anføre een for een: de anførte, men sloges.

Fra sit eget Bjerg foer Trenmor ned. Han ledte den vidtstrakte Kæmpehær, og Fjenderne flyede. Trindt om ham samledes de Krigere, og sloge Glædens Skjold. Som en liflig Vind, udfore Magtens Ord fra Selmas Kongeborg. Men Førsterne ledte vexelviis Kampen til Faren steeg: da var Kongens Time at sejre paa Slagets Mark.

Ej ukjendt, sagde Crommaglas Skjoldkonning, ere vore Fædres Daad. Men hvo skal nu lede Kampen for Kongers Æt? Taage neddaler paa disse fire Bjerge: i dens Skjød lad hver Æoling slaae sit Skjold. Aander kunne nedstige i Skygger og udmærke os til Kampen. De ginge hver til sin Taagehøj. Barder gave Agt paa Skjoldenes Klang. Højest klang dit, Duthmaruno. Du skal lede Kampen.

Liig Bølgers Brusen nedfoer Uthornos Æt. Starno forte Slaget, og Swaran Stormøers Konning. De skuede frem fra Staalskjolde, liig grumsjede Cruthloda, naar han seer frem bag den mørknede Maane, og udstrøer sine Tegn i Natten.

De Fjender mødtes ved Turthors Strom. De stege som Bølgerækker. De blande de buldrende Hug. Skumle Død flyver over Hærene. De vare Hagelskyer med Stormvinde i deres Kanter. Deres Regnskyl sammenbruse; under dem svulmer det mørktumlende Hav.

Skumle Uthornos Kamp! Hvi skulde jeg fortælle dine Saar? Du er hos de fremfarne Aar; du forsvinder fra mit Blik. — Starno fremlede sin Hær i Striid, og Swaran sin egen mørke Fløj. En fortærende Ild er Duthmarunos Sværd. Lochlin væltes over sine Strømme. De harmfulde Konger rulle deres tause Øjne, over deres Krigeres Flugt. — Fingals Stridshorn lyder: skovrige Albins Sønner vende tilbage. Men mange laae ved Turthors Elv, tause i deres Blod.

Crom-charns Herre, sagde Fingal, Duth-maruno, Vildornejæger! Blodstænkt vender min Ørn tilbage fra Fjenders Mark. Derfor skal hvidbarmede Lanul

straale ved sine Strømme; Candona skal fryde sig ved Crathmocrolos Klipper.

Colgorm, svarede Helten, var den første af min Slægt i Albin; Colgorm Storhavets Rytter, igjennem dets Bølgedale. Han slog sin Broder i I-thorno: han forlod sine Fædres Land. Han valgte sin afsides Bolig ved Crathmocrolos Klipper. Hans Sønner fremginge i deres Aar; de fremginge til Striid. men stedse funde de Døden. Mine Fædres Saar er mit, Stormoers Konning!

Han drog en Piil fra sin Side. Bleeg faldt han i et ukjendt Land. Hans Sjæl foer til hans Fædre, til deres stormfulde Øe. Der joge de vilde Dyr udaf Taage, langs Vindenes Strømme. — Trindtom stode de tause Helte, liig Lodas Stene paa Højen [4]). Vandreren seer dem fra sin eensomme Stie, gjennem Morgenens Dæmring. Han troer det er Oldtids Aander, som ponse paa tilstundende Krige.

Nat kom ned over Uthorno. End stode Heltene i deres Sorrig. Vindstød hvinte gjennem Krigernes Haar. — Endelig brast

Fingal frem fra sin Sjæls Tanker. — Han talte til Harpers Ullin, og bød Sangen at lyde.

Ingen faldende Stjerne, som ikkun sees; og forsvinder i Natten: intet dalende Nordlys var Crathmocrolos Konge. Han var som den klarstraalende Soel, længe skinnende paa sit Bjerg. — Hidkald hans Fædre fra deres gamle Boliger!

I-thorno'), sagde Bardeu, som stiger blandt Bolgerader! Hvi er dit Hoved saa mørkt i Storhavets Taage? Fra dine Dale fremgaaer en Slægt, frygtfrie som dine stærkvingede Ørne, Colgorm Skjoldkonningens Sønner — de Gjæster i Lodas Hald. Paa Tormoths stormsusende Øe, knejste Lurthan, strømfulde Bjerg. Det krummede sit skovtakte Hoved over en stille Dal. Der ved skummende Cruruths Kilde, boede Rurmar Vildornejæger. Hans Dotter var dejlig som en Soelstraale, hvidbarmede Strinadona.

Mangen en Heltekonge, mangen en Staalskjolds Kæmpe; mangen Yngling med tunge Lokker, kom til Rurmars gjenlydende Borg.

De kom for at bejle til Pigen, vilde Tormoths faure Jægerinde. — Men sorgløs skuer du fra din Stie, højbarmede Strinadona.

Om paa Heden hun vandred, hendes Barm var hvidere end Conas Duun[6]); — paa den bølgebeskyllede Strandbred, hvidere end Havets Skum. Hendes Øjne vare to tindrende Stjerner; hendes Ansigt var Himlens Regnbue; hendes sorte Lokker flød omkring det, som strømmende Skyer. I Hjerterne boede du, hvidarmede Strinadona.

Colgorm kom i sin Snekke, og Corculsuran Skallers Konge. Brødrene kom fra I-thorno, at bejle til Tormoths Soelstraale. Hun saae dem i deres klingrende Staal. Hendes Sjæl fæstede sig til blaaøjede Colgorm. — Ullochlins natlige Øje saae ind, og skuede din udstrakte hvide Arm, Strinadona.

Harmfulde fnyste Brødrene. Deres flam, mende Øjne mødtes i Taushed. De vendte sig bort, De sloge deres Skjolde. Deres Hænder skjælve paa deres Sværd. De frem-

fore til Heltekamp, for haarfaure Strinadona.

Corculsuran faldt i Blod. Paa sin De raste hans Fader. Han uddrev Colgorm fra I-thorno, at vandre for alle Vinde. Ved Crathmocrolos Klipper han boede, ved en fremmed Strøm. Dog ene i Kummer var Kongen ej; hiin Lysstraale var nær, stormsusende Tormoths Dotter, hvidarmede Strinadona.

Cath-Loda.

Tredie Sang.

Hveden er Aaarenes Strøm? hvorhen monne de bortrinde? Hvor have de skjult i Mulm deres mangefarvede Sider? Jeg skuer i Oldtiden ind, men den er dunkel for Ossians Øjne, liig Gjerskin af Maanens Straaler fjernt paa den natlige Søe. — Hist flammer Krigens røde

Luer. — Her boer i Taushed en kraftløs Slægt [1]). De udmærke ingen Aar med deres Daad, i det de langsomt glide forbi. — Du Skjoldenes Grande, som vækker den slumrende Sjæl, stig ned fra din Væg, o Conas Harpe, med dine Stemmer tre! med den, som gjenbringer den henfarne Tid. Oldtids-Skygger skalt du fremkalde, udi deres egne mørkbrune Aar!

Uthorno! Stormbjerg! Jeg skuer min Æt paa din Side. Fingal hælder i Natten over Duthmarunos Grav. Nær hos ham ere hans Kæmpers Fjed. Ved Turthors Elv er Lochlins Hær dybt udi Skygger. De forbittrede Konger stode paa to Høje; de stirrede frem fra deres trinde Skjolde De betragtede Nattens Stjerner, rødttindrende i Vesten. Fra Himlen nedbøjer Cruthloda sig, liig et uformet Nordlys mellem Skyer. Han udsender Vindene, og mærker dem med sine Tegn. Starno forudsaae, at Morvens Konge aldrig skulde overvindes i Strid [2]). Tvende Gange slog han Træet i Vrede. Han gik frem for sin Søn. Han brummede sin

Vredes Sang, og hørte Vinden i sine Lokker. Bortvendte fra hverandre stode de, lüg tvende Eege, som modsatte Vinde have bøjet; hver hænger over sin egen raslende Bæk, og ryster sine Grene i Stormenes Løb.

Annir — sagde Starno — var en fortærende Ild. Død lynte fra hans Øine ud over de kæmpende Marker. Hans Fryd var i Mandefald. For ham var Blod en Sommerstrøm, der bringer Glæde til de visnede Dale, fra dens eget mostakte Fjeld. — Han drog til Luthcormos Søe, at møde ranke Cormantrunar, flodrige Urlors Konge, Stridsbuldrets Indvaaner.

Urlors Herre havde gjæstet Gormal i sin mørkbrystede Snekke; han saae Annirs Dotter, hvidarmede Foinar-bragal. Han saae hende; ej heller hvilte urørt hendes Øie paa Stormbølgernes Rytter. Hun flyede til hans Skib i Mørket. lüg en Straale fra Maanen gjennem den natlige Dal.

Annir forfulgte dem over Dybet; han kaldte Himmelens Vinde. — Ikke var Kongen allene; Starno var ved hans Side. Lüg

Uthornos unge Ørn, fæstede jeg mine Øjne paa min Fader.

Vi kom til brusende Urlor. Med sin Hær kom ranke Cormantrunar. Vi stredе; men Fjenden sejrede. I sin Harme stod Annir, og rullede sine røde Øjne. Han kappede de unge Træer med sit Sværd. Jeg gav Agt paa Kongens Sjæl, og sneeg mig tilbage i Natten. — Fra Valgpladsen tog jeg en kløvet Hjelm: et Skjold gjennemstunget af Staal; stumpoddet var Spydet i min Haand. Jeg søgte Fjenden.

Paa sin Klippe sad ranke Cormantrunar, ved den brændende Eeg; og nær hos under et Træe sad dybbarmede Foinar-Bragal. Jeg nedkastede for dem mit gjennemborede Skjold, og talte Fredens Ord. — "Ved hiint buldrende Hav ligger Annir. Kongen er dræbt i Slaget; og Starno vil nu oprejse hans Grav. Mig, en Lodas Søn, skikker han til hvidarmede Foinarbragal, at bede hende sende en Lok af sit Haar, til at hvile hos hendes Fader i Jorden. — Og du brusende

Urlors Konning! Lad Kampen ophøre, indtil Annir har modtaget Bægret af grumøjede Cruthloda".

Bristende i Taarer stod hun op, og rev en Lok af sit Haar; en Lok, som flaggrede i Vinden ned over hendes bølgende Bryst. Cormantrunar rakte mig Bægret, og bød mig være glad for hans Aasyn. — Jeg hvilte i Nattens Skygge! og skjulte mit Ansigt dybt i min Hjelm. — Søvn sank ned over Fjenderne. Jeg stod op, liig et omvankende Gjenfærd. Jeg gjennemstak Cormantrunars Side. Foinarbragal væltede sin hvide Barm i Blod. Hvi da, Kongedotter, opvakte du min Vrede? — Morgen fremsteeg. Som en forsvunden Taage var Fjenden flyet. Annir slog sit buglede Skjold. Han kaldte sin fortlokkede Søn. Jeg kom, med Blodstrimer bestænket. Tregange opløftede Kongen sit Glædesskriig, liig Vindstød, der frembriste fra den natlige Skye. — Tre Dage jublede vi over de døde, og nedkaldte Himmelens Ravne. De kom fra alle deres Vinde, at mætte sig paa Annirs Fjender. — Swaran! — Fingal er eene

paa sit natlige Bjerg. Lad dit Spyd ramme Kongen i Lødom; som Annir, min Sjæl skal fryde sig.

Annirs Søn! Swaran skal ikke slaae i Skygger. Jeg gaaer frem i Lys; Ravnene komme farende fra alle deres Vinde. De ere vante at spore mit Løb; det er blodbestænkt gjennem Kamp.

Brændende steeg Kongens Vrede. Tre Gange hævede han det blinkende Spyd. Men gos og sparte sin Søn; han foer ind i Mørket. — Ved Turthors Elv er en Hule mørk, Conbancarglas eensomme Bolig. Der nedlagde han Kongers Hjelm, og raabte paa Lulans Møe; men hun var langt borte i Lodas dundrende Hald.

I sin svulmende Vrede stalkede han didhen hvor Fingal afsides laae. Kongen hvilte paa sit Skjold, paa sin eenlige Høj. — Vildorners barske Jæger! Ingen svag Pige ligger her for dig; ingen Dreng paa sit Bregneleje, ved Turthors raslende Elv. Her er den vældiges Seng, hvorfra han opstaaer til blo-

dig Daad. — Vildornejæger! Væk ej den forfærdelige!

Brummende nærmede Starno sig. Fingal opfoer i Vaaben. "Hvo er du Rattens Søn"? Taus kastede han Spydet. De mødtes i den skumle Kamp; klovet faldt Starnos Skjold. — Han bindes til en Eeg. Den tidlige Straale lyste. Da saae Fingal Gormals Konge. En Stund rullede han sine tause Øjne. Han tænkte paa fordums Dage, da hvidbarmede Agandecca fremsvæved liig Harpens Bølgende Toner. Han løste Remmen fra hans Hænder. — Annirs Søn, sagde han, Gak bort! Gak til Gormal, Skallersborg. En Straale, som var dalet, vender tilbage; Jeg mindes din hvidbarmede Dotter. — Skrækkelige Konge, bort! — Gaae til din forstyrrede Bolig, du den elskeliges skumle Fjende! — Vandreren skye dig, du grumme i din Borg!

Et Oldtids Kvad!

Anmærkninger.

Første Sang.

1) I den eng. Oversættelse kaldes dette Digts trende Inddelinger ikke — Songs; — men Duân et galisk Ord, som betyder: et Digt, der ofte afbrydes ved Episoder og Apostropher.

2) En Skjald.

3) See Fingal 3die Bog

4 Et Vildsviin

5) Her begynder Conbancarglas Sang. Hendes Fader var dræbt af Starno, og hun selv fængslet til denne Hule, hvor hun af Sorrig er bleven vanvittig.

6) Lodas Strid

7) Swaran, Starnos Søn, som hun i sit Fangenskab er bleven forelsket i.

8) Herved mener han hendes Vanvittighed.

9) Her er en stor Deel af Originalen borte.

10 Hva gjenkjender ei i denne maleriske Beskrivelse et nordisk Offersted?

11 Her er atter et Stykke tabt; men formodentlig indeholder det Conbancarglas Død, som det efterfølgende viser. Han beskriver nemlig Valhal og derefter kommer: "Faur som Regnbuen paa Bølger fremsteeg hvidarmede Conbancarglas". — Og her savnes nok atter Fortællingen om hendes Ankomst til Odins Borg. Skjønt en Kvindes Optagelse i Valhal ej stemmer over-

eens med vor Oldtids Meninger, er det dog rimeligt at Ossian ej kunde være saa aldeles bekjendt med disse.

Anden Sang.

1) Fingal er endnu ej kommen tilbage fra "sin natlige Mark".

2) I denne Episode sees Oprindelsen til Monarkiet i Scotland. De Fjender, her omtales vare formodentlig Romere og Britter.

3) Nordskotterne vare inddeelte i Clans eller Horder, som vare længe uafhængige af hverandre.

4) En saakaldet Tinghøj, hvoraf endnu sees nogle i de nordiske Lande.

5) Denne Episode, som i Originalen er sat til den højskotske vilde, men skjønne Musik — er udentvivl af scandinavisk Oprindelse. Dette synes Omkvædet at vise og de Navne, der forekomme i Episoden, hvoraf intet er galisk, uden Strinadona.

6) Engduun, Kjæruld.

Tredie Sang.

1) Ossian klager ofte over de yngre Generationer, som en ukrigersk Slægt, og kalder dem "Smaae Mennesker".

2) Altsaa har dog Ossian tillagt Odin en Slags Spaadomsgave.

Oina-Morul.

Som den ustadige Soel flyver over Larmons grønne Høje; saa glide Oldtids Sagar i Natten fordi min Sjæl. Naar Barder ere gangne til Hvile; naar Harper ere ophængte i Selmas Borg; da kommer en Stemme til Ossian, og vækker hans Sjæl. Denne Stemme er de fremfarne Aars: de rulle for mig, med alle deres Idrætter. Jeg griber de forbifarende Bedrifter, og udgyde dem i Sang. Kongens Sang er ej en oprørt Strøm, den er som Luthas Harpers liflige Toner. — Lutha, med Harper mange! Ikke tause ere

dine strømfulde Fjelde, naar Malvinas hvide Hænder flaggre paa Strengene. Lys blant de dunkle Tanker, som gjennemstrømme min Sjæl, Hjelm Toscars Dotter! vilt du ikke høre Sangen? Luthas Møe! Vi gjenkalde de henrundne Aar.

Det var i Kongens [r]) Dage, mens endnu mine Lokker vare unge, da jeg skued Concathlin højt fra Havets natlige Bølge. Mit Løb var mod Fuarfeds Øe, Havenes skovrige Indvaaner. Fingal havde sendt mig til Malorchols Hjelp, vilden Fuarfeds Konge: thi Fejde vat trindt om ham, og vore Fædre havde mødtes ved Festen.

I Col-coiled bandt jeg mine Sejl, og sendte mit Sværd til Skallers Mal-orchol. Han kjendte Albins Tegn, og hans Glæde steeg. Han kom fra sin egen Borg, og greb min Haand i Kummer, "Hvi kommer Heltes Ætt til en faldende Konge? Tonthormod Spydkonning, er Herre af Sardronlos Bølgeøe. Han saae og elskede min Dotter, hvidbarmede Oina-morul. Han bejlede; jeg afslog ham Pigen, for vore Fædre havde

været Fjender. — Han kom med Fejde til Fuarfed. Mit Folk er slagen. — Hvi kommer Heltes Æt til en faldende Konge?

Ej kommer jeg, for at see, liig en Dreng, paa Kampen. Fingal mindes Malorchol, og hans Borg for Vandreren aaben. Fra sine Bølger nedsteeg Krigeren paa din skovrige Ø. Du var ingen Skye for hans Aasyn. Din Borg modtog han med Sang. Derfor skal mit Glavind hæve sig; vel kunne dine Fjender falde. — Vore Venner forgjette vi ej i deres Fare, endskjøndt vort Land er ikke nær.

Kjække Trenmors Søn, dine Ord ere som Cruth-Lodas Røst, naar han raaber fra sin deelte Skye — Himmelens stærke Indvaaner! — Mange have frydet sig ved min Fæst; men alle have de forglemt Mal-orchol. Jeg har seet ud mod alle Vinde, men ingen Sejl have vist sig for mit Øje. — Thi min Borg gjenlyder af Staal, og ej af de frydfulde Skaller [2]). — Kom til min Boelig, Heltesøn! mørkbræmmede Nat er nær. Hør Sangens Toner af vilden Fuarfeds Møe.

Vi gik. Paa Harpen steeg Oina-mo-

ruls hvide Hænder. Hun vakte sin egen Kummer fra hver en bævende Streng [3]). Jeg stod i Taushed; thi skjøn i hendes Lokker var de mange Vers Dotter. Hendes Øjne vare som tvende Stjerner der skue frem gjennem en nedstyrtende Regn. Søemanden seer dem i det Høje, og lover de yndige Straaler.

Med Morgen foer vi til Kamp, til Tormuls buldrende Elv: Fjenden fremdrog til Klangen af Tonthormods hvælvede Skjold. Fra Fløj til Fløj blander Kampen sig. Jeg mødte Sardronlos Første. Vidt fløj hans sønderbrudte Staal. Jeg greb Kongen i Striid. Jeg antvordede hans Haand fastbunden med Remmer til Malorchol, Skallernes Giver. Glæde lød ved Fuarfeds Fest, for Fjenden var slagen. — Tonthormod bortvendte sit Ansigt fra Vernes Dinamorul.

Fingals Søn, begyndte Malorchol, ikke forglemt skalt du bortdrage fra mig. Et Lys skal boe i din Snekke; Dinamorul med omtrullende Øjne. Hun skal vække Fryd i din kjække Sjæl. Men ubemærket vil Øjna-

morul ej vandre i Selma, gjennem Kongers Bolig;

Jeg laae i Borgen om Natten. Halv tillukte vare mine Øjne. Liflige Toner kom til mit Øre; liig de stigende Luftninger, der først omhvirvle Tidselens Skjæg, og flyve derpaa hen over den mørkskyggede Eng, Det var vilden Fuarfeds Møe: hun istemte det natlige Kvad; thi hun vidste, at min Sjæl var en Strøm, som flød ved liflige Toner.

Hvo skuer — sagde hun — fra sit Fjeld paa Havets indsluttende Taage? Hans lange Lokker, liig Ravnens Vinger, bølge i Vinden. Statelige ere hans Fjed udi Sorrig. Taarer ere i hans Øjne. Hans mandige Bryst banker over hans bristende Hjerte. — Gak tilbage! jeg er langt borte, vandrer i fremmede Lande [4]). Skjøndt Kongers Æt er trindt om mig, dog mørk er min Sjæl. — Tonthormod, du Pigernes Elskov, hvi have vore Fædre været Fjender?

Elvøens søde Stemme [5]), hvi sørger du i Natten? Den kjekke Trenmors Æt er ikke mørk i Hjertet. Du skal ikke vandre ved

ukjendte Strømme, blaaøjede Oina-morul. — I denne Barm er en Røst, den kommer ikke til andre Øren: den byder Osfian høre de ulykkelige i deres Kummers Time. — Vend om, Nattens søde Sangerinde! Tonthormod skal ikke sørge paa sit Fjeld.

Ved Daggrye løste jeg Kongen. Jeg gav ham den langlokkede Møe. Malorchol hørte mine Ord midt i sin gjenlydende Had.

"Vilden Fuarfeds Konge, hvi skulde Tonthormod græmme sig? Han er af Heltes Æt, og en Lue i Krig. Eders Fædre have været Fjender, men nu fryde sig deres Aander i Døden. De udstrække deres Taageagtige arme efter det samme Bæger i Loda[6]). Glem deres Vrede, o Krigere; det var en Fortids Skye".

Saa var Osfians Daad, mens hans Lokker end vare unge: skjønt Dejlighed, liig en Straaledragt, omgav Hernes Dotter.

Luthas Møe! Vi gjenkalde de henrundne Aar.

Anmærkninger.

1) Fingal.

2) "Derfor — vil han sige — have mine forrige Venner, eller rettere — Gjæster — forladt mig".

3) Hun elskede nemlig Tonthormod hendes Faders Fjende, og saae intet Haab tjl at faae sin elskede.

4) Hun sigter til det Løfte Malorthol havde givet Ossian, at han nemlig skulde føre hende — formodentlig som Brud — til Morven.

5) Ossian svarer.

6) Hvor snildt veed Ossian at anbringe en Bevægrund, der maatte virke mægtigt paa scandinaviske Helte!

Goel.

Selma! Dine Haller ere tause. Der er ingen Lyd i Morvens Skove. Bølgen triller mod Havets øde Bred. Taus straaler Solen over Marken. Morvens Døttre fremtrine lilig Regnbuen; de skue mod grønne Ullin efter Kongens Sejl [1]). Han havde lovet at vende tilbage, men Nordvindene stege.

Hvo styrter, lilig en Mørkheds Strøm, fra de østlige Bjerge? Det er Lathmons Hær. Han hørte at Fingal bortdrog; Til Nordvinden er hans Fortrøstning. Hans Sjæl straaler af Fryd. Hvi kommer du, Lathmon?

De vældige ere ikke i Selma. Hvi kommer du med dit fremadbøjede Spyd? Ville Morv-Døttre figte? Men stands i dit Løb, o vældige Strøm. Skuer du ikke hine Sejl; Hvi forsvinder du, Lathmon, lüig Engens Taage? Men Stormen er efter dig; Fingal forfølger dine Fjed.

Vi glede paa den mørblaae Bølge; Morvens Konge foer op af sin Slummer. Han udstrakte sin Haand efter Spydet; trindt om opstode hans Helte. Vi vidste at han havde seet sine Fædre; thi ofte nedstege de til hans Drømme, naar Fjendens Sværd hævede sig over Landet, og Kampen var nær.

Hvorhen er du flygtet, o Vind? sagde Morvens Konge. Bruser du i de sydlige Dale, og jager du Skyerne i fremmede Lande? Hvi kommer du ikke til mine Sejl, til mine mørkblaae Bølger? Fjenden er i Morvens Land, og Kongen er ikke der. — Men binde hver Kæmpe sit Brynie, og tage sit Skjold. Udstrækker hvert Spyd over Bølgen; og drager hvert Sværd! — Foran os er Lathmon med sin Hær: han der flyede fra Fingal paa

Conas Sletter [2]). Men han kommer tilbage liig en svulmende Elv, og hans Brusen er blandt vore Bjerge.

Saa vare Fingals Ord. Vi fore ind i Carmonas Viig. Ossian besteeg Bjerget; og slog tre Gange sit buglede Skjold. Morvens Klippe gjenlød; og de hoppende Raaer fremsprunge. Fjenderne fore forfærdede op for mit Aasyn, og samlede deres mørke Hær: thi jeg stod, liig en Skye, paa Bjerget, jublende i min Ungdoms Kraft.

Morni sad under et Træe, ved Strumons brusende Vande: graae er Oldingens Lokker, frembøjet hviler han paa sin Stav. Unge Goel er hos Helten, og hører hans Ungdoms Id. Ofte foer han op i sin Sjæls Ild ved Mornis vældige Daad.

Oldingen hørte Klangen af Ossians Skjold: han kjendte Kampens Tegn. Pludselig sprang han op fra sit Sted, Hans hvide Lokker dele sig paa hans Ryg. Han mindes fordums Daad. Min Søn, sagde han til haarfaure Goel, jeg hører Kampens Lyd. Morvens Konge er kommen tilbage. Gak

til Strumons Borg, og bring Morni sine Vaaben. Bring mig de Vaaben min Fader bar i sin Alderdom; thi min Arm begynder at svigte. Tag din Rustning, o Goel, og gak frem til din første Kamp. Din Arm naae dine Fædres Hæder. Som Ørnens Vinge være dit Løb paa Kampens Mark. Hvi skulle du ræddes for Døden, min Søn! De tappre falde med Ære; deres Skjolde bortvende Farens mørke Strøm, og Navnkundighed hviler paa deres hvide Haar. Seer du ikke, o Goel, hvor min Alderdom hædres? Morni gaaer frem, og de unge møde ham med Ærefrygt, de henvende deres Øjne i stille Fryd, til hans Fjed. Men jeg flyede aldrig fra Fare, min Søn! Mit Sværd lynte gjennem Kampens Mulm. Fjenden smeltede for mit Aasyn, og de stærke segnede.

Goel bragte Morni sine Vaaben. Den gamle Kriger klædte sig i Staal. I sin Haand tog han det Spyd, der ofte var bestænket med de kjækkes Blod. Han gik mod Fingal, hans Søn fulgte hans Fjed. Comhals

Søn frydede sig over Helten, da han kom i sin Alderdoms Lokker.

Brusende Strumons Konge! sagde Fingali sin stigende Fryd; skuer jeg dig i Vaaben, efterat din Kraft er forsvunden? Ofte har Morni skinnet i Kamp, liig Morgensolens Straale, naar den adspreder Bjergets Storme og bringer Fred til de lysnende Marker. Men hvi vilt du ikke hvile i din Alderdom? Din Priis er i Sang. Folket skuer dig, og signer den vældige Mornis Bortgang. Hvi vilt du ikke hvile i din Alderdom? Vel skulle Fjenderne svinde for Fingal.

Comhals Søn, svarde Helten. Min Arms Styrke er forsvunden. Jeg forsøger at drage min Ungdoms Sværd; men det bliver i Balgen. Jeg kaster Spydet; men det rækker ikke Maalet, og jeg føler mit Skjolds Tyngde. Vi henvisne liig Bjergets Blomster, og vor Kraft kommer aldrig tilbage. Jeg haver en Søn, o Fingal, hans Sjæl har frydet sig ved Mornis Ungdoms Daad; men hans Hæder er ikke begyndt. Jeg kommer med ham til Striid, at styre hans Arm. Hans Roes vil

være som Solen for min Sjæl i min Henfarts mørke Time. O at Mornis Navn var forglemt iblandt Folket! at Heltene kun ville sige: seer Goels Fader [3])!

Strumons Konge, svarede Fingal, Goel skal hæve Sværdet i Striid. Men han skal hæve det for Fingal. Min Arm skal forsvare hans Ungdom. Du, o Morni, hvile i Selmas Borg og høre vor Roes. Lad Harpen klinge, og Skjalden hæve sin Røst, at de som falde kunne fryde sig, og Mornis Sjæl skinne af Glæde. — Ossian, du har kæmpet i Striid: Fjenders Blod er paa dit Spyd; dit Løb vær med Goel i Kampen; men viger ikke fra Fingals Side; at ej Fjenden skal finde eder allene, og eders Ære pludselig henvisne.

Jeg saae Goel i sin Rustning, og min Sjæl blandedes med hans; thi Kampens Ild var i hans Øjne! Han saae til Fienden med Fryd. I Londom talte vi Venskabs Ord, og vore Sværdes Lynild sammenstrømmede; for vi drog dem bag Skoven, og forsøgte vore Armes Styrke paa den tomme Luft.

Nat kom ned over Morven. Fingal sad ved Egens Flamme; Morni ved hans Side med alle sine graae bølgende Lokker. Deres Samtale er om henfarne Tider og deres Fædres Daad. Tre Barder slaae Harpen, og Ullin var nær med sin Sang. Han sang om den vældige Comhal, men Mørke udbreder sig over Mornis Pande[4]). Han rullede sit røde Øje paa Ullin; og Skjaldens Sang ophørte. Fingal gav Agt paa den bedagede Helt, og talte blidelig.

Strumons Konge, hvi dette Mørke? Lad os glemme de forbigangne Dage. Vore Fædre strede mod hverandre; men vi mødes ved Festen. Vi vende vore Glavind mod Fjenderne og de smelte for os paa Sletten. Lad os glemme vore Fædres Dage, Strumons Konge!

Fingal — svarede Helten — jeg mindes din Fader med Fryd. Han var stærkelig i Kampen; Kongens Vrede var dødbringende. Mine Øjne vare fulde af Taarer da Heltenes Konge faldt. De tappre falde, o Fingal, og de svage blive tilbage paa Bjergene. Hvor

mange Ædlinge have faret heden i Mornis Dage! Dog skyede jeg ikke Kampen; ej heller flyede jeg fra de kjækkes Striid.

Nu hvile Fingals Venner; thi Nat er trindt om os; at de kunne opstaae med Kraft, til Kamp mod vognbaarne Lathmon. Jeg hører Buldret i hans Lejr, liig Torden paa fjerne Hede. Ossian! og haarfagre Goel! I ere hurtige i Løbet. Tager vare paa Fingals Fiender fra hiint skovgroede Bjerg. Men kommer dem ej nær, eders Fædres Sværd ere langt borte. Lad ikke eders Ære paa eengang tabes. Ungdoms Tapperhed kan svigte.

Frydefulde hørte vi Kongens Ord, og fremginge i vore raslende Vaaben. Vore Trin ere paa det skovgroede Bjerg. Himlen brænder med alle sine Stjerner. Dødens Luer flyve over Sletten. Den fjerne Fjendes Larm naaede vore Øren. Da var det Goel talte i sin Djervhed; halvt blottede han Sværdet.

Søn af Fingal — sagde han — hvi brænder Goels Sjæl? Højt banker mit Hjerte: min Haand skjælver paa mit Sværd, og vaklende ere mine Skridt. Naar jeg seer til

Fjenden, da lysner min Sjæl foran mig, og jeg skuer deres slumrende Hær. Skjælve de kjækkes Hjerter i Spydkampen? — Hvor ville Mornis Sjæl hæve sig, om vi nu fore ind paa Fienden! Vort Rygte ville vore i Sang; og vore Fjed ville være hæderfulde i de tappres Øjne.

Søn af Morni — svarede jeg — min Sjæl forlystes ved Kamp. Jeg fryder mig ved at skinne ene i Striid, og at give mit Navn til Barderne. Men om Fienden skulle sejre; skal jeg skue Kongens Øjne? De ere rædsomme i hans Fortørnelse, og liig Dødens Luer. — Men jeg vil ikke skue dem i hans Vrede. Ossian skal sejre eller falde. Men vil de overvundnes Ære stige? De forsvinde som en Skygge. — Dog Ossians Ære skal stige. Hans Daad skal være som hans Fædres. — Lad os styrte frem i vore Vaaben; Mornis Søn, lad os fremstyrte til Striid. Goel! om du kommer tilbage, da gak til Selmas høje Vold. Siig Everallin*), at jeg faldt med Ære; bring dette Sværd til Brannos

Dotter. Lad hende give det til Oscar, naar hans Ungdoms Aar monne fremrinde.

Søn af Fingal — svarte Goel med et Suk — skal jeg vende tilbage efter Ossians Fald? — Hvad vilde min Fader sige, og Fingal, Heltes Konge? De fejge ville opløfte deres Øjne og sige: "See den vældige Goel, som forlod sin Ven i sit Blod"! I skulle see mig, I fejge; men ikkun midt i min Hæders Glands. Ossian! Af min Fader har jeg hørt Heltes herlige Daad; deres Daad, naar de vare ene i Striid; thi Sjælen vorer i Fare.

Søn af Morni — svarte jeg, og treen foran ham paa Heden — Vore Fædre skulle prise vort Mod, i det de sørge over vort Fald. En Glædesstraale skal fremskinne i deres Hjerter, mens deres Øjne ere fulde af Taarer. De ville sige: "vore Sønner falde ikke som Markens Græs, for de have udbredt Død omkring sig". Men hvi skulle vi tænke paa det snævre Huus? Sværdet beskytter de tappre. Men Døden forfølger de fejges Flugt, og deres Roes skal aldrig høres.

Vi ilte gjennem Nat; og kom til en bru-

sende Elv, der snoede sit Løb omkring Fjenden, gjennem Træer som gjenlød af dens Buldren. Vi kom til Elvens Bred, og saae den slumrende Hær. Deres Ild var udslukt paa Sletten. Langt borte hørte vi deres Spejderes eensomme Trin. Jeg udstrakte for mig mit Spyd, at understytte mit Spring over Elven. Men Goel greb min Haand, og talte de kjække Ord.

Skal Fingals Søn overfalde en sovende Fiende? Skal han komme som en Hvirvelvind om Natten, naar den lonlig omkaster de unge Træer? Saa vandt ej Fingal sin Roes, og Navnkundighed hviler ej over Mornis hvide Haar for Handlinger som disse. Slaae, Ossian, slaae Kampens Skjold! og lad deres tusinde opstaae. Lad dem møde Goel i hans første Striid, at han kan forsøge sin Arms Styrke.

Min Sjæl jublede over Krigeren, og mine frembristende Taarer randt. Og Fienderne skal møde Goel — sagde jeg — hans Ære skal stige. Men far ikke for langt, min Helt: lad dit Staals Glimten være nær ved

Ossian. Lad vore Hænder foreene sig i Drœbning. Goel! seer du ikke hiin Klippe? Blegt skinner dens Side i Stjerners Glands. Om Fjenden skulle sejre, da være vore Rygge mod Klippen. De skulle rœddes for at nærme sig vore Spær, thi Død er i vore Hænder.

Tre gange slog jeg mit rungende Skjold. De forfœrdede Fjender rejste sig. Vi foer frem i vor klingrende Rustning. Deres Skarer flye i buldrende Løb over Heden: thi de tænkte den mœgtige Fingal kom; og deres Armes Kraft henvisnede. Deres Flugt var som Luers Bragen, naar de fare gjennem de skaldede Skove.

Da var det at Goels Spyd sløj i sin Styrke: da var det hans Glavind hvirvled. Colmor faldt, og Leth hiin stœrke. Dunthormo vœltede sig i sit Blod. Staalet foer gjennem Crothas Side, i det han rejste sig, bøjet over sit Spyd; den sorte Strøm sprudlede af Saaret og sydede paa den halvslukte Eeg. Cathmin saae Heltens Løb efter sig og steeg op i et visnet Træe; men Spydet gjennemborer hans Ryg. Hvinende, gispende faldt

han: Mos og visnede Grene forfølge hans Fald, og bestrøe Goels blanke Rustning.

Saa var din Daad, du Mornis Søn, i din første Kamp. Ej heller slumred Sværdet ved din Side, du den sidste af Fingals Æt! Ossian foer frem i sin Styrke, og Hærene faldt for ham, som Græsset for Drengens Stav, naar han nynnende iler hen over Marken, og pidsker Tidselens hvide Skjæg. Men sorgløs vandrer han fort, hans Gang er mod Ørken.

Graae steeg Morgnen om os, de bugtende Bække glimre gjennem Heden. Fjenden samlede sig paa Bjerget; og Lathmons Vrede steeg. Han rullede sine røde harmfulde Øjne: han er taus i sin svulmende Smerte. Ofte slog han det hvælvede Skjold; hans Fjed vare hid og did paa Heden. Jeg saae Heltens fjerne Mørke, og talte til Mornis Søn.

Strumons vognbaarne Første[6]). Seer du Fienden? De samle sig paa Bjerget i deres Vrede. Lad vort Løb være mod Kongen[7]). Han skal opstaae i sin Vælde, og Lathmons Hær forsvinde. Vor Hæder er trindt om os,

o Kriger, Gubbernes [8]) Øjne ville fryde sig. Men lad os flye, Mornis Søn; Lathmon nedstiger fra Bjerget.

Da lad vor Gang være langsom — svarte haarfagre Goel; at Fjenden ej siger med et Smiil: "See Nattens Kæmper! De ere, som Aander, skrækkelige i Mørket; men de bortsmelte for Østens Straale". Ossian! Tag Gormars Skjold, som faldt under dit Spær, at de bedagede Helte kunne fryde sig, naar de see deres Sønners Daad.

Saa vare vore Ord paa Sletten, da Sulmath kom til vognbaarne Lathmon: Sulmath Duthas Første ved Duvrannas mørkrullende Elv. Hvi styrter du ikke frem, Søn af Ruath? Hvi nedstiger du ikke med din Hær, førend Kæmperne flye? Deres blaae Rustning blinker i Morgenens Skin, og deres Trin ere foran os paa Heden.

Svagheds Søn — sagde Lathmon — skal min Hær nedstige? De ere kun to, og skal da tusinde løfte Staalet? Ruath vilde græmme sig i sin Borg over sin Ares Død. Hans Øjne vilde bortvende sig fra Lathmon, naar

mine Fodtrin nærmede sig. Gak du til Heltene, Duthas Første; thi jeg skuer Ossians statelige Fjed. Hans Navnkundighed er mit Glavind værdig; han fegte med Lathmon!

Den gjæve Sulmath kom. Jeg jublede ved Kongens Ord. Jeg løftede Skjoldet paa min Arm; og Goel satte Mornis Sværd i min Haand. Vi gik tilbage til den brusende Elv; Lathmon kom i sin Styrke. Efter ham rulled, liig Skyer, hans mørke Hær. Men straalende i sin Rustning var Nuaths Søn.

Fingals Søn, sagde Helten, dit Rygte har voret paa vort Fald. Hvor mange ligge der af mine Kæmper fældede ved din Haand, du Mændenes Konge! Hæv nu dit Spyd mod Lathmon, og nedlæg Luaths Søn. Læg ham blandt sit Folk, eller du selv skal falde. Aldrig skal det siges i min Borg, at mine Stridsmænd faldt for mit Aasyn; at de faldt for Lathmons Aasyn, mens hans Glavind hvilte ved hans Side: Cuthas*) blaae Øjne vilde rulle i Taarer, og hendes Fjed vilde være eensomme i Dunlathmons Dale.

Ej heller skal det siges — svarte jeg — at Fingals Søn flyede. Vare hans Fjed indhyllede i Mørkhed, dog ville ej Ossian flye; hans Sjæl vilde møde ham og sige, "skrække Fjenderne Selmas Skjald"? Nej han frygter ikke Fjenden. Hans Fryd er i Kampens Midte.

Lathmon kastede sit Spyd, og gjennemborede Ossians Skjold. Jeg følte det kolde Staal ved min Side; og uddrog Mornis Sværd: jeg hug Spydet i to; den blanke Od faldt funklende til Jorden. Nuaths Søn brændte af Vrede, og hæved højt sit brede Skjold. Hans mørke Øjne rullede over Skjoldet; da han fremstrakte det luende, liig en Kobberport. Men Ossians Spær gjennemborede dets Naglers Glands, og sank i et Træe bag Lathmon. Skjoldet hang paa den rystende Landse; dog ilte Lathmon frem. Goel forudsaae Heltens Fald, og udstrakte sit Skjold for mit Sværd, da det nedfoer i en Lysstrøm over Dunlathmons Konge.

Lathmon skuede Mornis Søn, og Taaren styrtede fra hans Øje. Han kastede

sine Fædres Sværd til Jorden, og talte de kjækkes Ord.

Hvi skulde Lathmom kæmpe mod de første blandt dødelige? Eders Sjæle ere Straaler fra Himlen; eders Glavind Dødens Luer. Hvo kan naae de Heltes Roes, hvis Daad er saa stor i Ungdom! O at I vare i Nuaths Borge, i Lathmons grønne Bolig! Da ville min Fader sige, at hans Søn ej bukked under for de svage. Men hvo kommer, som en vældig Strøm, hen over den dundrende Hede? Foran ham bæve Højene, og tusinde Aander svæve paa hans Vaabens Straaler; deres Aander, som skulle falde ved Morvens Konges Arm [10]). Lykkelig est du, o Fingal, dine Sønner skal vinde dine Krige; de gaae frem for dig; og de vende tilbage ad Ærens Vej.

Fingal kom i sin Mildhed, lønlig jublende over sin Søns Daad. Mornis Ansigt straalte af Fryd, og hans bedagede Øjne skuede mat gjennem Glædes Taarer. Vi kom til Selmas Borge, og sadde ned til Skallers Fest. Sangens Kvinder fremginge; blandt

dem den blidtrødmende Everallin. Hendes sorte Haar bølger om hendes sneehvide Hals, lønlig dvælte hende Øje paa Ossians; hun rørte den liflige Harpe, og vi signede Brannos Dotter.

Fingal rejste sig fra sit Sæde, og talte til Dunlathmons stridvante Konge. Trenmors Sværd skjalv ved hans Side i det han opløftede sin stærke Arm. Nuaths Søn — sagde han — hvi søger du Roes i Morven? Vi ere ikke af de fejges Æt; ej heller blinke vore Sværd over de svage. Naar droge vi under Vaabenbrag til Dunlathmon? Fingal forlystes ikke ved Striid, skjøndt hans Arm er stærk. Mit Rygte vorer paa de hofærdiges Fald. Mit Staals Lyn rammer de stolte. Kampen kommer, og de kjækkes Grave stige; mine Heltes Grave fremstige! O mine Fædre! og engang skal jeg allene være igjen. Men hædret vil jeg være tilbage, og min Sjæls Henfart skal være een eneste Lysstrøm. Lathmon! Gak tilbage til min Borg. Vend dit Glavind mod andre Lande,

Morvens Slægt er navnkundig, og deres Fjender ere de ulykfaliges Sønner.

Anmærkninger.

1) Fingal var just paa et Tog i Irland, da Lathmon benyttede sig af hans Fraværelse til at gjøre Indfald i Morven.

2) Fingal havde overvundet Lathmon i de foregaaende Slag.

3) "Gid Goel maae blive saa berømt, at man vil glemme mig for ham"!

4) Mornis Forrrydelse rejser sig ikke af noget Had til Comhal, Fingals Fader, skjøndt denne var falden i et Slag mod ham; men af Frygt for at Fingal skulde bringes i Erindring om sin Faders Fjendskab med Morni.

5) Ossian havde ægtet Everallin kort i Forveien.

6) Vognbaaren er en Titel, som tillægges alle Ædlinge, eftersom de hver holdt en Stridsvogn.— See Beskrivelsen over Cuchullins Vogn: Fingal. 1ste Sang.

7) Fingal.

8) Fingal og Morni.

9) Lathmons Kone eller Kjæreste.

10) Man troede i Ossians Tid, at enhver havde en ledsagende Aand, eller Art af Genius; skjøndt Traditionerne herom ere meget dunkle.

Det vil ikke være uinteressant at sammenliane dette Digt med hiin skjønne Episode i Æneidens 9de Bog. De rommerske Ynglinger, skjøndt tappre og ædle, overfalde dog deres Fjender sovende. — Hvor meget ædlere de celtiske Helte! Thi at Ossian lader som han vil anfalde den sovende Hær, og siden taler om at flye, det har han upaatvivlelig gjort for at prøve den unge Goel i "hans første Kamp". Mærkværdigt er det og, at Skjalden saa ædelmodig ophøjer Goel, skjøndt det var vel bekjendt, at Goel siden rebellerede mod Fingal.

Oi-thona[1]).

Mørket boer i Dunlathmon, skjønt Maanen halvt fremviser sit Ansigt paa Bjerget. Nattens Dotter bortvender sine Øjne, for hun seer den tilstundende Jammer.

Mornis Søn er paa Sletten; men i Borgen er Taushed. Ingen langtstrømmende Lysstraale kommer bævende gjennem Mulmet. Oithonas Røst høres ej mellem Bjergelvens Brusen.

Hvor est du hengangen i din Skjønhed, Nuaths skjønlokkede Dotter? Lathmon er paa Kæmpernes Mark, men du lovede at tøve

i Borgen, til Mornis Søn kom tilbage, tilbage fra Strumon til sin elskede Møe. Taaren var paa din Kind ved hans Bortgang, og Sukket steeg lønligen op fra dit Bryst. Men du kommer ikke at møde ham med Sange, med din Harpes let bævende Toner.

Saa vare Goels Ord, da han kom til Dunlathmons Taarne. Aabne staae de skumle Porte. Vindene hvine i Borgen. Træerne bestrøe Dørtærsklen med visnet Løv; Nattens Stemmer hyle. — Sorgfuld og taus sad Mornis Søn ved en Klippe! hans Sjæl skjalv for Pigen; men han vidste ikke hvorhen han skulde vende sit Løb. Langt borte stod Morlo, og hørte Vindene i hans tykke Lokker. Men han opløftede ikke sin Røst; thi han saae Goels Kummer.

Søvn nedsteg over Heltene. Nattens Skikkelser fremsvæve. Dithona stod i en Drøm for Goels Øjne. Vildt flaggrede hendes sorte Haar, hendes skjønne Øje rullede i Taarer. Blodstænkt var hendes sneehvide Arm. Halvskjult bag Sløret var Saaret i

hendes Bryst. Hun stod over Helten, og hendes Stemme lød.

Sover Mornis Søn, han som var elskelig i Dithonas Øjne? Sover Goel ved den fjerne Klippe, og Ruaths Dotter i Nøden? Havet vælter om Tromathons skumle Øe: jeg sidder i mine Taarer i Hulen. Men ene sidder jeg ikke, o Goel! Cuthas skumle Konge er der. Han er der i sin Elskovs Vildhed, og hvad kan Dithona gjøre?

Et haardere Vindstød bruste gjennem Egens Top. Nattens Drøm forsvandt. Goel greb sit Æskespyd; han stod i sin brændende Vrede. Ofte vendte han sit Øje mod Østen, og harmedes over den tøvende Dag. Omsider steeg Morgenen frem. Helten opheiste sit Sejl. Vinden kom susende fra Bjerget; og han foer over Storhavets Bølger. Paa den tredie Dag fremsteeg Tromathon, liig et blaaet Skjold midt i Havet.. Den hvide Bølge brølte mod dens Klipper. Sorgfulde Dithona sad ved Bredden. Hun stirrede paa de rullende Bølger, og hendes Taaret randt. — Men da hun saae Goel i sine Baa-

ben, da foer hun op og bortvendte sine Øine. Nedbøjet og rød er hendes faure Kind; hendes hvide Arm skjælver ved hendes Side. — Tre gange stræbte hun at flye fra hans Aasyn; men tre gange svigted den vaklende Fod.

Nuaths Dotter — sagde Helten — hvi flyer du fra Goel? Udsende mine Øine Dødens Luer? eller boer der Had udi min Sjæl? Du er for mig liig Østens Straale, naar den fremstiger i et ukjændt Land. Men du hyller dit Ansigt i Sorg, Dotter af højen Dunlathmon! Er Dithonas Fjende nær? Min Sjæl brænder efter at møde ham i Kamp. Sværdet bæver ved Goels Side og længes efter at blinke i hans Haand. Tael Nuaths Dotter! Seer du ej mine Taarer?

Strumons vognbaarne Første — svarte den sukkende Pige — hvi kommer du over den mørkblaae Bølge til Nuaths sorgfulde Dotter? O! hvi er jeg ikke henfaren i Løndom, liig et Blomster paa Bjerget, der ufeet løfter sit faure Hoved, og strøer sine visnede Blade i Stormen? Hvi kom du, o Goel, at høre den dødendes Suk? Jeg falder i min Ung-

dom, og mit Navn skal ikke høres. Eller det vil høres med Vemod, og Nuaths Taarer rinde. Du vil sørge, Mornis Søn, for Dithonas faldne Ære. Men hun skal slumre i den snævre Grav, langt fra den sørgendes Røst. — Hvi kom du, Strumons Første, til Tromathons stormsusende Klipper?

Jeg kom for at møde dine Fjender, vognbaarne Nuaths Dotter! — Skummel staaer Dunrommaths Død for mit Øje; eller Mornis Søn skal falde. — Dithona; naar Goel er segnet i Døden, da rejs min Grav paa hiint glindsende Fjeld; og naar det sorte gyngende Skib skal bortdrage, da kalde du Havets Sønner; du kalde dem, og give dem dette Sværd, at de kunne bringe det til Nuaths Borg; den graahærdede Kriger skal ophøre at skue mod Orken efter sin Søns Komme.

Og skal Nuaths Dotter leve? svarte hun med et frembristende Suk. Skal jeg leve paa Tromathon, naar Mornis Søn er falden. Mit Hjerte er ej af hiint haarde Fjeld;

ej heller min Sjæl letsindig som Havet hist, der hæver sine blaae Vover for alle Vinde, og ruller under Stormen. Stormen, som skal nedstyrte dig, skal ogsaa sprede Dithonas Grene paa Jorden. Vi skulle visne tilsammen, vognbaarne Mornis Søn. — Glædeligt er mig det snævre Huus, og de dødes mossede Steen: for aldrig mere vil jeg forlade dine Klipper, du Bølger omflydte Tromathon[2]! — Nat kom ned med sine Skyer, efter Lathmons Bortgang, da han drog ud til sine Fædres Krige, til Duthormoths mosklædte Fjeld; Nat kom ned, og jeg sad i Dalen ved Egens Skin. — Ude suste Vinden i Træernes Løv; jeg hørte Vaabens Klang. Glæden straalte over mit Ansigt; thi jeg tænkte paa din Gjenkomst. Det var Cuthals Første, hin rødhaarede stærke Dunrommath. Hans Øjne rulled i Ild: mit Folks Blod var paa hans Sværd. De som værgede om Dithona, de faldt for den grumme Kæmpe. — Hvad kunde jeg gjøre? Min Arm var svag; jeg kunde ikke løfte Spydet. Han tog mig i min Sorg, over mine Taarer hejste

han Sejlet. Han frygted den hjemdragende stærke Lathmon, ulykkelige Dithonas Broder. — Men see, han kommer med sin Hær; han kløver den sorte Bølge. Mange ere Dunrommaths Krigere. Mornis Søn! hvorhen vil du vende dit Løb?

End vendte jeg det aldrig fra Kamp, svarte Helten, og drog sit Sværd; og skal jeg begynde at ræddes, naar dine Fiender ere nær, Dithona? Gak til din Hule, Nuaths Dotter, til vor Striid er forbi. Morlo, tag vore Fædres Buer, og Morvens hvinende Piil. Vore trende Kæmper spænde Buen; selv ville vi løfte Spydet. De ere en Hær paa Fjeldet; men vore Sjele ere stærke.

Nuaths Dotter gik til Hulen; en urolig Fryd opsteeg i hendes Barm, liig Lynets røde Glimt paa Tordenens Skye. Hendes Sjel var bestemt, og Taaren borttørredes fra hendes vildtrullende Øje [3]).

Langsomt fremskreed Dunrommath; thi han saae Mornis Søn. Foragt sammenkrympede hans Ansigt; et Smiil er paa hans

mørkbrune Kind; hans røde Øje rulled halv skjult under hans tykke Bryn.

Hveden ere Havets Sønner, begyndte den barske Kriger. Have Vindene drevet eder til Tromathons Klipper? Eller komme I for at opsøge Ruaths hvidarmede Dotter? I fejge! De ulykkeliges Sønner komme for Dunrommaths Haand. Hans Øjne spare ikke de svage; og han forlyster sig i Fjenders Blod. Oithona er en Lysstraale, og den fryder Cuthals Konning i Londom. Vilt du nærme dig dens Yndighed som en Skye, du Svagheds Søn? Du kan komme, men skalt du hjemdrage til dine Fædres Borg?

Kjender du mig ej, sagde Goel, Cuthals rødhaarede Første? Dine Been vare snare paa Heden, i vognbaarne Lathmons Slag, da Goels Sværd forfulgte hans Hær i Morvens skovrige Land. Dunrommath! dine Ord ere djerve, for dine Krigere flokkes om dig. Men frygter jeg dem, du Hovmods Søn? Jeg er ej af de fejges Æt.

Goel foer frem i sin Rustning; Dunrommath veeg gysende bag sin Hær. Men

Goels Spyd gjennembored den grimme Kæmpe, og Sværdet afhug hans Hoved, som det bøjede sig i Døden. — Mornis Søn rystede det tre Gange ved Haaret; Dunrommaths Krigere flyede. Morvens Pile forfulgte dem: ti faldt paa de mossede Klipper. De overblevne hæve det flagrende Sejl, og springe paa det buldrende Hav.

Goel gik frem til Oithonas Hule. Han saae en Yngling styttende sig mod Klippen. En Piil havde gjennembored hans Side; og hans Øje rullede mat nnder hans Hjelm. Goels Sjel er bedrøvet, han kom og talte Fredens Ord. Kan Goels Haand helbrede dig, Yngling med sorgfuldt Blik? Jeg har søgt om Bjergenes Urter; jeg har sanket dem paa deres Elves eensomme Bredder. Min Haand har tillukt de tappres Saar, og deres Øjne have velsignet Mornis Søn. Hvor boede dine Fædre, Kriger? Vare de blandt de mægtiges Sønner? Kummer skal komme, liig Nat, over dine fædrene Strømme; for du est falden i din Ungdom.

Mine Fædre, svarte den fremmede,

vare blandt de mægtiges Sønner; men de skulle ikke sørge; thi min Ære er forsvunden liig Morgendug. — Høje Mure knejse paa Duvrannas Bredder, og see deres mosklædte Taarne i Floden. Bag dem hæver sig et Fjeld med sine nedhældende Graner. Langt borte kan du skue den. Der boer min Broder. Han er navnkundig i Krig; giv ham denne blinkende Hjelm.

Hjelmen faldt fra Goels Haand; det var den saarede Dithona. Hun havde væbnet sig i Hulen, og udgik for at søge Døden. Hendes tunge Øjne ere halvtillukte; Blodet sprudler fra hendes Side.

Mornis Søn, sagde hun, tillav den snævre Grav. Søvn kommer som en Skye over min Sjel. Dithonas Øine ere mørke. O havde jeg boet ved Duvranna, i min Hæders straalende Glands! da vare mine Aar henrundne i Fryd; og Pigerne skulle velsignet mine Fjed. Men jeg falder i Ungdom, Mornis Søn! og min Fader skal rødme i sin Borg.

Bleg faldt hun paa Tromathons Fjeld. Den sorgfulde Kriger opreiste hendes

Grav. — Han kom til Morven; men vi saae hans Sjels Mørke. Ossian slog Harpen til Oithonas Priis. Lyset vendte tilbage over Goels Ansigt. Men Sukket steeg ofte fra hans Barm midt i hans Venners Kreds, lüig Vindpust, der stundom ryste de lette Vinger, efterat Stormene tie.

Anmærkninger.

[1]) Dette Digt er en Fortsættelse af det forrige thi da Lathmon var overvunden, ledsagede Goel ham hjem til Dunlathmon, hvor han forlovede sig med hans Søster Oithona. Imidlertid maatte Goel gjøre et Tog til Britannien med Fingal, og Lathmon følge sin Fader Nuath i en anden Krig. Af disses Fraværelse benytter nu Dunrommath sig og bortfører Oithona. Digtet selv indeholder Slutningen. Det være mig her tilladt at anmærke, at Ossian af alle episke Digtere er den galanteste mod det smukke Kjøn, og at han stedse veed at skildre det i hele sin tryllende Ynde; i Oithonas Karakter har han især lagt en Ynhed, Finhed og Delicatesse, som vilde pryde den meest oplyste Tidsalders fuldkomneste Kvinde.

[2]) Her begynder Oithona at fortælle sin Bortførelse.

[3]) Hendes Beslutning, som vi nu blot ahne, overraaker os ved Digtets Ende.

Fingal.

Et Heltedigt i sex Sange.

Fingal.

Første Sang.

Cuchullin sad ved Turas Vold, under Træets susende Løv. — Hans Spyd stod op til den mossede Klippe. Hans Skjold laae hos ham paa Græsset. Han tænkte paa vældige Carbar, en Kæmpe han slog i Striid; da kom Havets Spejder, Moran Fithils Søn.

Stat op, raabte Ynglingen, Cuchullin, stat op! jeg skuer Swarans Skibe. Cuchullin! mange ere Fienderne; mange det mørkrullende Storhavs Helte.

Moran! svarde den blaaøjede Konge — du skjælver altid, Fithils Søn. Din Skræk har saare forstørret Fjendernes Tal. Maaskee er det de eensomme Bjerges Konge [1]), der kommer for at staae mig bi paa Ullins grønne Sletter.

Jeg saae deres Høvding, siger Moran — høj som et Isbjerg. Hans Spyd er liigt hiin skaldede Fyr; hans Skjold som den opgaaende Maane. Han sad paa en Klippe ved Havets Bred; hans mørke Hær rullede liig Skyer, omkring ham. — Mange, du Mændenes Konge! sagde jeg, mange ere vore Arme til Kamp. — Vel hedder du den vældige, men mange vældige Kæmper sees fra Turas stormsusende Volde. — Han svarde som en Bølge mod Klippen. Hvo er som jeg i dette Land? Helte staae ikke for mit Aasyn, de falde til Jorden under min Haand. Ingen kan møde Swaran i Kamp, uden Fingal, Stormbjergenes Konning. Engang vi brødes paa Malmors Hede [2]), og vore Hæle nedtraadte Skovene. Klipper fulde fra deres Sted, de Smaabække bortvendte deres Løb og

flyede brusende fra vor Striid. Tre Dage fornyede vi Kampen; fjernt stode Kæmper og skjalv. Paa den fjerde, siger Fingal, at Storhavets Konge faldt; men Swaran siger, han stod. Cuchullin bøje sig for ham, der er stærk som Malmors Storme!

Nej, svarde den blaaøjede Konge, for ingen vil jeg bøje mig. Mørke Cuchullin vil være stor eller døe. Gaae, Fithils Søn, tag mit Spyd: slaae Cabats klingende Skjold. Det hænger ved Turas Port. Fredens Lyd er ikke dets Røst. Mine Helte skulle høre den paa Bjerget.

Han gik og slog det buglede Skjold. Bjergene og deres Fjelde gjenlode. Buldret farer gjennem Skovene; de vilde Dyr springe skjælvende op ved Raaernes Søe. Curach sprang fra det gungrende Fjeld; og Connal med blodigt Spyd. Højt banker Crugals sneehvide Bryst. Favis Søn forlader den mørkbrune Hind. Det er Kampens Skjold, sagde Ronnar, Cuchullins Spyd, sagde Lugar. — — Havets Søn, klæd dig i din

Rustning! Calmar, løft dit klingrende Staal! Puno! skrækkelige Kæmpe, stat op! Carbar, fra dit røde Træ paa Cromla. Boj dit hvide Knæe, o Eth! stiig ned fra Lenas Stromme. Caolt, stræk din hvide Lænd, i Løb over Moras susende Hede, din Lænd der er hvid som Stormhavets Skum, naar Vinden kaster det mod Cuthons larmende Klipper.

Jeg skuer de Ædlinge stolte af fordums Daad; deres Sjæle opflammes ved Mindet om Oldtids Krige, og henfarne Dages Id. Deres Øjne ere som Ildsluer, og rulle ledende om Landets Fiender. Deres stærke Hænder ere paa deres Sværd, og Lynild strømmer fra deres staalklædte Sider. De kom som Stromme fra Bjergene; hver foer brusende ned fra sit eget Fjeld. Straalende ere Kampens Førere i deres Fædres Rustning. — Barske og mørke følge deres Krigere, lig Regnskyer, der forsamle sig bag Himmelens røde Luer. — Vaabnene brage; Hundene hyle. Stundom frembrister Kampens Sang; vidt gjenlyder det klippefulde Cromla. Paa Lenas sorte Hede

stode de som Taage, der beskygger Høstens Bjerge, naar brudt og mørk den stiger og løfter sit Hoved til Himlen.

Hild eder, raabte Cuchullin, I Dalenes Sønner! Hild eder, I Bjergenes Jægere! Nu nærmer sig en anden Leeg, lig hiin mørke Bølge, der vælter mod Havets Bred. Skulle vi sigte, I Kampens Sønner! eller romme grønne Innisfael til Lochlin? — Tael, o Connal, du første blandt Mænd. Du Skjoldenes Bryder! Ofte har du kæmpet mod Lochlin; vilt du løfte din Faders Spær?

Langsomt svarede Kongen: Cuchullin! hvast er Connals Spær; det lyster at skinne i Striid, og vædes i tusindes Blod. Men skjøndt min Haand er hævet til Kamp, dog er mit Hjerte for Erins Fred. Du den første i Cormacs Krige! skue Swarans sorte Flode! Hans Master ere talrige paa vor Kyst, som Siv udi Legos Søe. Hans Skibe ere som Skove indhyllede i Taage, naar de bøje sig, Træe for Træe, under Vindenes Stød. Mange ere hans Høvdinger i Striid. Connal er for

Fred. — Fingal, den første blandt dødelige, vilde skye hans Arm: Fingal, der adspreder de vældige, som Stormene Lyngen; naar Elvene bruse gjennem det gjenlydende Cona, og Natten neddaler med alle sine Skyer over Bjergene.

Flye, du Fredens Konge, sagde Calmar Mathas Søn; flye Connal til dine tause Bjerge, hvor Kampens Spyd aldrig skinnede; jag Cromlas mørkbrune Dyr, og stands med din Piil den springende Raae udi Lena. Men du, o Semos blaaøjede Søn, Cuchullin, Kampens Styrer! du adsprede Lochlins Sønner, og storme gjennem deres stolte Rækker! Intet Skib fra Sneens Land gynge paa Inistores mørkrullende Bølger! O I Erins mørke Storme, stiger! I Hedens Hvirvelvinde, hyler! Midt i Stormene lad mig døe, sønderreven i en Skye af henfarnes vrede Aander; midt i Stormene lad Calmar døe, om Jagten var ham en Leeg saa kjær som Kampen og Skjoldenes Klang.

Blidt svarede Connal: Calmar! jeg flyede aldrig, o Mathas Søn! Jeg var

snar med mine Venner til Kamp, men liden er Connals Roes. Slaget vandtes ved min Side og de tappre sejrede. Men hør min Stemme, Semos Søn; vogt paa Cormacs gamle Spiir. Giv Gods og halve Landet for Fred, til Fingal kommer med Fejde. Eller hvis Krig er dit Valg, da løfter jeg Glavind og Spyd. Min Fryd skal være i tusindes Midte, og min Sjæl skal skinne i Kampens Mulm.

Mig, svarer Cuchullin, mig fryder Vaabenbrag, liig Himlens Torden før en Foraarsregn. Men samler de skinnende Skarer, at jeg kan skue Krigens Sønner. Lad dem drage over Heden straalende som Solen foran en Storm! naar Vestvinden samler Skyerne, og Morvens Ege suse langs Havets Bred.

Men hvor ere mine Venner i Striid? Min Arms Ledsagere i Fare? Hvor er du favre Cathbat? Hvor er Duchomar, den Kampens Tordenskye? og har du forladt mig o Fergus, paa Stormens Dag? Fergus, den første ved vor Glædes Fæst! — Rossas Søn! Dødens Arm! Kommer du liig en Raae

fra Malmor? liig en Hjort fra de gjenlydende Bjerge? Hild dig, du Rosfas Søn! Hvi denne Skye over Krigerens Sjæl.

Fire Stene, svarde Helten, knejse paa Cathbats Grav. — Disse Hænder have i Jord nedlagt Duchomar, den Kampens Tordenskye. Cathbat, du Tormans Søn, du varst en Soelstraale paa Bjerget. Og du, o kjække Duchomar, liig sumpige Lanos Taage, naar den svømmer over Høstens Sletter, og bringer Død iblandt Folket. Morna, du faureste blandt Piger! Blid er din Slummer i Klippens Hule. Du er falden i Mørkhed, liig en Stjerne, som skyder hen over Ørken, naar Vandreren er eene og sørger for den dalende Straale.

Siig, raabde Semos blaaøjede Søn, siig hvorlunde de Ædlinge faldt! Faldt de for Lochlins Sønner, i Kæmpers Striid; eller hvad fængsler Cromlas Helte til det mørke og snævre Huus?

Cathbat faldt for Duchomars Sværd, ved de buldrende Strømmes Eeg-

Duchomar kom til Turas Hule og talte til faure Morna:

Morna, dejligste blandt Kvinder, Cormac-carbars yndige Dotter! Hvorfor i Stenenes Kreds, i Klippens Hule allene? Vildt bruser Elven. De gamle Træer suse i Vinden. Foran dig vælter den oprørte Søe, og sorte ere Himmelens Skyer. Men du er liig Snee paa Heden; og dit Haar liigt Cromlas Taage; naar den kruser sin Ryg over Fjeldet og glindser i Vestens Straaler. Dine Bryster ere som to glatte Klipper ved Brannos Strøm. Dine Arme liig to hvide Piller i den mægtige Fingals Borg.

Hvorfra, svarte den hvidarmede Møe, hvorfra Duchomar du barske Mand? Sorte og strækkelige ere dine Bryn, røde dine rullende Øine. — Viser Swaran sig paa Havet? Hvad Nyt fra Fienden, Duchomar?

Fra Bjerget jeg kommer, o Morna, fra de mørkbrune Hjortes Bjerg. Tre har jeg bedet med min krumme Bue, tre med mine langtspringende Hunde. Cormacs dejlige Dotter, jeg elsker dig som min Sjæl. — Et

stateligt Dyr har jeg fældet til dig. — Højt var hans grenede Hoved og smækkre hans vindsnare Been.

Blidt svarede Pigen: Duchomar! jeg elsker dig ikke, du barske Mand. — Haardt er dit Klippehjerte, mørk og skrækkelig din Pande. Men Cathbat, du Tormans Søn! du er Mornas Elskov. Du er som en Soelstraale paa Bjerget, paa Stormens mørke Dag. Saae du Tormans Søn, yndig paa Hjortenes Bjerg? Her venter Cormacs Dotter hans Komme.

Og længe skal Morna vente, sagde Duchomar, hans Blod er paa mit Sværd. — Længe skal Morna vente efter ham. Han faldt ved Brannos Strøm. Højt paa Cromla vil jeg oprejse hans Grav. Cormac-carbars Datter! men fæst din Elskov til Duchomar, hans Arm er stærk som en Storm.

Og er Tormans Søn falden? sagde Pigen med graadfuldt Øje. Er han falden paa sin susende Hede, den Yngling med sneehvidt Bryst? Han som var den første paa

Bjerget; Storhavets Sønners Fiende; — Duchomar, ja du er skummel [3]), og grum er din Arm mod Morna. Men giv mig dette Sværd, min Fiende, jeg elsker Cathbaths Blod.

Han gav hendes Tgarer Sværdet; men hun gjennemborede hans mandige Bryst. Han faldt liig et Jordskrid fra Bjergelvens Bred, udstrakte sin Arm og sagde:

Cormac-carbars Dotter, du har slaget Duchomar. Sværdet er koldt i mit Bryst; Morna, jeg foler det koldt. — Giv Moina mit Liig, Duchomar var hendes natlige Drøm. Hun vil opreise min Grav; og Jægeren skal see den og prise mig. Men drag Sværdet af mit Bryst; Morna, Staalet er koldt.

Hun kom i alle sine Taarer, hun kom og drog Sværdet udaf hans Barm. Han stinger hendes hvide Side, og spreder hendes faure Lokker i Støvet. Blodet springer hvislende fra hendes Side; rødbestænkt er hendes hvide Arm. Gispende laae hun i Døden og Turas Hule gjenlød af hendes Skrig.

Fred med de Heltes Sjæle, sagde Cuchullin; stor var deres Daad i Fare. De ride omkring mig paa Skyer, og vise deres krigerske Aasyn! at min Sjæl kan blive stærk i Fare; min Arm som Himmelens Torden. — Men svæv du, o Morna paa en Maanestraale nær ved min Hviles Vindue; naar mine Tanker ere om Fred; og Vaabnenes Brag er forbi. Samler Stammernes Styrke, og iler til Erins Krige. — Ledsager min Stridsvogn; jubler i mit buldrende Løb. — Stiller tre Spyd ved min Side. Følger mine Gangeres Spring; at min Sjæl kan være stærk i mine Venner, naar Kampen fortner trindt om mit Glavinds Straaler.

Som en fraadende Elv styrter ned fra Cromlas mørkskyggede Fjeldrand, naar Tordenen ruller i Skyen, og Nattens Mulm indhyller Bjergets Fod. Saa forfærdeligt, saa uhyre, saa vældigt fremstyrtede Erins Sønner. Høvdingen lilig en Storhavs Hval, med alle sine Bølger efter sig — udøste sin Vrede som en Strøm, og fremvælted sin Hær langs Havets Bred.

Lochlins Sønner hørte det fjerne Drøn lig en Vinterelvs Brusen. Swaran slog sit hvælvede Skjold, og talte til Arnos Søn. Hvilket Bulder ruller over Fjeldet lig Aftenmyggenes Summen? Inisfaels Sønner nedstige, eller Vindene suse i den fjerne Skov. Saadan er Gormals Susen, før mine Bølger hæve de hvide Rygge. Arnos Søn, stig op ad Bjerget, og betragt den sorte Hede.

Han gik, men skjælvende, snar han vendte tilbage. Vildt rulle hans Øjne; hans Hjerte banker højt mod hans Side. Hans Tale er stammende, afbrudt, hæs.

Stat op, Storhavets Søn; stat op, Skjoldkonning! jeg skuer Kampens mørke Bjergstrøm. — Erins vidtfremstridende Magt. — Vognen, Stridsvognen kommer, lig Dødens Lue — Cuchullins rullende Vogn. Bag over krummer den sig som en Bølge mod Klippen; som Hedens gyldene Taage. Dens Sider ere besatte med Stene, og funkle som Havet om den nætlige Baad [4]). Af glindsende Træe er dens Stjert, dens Bænk af det glat-

teste Been. Dens Sider ere opfyldte med Syvd; dens Bund er Heltes Fodskammel. — For Vognens højre Side sees den vrinskende Hest, Bjergets tykmankede, bredbrystede, knejsende, højtspringende, stærke Søn. Buldrende er hans Hov; i Luften flaggrer hans Mank lig hiin Røgstrøm paa Heden. Glindsende ere Gangerens Sider, og hans Navn er Sulin-Sifadda. — For Vognens venstre Side sees den vrinskende Hest. Bjergets sortmankede, højhalsede, stærkhoyede, letspringende, rappe Søn, hans Navn er Dusronnal blant Sværdets stormende Sønner.

Tusinde Remmer binde Vognens Karm. I de fraadende Munde blinke de blanke Miler. Smalle Bidsler, prydede med tindrende Stene, snoe sig om Hestenes kneisende Halse — Hestene der lig Taageskyer flyve over de strømfulde Dale. Hjortens Vildhed er i deres Løb, Ørnens Styrke, naar den slaaer ned paa sit Rov. Deres Pusten er som Vintrens Storm paa sneetakte Gormals Sider. — I Vognen sees Hærføreren, Sværdets stærke stormende Søn; Heltens Navn er Cuchullin, Semos Skal-

konnings Søn. Hans brune Kind er liig min glatte Bue. Vidt skuer hans blaae rullende Øjne frem under hans sorte hvælvede Bryn. Hans Haar flyver liig en Lue fra hans Nakke, i det han frembøjet hvirvler sit Spyd. — Flye, Storhavskonning, flye; han kommer som en Storm over den strømfulde Dal.

Naar flyede jeg fra Spydkampen? svarte Kongen. Naar flyede jeg, du fejge Sjæl? Jeg mødte Gormals Storm, naar mine Bølgers Skum steeg imod Skyen; jeg mødte Skyernes Storm, og skal jeg flye for en Kriger? Var det end Fingal selv, min Sjæl skulde ikke mørknes for ham. — Op til Kamp, mine tusinde; strømmer om mig, liig det brusende Hav. Samler eder om eders Konges blinkende Staal; stærke som mit Fødelands Fjelde, der møde Stormen med Fryd, og udstrække deres sorte Skove mod Vinden.

Som Høstens mørke Storme fare ud fra tvende gjenlydende Bjerge, saa fore de Helte frem mod hverandre. Som to mørke Floder fra Klippernes Tinder mødes og blandes og bruse i Dalen, saa mørkt, rædsomt, buldrende

mødtes Erin og Lochlin i Kamp. Konge blander sit Hug med Konge, Kæmpe med Kæmpe; rungende Staal klirrer mod Staal; Hjelme kløves. Trindt sprudler og damper Blod. Strenge hvine paa blanke Buer; Pile hvisle i Luften. Spyd nedfalde liig straalende Kredse*), der oplyse Stormnattens dunkle Skjød.

Som det oprørte Nordhavs Larm, naar Bølgerne vælte mod Himlen; som det sidste Skrald af Skyernes Torden, saaledes er Kampens Drøn. Skjøndt Cormacs hundrede Barder vare der, at sjunge Stridssangen; svag var dog de hundrede Barders Røst, at overgive de faldne til Fremtiden. Thi stort var Kæmpernes Fald, og vide flød de kjækkes Blod.

Beklager, I Sangens Sønner, den ædle Sithallins Død. — Lad Fionas Sukke stige paa hendes elskede Ardans sorte Hede!

De faldt, som to Hjorte i Ørken, ved den vældige Swarans Haand; da han raste i tusindes Midte, liig Stormens hvinende

Aand, der sidder mørk over Gormals Skyer, og jubler ved Sømandens Død.

Ej heller slumred din Haand ved din Side, du Taageøens Konning; mange vare din Arms dødbringende Hug, Cuchullin, du Semos Søn; — Hans Sværd var som Himmelens Straale, naar den rammer Dalenes Sønner; naar Folket knuses og falder, og alle Bjerge trindt staae i Lue. — Dusronnal fnøs over Heltes Liig; Sifadda baded sin Hov i Blod. Kampmarken laae bag efter dem, liig omstyrtede Lunde paa Cromlas Ork; naar Stormen har gjennemfaret Heden, svanger med Nattens Aander [7]).

Græd paa de brølende Vindes Klipper, o Inistores Møe! bøj dit skjønne Hoved over Bølgerne, du dejligere end Biergenes Aand, naar den i Middagens Stund glider frem paa en Solstraale over det tause Morven. Han er falden! Din Yngling er død; bleeg under Cuchullins Sværd. Aldrig mere skal Tapperhed opflamme ham til Kamp med Kongers Ætt. Trenar, elskelige Trenar døde, du Inistores Møe. Hjemme tude

hans graae Hunde, og see hans forbifarende Aand [7]). Hans Bue er nedspændt i Borgen. Ingen Lyd er paa hans Hjortes Hede.

Som et tusinde Bølger vælte mod Klipperne, saa fremvæltede Swarans Hær; som en Klippe møder et tusinde Bølger, saa mødte Innisfael Swaran. Trindt om opløfter Døden alle sine Stemmer, de blandes med Skjoldes Klang. — Hver Helt er en Skyestøtte og Sværdet en Ildstraale i hans Haand. Marken gungrer fra Fløj til Fløj, som naar hundrede Hammere falde Slag i Slag paa Ovnens røde Søn [8]).

Hvo ere disse paa Lenas Hede, som ere saa mørke og barske? Hvo ere disse lig tvende Skyer, og deres Sværde som Lynild over dem? Trindt omtumle de mindre Høje, og de mosklædte Klipper bæve. — Hvo er det uden Storhavets Søn, og Erins vognbaarne Første [9])? Mange ere deres Venners bekymrede Øjne, i det de skue dem dunkle paa Heden Nu indhyller Natten Kongerne i sine Skyer, og ender den strækkelige Kamp.

Det var paa Cromlas skovgroede Side

at Dorglas lagde Hjorten, et Bytte fra den tidlige Jagt, før Krigerne forlode Bjerget. — Hundrede Ynglinger samle Lyng; ti Krigere oppuste Ilden; tre hundrede vælge de glatte Stene. Vidt ryger Festens Ild.

Cuchullin blidned sin store Sjæl. Han stod over sit straalende Spyd, og talte til Sangens Søn; til Oldtids Carril, Kinfenas graahærdede Søn. — Er denne Fæst beredt for mig ene, og Lochlins Konge sidder paa Ullins Kyst, langt fra hans Bjerges vilde Dyr, langt fra hans Glædes gjenlydende Haller? Stat op, Oltids Carril, og bær mine Ord til Swaran; siig ham, der kom fra Bølgernes Brølen, at Cuchullin giver sin Fest. Her lytte han til mine Lundes Susen under Nattens Skyer; thi mørk og kold farer den hvinende Blæst hen over hans fraadende Hav. Her love han den bævende Harpe, og høre Heltes Kvad.

Gamle Carril gik med blideste Røst, og talte til mørkbrune Skjoldes Konning: Stat op fra din Bjørnehud, stat op Swaran!

Cuchullin giver Skallernes Fryd; gak hid til Erins Herres Fæst!

Han svarte som Cromlas hule Drøn for en Storm: skjønt alle dine Døttre, Innis-fael, vilde udstrække deres sneehvide Arme; hæve højt deres Barme, og ømt rulle deres smilende Øjne; dog fast som Lochlins tusinde Klipper skal Swaran stande her; til Morgnen, med mit Østens unge Straaler, skal lyse mig til Cuchullins Død. Liflig i mit Øre er Lochlins Vind; den farer over mine Have. Den taler højt i alle mine Touge, og minder mig om mine grønne Skove; Cormals grønne Skove, der ofte gjenlød af mine Storme, naar mit Spyd var rødt i Vildornens Blod. Mørke Cuchullin rømme Cormacs gamle Trone til mig, eller Erins Floder skulle vise fra deres Bjerge hans Stolthеds røde skummende Blod.

Sørgelig er Lyden af Swarans Røst; sagde Oldtids Carril.

Sørgelig for ham selv allene, sagde Semos blaaøjede Søn. Men Carril, hæv højt din Stemme, og kvæd om Oldtids

Daad. Send Natten bort i Sang; giv os Tungsinds Fryd. Thi mangen Helt og elskende Møe har vandret i grønne Innis-fael. Og liflige ere Sorgens Sange, som lyde paa Albions Bjerge; naar Jagtens Larm er forbi, og Conas Strømme gjenlyde af Ossians Røst. — I fordums Dage, kvad Carril, kom Havets Sønner til Erin. Tusinde Snekker gled over Bølgerne til Ullins yndige Sletter. Erins Sønner opstode at møde de mørkbrune Skjoldes Æt. Carbar, den første blant Mennesker var der, og Grudar, den gjæveste Yngling. Længe havde de stredet om den plettede Tyr, som brølte over Golbuns susende Hede. Begge fordrede den som sin Ejendom; og Død var ofte paa deres Sværdes Od. — Side ved Side strede de Helte, og Havets Sønner flyede. Hvis Navn var herligere paa Bjerget, end Carbars og Grudars? — Men ak! hvi brølte stedse den plettede Tyr paa Golbuns susende Hede? De saae ham springe hvid som Snee — De Ædlinges Vrede kom nye igjen. — De strede

paa Lubars grœsrige Bred, og Grubar, liig en Soelstraake, sank. Barske Carbar kom til gjenlydende Turas Dal; hvor Brassolis, den faureste blant hans Søstre, i Ensomhed, kvad sin Kummers Sang. Hun kvad om Grudars Daad, hendes lønlige Hjertes Yngling. — Hun begræd ham paa Blodmarken; dog haabed hun stedse hans Gjenkomst. Bag hendes Slør sees hendes hvide Barm, som Maanen bag Nattens Skyer. Hendes Røst var lifligere end Harpen, til at opløfte Sorgens Sang. Hendes Sjæl var fæstet til Grudar; hans var hendes Øjes lønlige Blik.

"Naar vilt du komme i din Rustning, du stærke i Striid"? Carbar kom og sagde: Brassolis, tag dette Blodskjold. Hæng det højt i min Hald, det er min Fiendes. — Hendes omme Hjerte banker mod hendes Side. Bleg, fortvivlet fløj hun — hun fandt sin Yngling udi sit Blod — hun døde paa Cromlas Hede. Her hviler deres Støv, Cuchullin! og disse to ensomme Træer, fremspirede fra deres Grave, ønske at mødes i Luften.

Dejlig var Brassolis i Dalen, og Grudar paa Bjerget. Skjalden skal bevare deres Navne, og gjentage dem for kommende Tider.

Liflig er din Røst, o Carril, sagde Erins blaaeøjede Fyrste; og elskelige ere Oldtids Sagn. De ere som Vaarens milde Regn, naar Solen straaler over Marken, og den lette Skye flyder over Bjergene. O slaae din Harpe til min elskedes Priis, Dunscachs ensomme Solstraale. Slaae Harpen til Bragelas Priis, Cuchullins Viv, som han forlod paa sin Taageøe [10]). Hæver du dit faure Ansigt fra Klippen, for at finde Cuchullins Sejl? Langt borte ruller Havet, og dets hvide Skum vil skuffe dig. Gak tilbage, min elskte, for det er Nat, og de mørke Vinde sukke i dit Haar; gak tilbage til mine Glæders Borg, og tænk paa de svundne Tider: thi jeg vil ikke komme igjen, for Kampens Storm er forbi. Connal, tael om Vaaben og Krige, og leed hende bort fra min Sjæl; for elskelig med hendes Ravnehaar er Sorglans hvidbarmede Dotter.

Da svarte Connal, langsom i Tale: tag vare paa Havets Slægt; udsend din natlige Skare, og vogt paa Swarans Magt — Cuchullin, jeg er for Fred til Erkens Sønner komme, til Fingal, den første blandt dødelige, kommer og straaler som Solen over vore Sletter.

Helten slog sit Larmskjold — Nattens Kæmper uddroge. Den øvrige Hær laae paa Raaernes Hede og sov i den hule Blæst. — De sidstfaldnes Aander vare nær, og svam paa mørke Skyer. Og fjernt i Lenas tause Mulm lyde Dødens spæde Stemmer.

Anmærkninger.

1) Fingal.
2) See om denne Kamp i den 6te Sang.
3) Hun alluderer her til hans Navn. Thi Duchomar betyder: en skummel Mand.
4) Hvo som har sejlet paa Havet en Efteraarsnat, vil have seet, at Bølgerne give et matsunklende Skjær fra sig.
5) Herved menes Stjerneskud.
6) Hederne ansaaes især for Aandernes Opholds-

steder; ligeledes ansaaes Aanderne for Aarsag til Storm, som de foraarsagede derved at de fore fra et Sted til et andet. Heraf vil man forstaae hvorfor Stormen var saa voldsom, fordi den havde — gjennemfaret Heden, svanger med Nattens Aander.

7) Hundene troedes at kunne see deres Herrers Gjenfærd.

8) Ovnens røde Søn: Ambolten eller det derpaa lagte gloende Jern.

9) Swaran og Cuchullin.

10) Taageøen: Den Sky, hvor Cuchullin var Konge.

Fingal.

Anden Sang.

Connal laae ved Bjergelvens Brusen, under det aarrige Træe; hans Hoved hvilte paa Klippens Mos. Afsides fra Hæren laae han, thi Sværdets Søn frygtede ingen Fiende. — Skingrende gjennem Lenas Hede høres Nattens Røst. Min Helt saae i sin Slummer en mørkrød Ildstrøm neddalende fra Bjerget. Paa Straalen sad Crugal; han var falden for Swarans Haand i Heltes-Kamp. Hans Ansigt er som den dalende

Maane, hans Kjortel af Bjergets Skyer. Hans Øjne ligne to døende Luer; mørkt er Saaret i hans Bryst.

Crugal, raabte den store Connal, Dedgals Søn; du saa navnkundig paa Hjortenes Bjerg! Hvi saa sorgfuld og bleg, du Skjoldenes Bryder? Aldrig varst du bleg af Frygt — Hvad ængster Bjergets Søn? — Mørk, udi Taarer stod han, og strakte sin blege Haand over Helten. Mat opløftede han sin spæde Røst, liig et Vindpust i Legos Siv.

Min Aand, o Connal, er paa mit Fødelands Bjerge; men mit Lig er paa Ullins sandige Bred. Aldrig skalt du tale med Crugal, eller finde hans ensomme Fjed udi Heden. Jeg er let som Cromlas Vind, og jeg svæver liig Taagens Skygge. Connal, Colgars Søn! jeg skuer Dødens mørke Skye; den ruger over Lenas Sletter. — Erins Sønner skulle falde. — Gak bort fra Aandernes Mark;

Han sank, liig den mørknende Maane, bort i et susende Vindpust. — Bliv, raabte Connal, bliv min mørke Ven! Redlæg denne Himmelens Straale, stormfulde Cromlas

Søn! Hvilken Klippehule er dit ensomme Huus? Hvilken grønnende Høj er dit Hvilested? Skulle vi ikke høre dig i Stormen, i Bjergstrømmens Brusen? Naar Vindens svage Sønner fremgaae, og ride paa Orkens Skyer.

I sin klingrende Rustning opstod den blidtalende Connal. Han slog sit Skjold over Cuchullin; Kampens Søn vognede.

Hvorfor, sagde Vognens Styrer, kommer Connal i Mulmet? Jeg kunde kastet mit Spyd imod Larmen, og siden bejamret min Vens Død. Tael, Connal Colgars Søn, dit Raad er som Himmelens Soel!

Semos Søn, svarte Kongen, Crugals Aand kom fra sin Hule i Fjeldet. Mat funklede Stjernerne gjennem hans Bryst, og hans Stemme var som den fjerne Bæks Rislen. Han er et Dødens Bud — han taler om det morke og snævre Huus. — Bed om Fred, o Dunscachs Konge, eller flye over Lenas Hede.

Han talte til Connal, svarte Helten skjønt Stjernerne funklede mat gjennem hans Bryst. — Colgars Søn, det var Blæsten,

der hvinte i Lenas Huler. Men var det end Crugals Aand, hvi drev du ham ikke hid til mit Aasyn? Veed du hans Hule — Stormsonnens Bolig? Mit Sværd kunde finde denne Røst, og aftvinge den sin Viisdom. Og liden er hans Viisdom, o Connal; thi i Dag var han her. Han kunde ej være kommen paa hiin Side vore Bjerge, og hvo kunde der have forkyndt ham vor Død?

Aander flyve paa Skyer og ride paa Winde, svarde den vise Connal. De hvile tilsammen i deres Huler, og tale om de dødelige.

Lad dem da tale om de dødelige; om alle, kun ej om Erins Første. Lad mig forglemmes i deres Hule; thi aldrig vil jeg flye for Storhavets Søn. Om jeg falder, da skal de kommende Tider hædre min Grav; Jægeren vil fælde en Taare paa min Mindesteen; og Sorgen boe i Bragelas Barm. — Ikke frygter jeg Døden, men jeg frygter at flye; thi Fingal har ofte seet mig sejrende. — Du Bjergets skumle Aand! viis dig for Semos Søn! kom paa din Straale fra Himlen, og viis mig min

Død i din Haand; end vil jeg ikke flye, du Vindens svage Søn! Connal! slaae Cuchullins Skjold; det hænger blandt Spyd. Ved dens Klang skulle mine Helte fremstaae til Kamp for Erin. Skjøndt Fingal tover med Stormbjergenes Slægt; dog skulle vi sigte, o Colgars Søn, og døe udi Kæmpers Strid.

Vidt lyder Skjoldets Klang; Helte opstaae lig den blaae rullende Bølges Brud. De stode paa Heden lig Ege med alle deres Grene, naar de gjenlyde af en Vinterelvs Buldren, og deres visnede Blade rasle i Stormen.

Graae er højen Cromlas skyedækte Hoved. Morgenen bæver paa det lysnende Hav. Den hvide Taage svømmer sagtelig frem, og skjuler Erins Sønner.

Stat op, sagde de mørkbrune Skjoldes Konning, stat op I der kom fra Lochlins Bølger! Erins Sønner flyede fra vore Sværd; jag dem over Lenas Sletter! Morla! gak til Cormacs Borg, og byd dem bøje sig for Swaran, før Folket synker i Gravene, og Ullins Sletter blive tause.

De opfoer liig en Flok Maager, naar Bølgerne jage dem fra Strandbredden. Buldret var som af et tusinde Strømme, der mødes i Conas Dal; naar de efter en stormende Nat hvirvle deres fraadende Brændinger i Morgenens blege Skin.

Som Høstens mørke Skygger flyve over de græsklædte Bjerge, saa mørkt, saa skummelt kom Første paa Første fra Lochlins gjenlydende Skove. Høj som Morvens Hjort fremstred Lundenes Konge. Hans skinnende Skjold er paa hans Side, som en Lue paa den natlige Hede, naar Jorden er mørk og stille, og Vandreren seer et Gjenfærd spøge i Straalen.

Et Vindstød fra det oprørte Hav bortdrev den neddalede Taage. Erins Sønner vise sig liig en Klipperad paa Kysten.

"Gaae, Morla, gaae — sagde Lochlins Konge — og tilbyd disse Fred. Byd dem de Vilkaar, vi give Kongerne, naar Riger bøje sig for os; naar de kjække ere faldne i Striid, og Møerne græde paa Kampens Mark".

Swarts Søn kom, den store Morla, og statelig treen Skjoldenes Konge. Han talte til Erins blaaøjede Søn, blant de mindre Helte.

"Tag Swarans Fred — sagde Krigeren — den Fred han giver Kongerne, naar Riger bøje sig for ham. Rom Ullins yndige Sletter til os, og giv hid din Viv og din Hund; din yndige Viv med højtbølgende Barm; din Hund, der indhenter Vinden. Disse du give, til at vise din Arms Svaghed, og da leve du under vor Vold"!

"Siig Swaran, siig den stolte Siæl, at Chuchullin aldrig viger. — Jeg giver ham den mørkblaae rullende Søe, eller jeg giver hans Folk Grave i Erin! Aldrig skal en anden eje Dunscachs yndige Soelstraale, og aldrig skal Lochlins vilde Dyr flye for vindsnare Luath".

"Stridsvognens pralende Styrer — sagde Morla — vilt du figte med Kongen; hiin Konge, hvis talløse Snekker kunde bortføre din Ve? Saa liden er dit grønne, bakkede Ullin mod Stormhavets Konning".

"I Ord viger jeg for mange, Morla men dette Sværd skal vige for ingen. Erin skal eje Cormacs Spiir, mens Connal og Cuchullin ere til. O Connal, første blant Kæmper! du har hørt Morlas Ord, skal dine Tanker endda være om Fred, du Skjoldenes Bryder? — Faldne Crugals Aand; hvi truede du os med Død? Det snævre Huus skal modtage mig midt i min Hæders Glands — Hæver, I Ullins Sønner, hæver Spydet, spænder Buen; styrter ind paa Fienden, liig Stormnattens Aander"!

Vidt fremvæltede Kampens rædsomme, buldrende, mørke Skye, liig Taage, der strømmer ud over Dalen, naar et Uvejr indhyller Himmelens tause Soel. Foran fremskrider Hærføreren, liig den vrede Aand foran Skyen; naar Himmelens Luer omgive ham, og de mørke Storme ere i hans Haand. — Fjernt paa Heden lader Carril Stridshornet lyde. Han hæver Sangens Røst, og indgyder sin Sjæl i Heltes Barm.

"Hvor" — sagde Skjalden [1]) — hvor er den faldne Crugal? Forglemt ligger han i

Støvet; taus er Skallernes Borg. — Sorgfuld er Crugals Viv, for hun er en fremmed i hendes Kummers Huus [2]). Men hvo er hun, der flyver, liig en Soelstraale, foran Fiendernes Rækker? Det er faure Degrena, faldne Crugals Viv. Hendes Haar flaggrer for Vinden. Hendes Øje er rødt, hendes Stemme hvinende. Bleeg og let er din Crugal nu, hans Aand er i Bjergets Hule. Han kommer til den slumrendes Øre, og hæver sin spæde Røst, liig Bjergbiens Summen, liig Sværme af Aftenens surrende Myg. Men Degrena falder liig en Morgenskye; Lochlins Sværd er i hendes Side. Carbar, hun er falden, din Ungdoms Stolthed. Hun er falden, o Carbar, din Ungdoms Fryd [3])!

Barske Carbar hørte den sørgelige Lyd; han foer frem liig Storhavets Hval; han saae sin Datters Død, og raste i tusindes Midte. Hans Glavind mødte en Lochlins Søn, og Kampen raste fra Floj til Floj. Som hundrede Storme i Lochlins Skove, som Luer i hundrede grønklædte Bjerge, saa stort, saa rædsomt, saa buldrende er Kæmpernes Fald.

Cuchullin hug Helte, liig Tidsler; Swaran hærjede Erin. Curach faldt for hans Haand, og Carbar paa sit buglede Skjold. Morglan ligger i den evige Roe: og Caolt gisper i Døden. Hans hvide Bryst er bestænkt med Blod, og hans gule Haar udspredt i Støvet af hans Fædreneland. Ofte har han givet Fæsten hvor han faldt, og ofte fremlokket Harpens Røst: naar hans Hunde sprang muntre omkring, og Jagtens Ynglinge beredte Buen.

End stormede Swaran frem, som en Strøm, der frembrister fra Orken. De mindre Høje bortvæltes i dens Løb; og Bjergene ere halvsjunkne ved dens Side. Men Cuchullin stod for ham liig et Fjeld, der fanger Himmelens Skyer. Paa dets grantakte Hoved Stormene kæmpe; og Haglen rasler paa dets Sider; men fast det staaer i sin Styrke, og dækker Conas tause Dal. Saa dækkede Cuchullin Erins Sønner, og stod i tusendes Midte. Blodet sprudler liig et Klippevæld trindt om ham fra gispende Helte. Men Erin

synker fra Fløj til Fløj, som Snee paa Solens Dag.

"O, Innis-fails Sønner — sagde Grumal — Lochlin sejrer paa Kampens Mark. Hvi stride vi, som Siv imod Stormen? Fly til de mørkbrune Raaers Bjerg! Han flyede lig Morvens Hjort; hans Spyd er en bævende Lysstraale efter ham. Faae flyede med Grumal, den Fejgheds Første; de faldt i Heltes Striid paa Lenas buldrende Hede.

Høj paa sin funklende Vogn, stod Erins Første; han slog en Lochlins Kæmpe, og talte med Hast til Connal. "O Connal! Første blandt Mænd: du har oplært denne Dødens Arm. Skjønt Erins Sønner flyede, skulle ikke vi kæmpe mod Fienden? Carril, du Oldtids Søn, føer mine levende Venner til hiint skovgroede Bjerg. — Her, Connal, lad os stande som Klipper, og frelse den flygtende Hær".

Connal bestiger den straalende Vogn. De udstrække deres Skiolde lig den runde Maane, Stjernehimmelens Datter, naar hun

svæver, dunkel og rød i det høje. Op ad Bjerget springe de fnysende Heste. Som Bølger efter en Hval, efter dem styrtede Fienden.

Paa Cromlas stigende Side stode nu Erins faae, sørgmodige Sønner, liig en Lund, hvorigjennem Luerne have faret, fremhvirvled af Nattens Storme. — Cuchullin stod hos en Eeg. Han rulled sit røde Øje i Taushed, og hørte Vinden i sit tykke Haar; da kom Havets Spejder, Moran, Fithils Søn. — Skibene, skreeg han, Skibene fra den eensomme Ø. Der kommer Fingal Skjoldbryder, den første blant Mennesker. Bølgerne skumme foran hans sorte Stavne. Hans sejlbehængte Master ere som Skove indhyllede i Skyer.

"Bruser — raabte Cuchullin — bruser alle I Vinde, der fare over min elskede Taageø! Kom til tusindes Død, du Bjergenes Konge! Dine Sejl, min Ven, ere for mig liig Morgenens Skyer; dine Skibe liig Himmelens Stjerner; selv est du en Ildstytte, der giver Lys udi Natten. O Connal, hvor

herlige ere vore Venner! Men trindt om nedstiger Natten. Hvor ere nu Fingals Snekker? — Her ville vi hendrage Mørkets Timer, og vente Himmelens Maane".

Vindene fare gjennem Skovene. Bækkene styrte fra Klipperne. Regnskyerne samles om Cromlas Hoved. De røde Stjerner bæve gjennem flyvende Skyer. Sørgmodig, ved Bredden af en Elv, hvis Bruser gjenlød fra Skovene, sørgmodig ved Elvens Bred, sad Erins Første. Connal var der, og Oldtids Carril.

"Ulykkelig er Cuchullins Haand — sagde Semos Søn — fra den Dag han slog sin Ven. Ferda, du Dammans Søn! jeg elskede dig som mig selv".

"Hvorlunde faldt Skjoldbryderen? — sagde Connal. — Vel mindes jeg Dammans ædle Søn. Rank var han, og fair som Bjergets Regnbue".

Ferda fra Albin kom, et hundrede Bjerges Første. I Muris Borg lærte han at føre Sværdet, og vandt Cuchullins Venskab. Tilsammen udginge vi paa Jagten,

og eet var vort Leje paa Heden. Deugala[4]) var Carbars Viv, Kongen paa Ullins Sletter. Hun var indhyllet i Skjønheds Lys, men hendes Hjerte var Stoltheds Boelig. Hun elskede den Ungdoms Soelstraale, Dammans ædle Søn. Carbar, sagde den hvidarmede Kvinde, giv mig halve din Hjord. Ej længere vil jeg blive i din Borg. Deel Hjorden, mørke Carbar! — Lad Cuchullin, sagde Carbar, dele min Hiord paa Bjerget. Hans Barm er Rætfærds Sæde. Gak bort, du Skjønheds Lys! — Jeg delte Hjorden. Een snehvid Tyr var tilbage. Jeg gav den til Carbar. Deugalas Harme steeg.

Dammans Søn, begyndte den skjønne, Cuchullin martrer min Sjæl. Jeg maae høre hans Død, eller Lubars Strøm skal rulle over mig. Min blege Aand skal svæve omkring dig, og sørge over min Stoltheds Saar. Udos Cuchullins Blod, eller gjennemboer dette bølgende Bryst!

Deugala, svarde den haarfaure Yngling, hvorlunde skal jeg myrde Semos Søn? han er mine lønlige Tankers Ven; og skal jeg

da løfte Sværdet? Tre Dage græd hun for hans Aasyn, paa den fjerde samtykte han Kampen. Jeg vil stride mod min Ven, Deugala! Men, o maatte jeg falde for hans Sværd. Kunde jeg vandre paa Bjerget og skue Cuchullins Grav?

Vi strede paa Muris Bakker. Vore Sværde vogte sig for at saare. De nedglide fra Hjelmene; og klingre paa de glatte Skjolde. Deugala stod hos med et Smiil, og sagde til Dammans Søn: "din Arm er svag, du Ungdoms Solstraale; dine Aar ere ikke stærke til Kamp. Bøj dig for Semos Søn, han er som Malmors Klippe".

Taaren er i Ynglingens Øje; stammende sagde han til mig: Cuchullin, løft dit Skjold! Forsvar dig for din Vens Haand. Min Sjæl er betynget med Kummer; for jeg maae slaae den første blandt Kæmper.

Jeg sukked som Vinden i en Klipperift. Jeg løftede højt mit Staals Eg — Kampens Solstraale faldt, den første blant Cuchullins Venner. — Ulykkelig er Cuchullins Haand, fra den Dag, han slog sin Ven.

Sørgelig er din Fortælling, Stridsvognens Søn, sagde Carril. Den fører min Sjæl tilbage til Oldtiden, og de henrundne Aar. — Ofte har jeg hørt om Comal, som slog sin elskte Veninde; dog fulgte Sejren hans Sværd, og Hærene sank for hans Aasyn [5]).

Comal var en Albins Søn, hundrede Bjerges Konge. Hans Hjorte drak af tusinde Strømme; tusinde Klipper gjenlød af hans Hundes Glam. Hans Ansigt var Ungdoms Blidhed; hans Haand var Kæmpers Bane. Een var hans elskte og fager var hun, mægtige Conlochs Datter. Hun var som en Solstraale blandt Kvinder; og hendes Haar var som Ravnens Vinge. Hendes Hunde vare oplærte til Jagten; hendes Buestræng hvinte i Lunden. Hendes Sjæl var fæstet til Comal; ofte mødtes deres Elskovs Øjne. Deres Vej var een paa Jagten, og lykkelige vare deres Ord i Ungdom. Men Grumal, Ardvens barske Første elskede Pigen. Han vogtede paa hendes ensomme Fjed i Heden — ulykkelige Comals Fjende. — En Dag, da Taagen havde

skjult Comals og Galvinas Venner, mødtes de, udmattede af Jagten i Ronnans Hule— Comals Ynglingssted. Dens Sider vare behængte med Vaaben. Hundrede Skjolde hang der ved deres Remmer, hundrede Hjelme af klingrende Staal. — Hvil her min elskte Galvina, sagde han, du Lys i Ronnans Hule! Jeg seer en Raae paa Moras Tinde. Jeg gaaer, men snarlig kommer jeg igjen.—Jeg frygter, svarte hun, barske Grumal min Fiende; han besøger Ronnans Hule. Jeg vil hvile blandt Vaabnene; men kom snart tilbage, min Elskte! — Han jager Moras Raae. Conlochs Datter vilde prøve hans Kjærlighed. Hun lagde Bryniet om sine hvide Sider, og gik frem fra Hulen. Han tænkte det var hans Fiende. Hans Hjerte banker; han blusser, oz Mørke omtaager hans Øjne. Han spender Buen; Pilen flyver: Galvina faldt i Blod. Han løb med vilde Fjed og raabte paa Conlochs Datter. Intet Svar i det ensomme Fjeld. "Hvor est du, o min elskte"? Omsider saae han hendes bankende Brøst bølgende om den fjedrede Piil. "O Conlochs

Dotter er det dig"? Han sank paa hendes Barm. — Jægerne fandt det ulykkelige Par. Han vandrede siden paa Bjerget. Men mange og tause vare hans Fjed om hans elskedes mørke Huus. Storhavets Flode kom, han stred, Fienderne flyede. Han ledte om Døden paa Slagets Mark. Men hvo kunde fælde den mægtige Comal! Han bortslængte sit røde Skjold: en Piil fandt hans mandige Bryst. Han sover hos sin elskte Galvina ved Bølgers Brusen. Søemanden seer deres grønne Grave, naar han gynger paa Nordhavets Bøver.

Anmærkninger.

1) Carril. — Denne Crugal er den samme som omtales i første Sang, og hvis Aand viste sig for Connal i Begyndelsen af 2den Sang.

2) Crugal havde agtet Degrena kort i forvejen, og derfor kaldes hiin: en fremmed i hendes Kummers Huus.

3) Carbar er Degrenas Fader. Man confundere ham ikke med hiin Carbar, som siden myrdede den unge Konge Cormac.

4 Deugala er den eeneste onde kvindelige Karakteer, som forekommer i alle Ossians Digte.

5) Carril anbringer denne Fortælling for at vise at Uheld ikke altid følger dem, som dræbe deres Venner.

Fingal.

Tredie Sang.

"Liflig er Sangen — sagde Cuchullin — og elskeligt er Oldtidens Minde. Det er lig Morgenens milde Dug, paa Raaernes Bjerg, naar Solens matte Straaler ere paa dens Side, og Søen er klar og blaae udi Dalen. O, Carril! opløft igjen din Stemme, og lad mig høre Turas Sang, der blev sjungen i min Glædes Borg, da Fingal Skjoldenes Konge var der, og blussede ved sine Fædres Daad".

"Fingal du Kampens Mand — sagde Carril — tidlig var din Idræt i Strid.

Lochlin fortæredes i din Vrede, mens din Ungdom streed med Pigernes Skjønhed [1]). De smilte til Helteus faurt-blomstrende Ansigt; men Død var i hans Hænder. Han var stærk som Loras Vande. Hans Ledsagere vare liig et tusinde Strømmes Buldren. De toge Lochlins Konge i Striid, man gav ham tilbage til sine Skibe. Hans store Hjerte svulmede af Stolthed; og Ynglingens Død var i hans mørke Sjæl. For aldrig havde nogen uden Fingal, betvunget den vældige Starno".

"Han sad i sine Skallers Borg i Lochlins skovrige Land. Han kaldte den graahærdede Snivan, der ofte sang om Lodas Kreds: naar Magtens Steen hørde hans Raab, og Sejren skiftede paa Kæmpernes Mark.

Graahærdede Snivan — sagde Starno — gak til Ardvens Havomflydte Klipper. Siig Fingal Orkens Konge, at han er den gjæveste blandt sine tusende, siig ham, jeg giver ham min Dotter, den faureste Møe hvis sneehvide Barm nogensinde har bolget. Hendes Arme ere hvide som mine Bolgers Skum. Hendes Sjæl er ædel og blid. Han komme med

sine boldeste Kæmper til hende, som boer i det eensomme Buur.

Snivan kom til Albins stormfulde Bjerge, og Fingal gik. Hans opflammede Sjæl fløj for ham, i det han foer over Nordhavets Bølger.

Hild dig — sagde mørkbrune Starno — hild dig, Klippefulde Morvens Konge! og I hans vældige Kæmper, I Sønner af den eensomme Øe! Tre Dage giver jeg Fæsten i min Borg; og tre Dage skulle I jage mine vilde Dyr, at eders Rygte kan naae den Møe, som boer i det eensomme Buur.

Sneens Konge besluttede deres Død, og gav Skallernes Fæst. Fingal forblev i sin Rustning af Staal; thi han troede ikke sin Fiende. Dødens Sønner ræddedes, og flyede fra Heltens Øjne. Glædens muntre Stemme lyder, de bævende Harper klinge. Barder besjunge Heltes Kamp; og Elskovs bølgende Barm. — Ullin, Fingals Barde var der; hiin søde Stemme paa Conas Bjerg. Han priste Sneens Dotter; og Morvens Højbaarne Konge. Sneens Dotter hørte hans

Sang, og forlod sine lønlige Sukkes Borg. Hun kom i al hendes Skjønhed liig Maanen fra Østens Skye. Yndighed omgav hende som et Lys. Hendes Fjed var Sang. Hun skuede Ynglingen og elskede ham. Han var hendes Hjertes stjaalne Suk. Hendes blaae Øjne rullede paa ham i Løndom, og hun signede Morvens Konge.

Den tredie Dag skinner med alle sine Straaler paa Vildornernes Skov. Frem skrider Starno med mørke Pande, og Fingal Skjoldes Konge. Den halve Dag tilbragte de paa Jagten, og Fingals Spyd var rødt i Gormals Blod.

Da kom Starnos Dotter med sine blaae Øjne rullende i Taarer, hun kom og talte til Fingal med Elskovs Røst. Fingal, højbaarne Konge, fæst ej din Liid til Starnos stolte Hjerte. I hin Skov har han lagt sine Kæmper; vogt dig for Dødens Skov. Men mindes Agandecca, o Bjergets Søn: frels mig fra min Faders Vrede, stormfulde Morvens Konge!

Sorgløs gik Ynglingen frem, hans Helte ved hans Side. Dødens Sønner faldt for hans Haand; trindtom gjenlød Gormal. — For Starnos Haller samledes Jagtens Sønner. Kongens mørke Bryn vare som Skyer; hans Øjne som Nattens Nordlys. Bringer Agandecca hid, raaber han, til hendes elskede Fingal. Hans Haand er bestænket med mit Folks Blod; hendes Ord have ej været forgjæves.

Hun kom med sine røde Taareøjne; hun kom med sine flyvende Ravnelokker. Hendes hvide Barm bølged af Sukke, liig væltende Lubars Skum. Starno stinger hendes Side med Staal. — Hun faldt liig et Sneeskrid, som glider fra Ronans Fjeld; naar Skovene ere tause, og Buldret gjenlyder fjernt i den dybe Dal.

Fingal saae til sine Kæmper, hans Kæmper grebe deres Vaaben. Kampen raste, og Lochlin faldt eller flyede. I sin Snekke lagde Fingal den blege Møe. Hendes Grav kneiser paa Arven, og Søen bruser om Agandeccas mørke Bolig.

Velsignet være hendes Sjæl, sagde Cuchullin, og velsignet være Sangens Mund. — Stærk var Fingals Ungdom, og stærk er Oldingens Arm. Lochlin skal falde igjen for stormfulde Morvens Konge. Viis dit Ansigt fra Skyen, o Maane; vejleed hans hvide Sejl paa Nattens Bølge. Og hvis nogen mægtig Himlens Aand sidder paa hiin lavtsvævende Skye, da vend hans Snekker fra Klippen, du Stormens Rytter*)!

Saa vare Cuchullins Ord ved Bjergelvens Brusen, da Calmar Mathas saarede Søn, steeg op ad Bjerget. Blødende kom han fra Valpladsen. Han støttede sig paa sit bugtende Spyd. Svag er Kæmpens Arm, men stærk hans Sjæl.

Hil dig, o Mathas Søn, sagde Connal, velkommen est du blant dine Venner! Hvi brister dette brudte Suk fra hans Bryst, som aldrig tilforn frygted?

Og aldrig vil han frygte, o Connal. Min Sjæl straaler i Fare, Spydkonning, og jubler i Slagets Larm. Jeg er af Staalætten; mine Fædre frygtede aldrig. — Cormar var

den første af min Slægt. Han legte i Havets Storme. Hans sorte Snekke gynged paa Dybet, og gled under Vindens Vinger. — Engang forstyrrede en Aand Natten. Bølger svulme og Klipper gjenlyde. Storme jage Skyerne. Lynilden flyver paa flammende Vinger. Han frygtede og ilte til Land: men da rødmede han over sin Frygt, og foer atter ud blant Bølgerne for at finde Vindens Søn. Tre Ynlinger følge den vippende Baad; han stod med sit dragne Sværd. Da den lavtsvævende Skye gled forbi, greb han dens krusede Hoved, og randsagede dens mørke Skjød med sit Glavind. Vindens Søn forlod Luften; Maanen og Stjernerne vendte tilbage. — Saa var min Slægtes Djervhed, og Calmar er lig sine Fædre. Faren flyer fra hans hævede Sværd. Snarest seire de kjække. Men nu, I Erins Sønner, fjerner eder fra Lenas blodige Hede. Samler vor Venners sørgelige Levninger, og forener eder med Fingals Sværd. Jeg hører Buldret af Lochlins fremdragende Hær; men Calmar vil blive og kæmpe. Min Røst skal være saadan, mine

Venner, som om tusinde vare bag efter mig. Men mindes mig, o Semos Søn. Mindes Calmars livløse Lig. Naar Fingal har hærget Kampens Mark, da lægger mig under Erindringens Høj, at kommende Tider kunne høre mit Rygte, og Calmars Moder juble over min Navnkundigheds Steen.

Nej Mathas Søn, sagde Cuchullin, jeg vil aldrig forlade dig. Min Fryd er i den ulige Kamp; min Sjæl tiltager i Fare. Connal og Oldtids Carril, frelser Erins mismodige Sønner; og naar Striden er forbi da leder om vore Liig paa denne snævre Vej; thi ved denne Eeg skulle vi stande i Kampens Strøm. — Fithils Søn, med Stormfødder flyv over Lenas Hede. Siig Fingal at Erin er indsluttet, og byd ham at ile. O, lad ham komme liig Solen i et Uvejr, naar den skinner over de grønklædte Høje!

Paa Cromlas Ryg graaner Daggrye; op stege Havets Sønner. Calmar fremstod for at møde dem i sin flammende Sjæls Stolthed. Men blegt var Kæmpens Ansigt; han

hvilte sig paa sin Faders Spyd; hiint Spyd, som han medtog fra Laras Hal, da hans Moders Hjerte gruede. — Men see, han segner sagtelig ned, liig et Træe i Conas Dal. Mørke Cuchullin staaer ene, som et Bjerg i den sandige Slette. Havet kommer med sine Bolger og bröler mod dets hærdede Sider. Dets Hoved er bedækket med Skum, og alle Fjelde gjenlyde. — Gjennem Havets blege Taage sees Fingals hvide Sejl. Som en Skov er deres höje Master. De nikke paa de væltende Bolger. — Swaran saae dem fra Bjerget og drog tilbage fra Erins Sönner. Som det buldrende Storhav synker i Ebbe gjennem Inistores hundrede Öer; saa uhyre, saa larmende vendte Lochlins Sönner tilbage mod Örkenens Konge. — Men sorgfuld, nedböyet, med langsomme Fjed sank Cuchullin i Cromlas Skov; efter ham slæbte hans Spyd. Han skyede Fingals Aasyn, han som plejede at modtage ham fra Erens Marker. — Hvor mange af mine Kæmper ligge der! Inisfals Fyrster! De som vare glade i Borgen, naar Skallernes Klang opsteeg. Al-

drig mere skal jeg finde deres Fjed udi Heden, eller høre deres Røst paa Hindenes Jagt. Blege, tause paa blodige Senge ere de som vare mine Venner! O I ve nysfaldnes Aander! møder Cuchullin paa hans Hede. Taler med mig paa Vinden, naar Træet over Turas Hule suser.

Fjernt, afsides, ukjendt skal jeg ligge der. Ingen Skjald skal høre om mig. Ingen Steen skal knejse til min Priis. Begræd mig med de døde, o Bragela! Forsvunden er min Ære. — Saa vare Cuchullins Ord, da han sank i Cromlas Skove, og sørgede over sine faldne Venner.

Høj paa sin Stavn, udstrækker Fingal sit blanke Spyd. Rædselfuld var hans Vaabens Glands: den var lig hiin blaae Dødslue, som daler paa Malmors Hede, naar Vandreren er ene, og den brede Maane formørkes i Himlen.

Kampen er forbi, sagde Kongen, og jeg seer mine Venners Blod. Sørgelig er Lenas Hede; og traurige ere Cromlas Ege.

I deres Styrke ere Jægerne faldne der: og Semos Søn er ikke mere. Ryno og Fillan, mine Sønner! lader Fingals Stridshorn lyde. Bestiger hiint Fjeld paa Kysten, og hidkalder Fiendens Børn, kalder dem fra Lamdergs Grav, hiin Oldtids Kæmpe. — Eders Røst være som eders Faders, naar han gaaer i Strid. Jeg venter hiin mørke, mægtige Mand, jeg venter Swaran paa Lenas Hede. Og lad ham komme med hele hans Æt; thi stærke i Strid ere de faldnes Venner.

Guldlokkede Ryno fløy som Lynild; brunlokkede Fillan som Vintrens Skye. Paa Lenas Hede hores deres Røst. — Storhavets Sønner hørte Fingals Horn. Som Nordhavets brølende Brændinger styrte tilbage fra Snelandets Kyst; saa mørkt, saa vældigt saa pludseligt nedfore Lochlins Sønner. Konningen sees i deres Spidse i hans Vaabens forfærdelige Glands. Vrede brænder i hans mørkbrune Ansigt: og hans Øjne rulle i Tapperheds Ild.

Fingal saae Starnos Søn, og mindedes Aganbecca. Thi med Ungdoms Taa-

rer havde Swaran begrædt sin hvidbarmede Søster. Fingal sendte Sangenes Ullin, at indbyde ham til Skallernes Fest. Thi Mindet om Kongens første Elskov vendte frydfuld tilbage udi hans Sjæl.

Ullin kom med Oldingefjed, og kvad til Starnos Søn: O du som boer i det fjerne, omgivet liig en Klippe af dine Bølger — kom til Kongens Fest, og lad Dagen henglide i Roe. I Morgen ville vi figte o Swaran, og bryde de rungende Skjolde.

I Dag ville vi bryde de rungende Skjolde, sagde Starnos vrede Søn: i Morgen vil min Fest beredes, og Fingal ligge i Støvet.

Og i Morgen berede han sin Fæst, sagde Fingal med et Smiil; for i Dag ville vi bryde de rungende Skjolde, o mine Sønner. — Ossian! Nær hos min Arm! Goel, løft dit skrækkelige Sværd! Fergus spænd din krumme Bue! Fillan, kast hjennem Himlen dit Spyd! — Løfter eders Skjolde liig den morknede Maane. Dødsluer være eders Spyd.

Følger mig paa min Hæders Vey; og efterligner min Daad i Kamp.

Som hundrede Storme paa Morven; som hundrede Bjerges Strømme; som Skyer flyve Rad efter Rad gjennem Himlen; som det fortnende Hav vælter mod Orkens Bred; saa vide, saa rædsomt, saa buldrende blandedes Hærene paa Lenas gjenlydende Hede. Kæmpernes Raab lyder over Bjergene; det var som Nattens Torden, naar Skyen brister over Cona, og tusinde Aander brøle paa engang i den hule Blæst.

Fingal foer frem i sin Vælde, skrækkelig som Trenmors Aand; naar han kommer i en Hvirvelvind til Morven, at besøge sine Børn. Egene suse paa deres Bierge, og Klipperne nedfalde for ham. — Blodig var min Faders Haand, da han hvirvled sit lynende Sværd. Han mindes sin Ungdoms Idrætter og Marken ødelægges i hans Løb.

Ryno skred frem som en Ildstotte. Mork er Goels Pande. Fergus foer frem paa Stormfødder; og Fillan liig Bjergets Taage. Jeg Selv, liig et Fjeld, foer ned,

jublende i Kongens Vælde. Mange vare min Arms Dødshug; og gyselig var min Kaardes Blinken. Dengang vare ej mine Lokker saa graae, ej heller skjalv mine Hænder af Alder. Mine Øjne vare ikke indhyllede i Mørke; og min Fod svigted ej udi Løbet[4]).

Hvo kan fortælle Krigernes Død, eller Heltes Daad; da Fingal i sin brændende Vrede knuste Lochlins Sønner? Dødssuk paa Dødssuk fra Fjeld til Fjeld til alt var indhyllet i Nat. Blege, stirrende liig en Flok af skjælvende Raaer, samledes Lochlins Sønner paa Lena.

Vi sadde og hørte den glade Harpe ved Lubars rislende Elv. Fingal selv var nærmest ved Fjenden; og lytted til Barders Kvad. De besjunge hans bolde Æt, de Oldtids Konger. Opmærksom, hvilende sig paa sit Skjold sad Morvens Konge. Vinden hvisled gjennem hans gamle Lokker, og hans Sjæl er hos fremfarne Dage. Ved hans Side stod, over sit krummende Spyd, min unge, elskelige Oscar. Han beundrede Morvens Konge, og Heltens Daad fyldte hans svulmende Sjæl.

Sønneſøn, begyndte Kongen, o Oſcar, Ungdoms Stolthed! jeg ſaae dit Glavinds Glimren, og jublede i min Slægt. Jag efter vore Fædres Roes, og vær hvad de have været; da Trenmor levede, den første blant dødelige, og Trathal, Heltes Fader. De ſtrede Striden i deres Ungdom, og deres Navne ere i Sang. — Oſcar; bøj de ſtærke i Vaaben, men ſpar den ſvage Haand! Vær en rivende Strøm mod dit Folks Fiender; men liig den milde Vind, ſom bevæger Græſſet, mod dem, der ønſke din Hjelp. — Saa levede Trenmor; ſaadan var Trathal, og ſaaledes har Fingal været. Min Arm var de betrængtes Stytte; og de ſvage hvilte under mit Staals Lynild.

Oſcar! jeg var ung ſom du, da yndige Fanaſollis kom: hiin Solſtraale! hiint blide Elſkovs Lys! Cracas Kongedotter! Jeg drog dengang tilbage fra Conas Hede, og faae vare i mit Følge. Fjernt viſte ſig en Baad med hviden Sejl; vi ſaae den liig Taage, ſom ſvømmer paa Havets Vind. Snart nærmede den ſig; vi ſaae den yndige. Hendes hvide

Barm bølged over Sukke. Vinden var i hendes udflagne brune Haar; hendes Rosenkind havde Taarer. — Skjønheds Datter, sagde jeg mildt, hvilket Suk er i denne Barm? Kan jeg, ung som jeg er, forsvare dig, Havets-Møe? Mit Sværd er ej uden Lige i Strid, men frygtfrit er mit Hjerte.

Til dig jeg flyer, svarte hun med Sukke, o Heltes Konning! Til dig jeg flyer Skjoldbryder, de svages Værn. Cracas Konge kaldte mig sin Slægts Soelstraale; og ofte gjenløde Cracas Bjerge af Elskovs Sukke for ulykkalige Fanasollis. Soras Første saae mig, og elskede Cracas Datter. Krigerens Sværd er som en Lysstraale ved hans Side; men mørk er hans Pande, og Storme ere i hans Sjæl. Jeg flyer ham over det rullende Hav, men Soras Første forfølger.

Hvil, sagde jeg, bag mit Skjold, hvil i Fred, du Lysstraale! Soras stumle Første vil flye, om Fingals Arm er lig hans Sjæl. I en lønlig Hule kunde jeg skjule dig, Havets Dotter! men Fingal flygter aldrig; thi hvor Fare truer, der jubler jeg i Spydregn. — Jeg

saae Taarerne paa hendes Kinder, jeg rørtes over Cracas Møe.

Liig en forfærdelig Bølge i det fjerne, viste sig stormende Borbars Skib. Hans høje Master helde over Havet bag snehvide Sejl. Om Snekkens Sider vælte de fraadende Vande. Havets Vælde bruser. Kom hid, sagde jeg, fra Storhavs Larm, o Stormrytter! Træd ind i min Borg; den er fremmedes Bolig.

Skjælvende stod Pigen ved min Side; han spændte Buen — hun faldt. Vis er din Haand, sagde jeg, men svag var Fienden. — Vi sloges, Dødkampen var svar; han segned under mit Sværd. I tvende Klippegrave lagde vi dem — Ungdoms ulykkelige Børn!

Saa har jeg været i min Ungdom, o Oscar; var du liig Fingals Alderdom. Aldrig søge du Kampen, ej heller skye du den, naar den kommer! — Brunlokkede Fillan og Oscar; I Slægtens Børn! flyver over de brusende Stormes Hede; bevogter Lochlins Sønner. Jeg hører deres fjerne Rædsels-

skrig; lig Gjenlyd af Vindens Hylen paa Cona. Iler, at de ej skulle undslye mit Sværd over Nordens Bølger. Thi mangen Ædling af Erins Æt ligger her paa sorte Dødsenge. Stormens Børn ere faldne, gjenlydende Cromlas Sønner.

Heltene fløj lig to sorte Skyer; to sorte Skyer, der ere Aanders Vogne; naar Luftens mørke Børn komme for at skrække ulykkelige Mennesker. Da var det at Goel Mornis Søn stod lig en Klippe i Natten. Hans Spyd glimter i Stjerneglands. Hans Røst er som mange Strømme.

Kampens Søn, raabte Fyrsten, o Fingal, Skjoldkonning! Lad Barderne sjunge Erins Venner til Hvile. Skjul du, o Fingal dit Dødsværd udi Skeden, og lad dit Folk stride. Vi bortvisne uden Roes; thi vor Konge er eneste Skjoldbryder. Naar Morgenen gryer over vore Bjerge, da fjerne du dig og skue vor Daad. Lad Lochlin føle Goels Sværd, at Barder kunne sjunge om ham. Saa var det Skik tilforn i Fingals ædle Slægt. Saa var det og din, du Sværdkonning, i Spydenes Kamp.

Mornis Søn, svarte Fingal, din Roes er min Ære. — Strid! men mit Spyd skal være nær til din Bistand midt udi Faren.— Hæver, hæver eders Røst, I Sangens Sønner, og dysser mig i Roe. Her, i Natvinden vil Fingal ligge. Og om du, Agandecca, er nær blant dit Fødelands Børn; om du sidder paa et Luftpust blant Lochlins høje, sejlhængte Masker; da kom til mine Drømme, min yndige, og viis dit lyse Ansigt for min Sjæl.

Mangen Stemme og mangen Harpe lød i liflige Toner. Om Fingals Storddaad de kvad, og om Heltens bolde Æt. Og stundom hørtes i Sangenes Lyd den nu sorgfulde Ossians Navn.

Ofte har jeg kæmpet og ofte sejret, i Spydstrid; men blind, forladt og taarefuld vandrer ieg nu blant svage Mennesker. O Fingal med din stridvante Slægt, nu seer jeg dig ikke mere. De vilde Raaer græsse paa den mægtige Konges Grav. — Signet være din Sjæl, du Sværdkonning, du navnkundigste paa Conas Bjerge!

Anmærkninger.

1) Da din Ungdom q. s. v.: da du stred med Pigerne i Skjønhed.

2) I denne Anraabelse kunne synes at være et Glimt af Religion; men rimeligere er det, at her blot menes en afdød Helts Aand; thi afdødes Aander troedes at beherske Stormene.

3) See mere om Calmars Moder i Digtet, Cuchullins Død.

4) At Digteren her omtaler sin egen Tapperhed, skeer ikke af Forfængelighed, men snarere for at anstille den rørende Sammenligning mellem hans straalende Ungdoms Dage, og hans nuværende Svaghed.

Fingal. Et Heltedigt.

Fjerde Sang.

Hvo kommer sjungende fra Bjerget, liig Lenas Regnbue? Det er Toskars Dotter med Elskovs Røst. Ofte har du hørt min Sang, og givet mig Taaren, du faure. Kommer du til dine Venners Striid? kommer du at høre Oscars Daad? Naar skal jeg aflade at sørge ved Conas bruſende Strømme? mine Aar ere henrundne i Kamp, og min Alderdom er formørket af Kummer.

Sneehvide Møe! Ej var jeg saa sorgfuld og blind; ej var jeg saa mørk og nedbøjet,

da Everallin elskede mig; brunlokkede Everallin, Cormacs elskte. Til hende bejlede tusinde Helte, hun nægtede tusinde sin Kjærlighed. Sværdets Sønner foragtedes; thi yndig var Ossian i hendes Øjne.

Jeg kom og bejled til mørkbolgende Lægos Møe. Tolv af mine Kæmper strømfulde Morvens Sønner vare der. Vi kom til Branno Fremmedes Ven.

Hveden, sagde han, ere de staalklædte Mænd? Ej let at vinde er den Møe, der nægtede Erins blaaøjede Sønner sin Kjerlighed. Men signet være du, o Fingals Søn! Lyksalig er den Møe, som du vælger. Skjøndt tolv yndige Døttre vare mine, dit var dog Valget, du Arens Søn! — Han aabnede brunlokkede Everallins Borg. Glæde blussede i vore staalklædte Barme, vi signede Brannos Dotter.

Paa Bjerget over os vise sig bolde Cormacs Mænd. Otte vare Kongens Kæmper; Heden luede af deres Vaaben. Der var Colla, Saargiveren Durra, vældige Toskar og Tago; der stod sejerrige Frestal,

Dairo lykkelig i Striid og Dala Kampens Værn i Cormacs Haand; yndig var Heltens Aasyn.

Otte vare Ossians Kæmper; Ullin Kampens stormende Søn, ædle Mullo, gjæve Sulacha, Oglan og Cerdal den barske; Dumariccan med mørke Bryn. Og hvi skulle Ogar være den sidste; saa vide berømt paa Ardvens Bjerge?

Ogar mødte Dala den stærke, Ansigt til Ansigt paa Kæmpers Mark. De Heltes Striid var liig Stormen paa Havets fraadende Bølger. Ogar mindes Daggeren, det Vaaben han elskede; ni Gange skjulte han den i Dalas Side. Tre Gange gjennembored jeg Cormacs Skjold: tre Gange brød han sit Spyd; nlykkelige elskende Yngling! Jeg afhug hans Hoved. — Fem Gange rystede jeg det ved Lokkerne; Cormacs Venner flyede.

Hvo da vilde sagt mig, du faure Moe! da jeg kæmped i Striid, at blind, forladt og sorrigfuld jeg nu skulde hendrage Natten — stærk burde hans Brynie været og hans Arm uden Lige i Kamp.

Nu hendøde Harpernes Klang paa Lenas skumle Hede. Ustadige Vindstød bruste; den høje Eeg nedrystede sine Blade trindt om mig; mine Tanker vare hos Everallin, da hun i sin Skjønheds Glands, rullende sine blaae Øjne i Taarer, stod for mig paa en Skye, og hæved sin spæde Røst.

Stat op, o Ossian, og frels min Søn; frels Oscar Kæmpernes Fører; ved den røde Eeg paa Lubars Bred figter han med Lochlins Sønner. — Hun sank i sin Skye tilbage. Jeg klædte mig i Staal. Mit Spyd understøtter mine Spring; min klingrende Rustning runger. Jeg sang, som jeg plejede i Fare, en Oldtids Sang. Lochlin hørte den liig en fjern Torden; de flyede, min Søn forfulgte.

Jeg raabte liig den fjerne Strøm: Min Søn, tilbage over Lena! Ei længer forfølge du Fienden, skjøndt Ossian er efter dig. — Han kom, og liflig i mit Øre var Oscars klingrende Staal. — Hvi standste du min Haand, sagde han, før Døden havde grebet dem alle;

thi i Mulmet mødte de din Søn og Fillan ved Floden. De bevogtede Nattens Rædsler. Nogle have vore Sværde nedlagt, men som Nattens Storme vælte Havet ind over Moras hvide sandige Bred, saa skrækkelig strømme Lochlins Sønner over Lenas susende Hede. Fjernt hyle Nattens Aander, og jeg har seet Dødens Luer. Lad mig vække Morvens Konge, han der smiler i Fare; thi han er lig Himmelens Soel, naar den opstaaer i en Storm.

Fingal foer op af en Drøm, og lænte sig mod Trenmors Skjold; hans Fædres mørkbrune Skjold, som de fordom bare i Striid. — I sin Slummer havde Helten seet Aganbeccas sorgfulde Aand; Hun kom fra Havets Vej, og svævede langsomt hen over Lena. Hendes Aasyn var bleegt som Cromlas Taage; og mørke vare Taarerne paa hendes Kinder. Ofte løftede hun sin dunkle Haand fra sit Slør, hendes Slør, som var udaf Ørkens Skyer. Hun løftede sin dunkle Haand over Fingal, og bortvendte sine tause Øine.

Hvi græder Agandecca? sagde Fingal med et Suk. Hvi est dit Aasyn saa blegt, du Skyernes Dotter? — Hun bortfoer paa Lenas Vind, og forlod ham i Nattens Mulm. — Hun begræd sit Fødelands Sønner, de der skulle falde ved Fingals Haand.

Helten vaagnede, og saae hende endnu i sin Sjæl. Da nærmed sig Lyden af Oscars Trin. Kongen saae det blaae Skjold paa hans Side; thi Morgenens svage Straale kom over Ullins Høj.

Fingal tejste sig: Hvad gjøre Fienderne i deres Frygt? Flye de gjennem Storhavets Skum, eller vente de Sværdets Kamp? Men hvi skulle Fingal spørge? Jeg hører deres Raab i Morgenens Vind. Flyv over Lenas Hede, o Oscar, og væk vore Venner til Striid.

Kongen stod ved Lubars Fjeld, og hæved tre gange sin forfærdelige Røst. Raaerne sprunge op fra Cromlas Kilder; og alle Bjergtoppe bæved. Liig hundrede Bjergelves Brølen, der styrte og bruse og fraade: liig Skyer, der samles til Torden paa Himlens

blaae Hvælving; saa samledes Orkens Sønner om Fingals rædselfulde Røst. Thi frydfuld var Morvens Konges Stemme for hans Fædrelands Kæmper: ofte havde han ført dem til Slag og vendt tilbage med Fienders Bytte.

Kommer til Strid, sagde Kongen, I Stormens Børn! kommer til tusindes Død; Comhals Søn vil skue Kampen. Mit Sværd skal flamme paa hiint Bjerg, og være mine Krigeres Skjold. Men aldrig behøve I mit Glavind, o Kæmper, medens Mornis Søn strider, de tappres Anfører! — Han skal lede mit Slag, at hans Rygte kan stige i Sang.— O I henfarne Heltes Aander! Cromlas Stormryttere! modtager mine faldende Stridsmænd med Fryd, og fører dem til eders Bjerge. Og maatte Lenas Vind bære dem over mine Have, at de kunne komme til mine tause Drømme, og fryde min Sjæl naar jeg blunder! Fillan og Oscar med Lokkerne brune! Gjæve Ryno med hvasse Sværd! frem til Kampen med Kjækhed; skuer Mornis Søn! — Eders Glavind være som hans i Slaget: beragter hans Daad. Beskytter eders Faders Venner:

og mindes Oldtids Konger. Skjønt I monne falde i Erin, o mine Børn; skulle dog snart vore kolde blege Aander mødes i en Skye, og flyve over Conas Bjerge[3]).

Liig en sort og buldrende Tordenskye, kantet med Himmelens røde Luer, der flyver mod Vesten fra Morgenens Straaler: saa bortilte Bjergenes Konge. Skrækfuld er hans Brynies Glands, tvende Spær ere i hans Hænder. Paa Vinden flyder hans blege Haar. — Ofte seer han tilbage paa Slaget. Tre Barder følge Arens Søn, og bringe hans Ord til Heltene. Høj sad han paa Cromlas Ryg, og hvirvled sit Sværds Lynild; og som han hvirvled, saa fremfore vi.

Fryd opsteeg i Oscars Ansigt; hans Kind er rød; hans Øje udgyder Taarer. Sværdet er en Ildstraale i hans Haand. Smilende kom han og talte til Ossian. Staalkampens Styrer, min Fader, o hør din Søn! Drag tilbage med Morvens mægtige Konge; og giv mig Ossians Roes. Og om her jeg falder, min Fader! da mindes hiin Sneebarm, min Elskovs forladte Solstraale, Toscars

hvidarmede Dotter. Thi hun hælder fra Fjeldet udover Elven med rødmende Kind; om hendes Barm bølger hendes blode Haar, i det hun udøser sine Sukke for Oscar. Siig hende, at jeg er ene paa Bjergene, en letsvævende Vindens Søn; at jeg udi en Skye snart kan møde Toscars yndige Dotter.

Oprejs, o Oscar, hellere oprejs min Grav. Jeg vil ikke overlade Kampen til dig. Thi fremmerst og blodigst i Krigen skal min Arm lære dig hvordan du bør stride. Men kom ihu min Søn, at lægge dette Sværd, denne Bue og Hjortetak i hiint mørke og snævre Huus, hvis Mærke er en mostakt Steen. Oscar, jeg har ingen Viv at overlade til min Sons Omhue; thi faure Everallin er ikke mere, Brannos yndige Dotter.

Saa vare vore Ord, da Goels høje Røst kom vorende paa Vinden. Han svang i Luften sin Faders Sværd, og ilte til Saar og Død.

Som hvidsprudlende Bølger rulle svulmende, susende frem over Dybet; som skumklædte Klipper møde brusende Bølger: saa

fremfore, saa mødtes de Fiender. Kæmpe mod Kæmpe, og Sværd mod Sværd. Skjolde runge, Helte segne. Som hundrede Hammere paa Essens Søn, saa faldt, saa klang deres Slag.

Goel stormede frem som en Hvirvelvind over Ardven. Hans Glavind er Kæmpers Bane. Svaran var som Ørkens Lue i Gormals bragende Hede. Hvo kan besjunge de mange dræbende Sværdhug? Højt hvirvled mit Staal og lued i Blodkampen. Og du, o Oscar, skrækkelig varst du, min beste, min største Søn! Jeg jublede i min tause Sjæl, da hans Sværd flammed over de slagne. Fast flyede Fienderne gjennem Lenas Hede: vi forfulgte og slog. Som Stene, der springe fra Fjeld til Fjeld; som Ører i gjenlydende Skove; som Torden ruller fra Bjerg til Bjerg i gyselige, afbrudte Skrald — saa fulgte Slag paa Slag, Dødshug paa Dødshug fra Oscars og mine Hænder.

Men Swaran indsluttede Mornis Søn, som Inistores Højhavs*) Vælde. Halvt rejste Kongen sig fra sit Bjerg, halvt

løftede han Spydet: Gaae Ullin, gaae, min bedagede Skjald — begyndte Morvens Konge. Mind den stærke Goel om sine Fædre. Understøt det vaklende Slag med Sang; thi Sang opliver Krigen.

Høje Ullin gik med Alderdomsfjed, og talte til Sværdes Konge.

Gangerfyrstens ædle Søn[1]); højtspringende Spydkonning! Stærke Arm i hver farlig Daad! Haarde Hjerte, som aldrig bæver! skarpe Dødsvaabens Herre! Hug Fienderne ned! — Din Arm være som Torden, dine Øjne som Ild, dit Hjerte af haarden Klippe! Omhvirvl din Kaarde som Nattens Flamme; løft dit Skjold som Dødens Lue! Gangerkonnings Søn! Hug Fienderne ned, slaae!

Højt banker Heltens Hjerte; men Swaran kløvede Goels Skjold, og Orkens Sønner flyede.

Fingal stod op i sin Vælde, og hæved tre Gange sin forfærdelige Røst. Trindt svarte Cromla, og Orkens Sønner standste. De bøjede deres rødmende Ansigter til Jorden, de bluedes for Fingals Aasyn. Han kom som

en Uvejrsskye paa Solens Dag, naar den skrider langsom frem over Bjerget, og Markerne vente Regnen. Swaran saae Morvens skrækkelige Konge, og standsede midt i sit Løb. Mørk hælder han sig over sit Spyd, og ruller sine Øjne til alle Sider. Han lod som en rank, ubevægelig Eeg paa Lubars Bred, hvis Grene Lynilden forlængst har afrevet. Den luder over Elven, og Vinden hviner i dens lange Mos; saa stod Kongen. Derpaa gik han langsomt tilbage til Lenas lynggroede Bakke. Om Helten strømme hans tusinde, og Kampens Skye ruger paa Bjerget.

Fingal skinnede, liig et Himmellys, midt i sin Hær. Hans Helte forsamle sig om ham, og han udsender sin Vældes Ord. Hæver mine Bannere mod Skyen, udspreder dem for Lenas Vind, liig hundrede Bjerglundes Luer. Lad dem skralde i Lenas Storme og minde os paa Kampen. I, de brusende Bjergelves Sønner, hid til Morvens Konge: mærker hans Vældes Ord. Goel, stærkeste Dødsarm[6])! Oscar, af de tilkommende Krige; Connal, Soras Staalkonnings Søn! Brunlokkede

Dermid, og Osſian Sangenes Konge, tæt til eders Faders Arm!

Vi rejſte Kampens Solſtraale; Konningens Banner. Hver Krigers Hjerte banked af Fryd, da det ſvæved bolgende i Vinden. For oven var det prydet med Guld, liig den natlige Himmels blaa udſtrakte Bue. Dertil havde hver Fyrſte ſit eget Banner, og hver ſine kjække Mænd.

Seer, ſagde Skjoldkongen, hvor Lochlin deler ſig paa Lena. De ſtaae, ſom brudte Skyer paa Bjerget eller en halv ødelagt Egeſkov; naar vi ſtue Himlen gjennem dens Grene, og Nattens Lue ſvævende bag ved den.— Hver Fyrſte blandt Fingals Venner tage en Flok af diſſe, ſom trodſe ſaa driſtigt; og ingen Lundens Søn gynge meer paa Inistores bruſende Bolger.

Mine, ſagde Goel, være de ſyv Forſter, ſom kom fra Lanos Søe. — Lad Inistores barſke Konge, ſagde Oſcar, komme for Osſians Sons Sværd. — Og Iniscons Konge for mit, ſagde Connal, Staalbryſt! — Enten ſkal Mudans Forſte

eller jeg, raabte brunlokkede Dermid, sove paa kolden Jord. Ossians Valg, skjønt han nu er saa svag og blind, var Tormans stridvante Konge. Jeg lovede med min Haand at vinde Heltens mørkbrune Skjold.

Signed, og sejerrige være mine Forster, sagde Fingal med mildeste Blik! Swaran, Stormbølgernes Konning, du est Fingals Valg.

Liig hundrede forskjællige Winde, der strømme gjennem mange Dale; saa stormede, Bjergenes Sønner frem, adskilte, mørke; og vidt gjenlyder klippefulde Cromla.

Hvor kan jeg fortælle de tusindes Fald, da vi slutted os sammen i Staalkamp? Blodige vare vore Hænder. Lochlins barske Rækker sank liig brusende Conas Bredder. Sore Sværd vare sejerrige paa Lena; hver Første opfyldte sit Løfte. — Toscars Dotter! ofte sad du ved Brannos Rislen; hyppigt steeg din hvide Barm, liig Svanens Bryst, naar hun svømmer sagtelig hen over Søen, og milde Luftninger vifte. Du saae Solen dale langsom og rød bag sin Skye; Nat ruge over

Bjerget, mens sjældne Sindstød suste i snævre Dale. Omsider styrter Regnen raslende ned; Tordenen ruller. Lyn glimter blandt Fjeldene. Aander ride paa knittrende Straaler; og Bjergelvenes Sælde vælter brusende ned. — Saaledes var Kampens Drøn, du sneehvide Møe! — Hvorfor denne Taare, o Bjergets Dotter? Lochlins Piger have Aarsag at græde. Deres Ynglinge segned, thi blodige vare min Kæmpeslægts blaaefunklende Vaaben. Men jeg er sorrigfuld, forladt og blind; og ikke mere Heltes Ledsager. Faure Pige! giv mig dine Taarer, for jeg har seet alle mine Venners Grave.

Tjl Fingals Sorg faldt en Kriger for Kongens Haand. Graahærdet rullede han i Støvet, og løfted sine matte Øjne til Helten. Og er det ved mig du faldt, sagde Comhals Søn, du Agandeccas Ven? Jeg saae dine Taarer for min elskede Møe i blodige Starnos Hal. Du har været en Fiende af min elsktes Fiender, og eft du falden ved Fingals Haand! Ullin, rejs Graven over Mathas Søn, og besjung hans Navn i Agandeccas

Kvad; thi kjær har du været mit Hjerte, o Møe, som slumrer i Ardvens mørke Skjød.

Cuchullin hørte Kampens forvirrede Larm, fra Cromlas Hule. Han raabte paa Oldtids Carril og Connal Sværdkonning. De graahærdede Helte hørte hans Stemme og greb deres Eskespyd. De kom og skuede Kampens Hav, liig svulmende, tumlende Bølger; naar den mørke Storm blæser fra Dybet, og vælter Voverne ind over Kystens sandige Dal.

Cuchullin blusser og rynker sin mørke Pande. Hans Haand er paa hans Fædres Sværd, hans rullende Øjne paa Fienden. Tre Gange vilde han styrte frem til Strid, og tre Gange standsede Connal ham. Taageøens Konge sagde han, Fingal betvinger Fienden. Søg ikke Deel i Kongens Ære; han selv er som en Storm[7]).

Da gaae, o Carril, sagde Forsten, og priis Morvens Konge. Naar Lochlin synker som en Aae efter Regn, og Kampens Brag er forbi, da være din Stemme liflig i hans Øre, til at love Morvens Helt.

Giv ham Cathbats Sværd; thi Cuchullin er ikke længer værdig at bære sine Fædres Vaaben. — Men, o Ieensomme Cromlas Aander! I henfarne Heltes Sjæle! Værer I Cuchullins Ledsagere, og taler til ham i hans Kummers Hule; for aldrig mere skal jeg hædres blant de tappre i Landet. Jeg er som en Straale, der har skinnet; som Taage, der er bortsvunden, naar Morgensolen kom, og oplyste Bjergets skovgroede Side. Connal, tael ikke mere om Vaaben: svunden er min Ære. Mine Sukke skulle svæve paa Cromlas Vind, indtil mine Fjed ophøre at sees. Og du, hvidbarmede Bragela, græd over min Æres Død; for overvunden vil jeg aldrig vende tilbage til dig, du Dunscachs Solstraale.

Da talte Connal til Stridsvognens Styrer paa Cromlas stormfulde Side. Hvi dette Mørke, Semos Søn? Vore Venner ere de vældige i Strid. Og navnkundig est du o Kriger! Mange vare dit Glavinds Dodshug. Ofte har Bragela mødt dig med blaatindrende Glædes Øjne; ofte har hun mødt sin Helt,

naar han vendte tilbage i de tappres Midte; naar hans Sværd var rødt af Blod, og hans Fiender tause paa Gravens Marker. Lifligt for hendes Øre var dine Barders Kvad, naar de priste din Daad i Sang.

Men see Morvens Konge; han svæver herneden liig en Ildstøtte. Hans Styrke er som Lubars Elv, eller som Cromlas brusende Storm; naar de løvrige Skove omkastes i Natten. Lykkelig er dit Folk, o Fingal din Arm skal føre deres Krige: du er den første i deres Farer; den viseste i deres Fredsdage. Du taler og dine tusinde adlyde; og Hære skjælve ved dine Vaabens Klang. Lykkelig er dit Folk, o Fingal, Stormbjergenes Konning.

Men hvo er hiin saa mørk og forfærdelig, fremfarende udi sit tordnende Løb? Hvo er det uden Starnos Søn? Han skal møde Morvens Konge. Men seer de Heltes Kamp: den er som Havets Storm, naar to Aander mødes i det fjerne, og brydes om Bølgernes Rullen. Jægeren hører Buldret paa sit Bjerg; og seer de høje Bølger vælte mod Ardvens Bred.

Anmærkninger.

1) Dette gjorde Ossian vist ikke af grusom Fryd over sin Fiendes Død; men for at bringe Cormacs Kæmper til at flye.

2) Her endes Episoden om Ossians Frierie, og Handlingen fortsættes.

3) Han mener: jeg er gammel, skal snart dø og samles med eder.

4) Havets Flod, høje Vande.

5) Morni kaldes af Digteren — Hestenes Herre.

6) Hvor ædelt, at Fingal ikke viser mindste Fortrydelse over Goels Flugt; skjønt denne dristig havde forlangt at anføre Hæren.

7) Hvor Connal stedse bliver sin Karakteer troe! altid seer han som den tappre og frygtfrie, men dog beskedne, over andres Roes misundelige Kriger.

Fingal. Et Heltedigt.

Femte Sang.

Saa vare Connals Ord, da Kongerne mødtes midt iblandt deres synkende Kæmper. Der var Vaabnenes Klang, der hvert Hug, liig Essens hundrede Hamre! Gyselig er Kongernes Strid, og forfærdelig deres Øjnes Blik. Deres mørkbrune Skjolde kløves; deres Sværd flyve søndersplittede fra deres Hjelme. De bortkaste deres Vaaben. Hver springer frem for at gribe sin Fiende. Deres senefulde Arme vikle sig om hverandre. De bøje sig fra Side til Side; og strække og spænde deres vidt ud-

spredte Fødder mod Jorden. Men naar deres Styrkes Stolthed svulmed, da skjalv Fjeldet under deres Hæle. Klipper nedtumle fra Bjergenes Tinder; de grøntoppede Træer styrte. Omsider faldt den stærke Swaran; Lundenes Konge bindes. — Saa har jeg seet paa Cona tvende skovtakte Høje løsnede fra deres Sted ved Bjergelvens Magt. De vakle til alle Sider, og deres høje Ege mødes i Luften. Da falde de tilsammen med alle deres Klipper og Træer. Elvene bortvæltes ved deres Sider, og trindt i det fjerne sees Ødelæggelsen.

Fingals Sønner, sagde Morvens ædle Helt, bevogter Lochlins Konge, thi han er stærk som hans tusinde Bølger. Hans Haand er stridvant, han selv er af Oldtids Æt. Goel, du den første blandt mine Kæmper, og Ossian Sangens Konge! Tover hos Aganbeccas Ven, og hæver hans Sorg til Glæde. Men, Oscar, Fillan og Ryno, I Slægtens Ynglinger! Forfølger de tilbageblevne over Lenas Hede; at intet Skib fra Lochlins Land skal herefter glide paa Inistores mørkrullende Bølger.

De floj som Lynstraaler over Heden. Langsomt skred Fingal frem som en Tordenskye, naar Sommerens Dag er taus og heed. Hans Sværd er foran ham som en Solstraale, skrækkelig som Nattens flammende Lue. Han mødte en Lochlins Første, og talte til Bølgens Søn.

Hvo er denne liig en Skye ved den brusende Bjergelvs Bredde? Han kan ej springe over dens Løb; dog statelig er Kæmpen! Hans hvælvede Skjold er paa hans Side; og hans Spyd liigt et Træ udi Ørken. Brunlokkede Yngling, est du iblandt Fingals Fiender?

Jeg er en Lochlins Søn, raaber han, og stærk er min Arm i Kamp. Hjemme græder min Brud, men aldrig skuer hun Orla.

Kæmper Helten eller giver han sig? Sagde Fingal Stordaads Konning. Fiender sejre ikke hvor jeg er nær; men mine Venner ere navnkundige i Borgen. Bølgens Søn; følg mig, fryd dig ved mine Fæster, og jag min Ørkens vilde Dyr.

Nej, sagde Helten, jeg hjelper de svage: min Styrke skal forblive hos de kraftløse. Mit Sværd har altid været uparret, o Krieger! Lad Morvens Konge give sig.

Jeg gav mig aldrig, o Kæmpe, aldrig gav Fingal sig. Drag dit Sværd, og vælg din Fiende: mange ere min Helte.

Og nægter Kongen mig Tvekampen? sagde brunlokkede Orla. Fingal er Orlas lige; og ingen uden han af hele hans Æt. Men om Orla skal falde; — thi engang maae Krigeren døe — da rejs min Grav, o Morvens Konge, og lad den være midterst og størst paa Lena. Og skik mit Sværd over sorten Bølge til Orlas elskede Brud; at hun kan vise det med Taarer til sin Søn, og opflamme hans Sjæl til Kamp.

Du Kummers Søn, sagde Fingal, hvi vækker du mine Taarer? En Dag skulle Krigerne døe, og deres Børn see deres rustnende Vaaben i Borgen. Men Orla, din Grav skal knejse, og din hvidbarmede Brud græde over dit Sværd.

De strede paa Lenas Hede; men svag var Orlas Arm. Fingals Sværd nedfoer og kløvede hans Skjold. Det faldt og blinked paa Jorden, som Maanen paa Nattens Elv.

Morvens Konge, sagde Helten, løft dit Sværd, og stød det i mit Bryst. Saaret og svag fra Kampen have mine Venner forladt mig her. Det Sorgens Budskab skal komme til min elskte paa susende Lodas Bredder: naar hun er ene i Skoven, og Stormen rasler i Løvet.

Nej, sagde Morvens Konge, jeg vil aldrig saare dig, Orla. Lad hende skue dig paa Lodas Bredder frelst fra Kampens Spyd. Lad din graahærdede Fader, som maaskee er blind af Alder, lad ham høre din Stemme i sin Borg. Lad Gubben opstaae med Glæde, og søge sin Søn med skjelvende Haand.

Men aldrig vil han finde ham, Fingal! sagde susende Lodas Søn. — Paa Lenas Hede skal jeg døe, og fremmede Skjalde skulle sjunge om mig. Dette brede Belte skjuler mit Ulivs Saar; og nu giver jeg det til Vinden.

Det røde Blod strømmer fra hans Side; bleg faldt han paa Lenas Hede. Fingal bøjer sig over ham i Døden, og kalder sine yngre Helte[1]).

Oscar og Fillan, mine Sønner! højt oprejse I Orlas Minde. Her hvile den brunlokkede Kæmpe langt fra hans elskede Brud. Her hvile han i sit snævre Huus langt fra Lodas Brusen. De svages Sønner vilde finde hans Bue i Heltens Borg, men de mægte ikke at spænde den. Hans trofaste Hunde hyle paa hans Bjerge, og Vildornerne, han plejed at jage, de fryde sig. Segnet er Kampens Arm, den vældige blant de tappre er falden.— Hæver eders Røst, lader Hornet skralde, I Morvens Kongesønner! Lad os vende tilbage til Swaran, og hendrage Natten i Fryd. Fillan, Oscar og Ryno, flyver over Lenas Hede. Hvor est du Ryno, Arens unge Søn? Du varst aldrig den sidste til at svare din Fader.

Ryno, sagde Ullin, er hos hans Fædres ærværdige Skygger, hos Trathal Skjoldkonning, og Trenmor Heltes Fader.

Ynglingen er kold — han er bleg — han ligger paa Lenas Hede.

Og faldt den fagreste i min Slægt, sagde Kongen, den første til at spænde Buen? Neppe kjendte jeg dig — hvi faldt min unge Ryno? Men sov du blidelig paa Lena, snart skal Fingal skue dig. Snart skal min Røst ej høres mere, mine Fjed ej sees paa Jorden. Barderne ville besjunge Fingals Navn; Stenene ville tale om mig. Men Ryno, nederlig ligger du — thi du har endnu ikke vundet din Roes[2]). — Ullin, slaa Harpen til Rynos Pris; forkynd, hvad Helten vilde have bleven. — Farvel du første paa Kampens Mark. Ej mere skal jeg styre dit Spyd. Du som har været saa fager; jeg seer dig ikke — farvel.

Taaren er paa Kongens Kind; thi strækkelig var hans Søn i Striden. Hans Søn! Der var liig en natlig Ildstraale paa Bjerget, naar Skovene synke i dens Løb, og Vandreren bæver ved Buldret.

Hvis Rygte er i denne græsklædte Grav? sagde høien Skjoldkonning. Fire Stene med deres mostakte Hoveder knejse der, og vise det

snævre Dødshuus. Lad min Ryno hvile her og være de tappres Grande. Maaskee en Ærens Kæmpe vil svæve her med min Søn paa Skyer. Istem, o Ullin, det Oldtids Kvad, gjenkald os Mindet om dem, som boe i mørken Grav. Hvis de aldrig flyede fra Fare paa Kampens Mark, da skal min Ryno slumre hos dem paa Lenas Hede, langt fra alle sine Venner.

Her, sagde Sangens Mund, hvile de første blant Helte. Taus er Lamberg i sin Grav, og Ullin Sværdkonning. Og hvo viser mig sit Elskovs Ansigt, blidtsmilende fra hendes Skye? Dotter! Hvi saa bleg est du, første blant Cromlas Piger? Slumrer du hos de fiendske Krigere, Gelchossa Tuathals hvidbarmede Dotter? Tusinde elskede dig, men du elskede Lamberg.

Han kom til Selmas mostakte Taarne, slog sit brune Skjold og talte. Hvor er Gelchossa min elskte, ædle Tuathals Dotter? Jeg forlod hende i Selmas Hal, da jeg stred mod tappre Ulfadda.

Kom snarlig igjen, o Lamberg, sagde hun, for jeg er her omringet af Sorg. Sukke hæved hendes hvide Bryst; taarevædet var hendes Kind. Men jeg seer hende ikke ilende mig imøde, for at blidne min Sjæl efter Kamp. Stille er min Glædes Borg, ej hører jeg Skjaldens Røst. — Bran[3]) ryster ikke sin Lænke ved Porten, glad ved Lambergs Komme. Hvor er Gelchossa, min elskte, Tuathals yndige Dotter?

Lamberg, siger Ferchios Aidons Søn, Gelchossa maae være paa Cromla; hun og Jagtens unge Møer forfølge de flygtige Dyr.

Ferchios, svarte Cromlas Første, ingen Larm møder Lambergs Øre. Ingen Lyd er i Lenas Skove; ingen Raae springer mig forbi; ingen hidsende Hund forfølger. Jeg seer ikke Gelchossa min Kjæreste, dejlig som Fuldmaanen, der daler bag Conas Bjerge. Gaae Ferchios, gaae til Allad Fjeldets graahærdede Søn[4]). Hans Bolig er i Stenes Kreds. Han kan vide hvor Gelchossa mon være.

Aidons Søn kom og talte til Oldingens Øre. Allad! du som boer udi Fjeldet, du som skjælver i Løndom — hvad saae dine bedagede Øjne.

Jeg saae Ullin Carbars Søn, sagde Allad den gamle. Han kom som en Skye fra Cromla; han brummed en Vredes Sang, lig Blæstens Susen i den skaldede Skov. Han treen ind i Selmas Borg. Lamderg, raabte han, forfærdeligste blant Mennesker, strid eller giv dig for Ullin. Lamderg, svarte Gelchossa, Kampens Søn, er ikke her. Han sigter mod Ulfadda, hiin mægtige. Han er ikke her, du første blant Mænd. Men Lamderg gav sig aldrig; han vil kæmpe med Carbars Søn.

Fager est du, ædle Tuathals Dotter, sagde barske Ullin. Jeg fører dig til Carbars Borg. Tre Dage tøver jeg paa Cromla, og venter Lamderg, den Kampens Søn. Den fjerde er Gelchossa min, om mægtige Lamderg flygter.

Allad! sagde Cromlas Første, Fred med dine Dromme. Ferchios, tag Lan-

bergs Horn, lad Ullin høre det paa Cromla. Lamberg, liig en brølende Storm, foer op ad Bjerget fra Selma. Han brummed en Sang, i sit Løb, liig et Vandfalds Brusen. Han stod paa Bjerget, liig en Skye, hvis Skikkelse forandres af Vinden. Han rullede en Steen, Kampens Tegn. Ullin hørte det i Carbars Borg. Helten hørte det med Fryd, og greb sin Faders Spyd. Et Smiil bæver paa hans mørkbrune Kind, i det han ombinder Sværdet, Daggeren blinker i hans Haand. Nynnende vandrer han bort.

Gelchossa saae den tause Kriger skride op ad Bjerget liig en Taageskye. Hun slog sin hvide, bølgende Barm: hun skjalv for Lamberg, bange og taus.

Carbar, graahærdede Konge, sagde Pigen med spæde Haand: jeg maae spænde Buen paa Cromla; for jeg seer den brune Hind.

Hun ilte paa Bjerget op. Forgjæves! De barske Krigere strede. — Hvi skulle jeg fortælle Morvens Konge hvordan vrede Kæm

per stred? — Ullin faldt. — Unge Lamderg kom bleg til ædle Tuathals Dotter.

Hvis Blod, min elskte, sagde den haarfagre Kvinde, hvis Blod rinder ned ad min Krigers Side? — Det er Ullins Blod, svarte han, du faurere end Cromlas Snee! Gelchossa, lad mig hvile her en liden Stund! — Den mægtige Lamderg døde.

Og sover du saa snarlig, o skyggefulde Cromlas Konge? Tre Dage sørgede hun hos sin Ven. Jægerne fandt hende død. De oprejste denne Grav over dem. Din Søn, o Konge, kan slumre her hos Helte.

Og her skal min Ryno slumre, sagde Fingal. Deres Rygte har naaet mine Øren. Fillan og Fergus! bringer Orla hid — brusende Lodas blege Søn. Ej hviler Ryno hos den fejge, naar Orla er ved hans Side. Græder, I Morvens Døttre, og I brunsen-Lodas Møer! De vorte som Træer paa Bjerget, og de ere faldne som Ørkens Eeg, naar den ligger over Bækken og visner i Bjergets Storme. — Oscar, første blant Ynglinger! Du seer hvorlunde de faldt. Vær du

som de navnkundig paa Jorden; som de, være du Barders Kvad. — Skrækkelige vare de i Kampen, men blid var Ryno paa Fredens Dag. Han var liig Regnbuen paa den fjerne Flod; naar Solen daler bag Mora, og Taushed er over Naaernes Bjerg. Hvil, yngste blandt mine Sønner, hvil, o Ryno, paa Lena. Ogsaa vi skulle falde; thi en Dag maae Krigeren døe.

Saa var din Sorg, du Bjergets Konge, da Ryno hvilte paa Lena: hvor stor maae Ossians Sorrig være, for du selv er borte! Jeg hører ikke din fjerne Stemme paa Cona. Mine Øjne skue dig ej. Ensom og tungsindig sidder jeg ofte ved din Grav, og føler den med mine Hænder. Naar jeg mener jeg hører din Røst; da er det kun Blæsten i Urken — Fingal er forlængst indslumret, Kampens mægtige Styrer.

Da sadde Ossian og Goel hos Swaran paa Lubars græsrige bløde Bred. Jeg slog Harpen, for at fryde Kongen; men mørk er hans Pande. Han vendte sine røde Øjne mod Lena: Helten sørgede over sit Folk.

Jeg opløftede mit Blik til Cromla, og saae ædle Semos Søn. Nedslagen og langsom gik han tilbage fra sit Bjerg til Turas ensomme Hule. Han saae Fingal sejrende og blandede sin Sorg med Glæde. Solen straaler paa hans Rustning; og efter ham fremskrider Connal. De sank bag Bjerget, lig tvende natlige Ildstotter; naar Vindene jage dem over Fjeldet, og den flammende Hede brager. — Ved en brusende, fraadende Elv er hans Hule i Fjeldet. Et Træe hælder ud over det, og Stormen gjenlyder mod dens Sider. Her hviler Dunscachs Forste, ædle Semos Søn. Hans Tanker ere om det Slag, han tabte; og Taaren er paa hans Kind. Han sørgede over sin Æres Død; der svandt lig Cromlas Taage. O Bragela, du est for langt borte til at opmuntre Heltens Sjæl. Men lad ham see din faure Skikkelse i sin Sjæl; at hans Tanker kunde vende tilbage til Dunscachs ensomme Solstraale.

Hvo kommer med Alderdoms Lokker? Det er Sangens Søn. Hild dig, Oldtids Carril, din Stemme er som Harpen i Tu-

ras Hal. Dine Ord ere liflige, som Regnen der falder paa de solbestraalede Marker. Hvi kommer du fra ædle Semos Søn?

Ossian, Sværdkonning, sagde Skjalden, best kvæder du Sangen. Længe har Carril kjendt dig, du Kampens Styrer. Ofte har jeg slaget Harpen for yndige Everallin. Ogsaa du har ofte ledsaget min Stemme i ædle Brannos Hal. Og ofte, blandt vore Stemmer, hørtes blideste Everallin. En Dag sang hun om Cormacs Fald, hin Yngling, som døde for sin Kjerlighed til hende. Jeg saae Taarerne paa hendes Kinder, og paa dine, du Heltes Konge. Hendes Sjæl var bevæget for den ulykkelige; skjønt hun elsked ham ej. — Hvor dejlig blant tusinde Piger var ædle Brannos Dotter?

Kald ej, o Carril, svarte jeg, kald ej hendes Minde tilbage til min Sjæl. Mit Hjerte maae smelte. Mine Øjne maae have deres Taarer. Bleg i Jorden er hun, min Elskovs faurtblomstrende Viv. — Men sid ned paa Heden, o Skjald, og lad os høre din Røst. Den er liflig som Vaarvinden, der sukker i

Jægerens Øre; naar han opvogner fra Glædes Drømme, og har hørt Bjergaandernes Kvad.

Anmærkninger.

1) Macpherson forsikrer, at denne Episode, er saa dejlig i Originalen, og saa almindelig bekjendt og yndet i Scotland, at mange kjende den uden at have hørt det allermindste mere af det hele Heltedigt.

2) Fingal beklager, at hans Søn er falden for han endnu har indlagt sig noget stort Navn.

3) Bran er et almindeligt Navn i Scotland for Hunder. Ellers pleje og Scotterne at opkalde deres Hunde efter Oldtidens Helte, hvoraf det er indlysende, at disse ere dem velbekjendte.

4) Allad er en Druide. Han kaldes Fjeldets Søn, fordi han boer i en Hule; og ved Stenenes Kreds forstaaes et Druidisk Tempel. Lamderg raadspørger ham, som den, der havde overnaturlige Kundskaber.

Fingal.

Sjette Sang.

Nattens Skyer komme rullende ned, og hvile paa Cromlas mørkbrune Fjeld. Nordstjernerne stige over Ullins væltende Bølger; de vise deres funklende Hoveder gjennem Himlens flyvende Taage. I Skoven suser den fjerne Vind; men taus og mørk er Dødens Slette.— End lyder Carrils liflige Røst i mit Øre paa Lenas mørknende Hede. Han sang om vore Ungdoms Brødre, og om de fremfarne Dage; da vi mødtes paa Legos Bredder, og ombare

Skallernes Fryd. Cromla, med sine skyefulde Tinder, gjenlød af hans Kvad. De besjungnes Aander kom i deres susende Vindpust. De saaes at bøje sig ned mod deres Lovsang med Fryd. Signet være din Sjæl, o Carril, midt i dine hvirvlende Vinde. O at du vilde komme til min Borg, naar jeg er ene i Natten! Og du kommer, jeg hører ofte din lette Haand paa min Harpe, naar den hænger paa den fjerne Væg, og de svage Toner røre mit Øre. Hvi vilt du ej tale til mig i min Kummer, og sige mig, naar jeg skal skue mine Venner? Men du farer bort i din susende Vind, og din Vifte hvisler gjennem Ossians hvide Haar[1]).

Nu samle Heltene sig til Fæsten paa Moras Side. Tusinde gamle Eege flamme for Vinden. Skallernes Kraft gaaer rundt, og Krigeres Sjæle straale af Fryd[2]). Men Lochlins Konge er taus og Græmmelse er udi hans stolte Øjne. Ofte vendte han sig mod Lena, og mindedes at han faldt. — Fingal stytter sig paa sine Fædres Skjold. Hans graae Lokker bølgede blidt paa Vinden, og glindste i Nat-

tens Straale. Han saae Swarans Kummer, og talte til den første blandt Barder.

Hæv, Ullin, hæv Fredens Sang! Blidne min Sjæl efter Kamp, at mit Øre kan forglemme Vaabnenes Brag. Og lad hundrede Harper være nær, at forlyste Lochlins Konge. Han maae bortdrage fra os med Glæde. — Endnu gik ingen bedrøvet fra Fingal. Oscar! Mit Sværds Lynild er imod de stærke; men fredeligt ligger det ved min Side, naar Kæmper bøje sig i Krig.

(Trenmor, kvad Skjalden, leved i Oldtids Dage. Han foer over Nordhavets Bølger, den Stormens Ledsager. Lochlins høje Fjelde, og susende Skove viste sig gjennem Taage for Helten; han bandt sine hvidbarmede Segl. — Trenmor jog Vildornen, som brølte gjennem Gormals Skove. Mange havde flyet fra dens Øjne, men Trenmors Spyd fældede den. — Tre Kæmper, som saae hans Daad, fortalte om den stærke fremmede. De fortalte, at han stod liig en Ildstytte i hans Styrkes straalende Rustning. Loch-

lins Konge beredte Fæsten, og indbød den blomstrende Yngling. Tre Dage gjæstede han Gormals stormfulde Taarne; og fik sit Valg i Tvekampen. Lochlins Land havde ingen Helt, som jo maatte vige for Trenmor

Glædens Skal gik rundt med Sange til Morvens Konges Pris; han som kom over Bølgerne, den første blant de vældige. — Da nu den fjerde graae Morgen steeg, støbte Helten sit Skib i Søen; og vandrede paa den tause Kyst, ventende paa den susende Blæst. Thi huul og fjern hørte han den bruse i Lunden. — Indhyllet i sin Staalrustning kom en Gormals Søn. Rød var hans Kind, og dejligt hans Haar; hans Hud liig Morvens Snee. Mildt rulled hans blaae og smilende Øje, da han talte til Sværdenes Konning.

Stands, o Trenmor, stands du første blant Mennesker, end har du ej overvundet Lonvals Søn. Mit Glavind har ofte mødt de kjække. Og de vise skye min Bues Kraft.

Du haarfagre Yngling, svarte Trenmor, jeg vil ikke fægte med Lonvals Søn.

Din Arm er svag, du Skjønheds Solstraale. Gak tilbage til Gormals mørkbrune Raaer.

Men jeg vil gaae tilbage med Trenmors Sværd, svarte Ynglingen; og hovere i Buldret af min Roes. Pigerne skulle flokkes med Smil omkring ham, der overvandt den stærke Trenmor. De skulle sukke med Elskovs Suk, og beundre dit Spyds Længde; naar jeg bærer det blandt tusende og løfter dets blinkende Od mod Solen.

Aldrig skal du bære mit Spyd, sagde Morvens vrede Konge. Din Moder skal finde dig bleg ved stormfulde Gormals Rod, og naar hun seer ud over det mørkblaae Hav, skal hun skue hans Sejl, som slog hendes Søn.

Jeg vil ikke løfte Spydet, svarte Ynglingen, min Arm er ikke stærk af Aar. Men med den fjeddrede Piil har jeg lært at træffe en fjern Fiende. Bortkast denne tunge Brynie; for Trenmor er indhyllet i Staal. — Jeg vil først nedlægge min Brynie. Kast nu dit Spyd, du Morvens Konge!

Han sade hendes Barms Bølgen. Spydet faldt fra hans Haand: han bøjede sin blus-

sende Kind til Jorden; thi han havde seet hende liig en Lysstraale, der møder Fjeldhulens Sønner[4]), naar de besøge Solmarkerne, og nedslaae deres blændede Øjne.

Det var Lochlins Konges Søster. Hun havde seet ham i Gormals Haller; og elsked hans Ungdoms Ansigt. — Stormfulde Morvens Konge, begyndte den snearmede Møe; lad mig hvile i dit gyngende Skib, langt fra Corlos Elskov. Thi han er skrækkelig for Inibaca, liig Ørkens Torden. Han elsker mig i sin skumle Stolthed, og ryster ti tusinde Spyd.

Hviil i Fred, sagde den mægtige Trenmor, bag mine Fædres Skjold. Jeg vil ikke flye fra Kongen, skjøndt han ryster ti tusinde Spyd. — Tre Dage tøvede han paa Kysten; og lod Stridshornet lyde. Han udæskede Corlo til Kamp fra alle hans gjenlydende Bjerge. Men Corlo kom ej til Kamp. — Lochlins Konge nedsteg. Han beredte sin Fæst paa den brusende Bred, og gav sin Søster til Trenmor.

Lochlins Konge, sagde Fingal, dit Blod flyder i din Fiendes Aarer. Vore Frender mødtes i Strid fordi de elskede Spydkampen. Men ofte gjæstede de i Borgen, og omsendte Glædens Skal. — Lad dit Ansigt straale af Fryd, og dit Øre forlystes ved Harpen. Skrækkelig som dit Nordhavs Storm, har du udøst din Vælde. Din Røst har været som tusindes Røst, naar de fremstyrte til Strid. Hæv i Morgen dine hvide Sejl for Vinden, du Agandeccas Broder! Klar som Middagsstraalen kommer hun til min sorgfulde Sjæl. Jeg saae dine Taarer for den yndige, og sparte dig i Starnos Haller; da mit Sværd var rødt i Blodbad, og mit Øje fuldt af Taarer for Pigen. — Eller vælger du Kampen? Tvekampen, som dine Fædre gave Trenmor, den være din; at du kan bortdrage, herlig som Solen, der daler i Vesten.

O Konge af Morvens Æt, sagde Lochlins Bølgers Herre; aldrig vil Swaran kæmpe mod dig, første blant tusinde Helte! Jeg saae dig i Starnos Haller, og saae vare dine Aar foran mine. — Naar skal

jeg, sagde jeg til min Sjæl, løfte Spydet liig ædle Fingal? Vi have kæmpet tilforn, o Kriger, paa skovgroede Malmors Side; da mine Bølger havde baaret mig til dine Haller, og du gav de tusinde Skallers Fæst. Skjaldene sende ham, som sejrede, til de kommende Aar; thi herlig var Kampen paa lynggroede Malmor. — Men mange af Lochlins Snekker have mistet deres Kæmper paa Lena. Tag disse, du Morvens Konge, og vær Swarans Ven. Og naar dine Sønner skal komme til Gormals mostakte Taarne, da bereder jeg Skallernes Fæst, og giver Tvekampen i Dalen.

Ei Snekke, ei bjergfuldt Land skal Fingal tage. Ørken er nok for mig, med alle sine Skove og vilde Dyr. Bestig igjen dine Bølger, du Agandeccas ædle Ven. Udbred dine hvide Sejl med Morgenstraalen, og drag tilbage til Gormals gjenlydende Bjerge.

Signet være din Sjæl, o Fingal, sagde Swaran mørkbrune Skjoldes Konge. I Fred est du en Foraarsvind; i Kampen en Bjergstorm. Tag nu min Haand i Venskab,

du Morvens ædle Konge. Lad dine Skjalde sørge over de faldne; lad Erin overgive Lochlins Sønner til Jorden, og oprejse deres Mindes mostakte Stene: at Nordens Sønner i Fremtiden kunne see det Sted, hvor deres Fædre strede, og Jægeren sige, naar han læner sig mod en mosbevoxet Grav", her strede Fingal og Swaran, Oldtidens Helte". Saa skulle de sige i de kommende Dage, og vort Rygte skal vare evigt.

Swaran, sagde Bjergenes Konge, i Dag er vort Rygte størst. Vi skulle forsvinde som en Drøm. Tause ville vore Stridsmarker være. Vore Grave ville hensmuldre paa Heden. Jægeren skal ikke vide vort Hvilested. Vore Navne kunne høres i Sang, men vore Armes Styrke vil svinde. O Ossian, Carril og Ullin, I kjende henfarne Helte. Giver os et Kvad om bortrundne Aar. Lader Natten henglide under Harpers Klang, og Morgenen fremskinne i Fryd.

Vi gave Kongerne vort Kvad, og hundrede Harper ledsagede vor Røst. Swarans Ansigt straalte liig Himmelens Fuldmaane,

naar Skyerne bortsvinde og forlade hende klar og stor i det høje.

Da talte Fingal til Oldtids Carril. Hvor er Semos Søn, Taageøens Konge? Er han nedsjunken liig en Dødslue til Turas rædsomme Hule?

Cuchullin ligger i Turas rædsomme Hule. Hans Haand er paa hans Styrkes Sværd. Hans Tanker ere hos det Slag, han tabte. Sorgfuld er Spydkongen; thi han har ofte været sejerrig. Hid sender han sit Stridssværd, at hvile ved Fingals Side. Thi liig Orkens Storm har du adspredt alle hans Fiender. Tag, o Fingal, tag Heltens Glavind; thi hans Hæder er forsvunden som Taage, der flyver for Dalens susende Vind.

Nej, svarte Kongen, Fingal skal aldrig tage hans Sværd. Hans Arm er stærk i Strid; og sig ham, at hans Ære skal aldrig svinde. Mange ere overvundne i Krig, som siden have skinnet liig Himmelens Soel.

O Swaran, susende Skoves Konning, lad al din Kummer fare. Navnkundige ere de

overvundne, hvis de ere tappre; de ere som Solen i en Skye, naar den for en Stund skjuler sit Ansigt i Sønden, og straaler saa igjen over de græsklædte Bjerge.

Grumal var en Conas Første. Han søgte Kampen paa hver en Kyst. Hans Sjæl frydede sig ved Blod. Han udøste sine Krigere paa stormfulde Craca, og Cracas Konge mødte ham fra sin Skov; thi i Brumos Kreds talte han til Kraftens Steen. — Haard var Heltenes Strid for snebarmede Møe. Rygtet om Cracas Dotter havde naaet Grumal ved Conas Floder. Han gjorde det Løfte, at vinde den hvidarmede Pige, eller døe paa gjenlydende Craca. Tre Dage strede de, paa den fjerde blev Grumal bunden. — Fjernt fra hans Venner lagde de ham i Brumos rædselfulde Kreds; hvor de sagde, de dødes Aander ofte hylede omkring Forfærdelsens Steen. Men siden straalte han som en Himlens Lysstykte. De faldt for hans vældige Haand, og Grumal havde sin Roes.

Hæver, I Oldtids Barder, hæver

Heltes Roes; at min Sjæl kan dvæle ved deres Rygte, og Swaran aflade at sørge.

De laae udi Moras Hede; den mørke Blæst hvinte over Heltene. Pludselig opstige hundrede Stemmer, og hundrede Harper røres, de sjunge om svundne Tider, og fremfarne Dages Kæmper.

Naar skal jeg nu høre Skjalden? Eller forlystes ved mine Fædres Priis. Harpen røres ikke i Morven, og Sangens Røst lyder ikke paa Cona. Død med de vældige er Skjalden; og Lovsang er ej udi Ørken meer.

Morgenstraalen bæver i Osten, og glindser paa Cromlas graae Hoved. Over Lena høres Swarans Horn, og Havets Sønner forsamles. Sørgmodige og tause bestige de Bølgen, og Ullins Vind er i deres Sejl. Hvide som Morvens Taage, glide de over Dybet.

Hidkalder mine Hunde, sagde Fingal, Jagtens langtspringende Sønner: hvidbrystede Bran, og barske Luath. — Fillan og Ryno — men han er ikke her; min Søn hviler paa Dødens Seng. Fillan og Fer-

gus, blæser mit Horn, at Jagtens Glæde kan stige, og Cromlas Dyr høre dens Lyd, og fremspringe fra Raaernes Søe.

Hornets Bragen farer gjennem Skoven. Lynggroede Cromlas Sønner opstaae. Tusinde Hunde flyve paa eengang afsted. Et Dyr faldt for hver Hund, og tre for hvidbrystede Bran. Han bragte dem i deres Flugt til Fingal, at Kongens Glæde kunde være stor.

Et Dyr faldt ved Rynos Grav, og Fingals Sorg vendte tilbage. Han saae, hvor fredelig Stenen laae over ham, der var den første paa Jagten. — Ei mere skalt du opstaae, o min Søn, at deeltage i Cromlas Fæst. Snart vil din Grav være skjult af det lange Græs. De svages Sønner skulle vandre over den, og ikke vide, at den vældige ligger der. — Ossian og Fillan, min Styrkes Sønner, og Goel blaae Kampsværdes Konge! Lader os bestige hiint Bjerg, og finde Erins Kriges Styrer i Turas Hule. — Ere disse Turas Mure? — Graae og eensomme hæve de sig paa Heden. Skalkongen er bedrøvet, og Hallerne ere øde. Kommer, lad os finde

Sværdenes Konge, og give ham al vor Fryd. Men er det Cuchullin, o Fillan, eller en Røgstøtte paa Heden? Cromlas Blæst er i mine Øjne, og jeg kjender ikke min Ven.

Fingal! svarte Ynglingen, det er Semos Søn. Mørk og mismodig er Helten. Hans Haand er paa hans Sværd. — Hild være Kampens Søn, Skjoldenes Bryder!

Hild dig, svarte Cuchullin, og Hild alle Morvens Sønner. Frydfuld er din Nærværelse, o Fingal, den er som Solen paa Cromla; naar Jægeren sørger over dens Fraværelse en Stund, og da skuer den igjen blant Skyerne. Dine Sønner ere som Stjerner, der ledsage din Gang, og give Lys udi Natten. — Det er ej saa, du har seet mig Fingal, hjemdragende fra Ørkens Krige; naar Verdens Konger have flyet, og Glæde vendte tilbage til Morvens Bjerge.

Mange ere dine Ord, Cuchullin, sagde Connan den libt berømte. Dine Ord ere mange, Semos Søn! Men hvor ere dine Handlinger i Orlogsfærd? Hvi drage vi over Havet for at hjelpe dit svage Sværd? Du

flyer til din Kummers Hule, og Connan strider for dig: afstaae mig disse straalende Vaaben: giv hid, du Erins Søn!

Ingen Helt, svarte Førsten, forlangte nogentid Cuchullins Sværd; og havde end Tusende Helte æsket dem, det var dog forgjæves, du skumle Yngling! Jeg flyede ej til Kummerens Hule, saalænge Erins Kæmper vare i Live.

Svagarmede Yngling, sagde Fingal, Connan, tael ikke mere. Cuchullin er skrækkelig i Strid, og navnkundig over Orken. Ofte har jeg hørt dit Rygte, du Inisfals stormende Første. Udbred nu dine Sejl, og iil til din taagefulde Ø. Der skue du Bragela støttende sig paa hendes Klippe. Hendes blide Øje er i Taarer, og Vindene løfte de lange Lokker fra hendes bølgende Bryst. Hun lytter til Nattens Vinde, at høre dine Roerkarles Røst*); at høre Havets Sang, og din Harpes fjerne Toner.

Og længe skal hun lytte forgjæves. Cuchullin skal aldrig vende tilbage. Hvor kunde jeg skue Bragela, og opvække Sukket

i hendes Barm? Fingal, jeg var altid sejerrig i Spydkampen.

Og stedse skalt du være sejerrig, sagde Fingal. Cuchullins Rygte skal vore lig Cromlas løvfulde Træe; mangen Strid venter dig end, o Fyrste, og mange Saar skal dit Glavind give. — Oscar! Bring Hjorten hid, og bereed Skallernes Fæst; at vore Sjæle kunne opmuntres efter Fare, og vore Venner fryde sig for vort Aasyn.

Vi sadde, vi spiste, vi sjunge. Cuchullins Sjæl hævede sig. Hans Arms Kraft vendte tilbage; og Fryd oplyste hans Ansigt. Ullin gav Sangen, Carril oplofted sin Røst. Og ofte kvad jeg med Barderne og sang om Sværdenes Slag — Slag, hvor jeg ofte kæmped; men nu kæmper jeg aldrig mere. Rygtet om min Ungdoms Daad er forsvunden; og jeg sidder allene ved alle mine Venners Grave

Saa tilbragte vi Natten i Sang; og gjenfunde Morgnen i Fryd. Fingal rejste sig paa Heden og rysted sit blinkende Spyd. Fremmerst skred han mod Lenas Sletter, og vi

fulgte liig en Række af Luer. Spreder Sejlet, sagde Fingal, og favner Vinden, der udstrømmer fra Lena. Med Sange bestege vi Bølgen, og fore med Fryd gjennem Storhavets Skum.

Anmærkninger.

1) Her ender Forsangen til 6te Bog,

2) Om her menes Viin, Mjød, eller anden stærk Drik kan ej bestemmes. I andre gamle scotske Poesier omtales Vorlys og Viin som almindelig i Fingals Borg. I saa Fald har det været Bytte taget fra Romerne. — Dog, med saadant Bytte kunne hele Nationen ej forsynes, og det er nok altsaa rimeligere, at Mjød har været deres sædvanlige Drik ved Gjæstebuder, ligesom den var Scandinavernes.

3) Denne Episode indføres meget passende, for at berøre Fingals og Swarans Slægtskab. Da Skjalden har endt Sangen siger Fingal strax "Dit Blod flyder i din Fiendes Aarer".

4) Druider, eller hidhenflygtede Kristne.

5) Det er endnu Skik vest er paa Scotland og paa Hebriderne, at de roende synge.

Aldo.

Fjernlandets Søn[1])! Du som boer i den lønlige Hule! Hører jeg dine Lundes Suſen? Eller er det Lyden af din Sang? Bækken risledе; men jeg hørte en liflig Stemme. Priſer du dit Fødelands Helte, eller Stormens Aander? — Klippens Indvaaner! See ned over denne lynggroede Slette: du ſkuer grønne Grave, med deres lange, hvinende Græs; med deres mosbevorede Steene: du ſeer dem, Klippens eenſomme Søn, men Oſſians Øjne ere hyllede i Mulm.

En Bjergelv kommer bruſende ned, og ſender ſine Vande trindt om en grønnende Høj: fire mostakte Steene, ombølged af visned

Græs, hæve deres Hoveder paa dens Top: to Træer, som Blæsten har bøjet, udbrede trindt sine susende Grene. — Denne er din Bolig, Erragon! dette dit snævre Huus: Dine Skallers Lyd har forlængst været glemt udi Sora: og dit Skjold er rustnet i Borgen. — Erragon! Storhavs Konge! — Hvordan est du falden paa vore Bjerge! Hvorlunde er Kæmpen slagen! — Hulens eensomme Søn! Fryder du dig ved Sang? Hør Kampen ved Loras Bredder; dens Vaabengnye er længe forbi. Saa brager Torden paa det mørknede Bjerg, brager og er ikke mere. Solen vender tilbage med sine tause Straaler: de glindsende Klipper og Bjergenes grønne Hoveder smile.

Conas Bugt modtog vore Snekker, fra Ullins rullende Bølger: vore hvide Sejl flaggred om Masterne: og de larmende Vinde bruste bag Morvens Lunde. — Kongens Horn lyder; de vilde Dyr springe fra deres Klipper. Vore Pile fløj i Skovene; vi forsamles til Bjergets Fest. Stor var vor Fryd over den strækkelige Swarans Fald.

Tvende Helte vare forglemte ved vor Fest, og Vrede brændte i deres Bryst. De rullede afsides deres røde Øjne og Sukket brast fra deres Barm. De saaes at tale tilsammen, og kaste deres Spyd imod Jorden. De vare to mørke Skyer i vor Glædes Solskin; lige Vandstøtter paa den blanke Søe: de glindse mod Solen, men Søemanden frygter en Storm.

Hejs mine hvide Sejl, sagde Maronnan, hejs dem for Vestens Vinde; lad os fare, o Aldo, gjennem Nordhavets Skum. Vi ere forglemte ved Festen, skjøndt vore Sværd have været røde i Blod. Lad os forlade Fingals Bjerge, og tjene Soras Konge. Hans Aasyn er barsk, og Kampen mørknes om hans Spyd. Lad os blive navnkundige, o Aldo, i det gjenlydende Soras Krige.

De toge deres Vaaben og fore til Lumars Bugt. De kom til Soras højhjertede Konge, de springende Gangeres Herre. — Eragon hjemdrog fra Jagten: hans Spyd var rødt udaf Blod. Han bøjede sit mørke Ansigt til Jorden, og nynnende skreed han afsted.

Han tog de fremmede til sin Fest: de streed og vandt i hans Krige.

Hædret kom Aldo tilbage til Soras knejsende Taarne. Fra sit Buur skuer Erragons Viv — Lorma med vaade, rullende Øjne. Hendes mørkbrune Haar flyver paa Havets Vind: hendes hvide Barm bølger liig Snee paa Heden; naar de stille Vinde sagtelig bevæge den i Solens Glands. Hun saae ung Aldo, liig Soras dalende Soel. Hendes omme Hjerte sukkede. Taarer fyldte hendes Øjne; og hendes hvide Arm bar hendes Hoved. Tre Dage sad hun i Borgen, og skjulte Sorrig med Glæde. — paa den fjerde flyede hun med Helten, bort over det brusende Hav. De kom til Selmas mosklædte Taarne, til Fingal Spydkonning.

Aldo! Du stolte Sjæl! sagde Morvens Konge. Skal jeg beskytte dig for den fornærmede Erragons Vrede? Hvo vil nu modtage mit Folk, eller indbyde Vandrerne i deres Borge; mens Aldo — svage Sjæl — har bortrøvet Soras yndige? Gak til dine Bjerge, og skjul dig i dine Huler, du fejge!

Sørgelig er Kampen, vi maa stande mod Co-
ras barske Konge. — Ædle Trenmors
Aand! Naar skal Fingal aflade fra Striid?
I Slagenes Midte blev jeg født[2]), og jeg maae
vandre i Blod til min Grav. Men min Arm
forurettede ikke de svage; mit Staal rørte ej de
afmægtige. — Jeg skuer dine Storme, o
Morven, som skulle omstyrte mine Borge;
naar mine Børn ere faldne i Striid, og der er
ingen at boe i Selma. Da vil de svage kom-
me; men de ville ikke kjende min Grav. Min
Roes er i Sang: og min Daad skal være som
en Drøm for de kommende Dage.

Om Erragon forsamle sig hans Kæm-
per, som Storme om Nattens Aand; naar
han kalder dem fra Morvens Top; for at
nedhvirvle dem over Udlændingens Sletter. —
Han kom til Conas Kyst, og sendte sin Skjald
til Kongen; at æske tusindes Kamp, eller bjerg-
rige Land.

Fingal sad i sin Hal, omgivet af sine
Ungdoms Ledsagere. De unge Kæmper vare paa
Jagten, og langt borte udi Ørken. De graa-
hærdede Helte talte om fordums Dage, og om

deres Ungdoms Idrætter; da den bedagede Narthmor kom, rislende Loras Konge.

Dette er ej Tid, at høre Oldtids Kvad. Erragon fnyser paa Kysten, og svinger ti tusinde Sværd. Mørk og barsk er Kongen blant sine Kæmper: han er lig den dunkle Maane blant Nattens Luer.

Kom, sagde Fingal, fra din Hal, min Elskovs Dotter; kom fra din Hal, Bosmina, strømfulde Morvens Møe! — Narthmor, tag Udlændingens Heste[3]), og ledsag Fingals Dotter: lad hende indbyde Soras Konge til vor Fæst, til Selmas beskyggede Volde. — Tilbyd ham Heltes Fred, o Bosmina, og ædle Aldos Skatte: vore Yngelinge ere langt borte, og Alder skjælve i vore Hænder.

Hun kom til Erragons Hær, som en Lysstraale til en Skye. — I hendes høire Haand blinked en Guldpiil, i hendes venstre en funklende Skal. Erragon opklartes for hendes Aasyn, som et Fjeld for Solens pludselige Straaler, naar de skyde ud fra en bristende Skye, som de brusende Vinde dele.

Fjerne Soras Søn, begyndte den blidtrødmende Pige, kom til Morvens Konges Fest, til Selmas beskyggede Volde. Tag Heltes Fred, o Kriger, og lad det grumme Sværd hvile ved din Side. Og om du vælger Kongers Skatte, saa hør ædle Aldos Ord: han giver Erragon hundrede Heste — Tommens Børn: hundrede Piger fra fjerne Lande, og hundrede Høge med flaggrende Vinger. Hundrede Gjorde skal ogsaa være dine, med dem at ombinde højbarmede Kvinder; de ere Venner af Heltes Fødsel, og Smertens Sønners Liise. Ti Skaller, besatte med ædle Stene, skal skinne i Soras Haller: det blaae Vand spiller paa deres Stjerner, og synes at være funklende Viin. De frydede fordum Verdens Konger, midt i deres gjenlydende Borge. — Disse, o Konge, skal være dine, eller og din hvidbarmede Viv. Lorma skal rulle sine lyse Øjne i din Hal; skjøndt Fingal elsker ædle Aldo, — Fingal, som aldrig forurettede, skjøndt hans Arm er stærk.

Conas søde Stemme! svarte Kongen, sig ham, at han bereder sin Fest forgjæves. Fingal nedlægge sit Bytte for mig; og bøje sig under min Vælde! Han give mig sine Fædres Sværd og Oldtids Skjold; at mine Børn kunne skue dem i min Borg, og sige: "disse ere Fingals Vaaben".

Aldrig skal de skue dem, svarte Pigens svulmende Stolthed; de ere i Heltes stærke Hænder, som aldrig vege i Striid. — Gjenlydende Soras Konge! Uvejret drager sammen paa vore Bjerge. Seer du ej dine Kæmpers Fald, Søn af det fjerne Land!

Hun kom til Selmas tause Haller; Kongen saae hendes nedslagne Øjne. Han rejste sig i sin Styrke, og rystede sine bedagede Lokker. Han greb Trenmors klingrende Brynie, og sine Fædres mørkbrune Skjold. Mørke opfyldte Selmas Borg, da han udstrakte sin Haand efter Spydet.

Tusendes Aander vare nær, og varslede Kæmpernes Død. Rædselfuld Fryd opsteeg i de gamle Heltes Aasyn: de fore Fienden imø-

de; deres Tanker ere om fordums Daad og Gravens Ære.

Nu saaes Jagtens Hunde ved Trathals Grav; Fingal vidste, at hans unge Helte fulgte dem, og standsede midt i sit Løb. Først kom Oscar; dernæst Mornis Søn, og Nemis Æt: Fercuth viste sit barske Ansigt: Vinden løfter Dermids brune Haar. Sidst kom Ossian. O Klippens Søn! Jeg nynned en Oldtids Sang: mit Spyd understøttede mine Spring over Bækkene, og mine Tanker vare hos de vældige. — Fingal slog sit hvælvede Skjold; og gav det gyselige Tegn til Kamp. Paa eengang blottes tusende Sværd, og blinke paa den bølgende Hede. Sangens graahærdede Sønner opløfte de sørgelige Stemmer. Vi fare frem med buldrende Fjed, en mørk og forfærdelig Række: liig en Tordenregn naar den strømmer ned over den snævre Dal.

Morvens Konge sad paa sit Bjerg. Kampens Soelstraale fløj paa Vinden. Hans Ungdoms Ledsagere ere nær med deres graa, bølgende Lokker. — Fryd straalte i Heltens Øine, da han saae sine Sønner i Striid

da han saae dem midt iblant Sværdenes Lyn, gjenkaldende sig deres Fædres Daad.

Erragon foer frem i sin Vælde, som en brølende Vinterelv: Kampen falder i hans Løb, og Død er ved hans Side.

Hvo kommer, sagde Fingal, liig den springende Raae, liig Hjorten fra Conas Skove? Hans Skjold glimter paa hans Side; og forgelig er hans Vaabens Klang. — Han møder Erragon i Kampen! — See de Heltes Strid! — Den er som Aandernes i Stormens mørke Skye. — Men falder du, Bjergets Søn? Og er dit hvide Bryst bestænket med Blod? — Græd, ulykkelige Lorma! Aldo er ikke mere.

Kongen greb sin Styrkes Spyd; thi han sørgede over Aldos Fald. Han kastede sine dødtruende Øjne paa Fienden; men Goel mødte Soras Konge. Hvo kan fortælle de Ædlinges Striid? — Den mægtige Fiende faldt.

Højt raabte Fingal: Conas Sønner, standser Dødens Haand! — Stor var han, som nu er sjunken! Og meget skal ham begrædes i Sora! Den fremmede vil komme mod

hans Borg, og undre sig, hvi den er saa taus. Kongen er falden, o Vandrer! og Glæden er forsvunden fra hans Huus. — Lyt til hans Skoves Susen; maaskee hans Aand er der. Men han er langt borte, i Morven, segnet under en fremmed Fiendes Sværd.

Saa vare Fingals Ord, da Skjalden istemte Fredens Sang; vi standsede vore opløftede Sværd, og sparte den svage Fiende. Vi lagde Erragon i hiin Grav; og jeg hævede Sorgens Røst. — Nattens Skyer kom rullende ned, og Erragons Aand viste sig for nogle. Hans Ansigt var skyfuldt og mørkt; og et halvdannet Suk i hans Bryst. — Signet være din Sjæl, o Soras Konning! Din Arm var skrækkelig i Strid!

Lorma sad i Aldos Hal, ved Skinnet af den flammende Eeg. Natten kom; men han vendte ikke tilbage, og Lormas Sjæl er bedrøvet. — Hvad sinker dig, Conas Jæger? For du lovede at komme tilbage. Har Hjorten viist sig langt borte, og sukke de mørke Vinde omkring dig? Jeg er i fremmedes Land;

hvor er min Ven, uden Aldo? Kom fra dine gjenlydende Bjerge, o min inderlig elskte!

Hendes Øjne ere henvendte mod Porten: hun lytter til Blæstens Buldren. Hun troer det er Aldos Trin, og Fryd opstiger i hendes Ansigt; men Kummer vender atter tilbage, lig en tynd Skye over Maanen. — Og vilt du ikke komme, min kjæreste? Lad mig betragte Bjergets Ansigt. Maanen er i Osten. Klar og stille er Søens Barm! Naar skal jeg høre hans Røst, høj og fjern i Vinden? Kom fra dine gjenlydende Bjerge, o Conas Jæger!

Hans tynde Skygge viste sig paa en Klippe, lig Maanens vandige Straale, naar den skyder frem mellem tvende Skyer, og Midnattens Regn er over Marken. Hun fulgte den tomme Skikkelse over Heden, for hun vidste, at hendes Helt var falden. — Jeg hørte hendes Skrig nærmende sig paa Vinden; lig Blæstens sørgelige Toner, naar den sukker i Hulens Græs.

Hun kom, hun fandt sin Ven: hendes Røst hørtes aldrig mere. Taus rullede hun sine sorgfulde Øjne. Hun var bleg som en

Taageskye, der opstiger fra Søen mod Maanens Straaler.

Faae vare hendes Dage paa Cona; hun sank i Graven; Fingal bød sine Barder at synge over Lormas Død. Morvens Døttre begræd hende een Dag om Aaret, naar Høstens Storme vendte tilbage.

Fjernlandets øn! Du boer paa Erens Mark; o lad din Sang stundom stige til de faldnes Pris; at deres blege Aander kunne fryde sig trindt om dig, og Lormas Sjæl komme paa en Straale fra Maanen, naar den seer ind i din Hule, og du har lagt dig til Hvile. Da skal du see hende yndig; men Taaren er stedse paa hendes Kind.

Anmærkninger.

[1]) Dette Digt kaldes i Originalen: Duan a chuldick d. e. Culdiens Sang; fordi denne Fjernlandets Søn, som Digtet er dediceret til, efter al Rimelighed har været en Culdi eller en fra Britannien flygtet Kristen.

[2]) Fingal fødtes paa samme Dag, da hans Fader Combal faldt.

[3]) Romernes Heste, som Skotterne havde giort til Bytte.

Cuchullins Død.

Rører Vinden Fingals Skjold? Eller er de fremfarne Dages Stemme i min Borg? Syng, du søde Stemme, for du est liflig, og lader min Nat henrinde i Fryd. Syng, o Bragela, vognbaarne Sorglans Dotter!

Det er den hvide Bølge ved Klippen og ikke Cuchullins Sejl. Ofte skuffe Taagerne mig, naar de opstige om en Aand, og udsprede deres hvide Vinger for Vinden. Hvi tøver du, ædle Semos Søn? — Fire Gange kom Høsten igjen med sine Storme, og hævede Togormas Bølger, mens du haver været i Slagenes Tummel, og langt fra Bragela.

Taageøens Bjerge! Naar ville I gjenlyde af hans Hundes Røst? Men I ere mørke i eders Skyer, og sorgfulde Bragela kalder forgjæves. Nat neddaler: Havets Aasyn svinder. Orhanens Hoved er under hans Vinge. Hinden sover hos Hjorten i Ørken. Med Morgenlyset skulle de opstaae, og græsse ved Bækkens Bred. Men mine Taarer vende tilbage med Solen, mine Sukke stige med Natten. Naar vilt du komme i din Rustning, o Turas Første[2])?

Liflig er din Stemme i Osians Øre, vognbaarne Sorglans Dotter! Men gak tilbage til din Borg, til Lyset af den brændende Eeg. Stir ikke paa Havet, som ruller ved Dunscachs Mure. Lad Sovnen tillukke dine blaae Øjne, og Helten besøge dig i dine Drømme.

Cuchullin sidder ved Legos Søe ved mørke Bølgers Tumlen. Nat omgiver Helten, og hans tusinde ere adspredte over Heden. Midt paa den lue hundrede Eege, vidt ryger Skallernes Fæst. — Under et Træe slaaer Carril Harpen; hans graae Lokker

glindse i Ildens Straale; Nattens hvinende Blæst er nær og løfter dem. Hans Sang er om blaae Togorma, og dets Konge Cuchullins Ven.

Hvi est du borte, o Connal, paa Stormens mørke Dag. Søndens Forster have samlet sig mod vognbaarne Cormac: Vindene tvinge dine Sejl, og dine blaae Vover rulle omkring dig. Men Cormac er ikke ene. Semos Søn kæmper for ham — Semos Søn, Udlændingens Skræk! Han der er liig Dødens Dunst, langsomt frembaaren af lumre Vinde. Solen rødner ved dens Komme, og trindt om falder Folket.

Saa var Carrils Sang, da en Fiendes Søn nærmede sig; han nedkasted sit stumpoddede Spyd, og talte Torlaths Ord, Torlath Heltes Anforer fra Legos mørke Bølge; han som ledte sine tusinde til Strid mod vognbaarne Cormac. Men Cormac var langt borte i Temoras gjenlydende Haller: han lærte at spænde sine Fædres Bue, og at løfte Spydet. Ej længe løftede du Spydet,

mildt straalende Ungdoms Lys! Skumle Død staaer bag ved dig, liig Maanens formørkede Halvdeel bag ved dens voxende Lys.

Cuchullin stod op for Skjalden, der kom fra ædle Torlath. Han rakte ham Glædens Skal, og hædrede Sangenes Søn.

Legos søde Stemme, sagde han, hvilke ere Torlaths Ord? Kommer han til vor Fæst eller Strid, Cantelas vognbaarne Søn?

Han kommer til din Strid, sagde Skjalden, til Spydenes buldrende Strid. Naar Morgnen lysner over Lego, da vil Torlath kæmpe paa Slætten; og vilt du møde ham der i dine Vaaben, Taageøens Konning? Skrækkeligt er Torlaths Spyd; det er liigt en Nattens Lue. Han hæver det, og Folket falder; Død sidder i hans Sværds Lynild.

Frygter jeg vognbaarne Torlaths Spyd? svarte Cuchullin. Han er kjæk som tusinde Helte; men min Sjæl forlystes ved Kamp. Cuchullins Sværd hviler ikke ved hans Side, du Oldtids Skjald! Morgnen skal møde mig paa Sletten, og skinne paa mine blaae Vaaben. — Men sid ned paa Heden,

o Barde! og lad os høre din Røst. Smag den frydbringende Skal, og hør Temoras Sange.

Ej er det Tid, svarte Barden, at høre Glædens Sang, naar de vældige skulle mødes i Kamp liig Legos brusende Bølger. Hvi est du saa mørk, Slimora med alle dine tause Skove? Ingen blaae Stjerne tindrer paa din Top; ingen Maanstraale paa din Side. Men Dødslysene svæve der og Aanders blege Skikkelser. Hvi est du saa mørk, Slimora, med dine tause Skove?

Han gik tilbage i Lyden af sin Sang, og Carril ledsagede hans Stemme. Deres Toner vare som Mindet om henfarne Glæder, sorgfulde og kjære for Sjælen. Barders Aander hørte dem fra Slimoras Side. Søde Stemmer høres gjennem Skoven, og Nattens tause Dale frydes. — Saa kommer Bjergbiens Surren til Ossians Øre, naar han sidder i Middagens Stilhed i Dalens kølige Luftning: Vinden dæmper den ofte i sit Løb, men den liflige Lyd kommer atter igien.

Istemmer, sagde Cuchullin til sine hundrede Barder, istemmer ædle Fingals Sang, den Sang, som han hører i Natten, naar hans Hviles Drømme nedstige: naar Barderne røre de fjerne Harper, og det matte Lys glimter paa Selmas Mure. — Eller lad os høre Laras Sorg, og Calmars Moders Sukke; da hun søgte ham paa hans Bjerge forgjæves, og saae hans Bue i Hallen. — Carril! hæng Catbaths Skjold paa hiin Green, og lad Cuchullins Spyd være nær, at Buldret af min Kamp kan opstige med Østens blege Straaler.

Helten hvilte paa sin Faders Skjold: Laras Kvad begyndte. De hundrede Barder vare langt borte; Carril ene er nær hos Kongen. Hans vare Sangens Ord, og hans Harpes Klang var sørgelig.

Alcletha, med Lokkerne hvide! vogne baarne Calmars Moder! hvi stirrer du mod Orken, hvi skuer du efter din Søn? Disse ere ikke hans Kæmper, mørke paa Heden: ej heller er dette Calmars Røst. Det er kun den fjerne Lund, Alcletha! kun Bjergvindes Brusen.

Hvo springer over Laras Elv, vognbaarne Calmars Søster? Seer ej Alcletha hans Spyd? Men hendes Øjne ere dunkle. Er det ikke Mathas Søn, o min elskede Dotter?

Det er kun en bedaget Eeg, Alcletha, svarte den faure Alona; det er kun en Eeg, Alcletha, bøjet over Laras Elv. Men hvo kommer over Heden? Der er Sorg i hans Ilen. Højt løfter han Calmars Spyd. Alcletha! det er bedækket med Blod!

Men det er bedækket med Fienders Blod, vognbaarne Calmars Søster! hans Spyd vendte aldrig tilbage ubestænket med Blod, ej heller hans Sværd fra de stærkes Strid. Hærene sjunke for hans Aasyn: han er en Dødslue, Alona! — Sorgfulde ilende Yngling! Hvor er Alclethas Søn? Vender han tilbage med Ære? Midt iblant hans rungende Skjolde? — Du er taus og mørk! — Saa er da Calmar ikke mere! Siig mig ej, o Krieger, hvordan han faldt; for jeg kan ikke høre om hans Saar.

Hvi stirrer du mod Orken, vognbaarne Calmars Moder?

Saa var Carrils Sang, da Cuchulin laae paa sit Skjold. Barderne hvilte paa deres Harper, og trindt neddalede blide Søvn. — Semos Søn vat ene vaagen; hans Sjæl var hæftet til Krigen. — De brændende Ege begyndte at slukkes; trindt udbrede de et rødt og matbævende Skjær. — Der høres en spæd og sørgelig Røst; Calmars Aand fremsteg. Han svævede i Egenes Skin. Mørkt er Saaret i hans Side. Vildt flagrer hans udslagne Haar. Der er Fryd i hans dunkle Ansigt: og han synes at indbyde Cuchullin til sin Hule.

Skyenattens Søn — sagde Erins Første, og hævede sig — hvi fæster du dine mørke Øjne paa mig, vognbaarne Calmars Aand? Vilde du skræmme mig, o Mathas Søn, fra Cormacs Krige? Din Haand var ikke svag i Kamp, ej heller var din Stemme for Fred[3]). Hvor est du forandret, o Laras Fyrste, om du nu raader til Flugt! Men Calmar, jeg flyede aldrig. Jeg frygtede aldrig

Ørkens Aander [4]). Liden er deres Visdom og svage deres Hænder; deres Bolig i Vinden. Men min Siæl vorer i Fare, og jubler i Vaabengnye. Tilbage til din Hule! Du er ikke Calmars Aand; han forlystedes ved Strid, og hans Arm var som Himmelens Torden. Han bortveeg i sin Skye med Glæde, for han havde hørt sin Roes. Morgenens matte Straale steeg, vidt lyder Klangen af Cathbats Skjold. Grønne Ullins Kæmper forsamledes; liig mange Strømmes Buldren. Stridshornet skralder over Lego, den mægtige Torlath kom.

Hvi kommer du med dine tusinde, Cuchullin? Sagde Legos Første. Jeg kjender din Arms Styrke, og din Sjæl er en uudslukkelig Ild. Hvi kæmpe vi ikke paa Sletten, og lade vore Hære skue vor Daad? Lad dem skue os liig brølende Bølger, der vælte om Klippen: Søemanden haster afsted, og seer paa deres Strid med Rædsel.

Du opstiger som Solen for min Sjæl, svarte Semos Søn. Din Arm er stærk, o Torlath, og værdig min Vrede. Tilbage,

Ullins Mænd, til Slimoras skyggefulde Side; skuer Erins Første paa hans Wres Dag. — Carril, siig den tappre Connal— om Cuchullin falder — siig ham, at jeg harmedes over Vindene, som bruse paa Togormas Bølger. Aldrig var han borte fra Strid, naar min Wres Kamp begyndte. Hans Glavind være for Cormac, liig Himmelens Straale: hans Raad lyde i Temora paa Farens Dag.

Han foer frem i sin klingrende Rustning, liig Lodas rædselfulde Aand, naar han kommer i tusinde Stormes Brølen, og spreder Krige fra sine Øjne. Han sidder paa en Skye over Lochlins Hav: hans stærke Haand er paa hans Sværd, og Vindene løfte hans flammende Lokker. — Saa skrækkelig var Cuchullin paa sin Navnkundigheds Dag. — Torlath faldt for hans Haand, og Legos Kæmper sørged. — De stimle om Helten, liig Ørkens Skyer. Paa eengang drages tusinde Sværd; tusinde Pile sløj. Men han stod som en Klippe midt i det brølende Hav. Trindt sjunke de: han treen i Blod: vide gjenlød

Slimora. — Ullins Sønner kom, og Slaget udbreder sig med Legos Kyster. Erins Første sejred; han vendte tilbage med Ære. — Men bleg vendte han tilbage. Glæden i hans Ansigt var mørk. Han rullede sine Øjne i Taushed. Sværdet hang draget ved hans Haand, og hans Spyd bøjede sig ved hvert et Fjed.

Carril, sagde han lønlig, Cuchullins Styrke svinder. Mine Dage ere hos de henfarne Aar, og ingen Morgen skal fremskinne for mig. De skulle søge mig i Temora, men de finde mig ikke. Cormac vil græde i sin Borg, og sige: "hvor er Turas Første"? — Men mit Navn er stort, min Roes er i Barders Sange. — Ynglingen vil sige i Løndom: "o lad mig døe, som Cuchullin døde! Ære omgav ham liig en Straaledragt, og hans Rygtes Glands er stor". — Drag Pilen fra min Side, og læg Cuchullin under hiin Eeg; og lad Cathbats Skjold være nær, at de kunne skue mig midt iblant mine Fædres Vaaben.

Og est du falden, Semos Søn? Sagde Carril med Sukke. Sorgfulde ere Turas Volde, og Kummer boer i Dunscach. — Din Viv er forladt i sin Ungdom, din Kjerligheds Søn er ene. Han skal komme til Bragela, og spørge hende, hvi hun græder. Han skal løfte sine Øjne til Væggen og see sin Faders Sværd. — "Hvis Sværd er det'? vil han sige; og hans Moders Sjæl bedrøves.

Hvo er denne hist liig Ørkens Hjort, i sit buldrende Løb? — Vildt rulle hans Øjne ledende om hans Ven. — Connal Colgars Søn! hvor varst du da den mægtige faldt? Rullede Togormas Bølger om dig? Var Sydvinden i dine Sejl? Den vældige er falden i Strid, og du var ikke der. — Lad ingen sige det i Selma, ej heller i Morvens skovrige Land. Fingal vilde blive bedrøvet, og Ørkens Sønner sørge.

Ved Legos mørkrullende Vover oprejste de Hætens Grav. — Ej langt derfra ligger Luath, Cuchullins Ledsager paa Jagten').

[6]) Signet være din Sjæl, Semos Søn! du varst stor i Strid. Din Styrke var liig en rivende Elv: dit Løb som Ørnens Vinge. Din Vej i Kampen var rædselfuld: Dødens Gang var bag dit Sværd. — Signet være din Sjæl, Semos Søn! Dunscachs vognbaarne Konge!

Du est ikke falden for den vældiges Sværd, og dit Blod var ej paa den Tappres Spyd. — Pilen kom, liig en Dødens Braad i en Storm; den svage Haand som spændte Buen, vidste det ej. — Fred med din Sjæl i din Hule, Taageøens Konning!

De mægtige i Temora ere adspredte: der er ingen udi Cormacs Borg. Kongen sørger i sin Ungdom, for han skuer ikke din Gjenkomst. Dit Skjolds Klang er forsvunden: hans Fiender samle sig trindt om. — Blid være din Hvile i Hulen, du den første i Erins Krige!

Bragela vil ikke haabe din Gjenkomst; eller see dine Sejl i Havets Skum. — Hendes Fjed ere ikke paa Kysten: hendes Ører aabne sig ej for dine Roerkarles Sang. Hun sidder

i Hallen og beskuer hans Vaaben, som er ikke mere. — Dine Øjne ere fulde af Taarer, vognbaarne Sorglans Dotter! — Signet være din Sjæl i Døden, o skyggefulde Cromlas Konge?

Anmærkninger.

[1]) Dette er Sangen, som Ossian forestiller sig, han hører Bragela synge.

[2]) Her ender hendes Sang.

[3]) See Calmars Tale i 1ste Sang af Fingal.

[4]) See Cuchullins Svar til Connal først i anden Sang af Fingal.

[5]) Luath, Cuchullins Hund. Vore scandinaviske Forfædre begravede ogsaa stundom Heltens Hest og Hund tilligemed ham selv.

[6]) Her begynder Gravsangen over Cuchullin, og hver Sang ender med een af Heltens Titler, som var Skik i denne Digtart.

Darthula[1]).

Dejlig est du, Himmelens Dotter! Forlystende er dit Ansigts Taushed. Du skrider frem i din Yndighed: Stjernerne ledsage dine blaae Veje i Osten. Skyerne fryde sig ved din Komme, o Maane, og opklare deres mørkbrune Sider. Hvo er som du i Himlen, o Nattens Dotter? Stjernerne blues for dit Aasyn og bortvende deres blaae tindrende Øjne. — Hvorhen bortviger du fra dit Løb, naar Mørket spreder sig over dit Ansigt[2])? Har du din Borg, som Ossian? Boer du i Sorgens Skygge? Ere dine Søstre nedfaldne fra Himlen? Ere de ikke mere, som jublede med dig i Natten? — Ja! — De ere faldne, yndige

Lys! Og du gaaer ofte bort for at sørge. Men du selv skal forsvinde en Nat, og forlade din blaae Bane i det høje. Da ville Stjernerne hæve deres lyse Hoveder; de som bluedes for dit Aasyn ville juble. — Nu est du indhyllet i din Glands: blik ned fra dine Porte i Himlen. Bryd Skyen, o Vind, at Nattens Dotter kan fremskue; at de løvtakte Bjerge kunne skinne, og Havet rulle sine blaae Vover i Klarhed.

Nathos er paa Dybet, og Althos hiin Ungdoms Straale, Ardan er hos sine Brødre; de ile frem paa deres mørke Vej. Usnoths Sønner ile i Mørket fra vognbaarne Carbars Vrede.

Hvo er hiin dunkle ved deres Side? Natten skjuler hendes Skjønhed. Hendes Haar sukker i Havets Vind; hendes Kjortel flagrer i mørke Folder. Hun ligner Himmelens faure Aand, midt i hans dunkle Taage. — Hvo er det uden Darthula, den første blant Erins Piger? Hun er flygtet fra Carbars Elskov, med vognbaarne Nathos. Men Vindene skuffe dig, o Darthula! Og bort-

vende dine Sejl fra skovrige Etha. Disse ere ikke dine Bjerge, Nathos! Ej heller er denne dine Bølgers Brusen. Carbars Borg er nær, og Fiendens Taarne løfte deres Tinder. Ullin udstrækker sit grønne Hoved i Havet; og Turas Bugt modtager Snekken. Hvor have I været, I Sydvinde, da I bedrog mine elskte Sønner? Men I have leget i Dalene og viftet med Tidselens Skjæg. O at I havde fuset i Nathos Sejl, til Ethas Fjelde havde fremsteget; til de havde fremsteget i deres Skyer, og seet deres kommende Første! Længe har du været borte, o Nathos, og din Gjenkomstdag er forbi.

Men Fienders Land saae dig du faure: du var elskelig i Darthulas Øjne. Dit Ansigt var som Morgenlyset; dit Haar som Ravnens Vinge. Din Sjæl var ædel, og blid som Solens Nedgangs Time. Dine Ord vare som Vindens Susen i Søens Siv, som Loras rislende Kilde. — Men naar Kampen raste, da varst du som Havet i en Storm; forfærdelig var dine Vaabens Klang; Hæren forsvandt ved Buldret af dit Løb. — Da var det Dar-

thula saae dig. fra Tinden af hendes mostakte Taarne: fra Selmas Taarn, hvor hendes Fædre boede.

Elskelig est du, o Fremmede, sagde hun; thi hendes bævende Hjerte svulmede. Fager est du i din Kamp, faldne Cormacs Ven! — Hvi farer du frem i din Vælde, rødkindede Yngling? Faae ere dine Arme i Strid mod vognbaarne Carbar. O at jeg maatte frelses fra hans Elskov! at jeg maatte vandre ved Nathos Side! — Lykkelige ere Ethas Fjelde; de ville skue ham paa Jagten; De ville see hans hvide Barm, naar Vindene løfte hans sorte Lokker.

Saa vare dine Ord, Darthula, i Selamas mostakte Taarne. Men nu er Natten trindt om dig, og Vindene have skuffet dine Sejl, Darthula: skrækkelig er deres Hvinen. Tie, o Nordvind, en liden Stund, og lad mig høre den yndiges Røst. Din Røst er liflig, Darthula, iblant de hylende Storme.

[3]) Ere disse Nathos Klipper, eller denne hans Bjergelves Brusen? Kommer hiin

Lysstraale fra Usnoths natlige Borg? Trindt svæver Taagen, og Straalen er mat; men min Sjæls Lys er Ethas vognbaarne Første! ædle Usnoths Søn! hvi dette brudte Suk? Ere vi i Fienders Land, gjenlydende Ethas Første?

Disse ere ikke Nathos Klipper, svarte han, ej heller denne hans Elves Brusen. Intet Lys kommer fra Ethas Haller, for de ere langt borte. Vi ere i Fienders Land, i vognbaarne Carbars Land. Vindene bedrog os, Darthula. Her hæver Ullin sine grønne Høje. — Gaae mod Norden, Althos! Ardan, lad dine Fjed være langs med Kysten; at Fienden ikke skal komme i Mørket, og berøve os vort Haab til Etha.

Jeg vil nærme mig hiint mosklædte Taarn, og see, hvo som boer ved Lyset. — Hvil paa Kysten, Darthula! Hvil i Roe, du Lysstraale! Mit Glavind er trindt om dig, lig Himmelens Lynild.

Han gik. Ene sad hun, og hørte Bølgernes Skvulpen. Den store Taare er i hendes Øje, og hun seer efter vognbaarne Na-

thos. — Hendes Hjerte skjælver ved Blæstens Larm. Og hun hælder sit Øre mod Lyden af hans Trin. — Lyden af hans Trin høres ej. — Hvor est du, min Kjæreste! Stormens Hvinen er rundt om mig. Mørk er den skyefulde Nat. — Men Nathos kommer ikke igjen. Hvi tøver du, Ethas Første? Have Fienderne mødt Helten i natlig Kamp?

Han kom, men hans Ansigt var mørkt: han havde seet sin henfarne Ven. Det var Turas Vold, og Cuchullins Aand stalkede der. Hyppige Sukke var i hans Bryst; og rædsom var hans Øjnes matte Lue. Hans Spyd var en Taagestøtte. Stjerner skinnede dunkelt gjennem hans Skikkelse. Hans Stemme var som den hule Blæst i en Klipperift: og han talte Sorgens Ord. Nathos Sjæl var traurig, som Solen paa Taagens Dag, naar dens Ansigt er dunstindhyllet og mørkt.

(4Hvi est du bedrøvet, o Nathos? sagde Collas yndige Dotter. Du er en Lysstøtte for Darthula: hendes Øjnes Glæde er Ethas Første. Hvor er min Ven uden Nathos? Min Fader blunder i Graven.

Taushed boer i Selama. Sorrig hviler over mit Fødelands blaae Strømme. Mine Venner ere faldne med Cormac. De mægtige ere slagne i Ullins Krige.

Aftnen graaned paa Sletten. De blaae Floder forsvandt fra mit Øje. Sjældne Vindstød suste gjennem Selamas Lunde. Mit Sæde var under et Træe paa mine Fædres Volde. Truthil svævede for min Sjæl; min elskede Broder; han som var borte i Fejde mod vognbaarne Carbar.

Hældende sig over sit Spyd, kom graahærdede Colla; mod Jorden bøjer han sit mørke Ansigt, og Kummer boer i hans Sjæl. Heltens Sværd er ved hans Side: hans Fædres Hjelm er paa hans Hoved — Kampen stiger i hans Barm, han søger at skjule Taaren.

Darthula, sagde han sukkende, du er den sidste af Collas Æt. Truthil er falden i Krigen; Selamas Konge er ikke mere. Carbar kommer med sine tusinde mod mine Volde. Colla vil møde hans Stolt-

hed, og hævne sin Søn. Men hvor skal jeg finde din Frelse, min Dotter? Du er yndig som Himlens Solstraale, og dine Venner ere borte!

Og est du falden, Kampens Søn? sagde jeg med et frembristende Suk. Har Truthils kjække Sjæl ophørt at skinne paa Slagets Mark? — Min Frelse, o Colla, er i denne Bue. Jeg har lært at træffe de vilde Dyr: og er ikke Carbar liig Ørkens Hjort, faldne Truthils Fader?

Oldingens Ansigt straalte af Fryd: hans Taarer randt hyppige ned. Hans Læber bævede: hans hvide Skjæg hvisled i Vinden.

Du est Truthils Søster, sagde han, og din Sjæl brænder af hans Ild. Tag hiint Spyd, Darthula, hiint Kobberskjold, og denne blinkende Hjelm: de ere tagne fra en Ungdoms Søn. — Naar Lyset stiger over Selama, da ile vi Carbar imøde. — Men vær nær ved min Arm, under mit Skjolds Skygge. — Engang kunde din Fader forsvare dig, Darthula; men nu skjælver hans

Haand af Alder. Hans Arms Styrke er forsvunden, og hans Sjæl formørket af Sorg.

I Kummer hendroge vi Natten. Morgenlyset steeg. Jeg straalte i Kampens Vaaben. — Foran gik den graahærdede Kriger. Selamas Kæmper samlede sig om Collas rungende Skjold. Men faae vare de paa Sletten, og deres Lokker vare graae. Ynglingene vare faldne med Truthili i vognbaarne Cormacs Strid.

Min Ungdoms Ledsagere, sagde Colla, det er ikke saa, I have seet mig i Vaaben. Ikke var det saaledes, jeg fremilte til Kamp, da den store Confadan faldt. Men I ere nedbøjede af Kummer. Alderens Mørke kommer som Ørkens Taage. Mit Skjold er rustnet; mit Sværd var ophængt paa sit Sted.*) Jeg sagde til min Sjæl: din Aften skal blive blid, og din Bortgang liig en dalende Stjerne. Men Stormen er kommen tilbage; jeg hælder liig en bedaget Eeg; mine Grene ere nedfaldne i Selama, og jeg bæver paa mit Sted. — Hvor est du med dine Kæmper, o min Truthil? Du svarer ikke fra din susende Vind; og din Faders

Sjæl er bedrøvet. Men jeg vil ikke sørge mere; Carbar eller Colla skal falde. Jeg føler Styrken vende tilbage i min Arm. Mit Hjerte springer ved Kampens Lyd. Helten drog sit Sværd; hans Stridsbrødre deres blinkende Glavind. De skrede over Sletten Deres graae Lokker strømmede i Vinden. — Carbar sad ved Festen paa Lonas tause Eng. Han saae Gubbernes Komme, og kaldte sine Førster til Strid. — Hvi skulle jeg fortælle Nathos, hvorledes Kampen vorte? Jeg har seet dig i tusindes Midte, liig Skyens Ild: den er skiøn, men skrækkelig; Folket falder i dens røde Løb.

Collas Spyd sløv, for han mindedes sin Ungdoms Daad. En Piil kom med sin Susen, og giennemborede Heltens Side. Han faldt paa sit klingrende Skjold. Mit Hierte gyste, jeg strakte mit Skjold ud over ham. — Da saaes min bølgende Barm. Carbar kom og skuede Selamas Møe: Fryd opsteeg over hans brune Ansigt; han standste det opløftede Spyd. Han oprejste Collas Grav, og førte mig grædende til Selama.

Han talte Elskovs Ord, men min Sjæl var bedrøvet. Jeg skuede mine Fædres Skjolde, og vognbaarne Truthils Sværd. Jeg saae de dødes Vaaben, og Taaren var paa min Kind. — Da kom du, o Nathos: og skumle Carbar flyede. Han flyede liig Ørkens Aand for Morgenens Straale. Hans tusinde vare ikke nær, og svag var hans Arm mod dit Staal. Hvi est du bedrøvet, o Nathos? sagde Collas yndige Dottre.

(6Jeg har mødt Krigen i min Ungdom, svarte Ynglingen. Min Arm kunde ikke løfte Spydet, da Faren førstegang steeg: men min Sjæl straalte for Kampen, liig den grønne Dal, naar Solen udgyder sine klare Straaler, før den skjuler sit Hoved i en Uvejrs Skye. Min Sjæl straalte i Fare, før jeg saae dig, liig en Stjerne der skinner over det natlige Bjerg; Skyen glider langsom frem, og truer det yndige Lys. — Vi ere i Fienders Land, og Vindene have skuffet os, Darthula! vore Venners Styrke er ikke nær, ej heller Ethas Bjerge.

Hvor skal jeg finde Tryghed for dig, mægtige Collas Dotter? Mine Brødre ere tappre, og mit eget Sværd har skinnet i Strid; men hvad ere Usnoths Sønner mod Carbars Hær? O at Vindene havde hidført dine Sejl, Oscar Heltes Konge! Du lovede at komme til faldne Cormacs Krige. Da vilde min Haand været stærk, som Dødens flammende Arm. Carbar vilde skjælvet i sine Borge, og Freden boet om faure Darthula. Men hvi synker du, min Sjæl? Usnoths Sønner kunne sejre.

Og de ville sejre, o Nathos! sagde Pigens stigende Sjæl. Aldrig skal Darthula skue grumme Carbars Borg. Giv mig disse Kobbervaaben, som blinke i de forbiflyvende Natblus: jeg seer dem i det mørkbrystede Skib. Darthula vil gaae i Staalkampen. Ædle Collas Aand: seer jeg dig paa hiin Skye! — Hvo er denne mørk ved din Side? Det er vognbaarne Truthil. Skal jeg see hans Borg, som slog Selamas Konge? Nej aldrig vil jeg skue den, o mine elskede Aander!

Fryd opsteeg i Nathos Ansigt, da han hørte den faures Ord. — Selamas Dotter, du skinner paa min Sjæl. Kom med dine tusinde, Carbar! Min Styrke er vendt tilbage. Og du, o bedagede Usnoth, skal ikke høre, at din Søn har flyet. Jeg mindes dine Ord paa Etha; da mine Sejl begyndte at svulme; da jeg udspændte dem mod Ullin, mod Turas mostakte Mure. "Du gaaer, sagde han, o Nathos! til Skjoldkongen, til Cuchullin Heltes Fører, som aldrig flyede fra Fare. "Lad ej din Arm være svag, ej heller dine Tanker om Flugt; at ikke Semos Søn skal sige: svag er Ethas Slægt! Hans Ord kunne komme til Usnoth og bedrøve hans Sjæl". — Taaren var paa hans Kind. Han gav mig dette blinkende Glavind. — Jeg kom til Turas Vig: men Turas Haller vare tause. Jeg skuede omkring mig; men der var ingen, som kunde fortælle om Dunscachs Konge. Jeg gik til hans Borg, hvor hans Fædres Vaaben hang; men Vaabnene vare borte, og gamle Lamhor sad i Taarer.

Hvoden ere disse Staalbrynier? sagde Lamhor rejsende sig. Spydets Glands har længe været borte fra Turas skumle Volde. — Komme I fra det rullende Hav, eller fra Temoras sørgelige Haller?

Vi komme fra Havet, svarte jeg, fra Usnoths knejsende Taarne. Vi ere Slissamas Sønner, vognbaarne Semos Dotter. Hvor er Turas Første, Søn af den tause Borg? Men hvi skulde Nathos spørge? han seer dine Taarer. Hvorlunde faldt den vældige, ensomme Turas Søn?

Ikke faldt han, svarte Lamhor, liig Nattens tause Stjerne, naar den skyder gjennem Mulmet, og er ikke meere. Men han var liig en Ildkugle, der falder i et langt bortliggende Land. Død ledsager dens flammende Løb, og selv er den Kriges Varsel. — Sørgelige ere Legos Bredder, og strømmende Laras Susen! Der faldt Helten, ædle Usnoths Søn,

Og Helten faldt midt i Blodbad, sagde jeg med et bristende Suk. Stærk var hans Arm i Kamp, og Død var bag hans Sværd.

Vi kom til Legos sørgelige Bredder, og fun-
de hans Grav. Hans Stridsbrødre ere der,
og Carril hans Barde. Tre Dage sørgede
vi over Helten: den fjerde slog jeg Cathbats
Skjold. Kæmperne sammenstrømmed med Fryd,
og rystede deres blinkende Spyd.

Corlath var nær med sin Hær, vogn-
baarne Carbars Ven. Vi kom, som en
Strøm om Natten, og hans Krigere faldt.
Da Dalens Sønner opstode, da saae de deres
Blod i Morgenens Skin. Men vi bortglede,
som Taageskyer, til Cormacs gjenlydende
Hal. Vi løftede vore Sværd til Kongens
Forsvar. Men Temoras Haller vare tomme;
Cormac var falden i sin Ungdom: Erins
Konge var ikke mere.

Forfærdelse greb Ullins Sønner, lang-
somt bortdroge de: lilig Skyer, som, naar
de længe have truet med Regn, synke tilbage
bag Bjergene. Usnoths Sønner ginge i
deres Sorrig mod Turas Vig. Vi droge
forbi Selama, og Carbar forsvandt, som
Lanos Taage, naar den drives af Ørkens
Storme. — Da var det, jeg saae dig, o Pi-

ge, liig Ethas Soel. Yndig er denne Straale, sagde jeg, og mit Hjertes hyppige Sukke steeg. Du kom i din Skjønhed, Darthula, til Ethas sorgfulde Første. — Men Vindene have skuffet os, Darthula! og Fienden er nær.

Ja! — Fienden er nær, sagde Althos i buldrende Løb. Jeg hørte deres Vaabens Klang paa Kysten, og saae Erinsmørke, flaggrende Banner. Kjendelig er Carbars Røst, og høj som Cromlas Vandfald. Han havde seet det sorte Skib paa Havet, før skyefulde Nat nedsteg. Hans Krigere bevogte Lenas Slette, og løfte ti tusinde Spyd.

Og lad dem løfte ti tusinde Spyd, sagde Nathos med et Smiil. Vognbaarne Usnoths Sønner ville aldrig skjælve i Fare. Hvi ruller du saa fraadende, du Ullins Hav? Hvi bruse I med eders mørke Vinger, I Himmelens hylende Storme? Mene I Storme, at I holde Nathos paa Kysten? Nej: hans Sjæl binder ham her, I Nattens Børn. Althos, Tag mine Fædres Vaaben: du seer

du seer dem tindre i Stjerneglands. Tag Semos Spyd, det staaer i det mørkbrystede Skib.

Han bragte Vaabnene. Nathos klædte sine Lemmer i al deres skinnende Staal. Statelig er Heltens Gang: og gyselig hans Øjnes Glæde. Han seer efter Carbars Komme. Vinden hviner i hans Haar. Darthula er taus ved hans Side: hendes Blik er fæstet paa Førsten. Hun stræber at dæmpe det stigende Suk, og tvende Taarer svulme i hendes Øjne.

Althos! sagde Ethas Første, jeg seer en Hule udi hiint Fjeld. Skjul Darthula der, og lad din Arm være stærk. Ardan! vi møde Fienden, og æske skumle Carbar til Kamp. O at han kom i sin klingrende Rustning, at møde Usnoths Sønner! — Darthula! hvis du skal undflye, da see ej paa den faldende Nathos. — Hejs dine Sejl, o Althos, mod Ethas susende Lunde.

Siig Kongen at hans Søn faldt med Ære; at mit Sværd ikke skyede Kampen. Siig ham, at jeg faldt i tusindes Midte, og lad Glæden blive stor i hans Sorrig. Collas Dotter. Lad Pigerne forsamles i Ethas

gjenlydende Hal. Lad deres Sange lyde for Nathos, naar skyefulde Høst monne nærme sig. — O at Conas Stemme vilde lyde til min Roes! Da vilde min Aand juble midt i min Bjergstorm.

Og min Stemme skal prise dig, Nathos, skovrige Ethas Første! Osians Stemme skal lyde til din Roes, ædle Usnoths Søn. Hvi var jeg ikke paa Lena, da Kampen steeg? Da vilde Osians Sværd have forsvaret dig, eller han selv have falden.

Vi sadde den Nat, i Selma trindt om Skallernes Kraft. Vinden hvinte i Voldenes Ege. Bjergets Aand hylte. Blæsten kom susende gjennem Hallen, og rørte sagtelig min Harpe. Klangen var dyb og sørgelig, lig Gravens Sang. Fingal hørte den først, og svulmende Sukke steeg fra hans Bryst. Een af mine Helte er falden, sagde Morvens graahærdede Konge. Jeg hører Dødens Lyd paa min Søns Harpe. Osian, rør den klingende Streng, væk Sorgen; at deres Aander kunne flyve med Fryd til Morvens skovklædte Bjerge.

Jeg rørte Harpen for Kongen; Klangen var sørgelig og dyb.

Skuer ned fra eders Skyer — sang jeg — o mine Fædres Aander! skuer! bortvender de forfærdende Luer, som ledsage eders Løb, og modtager den døende Ædling enten han kommer fra et langtfraliggende Land, eller stiger op fra det rullende Hav. Lad hans Taagekjortel være nær; hans Spyd, der er dannet af Skyer. Stiller et halvslukt Himmellys ved hans Side, i Skikkelse af Heltens Sværd. Og o! lad hans Aasyn være yndigt, at hans Venner kunne fryde sig ved hans Komme. Skuer ned fra eders Skyer, o mine Fædres Aander! skuer!

Saa var min Sang i Selma til den letbævende Harpe. — Men Nathos var paa Ullins Kyst, omgivet af Natten; han hørte Fiendens Raab blant de vældende Bølgers Brusen. Taus hørte han det, og støttede sig paa sit Spyd.

Morgenen steeg med sine Straaler. Erins Sønner sees, liig blaae Fjelde med alle deres Træer. De sprede sig over Kysten.

Carbar stod i deres Midte, og smilede grumt da han saae sin Fiende. — Nathos foer frem i sin Styrke; ej kunde Darthula tøve. Hun ilte med Helten, og løfted sit blinkende Spyd. Og hvo ere disse, staalklædte, i Ungdoms Stolthed? Hvo, uden Usnoths Sønner, Althos og brunlokkede Ardan?

Kom, sagde Nathos, kom, høien Temoras Herre! Vor Strid stande paa Kysten for den hvidbarmede Pige. Mine Kæmper ere ikke her, de ere bag hiint rullende Hav. Hvi forer du dine tusinde mod Ethas Forste? Du flyede for ham i Kampen, da hans Venner vare trindt om ham.

Du Hovmods Søn! skal Erins Konge kæmpe med dig? Dine Fædre vare ikke blant de navnkundige, og ikke blant Folkenes Konger. Ere Fienders Vaaben i deres Haller? eller Fortidens Skjolde? Carbar er navnkundig i Temora, og han kæmper ikke med ringe Mænd.

Taaren falder fra vognbaarne Nathos; han vendte sine Øine til sine Brødre. Paa eengang fløj deres Spyd, og trende Fiender laae paa Jorden. Da blinked deres Sværd

i Luften: Erins Rækker vige, som en Rad af mørke Skyer for Stormens Stød.

Da bød Carbar sine Kæmper, og de spændte tusinde Buer. Tusinde Pile fløj, og Usnoths Sønner faldt. De faldt, lig tre unge Ege, som stode ene paa Bjerget; Vandreren saae de yndige Træer, og undredes hvi de vorte saa ensomt; Orkens Storm kom om Natten, og lagde deres grønne Hoveder til Jorden; næste Dag kom Vandreren igjen; men de vare visnede, og Heden var øde.

Darthula stod i sin tause Smerte, og saae deres Fald: ingen Taare er i hendes Øje, men hendes Blik er vildtbedrøvet. Bleg var hendes Kind; hendes skjælvende Læber brød et halvtdannet Ord. Hendes sorte Lokker flaggred paa Vinden. — Men grumme Carbar kom: hvor er din Kjæreste nu, Ethas vognbaarne Første? Har du seet Usnoths Borge, eller Fingals mørkbrune Bjerge? Min Krig havde raset i Morven, hvis Vindene ej havde mødt Darthula. Fingal selv vilde have falden, og Sorrig boet i Selma.

Darthulas Skjold faldt fra hendes Haand. Da saaes hendes sneehvide Bryst; det saaes, men bestænket med Blod, thi en Piil var fæstet i hendes Side. Hun faldt paa den faldne Nathos liig et Sneskrid. Hendes sorte Haar skjuler hans Ansigt, og deres Blod blandes i Støvet.

Collas Dotter! — sagde Carbars hundrede Barder — du er falden. Taushed er over Selamas blaae Strømme, for Truthils Slægt er ikke mere. Naar vilt du opstaae i din Skjønhed, første blant Erins Piger? Din Slummer er lang i Graven, og Morgenen fjern. Solen skal komme til din Seng og sige: vogn op, Darthula, vogn op, du første blant Piger. Ude suser Foraarets Vind. Blomsterne vugge deres Hoveder paa de grønne Høje, og Skovene ryste deres spirende Knoppe. Tilbage, o Soel, Collas Dotter blunder. Hun vil ikke opstaae i sin Skjønhed, hun vil ikke fremtrine i sin Yndigheds Fjed.

Saa var Bardernes Sang, da de oprejste Graven. — Jeg kvad siden over den, da

Morvens Konge kom, da han kom til grønne Ullin, til Kamp mod vognbaarne Carbar.—

Anmærkninger.

1) Usnoth Konge i — maaskee en Deel af Argyleshire ved Loch Eta — havde tre Sønner Nathos, Althos og Ardan ved Slissama, Semos Dotter og Cuchullins Søster. Disse sendte han over til Cuchullin i Irland for at øves i Krig. De ankom just da Cuchullin var død, og Nathos antog nu Commandoen over Cormacs Armee, overvandt Carbar i flere Slag; men da Carbar tilsidst myrdede Cormac, faldt Hæren fra Nathos, og han selv med sine Brødre nødtes til at forlade Irland. Darthula, som Carbar havde indspærret, flyede med dem; men Modvind kastede dem tilbage i en Bugt, som paa begge Sider var besat af Carbars Hær. Digtet indeholder det øvrige af Historien.

2) Ossian mener naar Maanen er i Næe. — Det følgende om Maanens Søstre, om dens Borg o. s. v. er naturligviis faldet Digteren ind ved at tænke paa sin egen Forfatning: hans Venner og Brødre havde alle forladt ham, han gaaer ofte bort for at sørge, han selv skal falde

en Dag o. s. v. Den sorgfulde finder allevegne Billeder paa sin Sorg og bringer alt i Sammenligning med den.

3) Disse ere Darthulas Ord.

4) Her begynder Darthula at fortælle om hendes Faders Collas Død og sit eget Fangenskab.

5) Naar en Første kom til den Alder, at han ikke længere vilde gaae i Krig, ophængte han sine Vaaben i den store Højtidssal.

6) Her begynder Nathos at fortælle hvad der har tildraget sig fra hans Ankomst til Irland indtil han saae Darthula.

7) Ossian

Ossians

Digte.

Oversatte

af

Steen Steensen Blicher,
Sognepræst til Spentrup og Gassum.

Andet Bind.

Kjøbenhavn.
Forlagt af den Wahlske Boghandling.
Trykt hos Andreas Seidelin.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Indhold af anden Deel.

	Pag.
Temora, et Heltedigt:	
1ste Sang	1.
2den —	27.
3die —	46.
4de —	64.
5te —	80.
6te —	95.
7de —	111.
8de —	126.
Selmas Sange	144.
Conlath og Cathona	158.
Calthon og Colmal	166.

Pag.

Carthon . . . 178.
Cathlin . . . 200.
Sulmalla . . . 209.
Crothar . . . 217.
Ossians sidste Sang . . . 226.
Navne-Register, efter Digtenes Orden, til
1ste og 2den Deel . . . 244.

Temora.

Første Sang[1]).

Ullins blaae Vover rulle i Lys. De grønne Bjerge ere klædte i Dagglands. Træer vugge de mørke Toppe i Vindens Puft. Rislende Kilder udgyde deres hvide Strømme. — To grønne Høje, med gamle Ege, indslutte en snæver Dal. Der har en Elv sit krumme Løb; paa dens Bredder stod Carbar af Atha. — Kongen stytter sig paa sit Spyd: røde ere hans Øjne, sorgfulde og bange. Cormac[2]) fremstiger i hans Sjæl med alle sine gyselige Vun-

der. Ynglingens blege Skygge fremsvæver i Mulm; Blod sprudler fra hans luftige Sider. Tre gange kastede Carbar sit Spyd til Jorden, og tre gange strøg han sit Skjæg. Hans Fjed ere korte; han standser tit, og slynger sine kraftfulde Arme. Han er som en Skye udi Ørken, der forandrer sin Skikkelse ved hver en Vind; Dalene trindt ere traurige, og frygte verelviis Skyens Brud.

Omsider blindede Kongen sin Sjæl; og greb sit spidse Spær. Han vendte sit Øje til Mojlena. Storhavets Spejdere kom. De kom med Nødselstrin, og skuede ofte tilbage. Carbar fornam, at de vældige [3]) vare nær, og kaldte hid sine barske Kæmper.

Hans Kæmper kom med buldrende Fjed. De uddroge, alle, deres Sværde. Der stod Morlath med mørknende Aasyn. Hidallas lange Haar sukker i Vinden. Rødhaarede Cormac hviler paa sit Spyd, og vender sine rullende Øjne til Siden. Vildt er Malthos Blik, frem under to buskede Bryn. Foldath staaer liig en Klippe i Havet, der bedækker sine mørkgraae Sider med Skum. Hans

Spyd er som Slimoras Gran, der møder Himmelens Storme. Hans Skjold er mærket med Kampens Hug; og hans røde Øje foragter Fare. Disse og tusinde andre Helte omgave vognbaarne Carbar, da Havets Spejder kom, Maronnal, fra strømfulde Moilena. — Hans Øjne hang frem fra hans Ansigt, hans Læber ere bævende, blege.

Stande Erins Forster, raabte han, tause som Aftnens Lund? Staae de, liig en stille Skov, og Fingal er paa vor Kyst? Fingal, den forfærdelige i Strid, strømfulde Morvens Konning.

Har du seet Kæmpen? sagde Carbar med et Suk. Ere hans Krigere mange paa Kysten? Løfter han Kampens Spyd? Eller kommer Kongen med Fred?

Med Fred kommer Kongen ikke; jeg har seet hans fremvendte Spyd. Det er en Dødens Lue: tusindes Blod er paa dets Od. Han kom først til Havets Bred, stærk i Alderdoms blege Haar. Fuldt svulmed hans senefulde Lemmer, da han fremtreen i sin Vælde. Ved

hans Lænd er hint Sværd, som aldrig giver det andet Saar. Rædselfuldt er hans Skjold, liig den blodige Maane, naar den opstiger mellem Stormens Skyer. Derpaa kom Osian Sangens Konge; og Mornis Søn, den første blandt Mænd. Connal springer fremad paa sit Spyd: Dermid spreder sine mørkbrune Lokker. — Fillan spænder Buen, Moruths unge Jæger. — Men hvo er denne foran dem, liig en Flod i forfærdende Fart? Det er Osians Søn, skjøn mellem sine Lokker. De falde paa hans brede Ryg. Hans sorte Bryn ere halv indhyllede i Staal. Hans Sværd hænger løst ved hans Side. Jeg flyede fra hans skrækkelige Øjne, høien Temoras Konning!

Flye da, du fejge, sagde Foldath i Vrede, flye til dit Fødelands blaae Floder, du Frygtens Søn! Har jeg ej seet hiin Oscar? Jeg saae Helten i Krig. Han er blandt de stærke i Fare; men der ere andre, som løfte Spydet. Erin har mange Sønner saa tappre, Temoras Konge! Lad Foldath møde ham i sin Vælde, og standse denne rivende

Strøm. — Mit Spyd er bestænkt med de kjækkes Blod, mit Skjold er som Turas Vold.

Skal Foldath ene møde Fienden? svarte Malthos med mørke Bryn. Ere de ikke talrige paa vor Kyst, liig mange Strømmes Vande? Ere ej disse de Kæmper, som overvunde Swaran, da Erins Sønner flyede? Og skal Foldath møde deres koldeste Mænd? Foldath, med dette hoffærdige Hjerte? — Tag Folkets Styrke, og lad Malthos fremgaae. Mit Sværd er rødt af Blodbad, men hvo har hørt mine Ord?

Erins Sønner, sagde Hidalla, lad ikke Fingal høre eders Ord. Fienden skulde glæde sig, og hans Arm blive stærk i Landet. — I ere tappre, o Krigere, og liig Ørkens Storme; de møde Fjeldene uden Frygt, og omstyrte Skovene. — Men lad os fremskride i vor Styrke langsomt, liig en sortnende Skye. Da skulle de vældige bøve; Spydet falde fra de stærkes Haand. "Vi skue Dødens Skye", ville de sige, mens Skygger flyve over deres Ansigter. Fingal vil sørge i sin Alderdom

og see sin svindende Hæder. Hans Kæmpers Fjed ville ikke høres i Morven: Aarenes Mos skal groe i Selma.

Carbar hørte deres Tale i Taushed, lig en Uvejrsskye: fort hænger den over Cromla, til Lynet gjennembryder dens Sider: i Dalene glimte de røde Luer, og Tordenens Aander brøle. Saa stod Temoras tause Konge, omsider hørtes hans Ord.

Bered min Fæst paa Moilena: lad mine hundrede Barder forsamles. Du, rødhaarede Olla, tag Kongens Harpe. Gak til Oscar Sværdkonning, og indbyd ham til Fæsten. I Dag ville vi gjæste og høre Sange; i Morgen bryde de blanke Spyd. Siig ham, at jeg har oprejst Cathols Grav; at Barder have sjunget for hans Aand. — Siig ham, at Carbar har hørt hans Rygte ved Caruns gjenlydende Elv. Cathmor Borbarduthuls ædle Søn, er ikke her, han er ikke her med sine tusinde og vore Arme ere svage. — Cathmor er en Fiende af Kiv ved Fæsten; hans Sjæl er lys som hiin Sol. Men Carbar skal kæmpe med Oscar, skovrige Temo-

ras Fyrster! Hans Ord for Cathol[4]) vare mange; Carbars Vrede brænder. Han skal falde paa Moilena: mit Rygte skal opvore i Blod.

Trindt straalte deres Ansigter af Fryd. De adsprede sig over Moilena. Skallernes Fæst beredes. Barders Sange lyde. Vi hørte Glædens Røst paa Kysten: vi tænkte, at mægtige Cathmor kom. Cathmor Fremmedes Ven, rødhaarede Carbars Broder. Deres Sjæle vare ikke de samme. Himlens Lys var i Cathmors Barm. Hans Taarne knejste paa Athas Bredder: syv Veje ledte til hans Borg: syv Kæmper stode paa Vejene og indbøde Vandrerne til Fæsten; Men Cathmor boede i Skoven, for ej at høre sin Roes[5]).

Olla kom med sine Sange. Oscar gik til Carbars Fæst. Tre hundrede Krigere ginge med ham over strømfulde Moilena. De graae Hunde sprunge over Heden, vidt lyder deres Hylen. Fingal saae den bortdragende Helt: Kongens Sjæl var bedrøvet. Han frygtede Carbars stumle Tanker midt i hans Skallers Fæst.

Høit lofter min Søn Cormacs Spyd: hundrede Barder møde ham med Sange. Med Smiil skjulte Carbar det Mord, som var i hans skumle Sjæl. Fæsten begynder, Skallerne lyde: Glæde opklarer Hærens Aasyn. Men den var liig Solens forsvindende Straale, naar den vil skjule sit røde Hoved i en Tordenskye.

Carbar opstod i sine Vaaben; Mørke svæver paa hans Pande. Paa eengang taug de hundrede Harper. Skjoldene runge. Fjernt paa Heden hævede Olla Sorgens Sang [6]). Min Søn kjendte Dødstegnet; han opfoer og greb sit Spyd.

Oscar! sagde rødhaarede Carbar, jeg skuer Inisfals Spyd. Temoras Spyd blinker i din Haand, skovrige Morvens Søn! Det var hundrede Kongers Stolthed, Oldtids Heltes Bane. Giv hid, Osians Søn, giv det hid til vognbaarne Carbar.

Skal jeg slippe, svarte Oscar, denne Gave af Erins Konge? skjønlokkede Cormacs Gave, da Oscar adspredte hans Fiender! Jeg kom til Cormacs Glædes Haller, da

Swaran flyede for Fingal. Glæde steeg i Ynglingens Ansigt; han gav mig Temoras Spyd. Ej gav han det til den svage, o Carbar, ej heller til den fejge i Hjertet. Dit Ansigts Mørke er ingen Storm for mig, ej heller dine Øjne Dødsluer. Rædded jeg for dit klingrende Skjold? Bæver jeg ved Ollas Sang? Nej Carbar, skræk den fejge; Oscar er en Klippe.

Og vilt du ikke afstaae Spydet? svarte Carbars stigende Stolthed. Ere dine Ord saa djerve, fordi Fingal er nær? Fingal med Oldingslokker fra Morvens hundrede Skove! Han har kæmpet mod svage Mænd. Men han skal forsvinde for Carbar, liig en Taagestøtte for Athas Vinde.

Da svarte Oscar: var han, som kæmped med svage Mænd, nær hos Athas skumle Første: da vilde Athas skumle Første rømme grønne Erin til hans Vrede. Tael ej om den mægtige, o Carbar! men vend dit Glavind mod mig. Vor Styrke er lige: men Fingal er navnkundig — den første blant dødelige.

Kæmperne saae deres vrede Førster. Trindt høres deres sammenstimlende Fjed. Deres Øjne rulle i Ild; halvt blottes tusinde Sværd. Rødhaarede Olla hæver Stridssangen. Bævende Fryd opsteeg i Oscars Sjæl: hans Sjæls sædvanlige Fryd, naar Fingals Stridshorn skralded.

Sort — som Bølgens Svulmen for Storhavets stigende Storme, naar den bøjer sit Hoved mod Klinten — fremrullede Carbars Hær. — Toscars Dotter! hvi denne Taare? End er han ikke falden. Mange vare hans Arms Dødshug, før min Kæmpe faldt! — See! de synke for min Søn, liig Skove i Ørken, naar en vred Aand farer gjennem Natten, og tager deres Hoveder i sin Haand! Morlath segner: Marronnan døer: Conachar gisper i sit Blod. Carbar gyser for Oscars Sværd; og kryber i Mørke bag Stenen. Han løfter sit Spyd i Løndom, og stinger min Oscars Side. Han styrter ned paa sit Skjold: Helten støtter sig paa sit Knæe. Men Spydet er endnu i hans Haand. — See! skumle Carbar falder!

Staalet gjennemboret hans Pande, og adskilte i Nakken hans røde Haar. Han laae, liig en nedstyrtet Klippe, som Cromla ryster fra sin skovtakte Side[7]). — Men aldrig mere skal Oscar opstaae! han støtter sig paa sit hvælvede Skjold. Hans Spyd er i hans forfærdelige Haand: fjernt stode Erins mørke Sønner. Deres Raab opsteeg, liig Stormens Buldren; vide gjenlød Moilena.

Fingal hørte Larmen; og greb sin Faders Spær. Hans Trin ere foran os paa Heden. Han talte Sorgens Ord. "Jeg hører Kampens Drøn. Unge Oscar er ene. Stat op, Morvens Sønner; frem til Heltens Sværd"!

Ossian foer over Heden. Fillan sprang over Moilena. Fingal fremtreen i sin Vælde, og gyseligt er hans funklende Skjold. Erins Sønner saae det i det fjerne; de skjalv i deres Hjerter.

De vidste, at Kongens Vrede steeg: og forudsaae deres Død. Først komme vi, vi strede; men Erins Kæmper modstod vort Anfald. Men da Kongen kom i sit buldrende Løb,

hvilken Staalbarm kunde da modstaae? Erin flyede over Moilena; Død forfulgte deres Flugt.

Vi saae Oscar paa sit Skjold. Vi saae hans Blod paa Jorden. Taushed formørkede hvert Ansigt. Enhver bortvendte sit Øje, og græd. Kongen strøbte at skiule sine Taarer. Hans hvide Skjæg hvinte i Vinden. Han bøjed sit Hoved over sin Søn. Hans Ord vare blandede med Sukke.

Og est du falden, Oscar, midt i dit Løb! Oldingens Hjerte banker over dig! Han seer dine tilkommende Krige — de Krige, som skulle komme, skuer han; men de ere afskaarne fra din Hæder. Naar skal Glæde boe i Selma? Naar skal Sorrig forsvinde fra Morven? Mine Sønner falde fra Aar til Aar: Fingal skal være den sidste af sin Slægt. Det Rygte, jeg har vundet, skal svinde. Min Alderdom vil være uden en Ven. Jeg skal sidde — en graae Skye — i min Borg: og aldrig høre en Søns Hjemkomst udi hans klingrende Rustning. — Græder, I Morvens Kæmper! aldrig mere skal Oscar opstaae.

Og de græd, o Fingal; Helten var deres Hjerter kjær. Han udgik til Strid, og Fienderne forsvunde; han drog tilbage med Fred, midt i deres Glæde. Ingen Fader begræd sin Søn, slagen i Ungdom; ingen Broder sin elskede Broder. De døde uden Taarer, for Hærens Første var falden. — Bran hyler ved hans Fod, brune Luath sørger; thi ofte havde han ledt dem til Jagten, til Orkens springende Raae.

Da Oscar saae sine Venner omkring sig, da hæved Sukke hans Barm.

De graahærdede Kæmpers Hulken, sagde han, mine Hundes Hylen, disse Frembrud af Sorgens Sange have smeltet Oscars Sjæl: min Sjæl, som aldrig tilforn smeltede; der var lig min Brynies Staal. — Ossian, føer mig til mine Bjerge! opreis min Navnkundigheds Stene. Læg Hjortens Takker og dette mit Sværd i min snævre Bolig. — Elven kan i kommende Dage bortskylle Jorden, og Jægeren finde Staalet og sige: "dette har været Oscars Sværd".

Og falder du, min Æres Søn! og skal jeg aldrig skue dig, Oscar! Naar andre høre om deres Sønner, da skal jeg ikke høre om dig. Mosset vorer paa dine Mindestene; den sørgelige Vind hviner der. Striden skal strides uden ham: han skal ikke jage de mørkbrune Raaer. Naar Krigeren kommer fra Orlog, og taler om fremmede Lande: "jeg har seet en Grav, vil han sige, ved den fraadende Elv, en Ædlings mørke Bolig; han faldt for Oscar, den første blandt Mennesker". — Maaskee skal jeg høre hans Røst, og en Glædesstraale vil opstige i min Sjæl.

Natten vilde have nedstegen i Sorg, og Morgnen vendt tilbage i Kummers Skygge; Vore Ædlinge vilde have staaet, liig kolde, dryppende Klipper, og glemt Kampen paa Moilena, hvis ej Kongen havde dæmpet sin Sorg, og opløftet sin høje Røst.

Hvor længe skulle vi græde paa Moilena, og udgyde vore Taarer i Ullin? Den vældige vil ikke vende tilbage. Oscar skal ikke opstaae i sin Styrke. De tappre maae falde en Dag, og forglemmes paa deres Bjerge. —

Hvor ere vore Fædre, o Krigere, de Oldtidens Kæmper. De ere dalede, som Stjerner, der engang have skinnet; vi høre kun Lyden af deres Roes. Men de vare navnkundige i deres Dage, Oldtids Rædsel. Saa skulle vi henfare, o Kæmper paa vor Bortgangs Dag. Lad os da vinde Roes, mens vi kunne; og efterlade os vort Rygte, liig Solens sidste Straaler, naar den skjuler sit røde Hoved i Vesten.

Ullin! min bedagede Skjald! Tag Kongens Skib. Føer Oscar til Harpernes Selma. Lad Morvens Døttre græde. Vi skulle stride i Erin for faldne Cormacs Ære. Mine Dage begynde at mørknes: jeg føler min Arms Svaghed. Mine Fædre nedbøje sig fra deres Skyer for at modtage deres graahærdede Søn. Men før jeg bortgaaer, skal end en Hædersstraale fremskinne: saa skulle mine Dage ende, som mine Aar begyndte, med Ære: Mit Liv skal være en eneste Lysstrøm for Fremtids Barder.

Ullin hejste sine hvide Sejl: Sydvinden kom. Han foer over Bølgen til Selma. — Jeg blev tilbage i min Sorrig; men ingen

hørte mine Ord. — Fæsten beredes paa Moilena: hundrede Helte oprejste Carbars Grav: men ingen Sang kvædes over Kongen, for hans Sjæl havde været mørk og blodig. Barderne mindedes Cormacs Død — hvad kunde de sige til Carbars Priis?

Natten neddaled. Hundrede Ege blusse. Fingal sad under et Træe. Midt iblant os stod gamle Althan; og fortalte om Cormacs Fald. Althan, Conachars Søn, vognbaarne Cuchullins Ven: han boede med Cormac i højen Temora, da Semos Søn stred med ædle Corlath. — Althans Ord vare sorgfulde, og Taaren var i hans Øje.

*) Den dalende Soel var guul paa Dora. Blege Aften nærmede sig. Ustadige Vindstød rysted Temoras Skove. Omsider sammendrager en Skye i Vesten og en rød Stjerne blinker bag dens Rand. — Jeg stod i Skoven allene, og saae en Aand i den mørknende Luft. Han strakte sine Trin fra Høj til Høj: hans Skjold var mørkt paa hans Side. Det var Semos Søn: jeg kjendte Krigerens Ansigt. Men han svandt bort i sit Vindpust; og alt

var Mulm. — Min Sjel var bedrøvet. Jeg gik til Skallernes Fest. Tusinde Lys oplue: hundrede Barder sloge Harpen. I Midten stod Cormac, liig Morgenstjernen, naar den smiler over Østens Bjerg, og Duggen bader dens unge Straaler. — Arthos Sværd var i Kongens Haand; og han saae med Fryd paa dets blinkende Nagler; tre gange forsøgte han at drage det, tre gange svigted hans Arm! hans gule Lokker udspredes over hans Skuldre: hans Ungdomskinder blusse. — Jeg sørgede over denne faure Straale, for snarlig skulde den dale.

Althan, sagde han med et Smiil, har du seet min Fader? Tungt er hans Sværd, vist har hans Arm været stærk. O at jeg var ham liig i Strid, naar hans Vrede steeg! Da vilde jeg, liig Cuchullin, have mødt Cantelas vognbaarne Søn! Men Aar kunne fremskride, o Althan! og min Arm blive stærk. Har du hørt om Semos Søn, høien Temoras Kæmpe? Han kunde været her med sin Roes; for han loved at vende tilbage

med Natten. Mine Barder vente ham med Sange; min Fæst er berédt i Temora. Jeg hørte Kongen i Taushed. Mine Taarer begynte at rinde. Jeg skjulte dem med mine hvide Lokker; men han fornam min Kummer.

Conachars Søn! sagde han, er Turas Konge falden? hvi frembrister dit Suk i Lendom? og hvi rinder Taaren? Kommer vognbaarne Torlath, eller rødhaarede Carbar? — De komme; for jeg seer din Kummer. — Turas Konge er falden! — Skal jeg ikke ile til Kamp? — Men ieg kan ikke løfte Spydet! — O havde min Arm Cuchullins Styrke, snart vilde Carbar flye; mine Fædres Roes vilde vende tilbage, og Oldtids herlige Daad.

Han tog sin Bue: Taarerne fløde fra begge hans tindrende Øjne. Trindt udbreder Sorgen sig: Barderne bøje sig frem fra deres hundrede Harper. Vinden rørte deres bævende Strenge. Klangen er dyb og sørgelig*).

En Stemme høres som af een i Sorrig; det var Oldtids Carril, der kom fra mørke Slimora. Han fortalte om Cuchullins

Død, og om hans vældige Daad. Hæren var adspredt omkring hans Grav: deres Vaaben laae paa Jorden. De havde glemt Krigen, for han, deres Ild var ikke mere.

Men hvo, sagde Carril med blideste Røst, komme iiig de springende Raaer? Deres Skabning er iiig Dalens unge Træer; vorende udi en Regn. Glatte og røde ere deres Kinder; men frygtfrie Sjele skue frem fra deres Øjne? Hvo uden Usnoths Sønner, Ethas vognbaarne Førster. Trindt rejse Heltene sig iiig en halv udslukket Ild, naar Vindene komme pludseligen fra Ørken paa deres susende Vinger. — Da klang Cathbats Skjold. Kæmperne saae Cuchullin i Nathos. Saa rullede hans funklende Øjne, saa var hans Gang paa Heden. Der kæmpes ved Lego: Nathos Sværd sejrer. — Snart skalt du skue ham i dine Borge, skovkrandste Temoras Konning!

Og snart skue jeg Helten! svarte den blaaøjede Konge. Men min Sjæl sørger for Cuchullin; hans Stemme var liflig i mit

Øre. Ofte have vi vandret paa Dora, at jage de mørkbrune Raaer: ufeilbar var hans Bue. — Han talte om vældige Mænd. Han talte om mine Fædres Daad; og jeg følte min Fryd. — Men sid du ned ved Fæsten, o Barde! ofte har jeg hørt din Røst. Lad din Sang prise Cuchullin, og denne tappre Fremmede.

Dag opsteeg over Temoras Lunde, med alle Østens Straaler. Trathin kom til Borgen, gamle Gellamos Søn. — Jeg seer, sagde hau, en mørk Skye udi Ørken, Inisfals Konge! Først lod det som en Skye, men nu som en Krigerskare. Een triner foran dem i sin Styrke; hans røde Haar flyver i Vinden. Hans Skjold glindser mod Østens Straale. Hans Spyd er i hans Haand.

Indbyd ham til Temoras Fæst, svarte Erins Konge. Min Borg er Fremmedes Huus, ædle Gellamos Søn! — Maaskee er det Ethas Første, kommende i Buldret af sin Roes [10]). Hild dig mægtige Fremmede, est du af Cormacs Venner? — [11]) Men Carril han er mørk og ublid; og han drager

sit Sværd. Er dette Usnoths Søn, Oldtids Skjald?

Det er ikke Usnoths Søn sagde Carril, men Athas Første. — Hvi kommer du i dine Vaaben til Temora, Carbar med mørken Pande? — Lad ej dit Sværd hæve sig mod Cormac! Hvorhen vender du din Ilen?

Han foer frem i sin Mørkhed og greb Kongens Haand. — Cormac saae sin Død, og hans Øjnes Vrede flammed. — "Tilbage du Athas skumle Første: Nathos kommer med Fejde. — Du er dristig i Cormacs Borg, fordi hans Arm er svag". — Sværdet gik ind i Kongens Side: han faldt i sine Fædres Borg. Hans faure Haar er i Støvet. Trindt ryger hans Blod.

[12]) Og est du falden i dine Borge, o ædle Arthos Søn! Cuchullins Skjold var ikke nær; ej heller din Faders Spyd. Sorgfulde ere Erins Bjerge, for Folkets Konge er falden. Signet være din Sjæl, o Cormac! du est formørket udi din Ungdom.

Mine Ord naaede Carbars Øre, han indsluttede os midt i Mørket. Han frygtede for at udstrække sit Sværd mod Barderne, skjønt hans Sjæl var mørk. Længe smægtede vi i Lændom: omsider kom den ædle Cathmor. Han hørte vor Røst fra Hulen; han vendte sit Vredes Øje til Carbar.

Athas Første, sagde han, hvorlænge vilt du martre min Sjæl? Dit Hjerte er som hiin Klippe i Ørken; og dine Tanker skumle. Men du er Cathmors Broder, og han vil føre dine Krige. — Men Cathmors Sjæl er ikke som din, du Kampens svage Arm! Min Sjæls Glands plettes af dine Handlinger: Barderne ville ikke synge til min Roes. De kunne sige: "Cathmor var tapper, men han stred for skumle Carbar". De ville gaae over min Grav i Taushed: mit Rygte skal ikke høres. — Carbar! Lad Barderne løs: de ere Fremtidens Sønner. Deres Stemme skal høres i fjerne Dage; naar Temoras Konger ere ikke mere.

Vi udginge ved Heltens Ord. Vi saae ham i sin Vælde. Han var lig din Ungdom,

o Fingal, da du første gang løftede Spydet. — Hans Ansigt var som Solens Skive, naar den er klar: intet Mørke vandrede over hans Pande. Men han kom med sine tusinde til Ullin; for at hjelpe rødhaarede Carbar: og nu kommer han for at hævne hans Død, o skovrige Morvens Konge!

Han komme, svarte Fingal; jeg elsker en Fiende som Cathmor. Hans Sjæl er stor, hans Arm er stærk, hans Krige er fulde af Ære. — Men den svage Sjæl er en Dunst, som svæver omkring det sumpige Kjær: den hæver sig aldrig til de grønne Bjerge, at ej Vindene der skulle møde den: dens Opholdssted er i Hulen, den udsender Dødens Piil. — Vore unge Helte, o Krigere, have vore Fædres Navnkundighed. — De stride i Ungdom, de falde: deres Navne ere i Sang. — Fingal er midt i sine mørknende Aar. Han maae ikke falde som en aarrig Eeg, tvert over en afsides Strøm. Nær ved den ere Jægerens Fjed, hvor den ligger under Stormen. "Hvorlunde er dette Træe falden"? [13])Rynnende gaaer han forbi.

Istemmer Glædens Sang, I Morvens Barder! at vore Sjæle kunne glemme det forbigangne. — De røde Stjerner see paa os fra deres Skyer, og dale i Taushed. Snart skal Morgenens blege Straale stige, og vise os Cormacs Fiender. — Fillan, tag Kongens Spyd; gaae til Moras mørkbrune Side. Lad dine Øjne vandre over Heden, liig Ildsluer. Vogt paa Fingals Fiender, og ædle Cathmors Gang. Jeg hører et fjernt Bulder, liig Klippers Nedtumlen i Ørken. — Men slaae du stundom dit Skjold, at de ikke skal komme gjennem Natten, og Morvens Ære svinde. — Jeg begynder at blive allene, min Søn, og jeg frygter for min Navnkundigheds Fald.

Bardernes Stemmer stege. Kongen hvilte paa Trenmors Skjold. — Søvn neddalede over hans Øjne; hans tilstundende Krige fremsteeg i hans Drømme. Trindt om slumrer Hæren. Brunlokkede Fillan bevogtede Fienden. Hans Fjed ere paa et fjernt Bjerg: og stundom høre vi hans rungende Skjold.

Anmærkninger.

1) Indholdet af Temora er kortelig følgende: efter Cuchullins Død har Carbar, Konge over Firbolgerne i det sydlige Irland, myrdet den unge Konge Cormac i Temora. See Tem. 1ste Sang! — Fingal, alle de betrængtes Støtte gjør et Tog til Irland for at fordrive Carbar, og sikkre den unge Feradartho den irske Trone. See Tem. 8de Sang. — Carbar, som for en anden Begivenhed havde et særdeles Had til Oscar indbyder ham til en Fæst og myrder ham der, men dræbes tillige selv af Oscar. Cathmor, Carbars Broder, kommer nu for at hjelpe ham, og da han finder ham død, tilegner sig den usurperede Trone. Efter flere Slag, og og efter at have nedlagt Fillan, Fingals Søn, falder han tilsidst for Fingals Haand. Fingal indsætter nu Feradartho i sine Fædres Rige, og afstaaer Regjeringen over Morven til sin Søn Ossian. Dette Digt er særdeles vigtigt, ihensende til det Lys, det udbreder over Irlands ældste Historie.

2) Den unge Konge, som han havde myrdet. Se 1ste Sang!

3) Fingal, med sin Hær.

4) Cathol og Oscar vare fortrolige Venner. Carbar myrdede Cathol, og Oscar udfordrede ham til Tvekamp. Carbar torde ikke kæmpe med

Oscar, men besluttede paa en trædsk Maade, at rydde ham af Vejen.

[3]) Gjæstfrihed ansaaes hos disse Nationer, for een af de fornemste Dyder. Cathmor er endog saa ædel beskeden, at han ikke boer paa sin Borg for ej at høre sin egen Roes. Af Frygt for Cathmors ædle Tænkemaade, er det at Carbar haster med at myrde Oscar, inden Cathmor kommer. — See ovenfor: Cathmor er en Fiende af Kiv ved Fæsten".

[4]) Naar nogen vilde dræbe en Fiende som var i hans Magt, slog han Skjoldet med Spydskaftet, og en Barde istemte Sorgens Sang.

[5]) For at forstaae Lignelsen, mærke man, at Carbar havde skjult sig bag en meget stor Steen, ved hvis Fod han nu nedstyrter.

[6]) Her begynder Althan sin Fortælling.

[7]) Varsel for Cormacs Død.

[10]) I det Cormac taler træder Carbar ind, og Cormac hilser ham.

[11]) Da Carbar ikke svarer, vender Cormac sig til Carril.

[12]) Dette siger Althan.

[13]) Siger nemlig Jægeren, og gaaer syngende, ligegyldig forbi.

Temora.

Anden Sang.

Heltes Fader, Trenmor! Hvirvelvindens Indvaaner! Hvor Tordenens mørkrøde Løb farver den sorte Skye! Aabne du dine stormfulde Borge, og lad Oldtids Barder være nær: lad dem nærme sig med deres Sange og halvsynlige Harper. Ingen Dalens Indbygger kommer nu; ingen Jæger ukjendt ved sine Strømme; men vognbaarne Oscar fra Kampens Rækker. Pludselig er din Forandring, min Søn, fra hvad du varst paa sorten Moilena! Vinden svøber dig i sine Vinger, og suser afsted

gjennem Himlen. — Seer du ikke din Fader ved Nattens Elv? Hist sove Morvens Førster; de have ikke mistet en Søn. Men I have mistet en Helt, strømfulde Morvens Førster! Hvis Styrke kunde være som Oscars, naar Stridshærene vælted mod hans Side, liig sorte svulmende Bølger? — Hvi denne Skye over Ossians Sjæl? Den burde brænde i Fare. Erins Skarer ere nær. Morvens Konge er ene. — Ene skalt du ej være, min Fader, mens jeg kan løfte Spydet.

Jeg foer op i mine raslende Vaaben. Jeg lytted til Nattens Vind. Fillans Skjold høres ikke. Jeg skjalv for Fingals Søn. Hvi skulde Fienden komme i Natten, og den brunlokkede Kriger falde? — Fjerne, hule Drøn opstige: liig Legos Bragen, naar dens Vande synke paa Frostens Dag, og dens bristende Jismarker runge. Laras Børn skue til Himlen, de vide at Stormen er nær.— Mine Fjed ere fremad paa Heden: Oscars Spyd i min Haand. Røde Stjerner saae ned fra det høje. Jeg glimtede gjennem Nattens Mulm. — Jeg saae Fillan taus foran mig,

bøjende sig frem fra Moras Fjeld. Han hørte Fiendens Raab; og hans Sjæls Glæde steeg. Han hørte mine buldrende Fjed, og strakte sit hævede Spyd. "Kommer du, Nattens Søn med Fred? eller møder du min Vrede? Fingals Fiender ere mine. Tael eller frygt mit Staal. — Ikke forgjæves staaer jeg her, et Skjold for Morvens Æt".

Og aldrig stande du forgjæves, blaaøjede Clathos Søn! Fingal begynder at blive ene; Mørke drager sammen over de sidste blant hans Dage. End har han tvende Sønner, som burde skinne i Krig, som burde være tvende Lysstraaler ved hans Bortgang

Fingals Søn, svarte Ynglingen, det er ikke længe siden jeg løftede Spydet. Faae ere mit Sværds Mærker i Strid, men min Sjæl er Ild. Bolgas Førster flokkes om ædle Cathmors Skjold. Deres Forsamling er paa hiin Hede. Skulle mine Fjed nærme sig deres Hær? For Oscar allene af vor Slægt, veeg jeg i Striden paa Cona.

Fillan, du skal ikke nærme dig deres Hær; ej heller falde, før dit Rygte har be-

gyndt. Mit Navn er hørt i Sang: om Faren jeg møder. Gjennem Nattens Skygger skal jeg skue deres blinkende Skarer. — Hvorfor, o Fillan, talte du om Oscar, at fremkalde mit Suk? Jeg maae glemme Helten, indtil Uvejret er bortrullet. Mismod skulle ikke boe i Fare, ej heller Taaren i Krigerens Øje. Vore Fædre forglemte deres faldne Sønner, til Vaabenens Larm var forbi. Da vendte Sorrig tilbage til Graven, og Bardernes Sange lode.

[1])Conar var Trathals Broder, den første blant Mennesker. Hans Fejder vare paa hver en Kyst. Tusinde Floder fremvældte hans Fienders Blod. Hans Rygte opfyldte grønne Erin, liig en duftende Vind. Folkeslægter forsamledes i Ullin, og priste Kongen, Kongen af deres Fædres Æt, fra Hjortes Land. — Sydens Førster vare samlede i deres skumle Stolthed. I Momas fæle Hule, blandede de deres lønlige Ord. Didhen, sagde de, kom ofte deres Fædres Aander visende deres blege Skikkelser, fra Klippernes Rifter, og mindende dem om Bolgas Hæder. — Hvi

skulde Conar herske, strømfulde Morvens Søn.

De kom liig Ørkens Floder, med deres hundrede Stammers Buldren. Conar var en Klippe foran dem: brudte rullede de til alle Sider. Men ofte vendte de tilbage, og Ullins Sønner faldt. Kongen stod blandt hans Krigeres Grave, og bøjede sit mørke, sorgfulde Ansigt. Hans Sjæl var rulled i sig selv; han beskuede det Sted, hvor han skulde falde, da Trathal kom i sin Styrke, skyefulde Morvens Konge. Ej kom han ene; Colgar var ved hans Side, Colgar Trathals og hvidbarmede Solincormas Søn.

Som Trenmor, indhyllet i Himmelens Luer, nedstiger fra Tordenens Haller, udhvirvlende de mørke Stormskyer foran sig over det oprørte Hav: saa nedfoer Colgar til Strid, og hærgede Kampens buldrende Mark. Heltens Fader jublede over ham; men Pilen kom. De rejste hans Grav, uden Taarer. Kongen skulde hævne sin Søn. Han fremlynte i Kamp, til Bolga bøjede sig ved sine Strømme.

Da Fred vendte tilbage til Landet, og Trathals blaae Bølger bare ham: da mindedes han sin Søn, og udgød den tause Taare. Tre gange hidkaldte Barderne Colgars Sjæl ved Turmonas Hule. De kaldte ham til sit Fødelands Bjerge; han hørte dem i sin Taage. Trathal lagde sit Sværd i Hulen, at hans Søns Aand kunde fryde sig.

Colgar, Trathals Søn, sagde Fillan, du var navnkundig i Ungdom! Men Kongen har ikke udmærket mit Sværd, klart straalende paa Slagets Mark. Jeg gaaer frem med Hoben: jeg kommer tilbage uden min Roes. — Men Fienden nærmer sig, Ossian. Jeg hører deres Buldren paa Heden. Lyden af deres Fjed er lig Torden i Jordens Skjød, naar de vaklende Bjerge ryste deres Skove, og ingen Vind vifter fra den mørknede Luft.

Pludselig udstrakte jeg mit Spyd, og lod Egens Lue stige mod Skyen. Jeg udspredte den vidt for Moras Vind. Cathmor standste i sit Løb. — Glimtende stod han lig en Klippe, paa hvis Side er Vindenes Vandring; de gribe dens rislende Bække, og over-

drage dem med Jis. Saa stod Vandreres Ven. Vindene løfte hans tunge Lokker. — Du est den højeste af Erins Æt, strømfulde Athas Konge!

Første blandt Barder, sagde Cathmor, Fonar! sammenkald Erins Førster: rødhaarede Cormar, Malthos med mørke Bryn, Maronan, som kaster sit barske Øje til Siden. Lad stolte Foldath vise sig, og Turloths rødtrullende Øje. Og ikke glemme du Hidallan; hans Stemme i Fare er liig en susende Regn, naar den falder i den solsvedne Dal, nær ved Athas udtørrede Elv.

De kom i deres klingrende Vaaben. De bøjede sig frem mod hans Røst, som om een af deres Fædres Aander talte fra en Nattens Skye. Gyselig skinnede de mod Egens Lys; liig Brumos Fos, naar Nordlyset bestraaler den, for den natlige Vandrers Øje. Gysende standser han paa sin Vej, og seer op efter Morgenens Straale.

*)Hvi forlystes Foldath, sagde Kongen, ved at udøse Fienders Blod om Natten?

svigter hans Arm i Strid, i Dagens Straaler? Faae ere Fienderne foran os, hvi skulle vi indsvøbe os i Taager? De kjække forlystes ved at stinne i deres Fødelands Fejder. — Dit Raad var forgjæves, Momas Første; Morvens Øjne slumrede ikke. De ere aarvaagne som Ørne, paa deres mossede Klipper. — Hver samle, under sin Skye, sin Stammes buldrende Styrke. I Morgen gaaer jeg ud, i Lyset, at møde Bolgas Fiender. Mægtig var han, som nu er falden, Borbar-Duthuls Søn.

Ej ubemærkede, sagde Foldath, vare mine Fjed for din Slægt. I Lys mødte jeg Carbars Fiender; Krigeren priste min Daad, men hans Grav blev oprejst uden Taarer. Ingen Skjald sang over Erins Konge; og skulle hans Fiender juble, hen over deres mossede Bjerge? — Nej de skulle ikke juble: Han var Foldaths Ven. I Løndom blandedes vore Ord udi Momas tause Hule; mens du, en Dreng paa Marken, pidskede Tidselens Skjæg. — Med Momas Sønner skal jeg fremile, og finde Fienden paa hans sorte Bjerge. Fin-

gal skal ligge uden Sang, Selmas graahærdede Konge.

Tænker du, du svage Mand, svarte Athas Konge; tænker du, at han kan falde uden Hæder i Erin? Kunde Barderne tie, ved den store Fingals Grav? Sangen vilde bryde frem i Løndom; og Kongens Aand fryde sig. — Det er, naar du skal falde, at Barden skal glemme Sangen. Du er mørk Momas Første, skjønt din Arm er en Storm i Strid. — Forgjætter jeg Erins Konge, i hans snævre Huus? Min Sjæl er ikke tabt for Carbar, min Kjerligheds Broder.

Jeg saae de lyse Glædesstraaler, som svævede over hans skyefulde Sjæl, naar jeg vendte tilbage med Roes til strømfulde Atha.

Ranke skrede de bort under Kongens Ord; hver til sin egen mørke Stamme; hvor de rulled susende over Heden, mat glimtende i Stjernernes Skin: liig Bølger i den fjeldindsluttede Bugt, for den natlige Blæst. Under en Eeg laae Athas Første: højt hang hans Skjold, en dunkel Skive. Nær

hos ham hvilte Inishunas Fremmede *) mod en Klippe: hiin Lysstraale, med flaggrende Lokker, fra Raaernes Lumon. Fjernt hørtes Fonars Røst, om fremfarne Dages Daad. Sangen døves stundom af Lubars stigende Brusen.

Crothar, begyndte Barden, boede først ved Athas Elv. Tusende Ege fra Bjergene, udgjorde hans gjenlydende Borg. Folkets Forsamling var der, trindt om den blaaøjede Konges Fæst. Men hvo blant hans Førster var liig den bolde Crothar? Krigere blussed for hans Aasyn. Maernes unge Sukke steeg. Jalnecma hædredes Helten, den første af Bolgas Æt.

Han jog de vilde Dyr udi Ullin: paa Drumardos mostakte Top. Fra Skoven skued Cathmins Dotter, Conlamas blaarullende Øje. Hendes Suk steeg i Løndom. Hun bøjed sit Hoved imellem sine bølgende Lokker. Maanen saae ind om Natten, og skuede hendes slyngende Arme: for hun tænkte paa den gjæve Crothar i hendes Dørmmes Stund.

Tre Dage var Crothar Cathmins Gjæst. Paa den fjerde vakte de Hindene. Conlama gik frem til Jagten, i alle sine yndige Fjed. Hun mødte Crothar paa den smalle Stie. Buen faldt fra hendes Haand. Hun bortvendte sit Ansigt, og skjulte det halvt i sine Lokker. Crothars Elskov steeg. Han førte den hvidbarmede Møe til Atha.. Barder kvad for hendes Aasyn; Glæde boede trindt om Ullins Dotter.

Turlochs Stolthed steeg, en Yngling, som elskede hvidarmede Conlama. Han kom til Alnecma med Fejde, til Raaernes Atha. Cormul udgik til Strid, vognbaarne Crothars Broder. Han udgik, men han faldt og hans Kæmpers Sukke steeg. — Taus og og høj gik den mørknende, stærke Crothar over Elven: han bortrullede Fienden fra Alnecma, og vendte tilbage, til Conlamas Fryd.

Slag følger paa Slag; Blodstrømme paa Blodstrømme. Trindt hænge Erins Skyer opfyldte med Aander. Sydens Førster samledes

om Crothars rungende Skjold. Han kom med Død til Fiendens Veje. Pigerne græd ved Ullins Floder. De saae til Bjergets Taage; ingen Jæger nedsteg fra dens Kanter. Taust og mørkt er Landet; de øde Winde hvine over græsbevorede Grave.

Nedskydende, lig Himmelens Ørn med sine susende Vinger, naar den forlader Stormen med Fryd, — saa kom Trenmors Søn, Conar Dødsarm, fra Morvens Lunde. Han udøste sin Magt over grønne Erin. Skumle Død gik bag hans Sværd. Bolgas Sønner flyede fra hans Løb, som fra en Flod, der frembryder fra den stormfulde Ørk, og ruller Markerne tilsammen med alle deres bragende Skove. — Crothar mødte ham i Strid, men Alnecmas Krigere flyede*). Langsom vendte Athas Konge tilbage i sins Sjæls Harme. Siden skinnede han i Syden: men dunkelt som Høstens Soel; naar den udi sit Taageslør besøger Cara med mørke Strømme. Det visnede Græs bedækkes med Dug; Marken, skjønt klar, er traurig.

Hvi vækker Barden for mig deres Minde som flyede? sagde Carbar. Har en Aand fra sin sorte Skye bøjet sig ned til dit Øre, at skræmme Cathmor af Marken med Oldtids Sagar? I Nattens Indvaanere! eders Røst er kun Vindpust for mig, Vindpust som tage Tidselens graae Hoved, og nedhvirvler dens Skjæg i Bækken. Inden i min Barm er en Røst, andre høre den ej; Kongens Sjæl forbyder ham at bortbæve fra Krigen.

Nedslagen synker Barden tilbage i Natten: affides hælder han over en Strøm. Hans Tanker ere hos Athas Dage, da Cathmor hørte hans Sang med Glæde. Hans Taarer komme rullende ned; Vinden er i hans Skjæg.

Trindt sover Erin. Ingen Søvn nedstiger over Cathmors Øjne. Mørk i sin Sjæl, saae han faldne Carbars Aand. Han saae ham uden sin Sang, rulled i Nattens Blæst. Han opstod. Hans Gang var om Hæren. Stundom slog han sit højtlydende Skjold. Lyden naaede Ossians Øre paa Mora Hjortes Bjerg.

Fillan, sagde jeg, Fienden nærmer sig. Jeg hører Krigens Skjold. Staae du i denne snævre Stie. Ossian skal bevogte deres Løb. Om Fienden skal strømme frem over mit Fald; da lad dit Skjold høres. Væk Kongen paa sin Hede, at hans Roes ej skal ophøre.

Jeg treen i alle mine raslende Vaaben; vidt springende over en Strøm, der snoede sig dunkelt gjennem Marken foran Athas Konge. Grønne Athas Konge med hævet Spyd, foer frem mod mit Løb. Nu skulde vi have blandet os i den gyselige Strid, liig to kæmpende Aander, som frembøjende sig fra tvende Skyer, udsende de brølende Storme; hvis ej Ossian havde seet mod Skyen Erins Kongers Hjelm. Ørnevingen udbreder sig over den, susende i Vinden. En rød Stjerne blinkte gjennem Fjedrene. Jeg standste det hævede Spyd.

Kongers Hjelm er foran mig! Hvo est du Nattens Son? Skal Ossians Spyd blive navnkundig, naar du er nedlagt?

Pludselig slap han den blinkende Landse. Skikkelsen syntes at voxe foran mig. Han

udstrakte sin Haand i Natten, og talte Kongers Ord.

Heltes Aanders Ven, møder jeg dig saaledes i Skygger? Jeg har ønsket at see dine statelige Fjed i Atha, paa Fæstens Dage. — Hvi skulde mit Spyd nu hæve sig? Solen maae skue os, Ossian; naar vi bøje os straalende i Strid. Kommende Krigere skulle udmærke Stedet, og gysende tænke paa fremfarne Aar. De skulle udmærke det, som Aanders Samlingssted, forlystende og rædselfuldt for Sjælen.

Og skal det forglemmes, svarte jeg, hvor vi mødtes i Fred? Er Mindet om Kamp stedse forlystende for Sjælen? Skue vi ikke med Fryd det Sted, hvor vore Fædre samledes til Fæsten? Men vore Øjne ere fulde af Taarer paa deres Stridsmarker. Denne Steen skal knejse med al dens Mos, og tale til kommende Aar: "Her mødtes Cathmor og Ossian; Krigerne mødtes i Fred"! Naar du, o Steen skal forsvinde, og Lubars Elv skal tørres bort: da vil Vandreren komme maaskee, og bøje sig her til Hvile. Naar den mørknende Maane ruller over hans Hoved, da kunde vore Skyg-

ger komme, blande sig i hans Drømme, og minde ham om dette Sted. Men hvi bortvender du dig saa mørk, o Borbarduthuls Søn?

Ej uforglemte, o Fingals Søn, skulle vi bestige disse Vinde. Vor Daad er Lysstrømme for Bardernes Øjne. Men Mulm ruger over Atha: Kongen er falden uden sin Sang; stedse var der en Straale mod Cathmor fra hans stormfulde Sjæl; lig Maanen i en Skye, midt i Tordenens mørkrøde Løb. Erins Søn svarte jeg, min Vrede boer ikke i hans Huus. Mit Had flyver paa Ørnevinger fra den faldne Fiende. — Han skal høre Barders Sang; Carbar skal fryde sig paa sin Skye [1]).

Cathmors svulmende Sjæl hævede sig: han tog Daggeren fra sin Side; han lagde den blinkende i min Haand. Han lagde den i min Haand med Sukke; taus vandred han bort. — Mine Øjne fulgte hans Bortgang. Mat glimtede han, lig en Aand, som møder en Vandrer om Natten paa den mørknende Hede. Hans Ord ere dunkle lig Oldtids Kvad, med Morgenen bortglider den ufuldendte Skygge.

Hvo kommer fra Lubars Dal? fra Morgenduggens Skygger? Himmelens Draaber ere paa hans Hoved. Hans Fjed ere paa de sørgendes Mark. Det er Oldtids Carril. Han kommer fra Turas tause Hule. Jeg seer den mørk udi Fjeldet, gjennem Taagens tynde Skyer. Der sidder maaskee Cuchullin paa det Vindstød, som bøjer dens Træer. Liflig er Bardens Morgensang.

*)Bølgerne rulle bort med Rædsel: de høre Lyden af din Komme, o Soel! — Forfærdelig er din Skjønhed, Himmelens Søn, naar Død hyller sig i dine Lokker; naar du vælter dine Dampe foran dig, over den lynslagne Hær. Men frydefuld er din Straale for Jægeren, naar han sidder ved Klippen i et Uvejr, og du fremskuer fra din deelte Skye, og bestraaler hans dugdryppende Lokker; han seer ned i den strømfulde Dal, og skuer Raaernes Udløb. — Hvor længe skalt du opstaae over Krig, og rulle, et blodigt Skjold, gjennem Himlen? Jeg skuer Heltes Død mørktsvævende over dit Aasyn! — Hvi vandre Carrils Ord? sørger Himlens Søn? Han er uplettet

i sit Løb, stedse jublende i sin Glands. — Rul frem du sorgløse Lys! ogsaa du skal maaskee falde. Dit mørke Slør kan tage dig, og indhylle dig modstridende i din Skye.

Liflig er Sangens Røst, o Carril, for Ossians Sjæl. Den er lig Morgenens Regn, naar den kommer over den susende Dal, til hvilken Solen smiler gjennem Taage, stigende fra sine Klipper. — Men dette er ej Tid, o Barde, at sidde ned til Væddesange. Fingal er udrustet i Dalen. Du seer Kongens luende Sværd. Hans Ansigt mørknes mellem hans Lokker. Han skuer Erins vidt rullende Hær.

Seer ikke Carril hiin Grav, ved den brusende Elv? Tre Stene løfte deres graae Hoveder, under en hældende Eeg. En Konge er der nedlagt: giv hans Siæl til Vinden; han er Cathmors Broder[8])! Aabne hans Luftborg! Din Sang være en Glædesstrøm for Carbars mørknede Aand.

Anmærkninger.

1) Denne Episode indføres for at vise, hvorledes Trathal først sørgede over sin Søn efter Krigen; og formedelst Ligheden af Trathals Skjæbne med Ossians. — I denne og den følgende Episode anføres Aarsagerne til Hadet imellem Ullin og Bolga, eller de skotske Irlænder, som beboede den nordlige Deel, hvis Konger vare af Fingals Familie og boede i Temora, og de Irlændere som beboede den sydlige Deel og vare komne fra det ligeoverfor liggende Engelland.

2) Heraf sees at Foldath og ikke den ædle Cathmor var Ophavsmand til dette natlige Overfald.

3) Culmalla, som siden spiller saa interressant en Rolle.

4) Barden er for ømfølende til at sige: "Crothar flyede; derfor vælter han Skylden paa hans Hær.

5) Her viser Ossian det største Exempel paa Ædelmod. Den Carbar, som for faae Timer lumskelig myrdede hans eneste, elskede Søn: den Carbar, som for sin Grusomhed ej engang een af hans egne Barder vilde synge over, ham frelser hans værste Fiende fra den højeste Ulykselighed efter Døden. At Cathmor følte Handlinges Storhed beviser hans veltalende Taushed.

6) Dette er Carrils Morgensang.

7) Er formodentlig en Solformørkelse.

8) Hun er Cathmors Broder. — Det er hans Anbefaling til Bardens Medlidenhed.

Temora.

Tredie Sang.

Hvo er hiin ved blaaestrømmende Lubar, ved Hjortens fremhældende Fjeld? Rank læner han sig mod en Eeg, som natlige Vinde nedreve fra Klippen. — Hvo, uden Comhals Søn, straalende i sin sidste Kamp *)? Hans graae Haar flyder paa Vinden: halvt drager han Lunos Sværd. Hans Øjne ere henvendte paa Moilena, til Fiendernes mørke Rullen. Hører du Kongens Røst? Den er lig en Flods Frembristen i Orken, naar den

nedvælter mellem sine gjenlydende Fjelde, over Solens forbrændte Slette.

Vidtudfoldede nedstige Fienderne! Skovrige Morvens Sønner, op til Strid! Værer lig vort Fødelands Fjelde, paa hvis brune Sider Elvene rulle! — En Glædesstraale stiger i min Sjæl; jeg seer dem stærke for mit Aasyn. Det er naar Fienden er svag, at Fingals Sukke høres; thi Døden kan komme uden Roes, og Mørke boe om hans Grav. — Hvo skal føre Slaget mod Alnecmas Hær? Kun naar Faren vorer, skal mit Glavind skinne. — Saa var fordum Trenmors Skik, den Vindenes Styrer! Og saaledes udbrog blaaskjoldede Trathal til Strid.

Førsterne bøje sig mod Kongen: enhver synes, mørkt at fordre Kampen. Halvt fortælle de deres vældige Daad, og kaste deres Øine paa Erin. Men langt foran dem alle stod Mornis Søn: tans stod han, for hvo havde ikke hørt om Goels Krige? De fremstege udi hans Sjæl. Hans Haand greb lønligen Sværdet, det Sværd han modtog fra Strumon, da Mornis Styrke svandt. — Paa

sit Spyd stod Clathos Søn i sine flaggrende Lokker. Tre gange opløftede han sine Øjne til Fingal: tre gange døde hans Røst. Fillan kunde ikke bramme af Slag; pludselig ilte han bort. Fjernt stod han bøjet over en Elv: Taaren hang i hans Øjne. Stundom slog han Tidselens Hoved med sit omvendte Spyd. — Ej useet af Fingal er han; Fra Siden skuer Kongen sin Søn. Han skuer ham med fremorydende Fryd; og vender sig bort i sin fvulmende Sjæl. I Taushed vender han sig mod skovtakte Mora. Han skjuler den store Taare med sine Lokker. — Omsider høres hans Røst.

Første blant Mornis Sønner; du Klippe, som trodser Stormen! Led du min Kamp for faldne Cormacs Æt. Dit Spyd er ikke en Drengs Stav: ingen venlig Lysstraale er dit Sværd. Morni Gangerkonnings Søn! Skue Fienderne, slaae! — Fillan, vogt paa Førsten: han er ikke blid i Kampen; ejheller brænder han fremfusende i Strid; min Søn, giv Agt paa Kongen! Han er stærk som Lubars Elv, men fraader og bröler aldrig.

Høj paa skyetakte Mora, skal Fingal skue Slaget. Ossian! staae nær ved din Fader, ved Elvens Fald. Hæver eders Røst, o Barder! Morven fremskride under eders Sang. Det er min sidste Stridsmark; overdrager den med Glands!

Som Vindenes pludselige Stigen, eller oprørte Haves fjerne Buldren, naar en mørk Aand i Vrede kaster Bølgerne over en Ø, Taagens Bolig paa Havet i mange stormfulde Aar: saa skrækkelig er Hærens Drøn, vidt fremskridende over Sletten. Høj er Goel foran dem: Bækkene glindse under hans Trin. Barderne hæve Sangen ved hans Side; og til deres Sange slaaer han sit Skjold. Paa Vindens Vinger stige de højtlydende Stemmer.

"Paa Cona, kvad de, der brister en Elv udi Natten. Den svulmer i sit eget mørke Løb, indtil Morgenens aarle Straale. Da kommer den fraadende fra Fjeldet, med Klipper og deres hundrede Skove. Fjerne være mine Fjed fra Crona: der bröler Død. — I være en Elv fra Mora, skyefulde Morvens Sønner"!

"Hvo hæver sig fra sin Vogn paa Clutha? Bjergene skjælve for Kongen! Trindt drøne de mørke Skove og glimte ved hans Staal. See ham i Fienders Midte, liig Colgachs Aand med forfærdende Fagter, naar han adsplitter Skyerne og rider paa Stormenes Hvirvler! — Det er Morni, de springende Gangeres Styrer! — Goel! Vær liig din Fader"!

"Selma er aabnet vide. Barder tage de bævende Harper. Ynglinger bære Egen til Fæsten. En fjern Soelstraale beskinner Bjerget; mørke Stormbølger flyver over de græsklædte Marker. — Hvi est du saa taus Morven? — Kongen vender tilbage med al sin Roes. Har ej Kampen brølet? og fredelig er dog hans Pande? Den brølte, og Fingal vandt! — Fillan! vær liig din Fader"!

De fremskred under Sangen. — Over dem bølgede deres Spyd, som sivgroede Enge under Høstens Vinde. — Paa Mora stod Kongen i Vaaben. Taage flyver om hans brede Skjold, der hang paa Grenen højt, paa Cormals mossede Klippe. — I Taushed stod jeg hos Fingal, og fæstede mine Øjne paa

Cromlas Skov: at jeg ikke skulde see Hæren, og fremstyrte i min svulmende Sjæl. Min Fod er fremad paa Heden. Høj glindste jeg i Staal: lig Tromos Vandfald, som natlige Vinde binde med Jis. Drengen seer det, højt, glindsende i Morgenstraalen: han vender sit Øre imod det, og undrer sig hvi det er saa stille.

Ej hvilende over Aaens Bred er Cathmor, lig en Yngling paa Fredens Mark: vidt fremledte han Kampen, en sort og tumlende Bølge. — Men da han saae Fingal paa Mora; da steeg hans ædle Stolthed. "Skal Athas Første fægte, og ingen Konge i Marken? Foldath! leed mit Folk. Du est en Ildstraale.

Frem farer Momas Første, lig en Skye, som er Aanders Karm. Han drog sit Sværd, en Lue, fra sin Side; og bød Dræbningen ile. — Stammerne udgyde deres Styrke, lig Bølgerader. Stolt er hans Gang foran dem, hans røde Øje ruller i Vrede. — Han kaldte Dunrathos Første, og hans Ord lød:

Cormul! du skuer hiin Stie. Grøn bugter den sig bag Fienden. Stil der dit Folk, at Morven ej undflyer mit Sværd. Barder fra Erins grønne Dale! ingen af eders Stemmer stige! Morvens Sønner maae falde uden Sang. De ere Carbars Fiender. Herefter skal Vandreren møde deres mørke, tykke Taage paa Lena, hvor den svæver med deres Aander ved den sivgroede Søe. Aldrig skulle de stige, uden Sang, til Vindenes Bolig.

Cormul mørknedes i det han gik: efter ham ilte hans Stamme. De sank bag Klippen: Goel talte til Fillan af Moruth; i det hans Øje fulgte Dunraths mørkøjede Konges Gang.

Du seer Cormuls Fjed; din Arm være stærk! Naar han er falden, Fingals Søn; da mindes Goel i Kampen. Her fremstyrter jeg til Slag blant Skjoldrader.

Dødstegnet lød, Mornis Skjolds forfærdelige Klang. Og gjennem den høres Goels Røst. Fingal rejste sig, høit paa Mora. Han saae dem fra Fløj til Fløj, fremhældende i Striden. Glimtende, paa sit

eget mørke Bjerg, stod Athas Styrke. De vare liig tvende Himlens Aander, hver staaende paa sin sorte Skye; naar de udsende Stormene, og hæve de brølende Bølger. De blaae Vover vælte foran dem, hvidnende udi Hvalernes Løb. Selv ere de blide og lyse, og Vinden løfter deres Taagelokker.

Hvilken Lysstraale svæver højt udi Luften? Det er Mornis skrækkelige Sværd. — Døden bestrøer dine Veje, o Goel; du krysser dem tilsammen i din Vrede. — Liig' en ung Eeg falder Turlathon, med sine Grene omkring sig. Hans højbarmede Viv udstrækker sine hvide Arme i Drømme, mod den hjemilende Konge, som hun blunder ved rislende Moruth, med sine flaggrende Lokker. Det er hans Aand, Oichoma; Helten er segnet. Lyt ej til Vindene efter Turlathons klingende Skjold. Det er gjennemboret ved hans Strømme, og dets Klang er forbi.

Ikke fredelig er Foldaths Haand: han snoer sit Løb gjennem Blod. Connal mødte ham i Tvekamp; de blandede deres klirrende Staal. — Hvi skulde mine Øjne see dem!

Connal dine Lokker ere graae. Du varst de vandrendes Ven, ved Dunloras mostakte Klippe. Naar Himlene rulledes tilsammen, da beredtes din Fæst. De fremmede horte Vindene ude; og frydede sig ved din brændende Eeg. — Hvorfor, o Duthcarruns Søn, est du nedstrakt i Blod! Det skaldede Træe krummer sig over dig; nær ligger dit klovede Skjold. Dit Blod blandes med Elven, du Skjoldenes Bryder!

Jeg greb Spydet i min Harme; men Goel foer fremad mod Fienden. De svage fare forbi hans Side: hans Vrede er henvendt paa Momas Første. Nu havde de hævet deres dødbringende Spyd: useet kom en Piil. Den gjennemborede Goels Haand; klingrende faldt hans Staal til Jorden. — Unge Fillan kom med Cormuls Skjold, og udstrakte det stort for Kongen. Foldath udsendte sit Raab, og opflammede Kampens Mark: som et Vindkast, der løfter den bredvingede Lue, over Lumons bragende Lunde.

Blaaøjede Clathos Søn, sagde Goel, du est en Straale fra Himlen, som kommer til

det oprørte Hav, og binder Stormens Vinge. Cormuler falden for dig. Tidlig est du i dine Fædres Navnkundighed. — Styrt ikke forvidt, min Helt, jeg kan ikke løfte Spydet til din Bistand. Jeg staar fredelig i Slaget, men min Stemme skal jeg udøse. Morvens Sønner skulle høre den, og mindes fordums Daad.

Hans rædselfulde Stemme steeg paa Vinden. Hæren hælder fremad i Striden. Ofte havde de hørt ham ved Strumon, naar han kaldte dem til Hindenes Jagt. Selv stod han høj i Kampen, som en Eeg i Stormskyens Rand, der nu hylles i Taager, nu viser sit brede, bølgende Hoved; den tungsindige Jæger løfter sit Øje op fra sin egen rørtakte Dal.

Min Sjæl følger dig, o Fillan, gjennem din Æres Veje. Du rullede Fienden foran dig. — Nu vilde maaskee Foldath flye: hvis Natten ej kom med sine Skyer, og Cathmors Stridshorn hørtes. Morvens Sønner hørte Fingals Røst, fra Moras tætte

Taage. Barderne Sange udstrømme liig Dug over den hjemdragende Hær.

"Hvo kommer fra Strumon, sagde de, mellem sine vandrende Lokker? Hun er tungsindig i sine Fjed, og løfter sine blaae Øjne mod Erin. Hvi est du bedrøvet, Evirchoma[3])? Hvo er liig din Første i Navnkundighed? Rædselfuld nedsteg han til Kamp; han vender tilbage liig et Lys fra en Skye. Han hævede Sværdet i Vrede, de segned for blaaskjoldede Goel".

"Glæde kommer, liig en susende Vind, over Kongens Sjæl. Han mindes Oldtids Slag; de Dage, hvori hans Fædre strede. Oldtids Dage vende tilbage i Fingals Sjæl, da han seer sin Søns Hæder. Som Solen jubler fra sin Skye, over det Træe, dens Straaler have hævet, naar det ryster sit ensomme Hoved paa Heden: saa frydfuld er Kongen over sin Søn".

"Som Tordenens Rullen i Fjelde, naar Laras Sletter ere tause og mørke, saa ere Hærens Fjed, rædselfulde og forlystende for Øret. Buldrende vende de tilbage, liig Ørne,

til Bjergets mørke Tinder, naar Byttet er sønderrevet paa Marken, Hindenes brune, letspringende Sønner. — Eders Fædre juble fra deres Skyer, strømfulde Conas Sønner"!

Saa var Bardernes natlige Sang paa Hjortenes Mora. Luerne steeg fra hundrede Ege, som Storme havde nedrevet fra Cormuls Fjeldrand. Fæsten beredes i Midten: trindt sadde de glimtende Førster. Fingal er der i sin Styrke; Ørnevingen hviner paa hans Hjelm: Vestens susende Vinde fare stundom hen gjennem Natten. Længe saae Kongen trindt omkring i Tavshed: endelig høres hans Ord.

Min Sjæl føler et Savn i vor Glæde. Jeg seer en Aabning i mine Venners Kreds. — Et Træe er faldet: Stormen bruser ind i Selma. — Hvor er Dunloras Første? Burde han forglemmes ved Fæsten? naar forglemte han den fremmede inde i hans gjenlydende Hal? — I ere tause for mit Ansigt! Saa er Connal ikke mere! — Fryd møde dig, o Kriger, som en Lysstrøm. Snar være din Gang til dine Fædre, i Bjergvindenes Skjød.

Ossian! din Sjæl er Ild, væk Kongens Minde. Væk Connals Krige, da førstegang han straalte i Strid. Connals Lokker vare graae, hans Ungdoms Dage vare blandede med mine. Paa een Dag spændte Duthcaron førstegang vore Buer mod Dunloras Raaer.

Mange, sagde jeg, ere vore Veje til Kamp meller Erins grønne Bjerge. Ofte steeg vore Sejl over de blaatumlende Vande; da vi kom i ældre Dage, for at hjelpe Conars Ætt.

Engang raste Alnecma ved Duthulas skumdækte Strømme. Med Cormac nedsteeg til Slag Duthcaron fra skyefulde Morven. Ej nedsteeg Duthcaron allene, hans Søn var ved hans Side, Connal skjønlokkede Yngling, løftende sit første Spyd. Du ledte dem, o Fingal, til Hjelp for Erins Konge.

Liig en Elvs frembristende Vælde, fore Bolgas Sønner til Strid: Colculla var foran dem, elvrige Athas Første. Slaget blandedes paa Sletten, liig to stormende Haves

Møde. Cormac skinnede i sin egen Kamp, klar som han Fædres Skikkelser. Men langt foran Hæren, hug Duthcaron Fienderne ned. Ej heller slumrede Connals Arm ved ved hans Faders Side. Atha sejrede paa Sletten: liig adsplittede Taager flyede Ullins Mænd. — Da steeg Duthcarons Sværd, og bredskjoldede Connals Staal. De beskyggede deres flygtende Venner, liig tvende Fjelde med deres grantakte Toppe. — Nat nedsteeg over Duthula: tause ginge Førsterne over Marken. En Bjergelv bruste over Stien, og ikke kunde Duthcaron springe over dens Løb. Hvi standser min Fader? sagde Connal. — Jeg hører den kommende Fiende.

Flye Connal, sagde han, din Faders Styrke begynder at svinde. — Saaret kommer jeg fra Slaget; lad mig hvile her i Natten. Men ene skal du ej være, sagde Connals frembrydende Suk. Mit Skjold er en Ørnevinge, som bedækker Dunloras Konge. Mørk bøjer han sig over Helten: den tappre Duthcaron døer.

Dag fremsteeg og Nat nedglider. Ingen eenlig Barde viser sig, hensjunken i Tanker paa Heden; og kunde Connal forlade sin Faders Grav, før han modtog sin Lov? — Han spændte Buen mod Duthulas Raaer; han beredte den ensomme Fæst. Syv Nætter lagde han sit Hoved paa Graven, og saae sin Fader i sine Drømme. Han saae ham mørk, indhyllet i et Vindpust, lilig sivgroede Legos Taage. Omsider kom Colgan, høien Temoras Barde. Duthcaron hørte sin Lov, og straalte i det han steeg paa Vinden.

Liflig, sagde Fingal, er Kongernes Roes; naar deres Buer ere stærke i Strid; naar de røres ved Synet af de bedrøvede. Saa blive mit Navn hædret, naar Barder skulle opklare min stigende Aand. Carril, Kinfenas Søn; tag Barderne og opkaster en Grav. I Nat boe Connal i sit snævre Huus: lad den tappres Siæl vandre paa Vindene. — Mat glimter Maanen paa Moilena, gjennem Bjergets bredtoppede Lunde: rejser Stene under dens Straaler, for alle de faldne. — Skjønt de ej vare Førster, vare dog deres

Hænder stærke i Strid. De vare mine Klipper i Fare; det Bjerg, hvorfra jeg udspreder mine Ørnevinger. Derfra er min Navnkundighed. — Carril! glem ikke de faldne.

Højtlydende stiger de hundrede Barders Gravsang. Carril treen foran dem, de ere Strømmes Brusen efter ham. Taushed boer i Moilenas Dale, hvor hver med sin egen dunkle Elv bugter sig ned gjennem Fjelde. Jeg hørte Bardernes Røst sagtnes, som de fremilte. Jeg bøjede mig forover fra mit Skjold; og følte min Sjæls Blussen. Ordene af min Sang brast halvdannede frem udi Vinden. Saa hører et Træe i Dalen Vaarens Stemme trindt om sig: det udfolder sine grønne Blade mod Solen, og vugger sit ensomme Hoved. Nær ved det er Bjergbiens Surren; Jægeren seer det med Fryd fra den skaldede Hede.

Ikke langt borte stod unge Fillan. Hans Hjelm laae blinkende paa Jorden. Hans brune Haar er løst for Vinden: en Lysstraale er Clathos Søn. Han hørte Kongens Ord med Fryd; og bøjede sig forover paa sit Spyd.

Min Søn, sagde vognbaarne Fingal; jeg saae din Daad, og min Sjæl frydede sig. Vore Fædres Ære, sagde jeg, bryder frem fra sin tykke Skye. — Du er kjæk, Clathos Søn, men fremfusende i Kampen. Saaledes foer ej Fingal afsted, skjønt han aldrig frygted en Fiende. Lad dit Folk være en Række bag efter dig; de ere din Styrke i Stridens Mark. Da skal du være længe navnkundig, og skue din Fædres Grave. — Fortids Minde vender tilbage, min Daad i fremfarne Aar; da jeg førstegang nedsteeg fra Havet paa de grønne Dales Ve. — Vi hælde mod Kongens Røst. Maanen skuer frem fra sin Skye. Den graakantede Taage er nær, Aandernes Bolig.

Anmærkninger.

*) Nogle kunde undre sig over, at Fingal med disse graa Haar, havde en Sønneson, som alt længe havde udmærket sig i Krig — at han endnu i den Alder viser saa overordentlige Kræfter. Men man erindre, at Fingal giftede sig meget ung omt. 18 Aar gammel, at hans

ældste Søn Ossian givtede sig ligesaa ung, og at dennes Søn Oscar vel ikke har været over 20 Aar. Fingal har altsaa paa denne Tid været omtrent 56 Aar, og i hine maadelige Tider, har en Mand vel kunnet bevare sin Styrke til det 60de Aar.

2) Nu følger Bardernes Sang i 3 Afdelinger. Ded 1ste er stillet til Hæren: den 2den til Goel, og den 3die til Fillan. man mærke herved at i Sangen til Goel opmuntres han til Fyrighed, da han af Naturen var forsigtig og sindig nok: Fillan derimod formanes til Sindighed, da han havde alt for meget af Ungdommens Fremfusenhed. See Fingals Tale til Fillan i Slut. af Denne Sang.

3) Evirchoma var Goels Hustrue.

Temorà.

Fjerde Sang.

Under en Eeg, sagde Kongen, sad jeg ved Selmas Klippeelv, da Connal opsteeg fra Havet, med Duthcarons brudte Spyd [1]). Fjernt stod Ynglingen, og bortvendte sine Øjne: for han mindedes sin Faders Fjed paa hans egne grønne Bjerge. Jeg mørknedes: dunkle Tanker rullede over min Sjæl. Erins Konger fremstege for mig. Halvt uddrog jeg mit Sværd. — Langsomt nærmede Førsterne sig; de opløftede deres tause Øjne. Liig en Rad

af Skyer vente de min Stemmes Frembrud: den var for dem en Storm fra Himlen, til at bortrulle Taagen.

Jeg bød mine hvide Sejl at hæve sig, for Conas susende Blæst. Tre hundrede Ynglinger beskuede Fingals hævede Skjold fra deres Bølger. Højt hang det paa Masten, og blinkte paa den mørkblaae Søe. — Men da Natten nedsteeg, da slog jeg stundom den varslende Nagle: jeg slog, og stirred mod Himlen op efter guldlokkede Ulerin[2]).

Ej dvælede Himlens Stjerne: rød vandrede den mellem Skyerne: jeg fulgte den faure Straale paa det matglimtende Dyb. — Med Daggrye steeg Erin i Taage. Vi glede ind i Mojlenas Vig, hvor dens blaae Vover trillede i de gjenlydende Skoves Skjød. — Her undflyede Cormac, i sin lønlige Borg, Colcullas[3]) Vælde. Ej ene flyer han Fienden: der var Roscranas blaae Øje, Kongens hvidarmede Dotter.

Graae fremgik bedagede Cormac, støttende sig paa sit sløve Spyd. Han smilte

gjennem sine bølgende Lokker; men Kummer var i hans Sjæl. Han saae os faa for sit Ansigt, og hans Suk opsteeg. — Jeg skuer Trenmors Vaaben, sagde han; og disse ere Kongens Fjed. Fingal! du est en Lysstraale for Cormacs mørknede Sjæl. — Tidlig er din Roes, min Søn; men stærke ere Erins Fiender. De ere som Floders Brusen i Landet, vognbaarne Comhals Søn.

Dog kunne de bortrulles, sagde jeg i min Siæls Stigen. Vi ere ikke af de svages Æt, blaaskjoldede Hæres Konge! Hvi skulle Frygt komme iblant os, liig en Nattens Aand? Den tappres Sjæl vorer, som Fienderne tiltage i Marken. Rul intet Mørke over de unge i Krig, Erins Konge.

Kongens frembrydende Taarer randt. Han greb min Haand i Taushed. — Kjække Trenmors Æt, sagde han; jeg ruller ingen Skye over dig. Du brænder i dine Fædres Ild. Jeg seer din Navnkundighed. Den udmærker din Bane i Striden, liig en Lysstrøm. Men vent paa Carbars Komme: min Søn maae forene sig med dit Sværd. Han kalder

Ullins Sønner fra alle deres langtfraliggende Strømme.

Vi kom til Kongens Borg, hvor den knejste blant Fjelde: Fjelde, paa hvis mørke Sider vare Spor af Oldtids Strømme. Trindt nedhælde brede, mosklædte Ege: Birken vugger sit løvfulde Hoved. Halvskjult i sin skyggefulde Lund, kvad Roscrana Sangen; hendes hvide Hænder stege paa Harpen. Jeg saae hendes blaarullende Øjne. Hun var liig en Himlens Aand, halvindhyllet i Skyens Rand.

Tre Dage gjæstede vi paa Moilena; yndig steeg hun i min urofulde Sjæl. — Cormac saae mig mørk. Han gav mig den hvidbarmede Møe. Hun kom med nedslagne Øjne i hendes tunge Lokkers Flaggren. — Hun kom. — Kampen raste; — Colculla fremfoer. — Jeg greb mit Spyd. Mit Slavind steeg med mit Folk mod Fienderader. Alnecma flyede. Colculla faldt. Med Hæder kom Fingal tilbage.

Han er navnkundig, o Fillan, som kæmper i Styrken af sit Folk. Barden følger hans Fjed gjennem Fiendens Land. Men han som kæmper allene; faa ere hans Gjerninger for kommende Tider. Han skinner i Dag, et herligt Lys; i Morgen er han ikke mere. Een Sang indfatter hans Rygte. Hans Navn er paa een Stridsmark. Han er forglemt, uden hvor Græstuen bedækker hans Grav.

Saa vare Fingals Ord paa Raaernes Mora. Tre Barder udgode den liflige Sang fra Cormuls Fjeld. Søvn nedsteg med Tonerne over den vidtstrakte Hær: Carril vendte tilbage med Barderne fra Dunloras Konges Grav. Morgenens Røst skal ikke komme til Heltens mørke Seng. Ej mere skal du høre Raaernes Trin omkring dit snevre Huus.

*) Som Stormskyer rulle om et natligt Himmellys, naar de opklare deres Sider ved dets Skin, hen over det bølgende Hav: saa samledes Erin om Athas straalende Konge-Høj i Midten løfter han stundom sorgløs sit Spyd: som Klangen af Fonars fjerne Harpe stiger og synker. — Nær ved hviler blaaøjede

Sulmalla mod Klippen, Inishunas Konges hvidbarmede Dotter. For at hjelpe ham kom blaaskjoldede Cathmor, og bortrulled hans Fiender. Sulmalla saae den bolde i Fæstens Hal; og sorgløse rulled ej Cathmors Øjne paa den langlokkede Møe.

Den tredie Dag fremsteeg, og Fithil kom fra strømfulde Erin. Han fortalte om Skjoldets Opløften i Morven, og rødhaarede Carbars Fare. Cathmor hejsede Sejlet ved Cluba, men Vindene vare i andre Lande. Tre Dage tøvede han paa Kysten, og vendte sine Øjne til Conmors Haller. — Han mindedes Udlændingens Dotter, og hans Sukke steeg. — Nu da Vindene vakte Bølgen, kom en Yngling i Brynie fra Bjerget; at løfte Sværdet med Cathmor i hans larmfulde Mank. — Det var hvidarmede Sulmalla: lønlig vandred hun under sin Hjelm. Hendes Fjed vare i Kongens Spor; paa ham rullede hendes blaae Øjne med Fryd, naar han laae ved sine rislende Bække. — Men Cathmor tænkte, at hun end stedse jog de springende Raaer paa Lumon; eller fjernt paa et Fjeld

udstrakte sin hvide Haand mod Vinden, for at føle dens Løb fra Inisfal, hendes elskedes grønne Bolig. Han havde lovet at vende tilbage med sine hvidbarmede Sejl. — Pigen er nær hos dig, Athas Konge, hvilende sig mod sit Fjeld.

Trindt om stode de høje Førster, alle uden Foldath med mørke Pande. Fjernt stod han under et Træe, rullet i sin stolte Sjæl. Hans tykke Haar hviner i Vinden. Stundom udbrummer han en Sang. Omsider slog han Træet i Harme *); og foer frem for Kongen.

Blid og statelig knejser unge Hidallan i Egens Straale. Hans Haar falder om hans blussende Kinder, i lyse, bølgende Lokker. Sød var hans Røst i Clonra, i hans Fædres Dal; naar han rørte Harpen i Hallen, ved sine rislende Aaer.

Erins Konge, sagde Ynglingen, nu er Fæstens Tid. Byd Barderne at hæve deres Stemmer og rulle Natten bort. Fra Sang vender Sjælen strækkeligere tilbage til Kamp. Mulm ruger over Inisfal: fra Bjerg til

Bjerg hænge de krusede Skyer. Fjern og bleg paa Heden sees Aanders rædsomme Gang: de faldnes Aander bøje sig ned mod deres Sang. — Byd du Harperne klinge, at fryde de døde paa deres vandrende Vinde.

Forglemte være alle de døde, sagde Foldaths frembristende Harme. Veeg jeg ikke i Kampens Mark, og skal jeg da høre Sangen? End var dog mit Løb ej fredelig i Striden: Blod var en Strøm trindt om mine Fjed. Men de svage vare efter mig, og Fienden har undgaaet mit Sværd. — I Clonras Dal slaae du Harpen; lad Dura svare din Røst; mens en Pige stirrer fra Skoven paa dine lange gule Lokker. Flye fra Lubars Slette; den er Heltes Mark.

Temoras Konge, sagde Malthos, dig bør det at anføre i Slaget. Du est en Ild for vore Øjne, paa den mørkbrune Mark. Som en Stormvind foer du over Hærene, og nedstyrtede dem i Blod: men hvo har hørt dine Ord, naar du vendte tilbage fra Marken? — De hadske frydes ved Død: deres Hu dvæler ved deres Glavinds Saar. Strid indsvøbes i

deres Tanker: deres Ord høres altid. — Dit Løb Momas Første, var liig en oprørt Strøm De døde rulledes over din Vej: men ogsaa andre løfte Spydet. Vi vare ikke svage efter dig, men Fienden var stærk.

Kongen saae deres stigende Vrede, han saae de fremhældende Førster; thi halvuddragne holdt de Sværdene, og rullede deres tause Øjne. Nu vilde de have sammenstyrtet i skrækkelig Kamp, havde ej Cathmors Vrede opblusset. Han drog sit Sværd: det glimtede gjennem Nat mod den højtluende Eeg.

Hoffærdigheds Sønner, sagde Kongen, stiller eders svulmende Sjæle! Tilbage i Natten! — Hvi skulde min Vrede stige? — Skulde jeg kæmpe med begge i Vaaben? — Ej er det Tid til Kiv. Tilbage I Skyer ved min Fæst! vækker ej mere min Sjæl. — De sank, hver til sin Side, fra Kongen; liig tvende Støtter af Morgendug, naar Solen opstiger imellem dem, over sine glindsende Klipper. Mørke bortrulle de paa begge Sider, hver til sit eget sivgroede Kjær.

Tause sadde Førsterne ved Fæsten. De saae stundom til Athas Konge, hvor han treen paa sin Klippe, udi sin dulmende Sjæl. — Omsider laae Hæren paa Sletten: Søvn nedsteeg over Moilena. Ene Fonars Stemme steeg under hans fjerne Træe. Den steeg til Cathmors Priis, Larthons Søn af Lumon. Men Cathmor hørte ikke sin Lov. han laae ved en Elvs Brusen: Nattens susende Vind vifted over hans hvislende Lokker.

Carbar kom til hans Drømme, halvseet fra sin lavthængende Skye. Glæder steege dunkelt i hans Ansigt: han havde hørt Carrils Sang. Et Vindpust bar hans fortrandede Skye; som han greb i Nattens Skjød, da han steeg med sin Hædersang, op mod sin Luftborg. Halvtblandede med Elvens Brusen udgød han sine svagtlydende Ord.

"Fryd møde Cathmors Sjæl: hans Stemme hørtes paa Moilena. Barden gav Carbar sin Sang: han vandrer paa Vinden. Min Skikkelse er i mine Fædres Borg, liig en rædsom Lues Gliden, der bugter gjennem Urken i en Uvejrs Nat. — Ingen Skjald skal

savnes ved din Grav, naar du est nedsegnet. Sangens Sønner elske de tappre. — Cathmor! dit Navn er en liflig Vind. — De sorgfulde Toner stige!' Paa Lubars-Slette der er en Røst. — End højere I dunkle Aander! navnkundige vare de døde. — Hvinende stiger den spæde Lyd. — Ene høres den hulere Storm! — Ak! Snart er Cathmor bleg"!

Sammenrullet fløj han vidt bort i Blæstens Skjød. Den gamle Eeg følte hans Bortgang, og rysted sit susende Hoved. Kongen opfoer fra Slummer, og tog sit rædsomme Spyd. Trindt opløfter han sine Øjne. Han seer kun sortrandede Nat.

Det var Kongens Røst, men nu er hans Skikkelse borte. Ukjendelig er eders Vej udi Luften, I Nattens Børn! Ofte sees I, liig Straalers Gjenskin, i vilden Ork; men I forsvinde i eders Vinde før vore Fjed nærme sig. — Gaae da, svage Slægt! Viisdom er ej hos eder. Eders Glæder ere svage, og liig vor Hviles Drømme, eller de letvingede Tanker, som flyve gjennem Sjælen. Snart er Cathmor bleg? nedlagt i sit mørke, snævre Huus,

hvor ingen Morgen kommer med sine halvtaabnede Øjne? — Bort du Skygge! Kamp er for mig; hver fjernere Tanke bort! Jeg fremiler paa Ørnevinger, at gribe min Hæders Straale. I ensomme Elvdal boer den lave Sjæl. Dage henrulle, Aarstider komme igjen, men han er stedse ukjendt. — I en Stormvind kommer skyefulde Død, og lægger hans graae Hoved til Jorden. Hans Aand indhylles i Engens Taage. Dens Bane er aldrig paa Bjerge, eller mostakte Stormdale. — Saa skal ej Cathmor bortgaae. Ingen Dreng paa Marken var han, som ikkun søger Raaernes Leje paa de gjenlydende Bjerge. Min Fremilen var med Konger, og min Fryd paa Forfærdelsens Marker: hvor brudte Hære rulledes bort, liig Bølger for Stormen.

Saa talte Alnecmas Konge, straalende i sin stigende Sjæl. Mod flammer i hans Barm liig en lystelig Lue. Statelig er hans Gang paa Heden; Østen udgyder trindt sine Straaler. Han saae sin blege Hær paa Sletten, vidt udbredende sine Rækker i Lys. Han jublede, liig en Himlens Aand, som fremskri-

der over sine Have, naar han seer dem rolige trindt om, og alle Vindene tie. Men snart vækker han Bølgerne, og ruller dem sjulmende mod en buldrende Kyst.

Ved Bækkens sivkrandste Bred, blunded Inishunas Dotter. Hjelmen var falden fra hendes Hoved. Hendes Drømme vare i hendes Fædres Egne. Der var det Morgen i Marken: graae Floder nedfaldt fra Klipperne; Luftninger flyve i skyggefulde Bølger hen over de græsklædte Enge. Der høres Tumlen af dem, som berede sig til Jagten; og Kæmpers Udstrømmen fra Borgen. Men høj over alle er strømfulde Athas Helt: han fæster sit Elskovs Øje paa Sulmalla, udi sin højhedsfulde Gang. Hun bortvender sit Ansigt med Stolthed, og spender sorgløs sin Bue. Saa vare Pigens Drømme, da Athas Kriger kom. Han saae hendes faure Ansigt, imellem hendes vandrende Lokker. Han kjendte Lumons Møe. Hvad skulde Cathmor gjøre? — Hans Sukke steeg, hans Taarer randt; men hastig bortvendte han sig. — "Ej er det Tid, Athas Konge, at vække den lønlige Sjæl.

Foran dig vælter Kampen, liig en oprørt Strøm".

Han slog den varslende Nagle, hvori boede Krigens Røst. Erin opstod omkring ham, liig Ørnevingers Klappren. — Sulmalla foer op fra Søvn, i hendes løstflagrende Lokker. Hun greb Hjelmen fra Jorden og skjalv paa sit Sted. Hvi skulde de vide i Erin om Inishunas Dotter? For hun mindedes Kongers Æt, og hendes Sjæls Stolthed steeg.

Hendes Fjed ere bag en Klippe, ved en Dals blaabugtende Bæk: hvor Hinden boede, før Kampen steeg. Didhen kom stundom Cathmors Røst til Sulmallas Øre. Hendes Sjæl er mørk tungsindig; hun udgyder sine Ord i Vinden.

"Inishunas Drømme forsvandt: de ere rullede bort fra min Sjæl. Jeg hører ikke Jagten udi mit Fædreneland. Jeg er skjult i Krigens Skygger. Jeg seer frem fra min Skye; men ingen Straale fremskinner at oplyse min Stie. Jeg seer min Kriger falden; for den bredskjoldede Konge er nær, han som sejrer i Fare, Spydkonningen Fingal. —

Henfarne Conmors Aand? Er din Gang i Vindenes Skjød? Kommer du stundom til fremmede Lande, sorgfulde Sulmallas Fader? Du kommer; for jeg har hørt din Stemme om Natten; mens end jeg gled paa Bølgen til strømfulde Erin. Fædres Aander, sige de, kunne tage deres Børns Sjæle, naar de skue dem ene i Jammer. Kald mig, min Fader, naar Kongen hviler i Jorden; for da skal jeg være ene midt udi Jammer.

Anmærkninger.

1) I denne Episode, som egentlig er en Fortsættelse af Connals Historie, fortæller Fingal sit første Tog mod Firbolgerne og sit Giftermaal med Roscrana.

2) Ul-erin Vejviseren til Erin, en Stjerne, som Scotterne sejlede efter mellem Scotland og Irland.

3) Firbolgernes Konge.

4) Nu flyttes Skuepladsen over til Cathmors Leir, hvor den forbliver til Slutningen af denne Sang. — I hele Digtet dele vi saaledes vor Opmærksomhed mellem Fingal og Cathmor. Vi føres i behagelig Afvexling stedse fra den ene

til den andens Lejr. — En anden større Interesse faaer Digtet derved, at det — saa at sige er indeelt i Dage og Nætter. Dette yder den behageligste Forandring. Dagen er Kampens Tid, og den er fuld af Handling. Natten helliges til Elskov og Sang og de faldnes Minde.

*) I Harme over det tabte Slag.

Temora.

Femte Sang.

Du som boer blant Skjoldene, som hænger højt i Ossians Hal! Stig ned fra din Væg, o Harpe, og lad mig høre din Røst! — Alpins Søn, slaae Strængen; du skal vække Skjaldens Sjæl. Loras Brusen har bortrullet Sangen [1]). — Jeg staaer i Aarenes Skye; faae ere dens Aabninger mod den fremfarne Tid, og naar Synerne komme, ere de kun dunkle og mørke. — Jeg hører dig, Conas Harpe; min Sjæl vender tilbage, liig

den milde Vind som Solen bringer til Dalen igjen, hvor den døde Taage boede.

Foran mig skinner Lubar i Dalens Bugter. Paa hver Side rejse sig de høje Konger[2]) fra deres Bjerge; omkring dem strømme deres Hære, frembøjende sig mod deres Ord; som om deres Fædre talte, nedstigende fra deres Skyer. — Men Kongerne lignede to Klipper i Midten, hver med sit mørke, grantakte Hoved, naar de sees i Ørken, over den lavtsvævende Taage. Højt paa deres Hoved ere Strømme, hvis Skum adsplittes af Storme.

Under Cathmors Røst strømmede Erin, liig Luers Bragen. Vidt nedfore de til Lubar; foran dem er Foldaths Løb Men Cathmor vendte tilbage til sit Bjerg, under sine nedhældende Ege. Nær ved Kongen vælter en Elv: han løfter stundom sit glimtende Spyd. Den var en Lue for hans Folk i Kampens Midte. Hos ham stod Conmors Dotter, støttende sig mod sin Klippe. Hun jublede ikke ved Striden: hendes Sjæl forlystedes ej ved Blod. Bag Bjerget udbreder sig en

grønnende Dal, med sine trende blaae Bække. Solen er der i Taushed; og de brune Bjergraaer nedstige. Paa disse fæster den hvidbarmede Møe sine Øjne.

Højt skuede Fingal Borbarduthuls Søn: han saae Erins dybe Fremvælten paa den mørknede Slette. Han slog hiin raslende Nagle, som byder Folket adlyde; naar han udsender sine Forster foran dem til Erens Mark. Vidt fremrage deres Spyd mod Solen; og trindtom gjenlyde deres buldrende Skjolde. — Frygt sneg sig ej, liig en Damp, gjennem Hæren; for Kongen var nær, strømfulde Morvens Styrke. — Fryd bestraalte Helten, vi hørte hans Glædes Ord.

Liig Vindenes Udbrud, er Morvens Sønners Buldren! De ere Bjergelve, urokkelige i deres Løb. Herfor er Fingal navnkundig, og hans Navn i fremmede Lande. Han var ingen enlig Straale i Fare, for eders Fjed vare altid nær. — Men aldrig var jeg en rædsom Skikkelse for eders Aasyn, mørknet til Vrede. Min Røst var ingen Torden for eders Øren: mine Øjne udsendte ej Død. — Naar

de frække rejste sig, saae jeg dem ej. De forglemtes ved mine Fæster: som Taage bortsmeltede de. — En ung Straale er foran eder: saae ere hans Veje til Krig. De ere saae, men han er kjæk; forsvarer min brunlokkede Søn. bringer ham tilbage med Fryd: herefter skal han stande allene. Hans Skikkelse er liig hans Fædres; hans Sjæl er en Lue af deres Ild. — Vognbaarne Goel, iil du efter Clathos Søn: lad din Stemme naae hans Øre fra Kampens Rækker. Ej ubemærket ruller Slaget foran dig, Skjoldbryder!

Pludselig bortilte Kongen til Cormuls høje Klippe. Efter ham løftede jeg mine langsomme Skridt: da nærmede sig stærke Goel. Hans Skjold hang løst ved sin Ræm; han talte med Iil til Ossian.

Bind dette Skjold, Søn af Fingal, bind det højt til Goels Side. Fienden kan skue det, og tænke, at jeg lod Spydet tilbage. Om jeg skal falde, da lad min Grav være skjult paa Marken; thi falde skal jeg uden min Roes: min Arm kan ikke løfte Staalet. Lad Evir-

choma ikke spørge det, hun vilde rødme mellem sine Lokker. — Fillan, de vældige skue os; lad os ikke forgjette Kampen. Hvi skulde de komme fra deres Bjerge, for at hjelpe vor flygtende Hær?

Han foer frem med sit klingrende Skjold. Min Stemme fulgte ham, i det han bortilte. "Kan Mornis Søn falde uden sin Roes i Erin? Men de vældiges Daad forlade deres flammende Sjæle [1]). Sorgløse fare de over Erens Marker: deres Ord høres aldrig". — Jeg jublede over Heltens Fjed: jeg treen op til Kongens Klippe, hvor han sad i sine vandrende Lokker, i Bjergvindens Strøg.

I tvende mørke Rækker bøje Hærene sig mod hverandre ved Lubar. Her knejste Foldath en Skyestøtte: der straalte Fillans Ungdom. Hver med sit Spyd i Elven, udsendte Kampens Røst. Goel slog Morvens Skjold: paa eengang styrtede de ind i Strid. — Sværdenes Blinken sammenstrømmer: Marken skinnede liig Elvenes Fosser, naar de blande deres Skum, fra tvende fortryggede Fjelde. — See! han kommer den Erens Søn; han

styrter Folket til Jorden. Kæmpers Død sidde paa Storme omkring ham. — Helte bestroe dine Veje, o Fillan!

Rothmar, Krigeres Skjold, stod mellem tvende Klippers Rifter. To Ege, som Vindene havde nedbøjet fra det høje, udbrede deres Grene paa begge Sider. Han ruller sine mørknende Øjne paa Fillan, og beskygger taus sine Venner. Fingal saae den nærmende Kamp og hele hans Sjæl steeg. Men som Lodas Steen falder, pludselig nedrystet fra det skjælvende Drumanard, naar Aander hæve Jorden i Vrede; saa faldt blaaskjoldede Rothmar.

Nær ere Culmins Fjed; Ynglingen kom, udbrydende i Taarer. Harmfuld hug han Vinden, før han endnu havde blandet sine Slag med Fillans. Han havde først spændt Buen med Rothmar, ved hans egne blaae Strømme. Der havde de udforsket Raaens Leje, naar Solstraalen sløj over Heden. — Hvi iler du mod denne Lysstraale, Søn af Culallin? Det er en Ild, som fortærer. —

Struthas Yngling, viig! Eders Fædre vare ikke lige i den straalende Kamp.

Culmins Moder er tilbage i Borgen; hun seer ud til blaarullende Struthа. En Hvirvelvind, opstaaer paa Floden, mørktsnoende sig om hendes Sons Aand. Hans Hunde tude paa deres Sted: hans Skjold er blodigt i Borgen. — "Est du falden, min haarfagre Søn, i Erins skrækkelige Krige"?

Som en Hjort, hemmelig gjennemboret, ligger gispende ved sine vanlige Strømme; Jægeren betragter dens vindsnare Fødder, og mindes dens forrige stolte Spring: saa laae Culallins Søn under Fillans Øje. Hans Haar flyder paa Bækken: hans Blod randt over hans Skjold. End holdt hans Haand paa det Sværd, som bedrog ham paa Farens Dag. — Du er falden, sagde Fillan, før dit Rygte kj ndtes. Din Fader sendte dig til Krig: og han venter at høre om dine Bedrifter. Han er graae, maaskee ved sine Strømme, og vender sit dunkle Øje mod Moilena. Men du skal ikke vende tilbage med den slagnes Bytte.

Fillan rullede Erins Flugt foran sig over den gungrende Hede. — Men, Kæmpe paa Kæmpe, faldt Morven for Foldaths brændende Vrede: thi fjernt paa Marken fremvæltede han Halvdelen af sine buldrende Stammer. — Dermid stod foran ham i Harme: om ham samle sig Conas Sønner. Men Foldath kløver hans Skjold, og hans Folk rulles ud over Heden.

Da sagde Fienden [4]) i sin Stolthed. De have flyet, og min Roes begynder. Gaae, Malthos, og byd Kongen [5]) bevogte det mørkrullende Hav; at Fingal ej skal undslippe mit Sværd. Han skal ligge paa Jorden. Ved en Sump skulle de see hans Grav. Den skal oprejses uden Sang. Hans Aand skal svæve i Taage over det sivgroede Kjær.

Malthos hørte med mørknende Tvivl. han rullede sine tause Øjne. — Han kjendte Foldaths Stolthed, og saae op til Kongen paa sit Bjerg; da vendte han sig mørk, og styrted sit Sværd i Kampen [6]).

I Clonos snævre Dal, hvor tvende Træer ludede over Elvene, stod Duthnos

tause Søn [7]) i sin Kummer. Blodet sprudlede fra hans Lænd; nærved laae hans klovede Skjold. Hans Spyd stod op til en Steen. Hvi, Dermid, hvi saa traurig? [8]) Jeg hører Kampens Drøn. Mit Folk er ene. Mine Trin ere langsomme paa Heden; og intet Skjold er mit. — Skal han da sejre? — Da være det efter Dermids Fald! Jeg vil udæske dig, oFoldath, og møde dig i Kamp.

Han greb sit Spyd med frygtelig Fryd. Da kom Mornis Søn. — Stands, Duthnos Søn, stands din Ilen; dine Fjed ere betegnede med Blod. Intet hvælvet Skjold er dit. Hvi skulde du falde uvæbnet?

Strumons Konge, giv mig dit Skjold. Ofte har det bortrullet Krigen. Jeg skal standse Førsten i sin Fart. — Mornis Søn, skuer du hiin Steen? Gjennem Græs hæver den sit graae Hoved. Der boer en Første af Dermids Slægt. Læg mig der i Natten.

Langsomt treen han op ad Bjerget, og saae den forstyrrede Mark, Slagets blinkende Rader, adskilte trindt og brudte. — Som

fjerne Luer paa Nattens Hede, nu synes skjulte i Røg, nu hærende deres røde Strømme paa Bjerget, som Vindene stige og synke: saa møder det tidt afbrydende Slag bredskjoldede Dermids Øje. — Gjennem Hæren er Foldaths Løb; liig den sorte Snekke paa Vinterhavet, naar den skyder ud fra tvende Øer, at springe paa buldrende Bølger. Med rasende Harme saae Dermid hans Løb. Han stræbte at ile frem; men standsed kraftløs midt paa sin Vej; og den store Taare randt. Han stødte i sin Faders Horn; og slog tre Gange sit buglede Skjold. Tre Gange raabte han Foldaths Navn, fra sine buldrende Skarer. — Foldath saae Førsten med Fryd: han løftede højt sit blodige Spyd. — Som et Fjeld viser Spor udaf Strømme, der randt fraadende ned ad dens Side i Storm: saaledes bestænkt med Blodstrimer er Momas skumle Første.

Paa begge Sider trak Hærene bort fra de kæmpende Konger. — De hævede paa eengang de blinkende Spydodde. — Frem farer Fillan af Moruth. Tre Skridt sprang Foldath tilbage; blændet af denne Lysstraale

der kom, som om den stød ud fra en Skye, for at frelse den saarede Kæmpe. — Voxende i sin Stolthed stod han, og fremkaldte hele sin Styrke.

Som to bredvingede Orne mødes, i deres højtklapprende Strid, paa Vindene: saa sammenfore de tvende Helte i den rædsomme Kamp paa Moilena. — Vexelviis fremtrine Kongerne paa deres Bjerge; for nu synes Krigen at nærme sig deres Sværd. — Cathmor føler Krigeres Fryd paa sit mostakte Fjeld: deres lønlige Fryd, naar Farer stige, Farer lig deres Mod. Hans Øje er ikke henvendt paa Lubar, men paa Morvens skrækkelige Konge; thi han saae ham paa Mora, rejsende sig i sin Rustning.

Foldath faldt paa sit Skjold: Fillans Spyd gjennemborede Kongen. Ej dvælte hans Blik ved den faldne, men fremad rulled han Kampen. Dødens hundrede Stemmer opstege. — Stands, Søn af Fingal, stands dit hurtige Løb! Seer du ej hiin straalende Skikkelse, et gyseligt Dødstegn? Væk ej Al-

necmas Konge! Tilbage, blaaøjede Clathos Søn!

Malthos saae Foldath udstrakt i Støvet. Mørk stod han over Kongen. Nag var bortflygtet fra hans Sjæl. Han lod som en Klippe i Ørken, paa hvis brune Side Vandene rinde, naar den lavtsvømmende Taage har forladt den, og Stormen har snødet dens Træer. Han talte til den døende Kæmpe om det snævre Huus.

Skal din mostakte Steen knejse i Ullin eller i Momas skovrige Land? hvor Solen straaler ensomt over Dalruthos klare Strømme. Der ere din Datters Fjed, blaaøjede Dardulena.

Mindes hende, sagde Foldath; thi for mig er ingen Søn: ingen Yngling, som kan fremrulle Kampen, og hævne mig. Malthos, jeg er hævnet. Fredsæl var jeg ikke paa Kampens Mark. Oprejs deres Grave, som jeg fældte, trindt om mit snævre Huus. Ofte skal jeg forlade Vinden for at juble over deres Grave; naar jeg skuer dem spredte trindt, med deres lange hvinende Græs.

Hans Sjæl foer til Momas Dale, og kom til Dardulenas Drømme, hvor hun blunded ved Dalruthos Elv, paa sin Hjemvej fra Hindenes Jagt. Ved Pigen ligger hendes Bue nedspændt; Vindene sammenslynger hendes lange Haar paa hendes Barm. Hyllet i Ungdoms Ynde laae Heltes Elskov. Mørk, nedbøjet fra Skovens Kanter kom hendes saarede Fader. Stundom viste han sig, og syntes saa hyllet i Taage. Udbrydende i Taarer rejste hun sig: hun vidste at Førsten var falden. Til hende kom en Straale fra hans Sjæl indsvøbt udi sine Storme. Du varst den sidste af hans Slægt, blaaøjede Dardulena:

Vidt adsprede over gungrende Lubar rulles Bolgas Flugt. Fillan hang frem over deres Fjed; og bestrøede Heden med døde. Fingal jublede over sin Søn. — Blaaskjoldede Cathmor opstod. — Alpins Søn! Bring Harpen; giv Fillans Pris til Stormene: hæv højt hans Priis i min Hal; mens end han straaler i Strid.

Forlad, blaaøjede Clatho *), forlad din Borg. Skue denne din unge Straale. Hæren vis-

ner i dens Løb. — Ej længere skue — den mørknes. — Fremkalder, I Møer, fremkalder Klangen fra den letbævende Harpe! — Ingen Jæger nedstiger fra Raaens beduggede Græsgang. Han spænder ikke sin Bue i Stormen; han udskyder ikke sin fjeddrede Piil.

Dybt indhyllet i røde Kamp, rulle Hærene mod hans Side. — Stormende blandt kæmpende Rækker uddeler han tusindes Død. Fillan er lig en Himlens Aand, som nedstiger fra Stormens Vinger. Det oprørte Storhav føler hans Gang, hvor han springer fra Bølge til Bølge. Efter ham sprudler hans skummende Spor; og Øer bæve blant de væltende Vover.

Anmærkninger.

1) Over Loras Brusen er Digteren indbyrset i Drømme og har glemt Historiens Gang.

2) Fingal og Cathmor.

3) De tappre glemme eller ringeagte deres forrige Bedrifter, naar der engang betages dem Lejlighed til Roes.

4) Foldath.
5) Cathmor.
6) Uden at udføre Foldaths Befaling.
7) Dermid.
8) Dermid taler.
9) Fillans Moder, Fingals anden Kone.

Temora.

Sjette Sang.

[1]) Cathmor opstaaer paa sit gjenlydende Bjerg! Skal Fingal tage Lunos Sværd? Men hvad vilde blive af dit Rygte, hvidbarmede Clathos Søn? Vend ej dine Øjne fra Fingal, Inistores Dotter[2])! Jeg skal ikke formørke denne din unge Straale; den belyser min Sjæl. — Men hæv dig, o skovkrandste Mora, hæv dig mellem Slaget og mig[3])! Hvi skulde Fingal skue Kampen,

og see sin brunlokkede Krigers Fald? I din Sang, o Carril, lad Harpens bævende Toner lyde; her ere Klippers Stemmer, og Elves blinkende Rullen. — Oscars Fader, løft Spydet; forsvar den unge i Vaaben. Skjul dine Fjed for Fillans Øjne. — Han maae ikke vide, at jeg mistroer hans Sværd. — Ingen Skye skal fra mig opstige, o min Søn, over din flammende Sjæl.

Han sank bag sit Fjeld, under Lyden af Carrils Sang. — Straalende, i min vorende Sjæl, greb jeg Temoras Spyd [4]). Jeg saae Kampens vilde Tummel paa Moilena, Blodkampen i glimtende Rader, trindt adsplittede, brudte. Fillan er en Ildstraale: Fra Fløj til Fløj er haus ødelæggende Løb. Kampraderne smelte for ham. De rulles i Damp fra Markerne bort.

Nu er Cathmors Fremkomst i Kongers Rustning. Mørkt flaggrede Ørnevingen over hans luende Hjelm. Roelige ere hans Fjed, som om de vare til Athas Jagt. Han opløftede stundom sin skrækfulde Røst; Erin bluedes, og samlede sig. Deres Sjæle vendte

tilbage, som en Strøm: de undredes over deres frygtsomme Flugt: for han steeg, som Morgenstraalen over Heden, Aandernes Samlingested: Vandreren seer med nedslagne Øjne tilbage paa Rædslernes Skyggers Mark. Pludselig, fra Moilenas Fjeld, er Sulmallas skjælvende Løb. En Eeg tog Spydet fra hendes Haand; nedbøjet løste hun Landsen: men da fæstes hendes Øjne paa Kongen, fra hendes flaggrende Lokker. — Ingen venlig Kamp venter dig: ingen Buers lette Strid, som da Clubas Yngling') fremtreen under Conmors Øje.

Som Runos Fjeld, der samler sig et Slør af de forbifarende Skyer, synes voxende udi det sammendragende Mulm, over den strømfulde Hede: saa syntes Athas Konge højere, alt som hans Kæmper samlede sig om ham. — Som forskjællige Vinde flyve over Havet, hver efter sin egen sorte Bølge, saa joge Cathmors Ord hans Konger til alle Sider.

Ej heller er Fillan taus paa sit Bjerg; han blandede sine Ord med Skjoldets Klang. — Han ligned en Ørn med klapprende Vinger, der kalder Vinden til sit Fjeld, naar den seer Raaerne fremspringe paa Luthas sivgrø-ede Eng.

Nu bøjede de sig fremad i Kampen: hundrede Dødsraab løde; thi Kongerne var, hver paa sin Side, som Ild for deres Krigeres Sjæle. — Jeg ilte afsted: Klipper og Træer foer ranke mellem Slaget og mig. Men jeg hørte Staalgnye, gjennem mine Vaabens Raslen. Blinkende, stigende paa Bjerget saae jeg Hærene træde tilbage, træde tilbage hver paa sin Side med vildtrullende Øine. Heltene havde mødt hverandre i skrækkelig Kamp, de tvende blaaskjoldede Konger. Høje og mørke, gjennem Staalglands, sees de stridende Kæmper. — Jeg foer. — Min Frygt for Fillan fløj brændende gjennem min Sjæl.

Jeg kom; ej flyede Bathor, ej nærmed han sig: han gik ved Bækkens Side. Han syntes, som et koldt og højt Isbierg. — Jeg fremkaldte alle mine Vaaben. — Tause gik vi

en Stund, hver paa sin Side af den rivende Strøm: da vendte vi os begge pludselig, og hævede vore spidse Spyd. — Vi hævede vore Spyd, men Nat neddaled. — Trindtom er det mørkt og stille; kun fjernt høres Hæres buldrende Fjed over Heden.

Jeg kom til det Sted hvor Fillan stred; ej Stemme, ej Lyd er der. — En klovet Hjelm laae paa Jorden; et sønderhugget Skjold. — Hvor, Fillan, hvor est du, Morvens unge Helt? han hørte mig lænende sig mod en Klippe, der bøjede sit graae Hoved ud over Elven. — Han hørte, men mørk og taus han stod. — Omsider saae jeg Kæmpen.

Hvi stander du hyllet i Mulm, skyggefulde Selmas Søn? Lys er din Vei, min Broder, paa denne mørkbrune Hede. — Lang var din Kamp i Slaget. — Nu lyder Fingals Horn. — Stig op til din Faders Skye, til Fæstens Bjerg. — Han sidder i Aftenens Dug, og hører Carrils Harpe. — Bring Oldingen Fryd, unge Skjoldbryder!

Kan den overvundne bringe Fryd? Ossian, for mig er intet Skjold. — Kløvet ligger det paa Marken, sønderrevet er Ørnevingen paa min Hjelm. — Fædre fryde sig over deres Sønner, naar Fjender flye for dem. — Men deres Sukke frembryde i Lendom, naar deres unge Krigere vige. — Nei, Fillan vil ikke skue Kongen. — Hvi skulle Helten sørge?

Blaaøjede Clathos Søn, hvi vækker du min Sjæl? varst du ikke en brændende Ild for hans Aasyn, og skal han ikke fryde sig? Slig Roes vandt Ossian aldrig; dog stedse var Kongen en Soel for mig. — Han beskuemine Fjed med Fryd: Skygger stege aldrig over hans Ansigt. — Stig op, o Fillan, til Mora: hans Fest er beredt i Taagens Skjød.

Ossian, giv mig dette kløvede Skjold disse Fjedre, som Vinden ryster. — Læg dem hos Fillan, at han maae tabe mindre af sin Roes. — Ossian, jeg begynder at segne. Læg mig i hin hule Klippe. — Reis ingen Steen over mig: at ei nogen skal spørge om mit Rygte. — Jeg er falden paa min første

Stridsmark; uden Navnkundighed falden. — Lad ene din Røst sende Fryd til min flygtende Sjæl. Hvi skulle de svage vide, hvor Clathos forladte Straale boer?

Er din Aand paa de hvirvlende Vinde, blaaøjede Staalkonning? Fryd følge min Helt, gjennem hans mørke Skyer. — Dine Fædres Skikkelser, o Fillan bøje sig for at modtage deres Søn. Jeg seer deres vidtblussende Luer over Mora; deres blaaerullende Taagehvirvler. — Fryd møde dig min Broder. — Men vi ere tungsindige og mørke. — Jeg seer Fienderne trindt om Oldingen, og hans Rygtes Bortvisnen. — De have ladet dig allene paa Slagets Mark, Selmas graahærdede Konge.

Jeg lagde ham i den hule Klippe, ved Buldret af den natlige Elv. Een rød Stjerne saae ind paa Helten: Vindene løfte stundom hans Lokker. — Jeg lyttede: der hørtes ingen Lyd, for Krigeren sov. — Som Lynild over en Skye, foer en Tanke over min Sjæl. Mine Øjne rullede i Ild: mit Spring var i Staalklang. — "Jeg vil finde dig, Athas Første, i dine tusindes Kreds. — Hvi skulde

den Skye undslippe, som slukte vor unge Straale: tænder eders natlige Luer, mine Fædre, at bestraale min dristige Vei. Jeg vil fortære i Vrede. — Skulde jeg ikke vende tilbage! Kongen er uden en Søn, graahærdet midt iblandt Fjender. Hans Arm er ikke som i fordums Dage: hans Rygte formørkes i Erin. Lad mig ikke skue ham slagen udi sin sidste Kamp. — Men kan jeg vende tilbage til Kongen? vil han ikke spørge om sin Søn? "Du burde forsvaret unge Fillan". — Jeg vil møde Fienden. — Grønne Inisfal, dine buldrende Fjed ere liflige for mit Øre: jeg styrter frem mod dine Rækker, at skjule mig for Fingals Øjne, — Jeg hører Kongens Røst paa Moras skyedækkede Top! han kalder sine tvende Sønner: min Fader, jeg kommer i min Sorg. — Jeg kommer liig en Ørn, som Nattens Lue mødte udi Ørken, og berøvede halve dens Vinger.

Trindt om Kongen paa Mora, rulle Morvens fjerne, brudte Rækker. — De bortvende deres Øjne: hver staaer mørk nedbøjet over sit Æskespyd. — Taus stod Kongen

i deres Midte. Tanke paa Tanke rullede over hans Sjæl: som Bølger over en eensom Bjergsøe, hver med sin skumklædte Ryg. — Han stirrede; ingen Søn viste sig, med sit langtstraalende Spyd. Hyppige Sukke steeg fra hans Barm; men han skjulte sin Kummer. — Omsider stod jeg under en Eeg. — Ei hørtes min Røst. — Hvad kunde jeg sige til Fingal i hans Smertes Stund? — Endelig lød hans Ord i Hærens Midte: Folket seer tilbage i det han hæved sin Røst.

Hvor er Selmas Søn, han som anførte i Slaget? jeg seer ikke hans Fjed blandt mit Folk, hiemdragende fra Marken. — Faldt den unge Hiort, der var saa statelig paa mine Bjerge? — Han faldt; — for I ere tause. — Kampens Skjold er knuset. — Lad Fingals Brynie være nær, og mørkbrune Lunos Sværd. — Jeg er vakt paa mine Bjerge: med Daggrye fremgaaer jeg til Kamp.

Højt paa Cormuls Klippe luede en Eeg for Vinden. De graa Taagebanker svæve omkring den; didhen traadte Kongen i sin Har-

me. — Fjern fra Hæren laae han stedse, naar Kamp brændte i hans Sjæl. Højt paa tvende Spyd hang hans Skjold, det glimtende Dødstegn; hint Skjold, han pleied at slaae i Natten, før han fremilte til Strid. Da var det hans Krigere vidste, naar Kongen vilde anføre i Slaget; thi aldrig hørtes dette Skjold, før Fingals Vrede steeg. — Ulige vare hans Trin paa Fjeldet, hvor han straalte i Egens Skin; han var gyselig som Nattens Aand, naar den hyller sine vilde Fagter i Taage; fra Bjerget bestiger den Stormenes Vogn, og farer ud over det oprørte Hav.

Ej dæmpet fra Stormen er Erins Kamphav; de glindste under Maanen, og rulled endnu huult drønende over Marken. Allene er Cathmors Løb foran dem paa Heden; han hang fremad med alle sine Vaaben over Morvens flygtende Hær. Nu var han kommen til den mostakte Hule, hvor Fillan laae i Mulm. Et Træe hælder over Elven, der blinkende randt over Fjeldet. Der skinnede Ynglingens kløvede Skjold i Maanens Straaler; og hos det paa Græsset laae letfodede

Bran. Han havde savnet Helten paa Mora, og ledte om ham gjennem Vinden. Han tænkte, den blaaøjede Jæger sov; og lagde sig paa hans Skjold.

Cathmor saae den hvidbrystede Hund, han saae det klovede Skjold. Mørkhed omsvæver atter hans Sjæl; han mindes Menneskenes Bortvisnen. De komme, som en Strøm, og henglide; en anden Slægt fremstaaer. — "Men nogle udmærke, paa deres Vandring, Hederne med deres egne herlige Navne. Kampmarken er deres, gjennem stormfulde Aar; en blaae Elv suser til deres Roes. — Af disse være Athas Konge, naar han bøjer sit Hoved til Jorden. Ofte komme Fremtidens Stemme mod Cathmor i det høje, naar han triner fra Skye til Skye, eller svøber sig i Stormenes Vinger".

Erin flokkedes om Kongen, for at høre hans Vældes Røst. Fremad hælde deres glade Ansigter bestraalte af Egens Flamme. De forfærdelige vare borttrængte: Lubar slynger sig atter gjennem deres Hær [6]). Cathmor var den Straale fra Himlen, som skinnede

naar hans Kæmper vare mørke. Højt var han æret i deres Kreds. Trindt hævede sig deres gladbævende Hjerter. Kongen ene viste ingen Fryd; ej fremmed for Kamp var han.

Hvi er Kongen saa mod? sagde Malthos med Ørneøje. Er der en Fiende tilbage ved Lubar? Lever der blant dem den, som kan løfte Spydet? Ikke saa spag var din Fader Borbarduthul, Spydsherre. Hans Vrede var en Ild, som stedse brændte: hans Fryd over slagne Fiender var stor. Tre Dage gav den graahærdede Konge en Fæst, da han hørte at Calmar faldt, Calmar som drog fra strømfulde Lara til Ullins Sønners Bistand. Ofte følte hans Hænder det Staal, som de sagde, havde fældet Calmar[7]). Han følte det med sine Hænder; for Borbarduthuls Øjne vare tillukte. Dog var Kongen en Soel mod sine Venner; en Vind til at opløfte alle deres Grene. Han var omgivet af Glæde i sine Haller: han elskede Bolgas Sønner. Hans Navn er tilbage i Atha, liig Aanders ærværdige Minde, hvis Nærværelse var rædselfuld; dog joge de Uvejret bort. — Lad nu

Erins Stemmer hæve Kongens Sjæl, han som straalte, da Slaget var morkt, og lagde den stærke til Jorden. Udgyd, o Fonar, et Oldtids Kvad, fra hiint graaryggede Fjeld: udgyd det over Erins Hær, i det den trindt synker til Hvile.

Intet Kvad, sagde Cathmor, skal lyde for mig; og ej skal Fonar sidde ved Lubars Fjeld. Der ere de vældige slagne: forstyr ej deres svævende Aander. Bort, o Malthos, langt bort med Erins Sang! Jeg hoverer ej over Fienden, naar han ophører at løfte Spydet. Med Daggrye strømme vore Kæmper ud; Fingal er vakt paa sit gjenlydende Bjerg.

Som Bølger, der pludselig rulles tilbage af Modvind, saa veeg og Erin tilbage ved Kongens Røst. Vidt rullende ind i Nattens Mark, udsprede de deres buldrende Skarer. Hver Barde sad med sin Harpe, ensomt under sit eget Træe. De kvad og rørte Strengene: hver for den Første han elsked. — Foran en brændende Eeg slog Sulmalla stundom sin Harpe. Hun slog sin Harpe, og hørte Vin-

denes Hvislen i sit Haar. I Mulmet nær, laae Athas Konge, under et forældet Træe. Egens Skin var bortvendt fra ham; useet saae han Pigen. Hans Sjæl udstrømmede i Lyndom, da han saae hendes taarefulde Øje. — Men Kampen venter dig, Søn af Borbarduthul!

Fra Harpen lytted hun stundom, om Krigeren sov. Hendes Sjæl var vaagen; lønlig længtes hun efter at udgyde sin egen sorgfulde Sang. — Marken er stille. Nattens Vinde sammenfolde deres Vinger, Barderne tie. Med deres Aander kom Nattens røde, bugtende Luer. — Himlen blev mørk: de dødes Aander blandes med Skyerne. Intet fornemmer Conmors Dotter; hun hælder over den udgaaende Lue. — Du var ene i hendes Sjæl, Athas vognbaarne Første. Hun hævede Sangens Røst, rørte og stundom Harpen.

7) Clungalo kom, hun savnede Pigen. — "Hvor est du Lysstraale? Jægere, fra det mosbehængte Fjeld, saae I den blaaøjede faure? Ere hendes Fjed paa græsklædte Lu

mon, ved Raaernes Leje? — Ve mig! jeg seer hendes Bue i Hallen. Hvor est du Lysstraale"? — Tie, o Conmors Elskede! Jeg hører dig ej paa de lynggroede Bakker. Mit Øje er henvendt til Kongen, hvis Løb er forfærdeligt i Strid. Han, for hvem min Sjæl vaager, i min Hviles Stund. Dybt indhyllet i Krig staaer han, og seer mig ej fra sin Skye. Hvi vilt du ikke fremskinne, o min Soel [1])? Jeg boer i Mørket her: over mig svæver den skyggefulde Taage. Dugvædede ere mine Lokker: blik frem fra din Skye, o Sulmallas Soel!

Anmærkninger.

[1]) Fingal taler

[2]) Clatho. Fingal vil ikke fordunkle deres Søns Ære, ved at forhindre ham i sin Tvekamp med Cathmor.

[3]) For ej at see paa Fillans ulige Kamp, forlader han Mora, hvorfra han kunde overse Valpladsen, og gaaer til det bagvedliggende Bjerg Cormul.

4) Det Spyd, som den unge Cormac havde skjænket Oscar, og som Carbar gjorde Paastand paa.

5) Sulmalla. Hun kaldes saaledes formedelst hendes Forklædning, som hun hørte sig ved Floden Cluba i Inishuna.

6) For at oplyse dette, vil det være nødvendigt at beskrive Krigsskuepladsen. Mellem Bjergene Mora og Lona, ligger Sletten Moilena, hvorigjennem Lubar løber. Fillan havde drevet Irlænderne op til Lona, men Cathmor drev derefter Caledonierne tilbage til Mora, saa at han nu havde besat begge Bredder af Lubar.

7) Borbarduthuls Glæde over Calmors Død reiser sig deraf, at Calmor hørte til Firbolgerne, de nordlige Irlænders bestandige Fiender, som han altsaa ej burde hjelpe.

8) Hun forestiller sig at see sin Moder Clungalo lydende om hende i Inishuna; og at udbryde i disse Ord: hvor est du o. s. v.

9) Hun kalder Cathmor metaphorisk sin Sjæls Soel.

Temora.

Syvende Sang.

Fra Legos skovindsluttede Vande opstige stundom graabrystede Taager, naar Vestens Porte ere tillukte over Solens Øje. Vidt over Laras Elv strømmer den tykke og morke Damp: Maanen svømmer liig et dunkelt Skjold, gjennem dens Bolger. Med denne beklæde Oldtids Aander sig, naar de pludselig fremhvirvles af Vinden, naar de flyve fra Stormkast til Stormkast gjennem Nattens mulmindhyllede Skjød. Ofte rulle de Taagen i et Luftpust hen til en Krigers Grav, at den

kan være en Bolig for hans Aand indtil Sangene lyde. — En Lyd kom fra Orken, Conars susende Flugt udi Storme. Han udgød sin dybe Taage over Fillan ved blaae, bugtende Lúbar. Mørk og tungsindig sad Aanden, nedbøjet i sin blege Røgskye. Blæsten rullede den stundom tilsammen; men den faure Skikkelse kom stedse igjen, kom igjen med Øjne mod Jorden nedvendte, med Taagelokkers mørke Bølgen.

Det er mørkt. Den slumrende Hær er end udi Nattens Skygger. Luen sluktes paa Fingals Fjeld; Kongen laae paa sit Skjold ensomt. Hans Øjne vare halvt tillukkede i Søvnen; Fillans Stemme kom. "Sover Clathos Ven? hviler den faldnes Fader? Er jeg forglemt i Mørkets Dale; ensom i Drømmes Stund"?

Hvi est du midt i mine Drømme? sagde Fingal, i det han hastig opstod. Kan jeg forglemme dig min Søn, eller din Ildvej paa Blodmarken? Ikke saaledes komme de tappres Daad til Kongens Sjæl. Ej ere de der en Lysstraale, som sees, og forsvinder. — Jeg

mindes dig, o Fillan, og min Vrede begynder at stige.

Kongen tog sit dødbringende Spyd, og slog det huultdundrende Skjold: hans Skjold, som hang i Natten højt, Kampens rædsomme Tegn. Aander flyede til alle Sider, og bortrullede paa Vinden deres sammenkrympende Lemmer. Tre Gange fra den krumme Dal opstege Dødens Stemmer. Bardernes urørte Harper lyde sørgeligt hen over Bjerget [1]).

Atter slog han Skjoldet. Krige fremsteeg i hans Kæmpers Drømme. I deres Siæle blinker den vidttumlende Kamp. Blaaskioldede Konger nedstige til Strid. Hære flye med tilbagevendte Øine, og store Idrætter ere halv skjulte i tindrende Staalglands.

Men da det tredie Drøn opsteeg, da sprunge de vilde Dyr fra Fjeldenes Kløfter. Fugles Skrig høres i Ørken, som de sløj, forfærdede, hver ad sin egen Vej. Halvt rejste sig Albins Sønner, og rakte efter deres Spyd. Men Taushed sank atter over Hæren: de kjendte Kongens Skjold. Søvn vendte

tilbage til deres Øjne: Marken var mørk og stille.

Ingen Søvn var din udi Mørket, Conmors blaaøjede Dotter! Sulmalla hørte det gyselige Skiold, og rejste sig midt i Natten. Hendes Gang er mod Athas Konge. — "Kan Fare ryste hans modige Sjæl! "Tvivlsom staaer hun med sine Øjne fæstede til Jorden. Stjernehjmmelen funkler.

Igjen runger Skjoldet. — Hun ilte. — Hun standste. — Hendes Stemme hævede sig; den sank. — Hun saae ham indhyllet i sin Rustning, som blinkte i Himmelens Luer. Hun saae ham i sine mørke Lokker, der flaggrede for de natlige Vinde. Frygtsom bortvendte hun sig. "Hvi skulde Erins Konge vaagne? Du er ikke hans Hviles Drøm, o Inishunas Dotter"!

Skrækkeligere drønede Skjoldet. Sulmalla gyser. Hendes Hjelm falder. Højt gjenlød Lubars Fjeld, da Staalet rullede nedad dets Side. Opfarende fra Nattens Drømme, hævede Cathmor sig paa sin Arm under Egen. Han saae Pigen over sig

paa Klippen. En rødlig Stjerne med tindrende Straale, saae ned gjennem hendes flaggrende Haar.

Hvo kommer gjennem Natten til Cathmor i hans Drømmes mørke Stund? Bringer du Budskab om Krige? Hvo est du, Nattens Søn? — Staaer du for mit Ansigt, en Oldtids Skygge? En Stemme fra Skyens Barm, et Varsel om Erins Fare?

Ingen Nattens Vandrer er jeg, ingen Stemme fra Skyens Barm; men jeg varsler om Erins Fare. Hører du ikke hiint Bulder? — Ej er det den svage, o Athas Konge, som udsender sine Tegn i Natten.

Lad Krigeren udsende sine Tegn: for Cathmor ere de Harpetoner. Min Fryd er stor, o Nattens Røst, og brænder over alle mine Tanker. Denne er Kongers Strengeleeg paa ensomme Bjerge i Natten: naar de opklare deres kjække Sjæle, de Stordaads Sønner. De fejge boe affides i luftgjennemstrømmede Dale, hvor Morgentaager løfte deres krusede Rygge fra blaae, bugtende Floder.

Ikke fejge vare de, min Stammes Fædre. De boede i Krigens Mørke, du Heltes Anfører! i deres fjerne Lande. Dog fryder min Sjæl sig ej ved Dødens Tegn. — Han, som aldrig viger, fremgaaer: væk Fredens Skjold!

Liig en Klippe med sine nedrindende Vande, stod Cathmor i sine Taarer. Hendes Stemme kom, som en liflig Vind, til hans Sjæl, og vakte Mindet om hendes Fædreland; hvor hun boede ved sine fredelige Bække, før han kom til Conmors Krig.

Conmors Dotter, sagde han. — Skjælvende bortvendte hun sig, — længe har jeg bemærket Inishunas unge Gran hyllet i Staal; men min Sjæl, sagde jeg, er indsvøbt i en Uveirsskye. Hvi skulde denne Straale opgaae, før mine Fjed vende tilbage i Fred? Har jeg blegnet for dit Ansigt, mens du byder mig frygte Kongen? Farens Stund, o Pige, er min Sjæls Tid; thi da svulmer den, en vældig Strøm, og ruller mig imod Fienden. — Under Lonas mosklædte Klipper, ved hans egen bugtende Elv, boer Clonmal Har-

pekonge, graae i Alderdoms Lokker. Over ham er hans susende Eeg, og brune Raaers Springen. Buldret af vor Strid naaer hans Øre, i det han bøjer sig i Tanker om fremfarne Aar. Der hvile du Sulmalla, til vor Kamp er forbi, til jeg vender tilbage i min Rustning fra Morgentaagens Bølger, som stige paa Lona, om min elskedes Bolig.

En Lysstraale opklarede Pigens Sjæl: hendes Sjæl hævede sig for Kongen. Hun vendte sit Ansigt til Cathmor: hendes Lokker flaggre mod Vindene. — Snarere, sagde hun, skal Ørnen bortrives fra sine susende Vindes Strøm, naar han skuer sit Rov, de hoppende Raaers brune Sønner, end du, o Cathmor, skal bortvendes fra Ærens Kamp. — Snart skue jeg dig, o Kriger, fra Aftentaagens Bølger, naar de svæve om mig paa strømfulde Lona. Mens du er langt fra mig, slaae, Cathmor, slaae dit Skjold, at Fryd kan vende tilbage til min mørknede Sjæl, naar jeg hælder til den mosklædte Klippe. Men om du skulde falde: — jeg er i fremmedes Land:

— o da nedsend din Røst fra din Skye til Inishunas Dotter!

Unge Green af Lumons grønne Hoved! hvi bæver du i Stormen? Ofte har Cathmor vendt tilbage fra mørkrullende Krige. Dødens Pile ere kun Hagl for mig; de have ofte sprunget tilbage fra mit Skjold. Meer straalende har jeg opstaaet fra Kamp, liig en Himmellue fra Stormens Skye. Vend ej tilbage, o faure Straale, fra din Dal, naar Stridsbuldret vorer. Da kunde Fienden undslippe, som fordom fra mine Fædre.

[2]) De forkyndte Sonmor Clunars Fald ved Cormac Skalgiverens Haand. Tre Dage sørgede Sonmor over sin Broders Død. Kongens Viv saae ham taus, og aned hans Gang til Krigen. Lønlig tillavede hun Buen, for at ledsage sin blaaskjoldede Helt. Om hende boede Mørke i Atha, naar Krigeren uddrog i Orlog. — Fra deres hundrede Strømme nedfore Alnecmas Sønner i Natten. De havde hørt Kongens Skjold, og deres Vrede steeg. I klingrende Vaaben droge de hen mod Ullins skovrige Land. Stundom slog Sonmor sit

Skjold, hiin Kampens Styrer. — Fjernt fulgte Sulallin over strømfulde Bjerge. Hun var et Lys paa Fjeldet, naar de strede over den dybe Dal. Statelige vare hendes Fjed i Dalen, naar de stege opad det mostakte Fjeld. Hun frygtede for at nærme sig Kongen, som forlod hende i Atha. — Men da Slagets Drøn opsteeg; da Hær væltede mod Hær; da Sonmor brændte som Himlens Ild i Skyer: med udslagne Lokker kom Sulallin; thi hun skjalv for sin Konge. — Han standste Kampens Strøm, for at frelse Heltes Elskov. — Fienden flyede om Natten; Clunar sov uden Blod, foruden det Blod, som burde været udøst paa Kæmpens Grav. — Dog steeg ej Sonmors Vrede, men hans Dage vare langsomme og mørke. Sulallin vandrede ved hendes graa Floder, med hendes taarefulde Øjne. Ofte saae hun til Helte, naar han var indhyllet i sine Tanker. Men hun foer tilbage fra hans Øjne, og bortvendte sine ensomme Fjed. Krige stege, som Tordener, og forjoge Taagen fra hans Sjæl. Med Fryd saae han hendes Fjed udi Borgen, og

hendes hvide Hænders Flaggren paa Harpen [3]).

I sin Rustning treen Athas Første didhen, hvor hans Skjold hang højt i Natten, højt paa en mosklædt Green over stride Lubars Brusen. Syv Nagler hæve sig paa Skjoldet; Kongens syv Stemmer, som hans Krigere modtoge fra Vinden, og udbredte over alle deres Skarer. Paa hver Nagle tindrer en Nattens Stjerne. Canmathon med uformunklede Straaler: Colderna opstigende fra en Skye; Uloicho hyllet i Taage; og Cathlins venlige Straale glimtende over et Fjeld. Mildtfunklende over sin blaae Bølge neddaler Meldurath halvt udi Vesten. Berthins rødtindrende Øje seer gjennem Lunden paa den trætte Jæger, i det han vandrer til sit Hjem, med den fældede Raae, gjennem dugfulde Nat. Stor udi Midten fremsteeg Tonthena med skyfrie Straaler; Tonthena, som saae gjennem Mørket paa havomtumlede Larthons Løb: Larthon, den første af Bolgas Æt, som vandred paa Stormen. — Bredbarmede udbrede sig Kongens Sejl, hen mod flodrige

Inisfal; skumle Nat svæver foran ham, med sine beduggede Vinger. Vindene vare ustadige paa Himelen, og slyngede ham fra Bølge til Bølge. — Da opstod Tonthena med straalende Lokker, og smilte fra sin klovede Skye. Larthon jublede over det vejledende Lys, som bævede blegt paa de vældende Vover.

Under Cathmors Spyd vaagned den Røst, som vækker Barderne. De kom ad dunkle og krumme Stier fra alle Sider, hver med sin Harpes Klang. For dem frydede sig Kongen, som en Vandrer paa Solens Dag; naar han trindt i det fjerne hører Elves Brusen, Elve som nedvælde over Orken fra Raaernes Bjerge.

Hvi høre vi Kongens Røst, sagde Fonar, i hans Hviles Stund? Bøjede dine Fædres dunkle Skikkelser sig ned til dine Drømme? Maaske de staae i hiin Skye, og vente paa Fonars Sang? ofte komme de til de Marker, hvor deres Sønner skulle løfte Spydet. — Eller skal vor Stemme lyde for ham, som løfter Spydet ej mere? han som lagde Kampmarken øde, skovrige Momas Første.

Ej glemt er hiin Skye i Krig, Oldtids Skjald! Højt skal hans Gravhøj knejse paa Moilena, Navnkundigheds Bolig. Men ruller nu min Sjæl tilbage til mine Fædres Dage: til de Aar da de først bestege Inishunas Bølger. Ej Cathmorene fryder skovtakte Lumons Minde. — Lumon elvrige Land, hvidbarmede Pigers Bolig.

[4]) Lumon med dine fraadende Elve, du fremstiger i Fonars Sjæl! — Din Soel er paa din Side, paa dine Klipper, som nikkende Træer beskygge. Den brune Raae sees blant dine Bregner; Hjorten løfter sit grenede Hoved, thi han seer Hunden stundom paa den lynggroede Hede. Langsom er Pigernes Gang udi Dalen: Buens hvidarmede Døttre. De hæve deres blaae Øjne til Bjerget, mellem deres flaggrende Lokker. — Der ere ikke Larthons Fjed, Inishunas Konge. Han bestiger Bølgen paa sin sorte Eeg i Clubas Klippebugt: hiin Eeg, som han nedhug fra Lumon, til at glide over Havet. Pigerne bortvende deres Øjne, thi Kongen kunde synke i Bølgen. Aldrig tilforn havde de seet et Skib, Havets

mørke Rytter. — Nu vover han at hidkalde Vindene, og at indtræde i Havets Taage. Blaae Inisfal opsteeg i Damp indhyllet; men fortrandede Nat neddalte. Bolgas Sønner frygtede. Stridhaarede Tonthena opstod. Culbins Bugt modtog Snekken, i sine susende Skoves Skjød. Der fremsprang en Elv fra Duthumas rædsomme Hule; hvor Aander glimtede stundom i deres ufuldendte Skikkelser. — Drømme nedstege over Larthon; han saae syv Aander af sine Fædres. Han hørte deres halvdannede Ord, og saae den dunkle Fremtid. Han saae Athas Konger, de kommende Dages Sønner. De førte deres Hære over Sletten liig Taagerækker, som Vindene udøse om Høsten over skovrige Atha. Larthon oprejste Samlas Borg, til Harpers blide Klang. Han fremilte mod Erins Raaer ved deres vanlige Strømme. Dog glemte han ej grøntoppede Lumon; ofte foer han over sine Have didhen, hvor hvidarmede Flathal nedskued fra Hjortes Bjerg. — Lumon med dine fraadende Elve, du fremstiger i Fonars Sjæl!

Lyset vaagned i Østen. Bjergenes dug-indhyllede Hoveder stege. Trindt vise Dale deres blaae bugtende Bække. Cathmors Hær hørte hans Skjold: trindt opfoer den: liig et oprørt Hav, naar det først føler Vindens Vinger; Bølgerne vide ej hvorhen de skulle rulle; de løfte deres krusede Hoveder. Sorgmodig og langsom gik Sulmalla tilbage til Lonas Strømme. Hun gik — og vendte sig ofte; hendes blaae Øjne rullede i Taarer. Men da hun kom til Fjeldet, der mørkt beskyggede Lonas Dal: da saae hun paa Kongen med bristende Sjæl, og sank med eet bag Klippen.

Søn af Alpin, slaae Harpen! Er der Glimt af Fryd i dens Klang? Gyd den da ud over Ossians Sjæl: den er hyllet i Taage. — Jeg hører dig, o Skjald, i min Nat. Men dæmp de letbævende Toner! Tungsinds Fryd hører Ossian til udi hans mørke Aar. — Grønne Torn paa Gjenfærds Bjerg, som ryster dit Hoved i natlige Vinde; er der ingen Aand, hvis viftende Kjortel nu rasler i dine Blade? Ofte svæve de døde i mørke Hvirvelvinde; naar

Maanen ruller, et mørkrødt Skjold, fra Østen op over Himlen. — Ullin og Carril og Ryno! Stemmer fra henrundne Dage! Lad mig høre eder i Selmas Mørke, og vække Sangenes Sjæl! — Jeg hører eder ej, I Strengeleegs Sønner! I hvilken Skyehal er eders Hvile? Rører I Skyggeharpen, klædte i Morgentaage, hvor Solen kommer jublende frem fra sine tindrende Bølger?

Anmærkninger.

1) Varsler for de manges Død, som Fingal næste Dag skulde fælde.

2) Denne Episode fortæller Cathmor til en Advarsel for Sulmalla, at hun ej ved sin Mellemkomst skulde hindre ham i at fuldføre Fiendens Nederlag. Sonmor var Cathmors Forfader: hans Broder Clunar blev slagen af Cormac Fingals Svigerfader.

3) Her endes Episoden.

4) I denne Sang giver Digteren os Underretning om Irlands Befolkning fra Engelland af: See Fortalen!

Temora.

Ottende Sang.

Som naar Vinterstorme have grebet Fjeldsøens Bølger, have grebet dem i Frostens Nat, og bedækket dem med Is; de hvide Bover synes end at rulle for Jægerens aarle Øje. Han bøjer sit Øre mod Larmen af alle de ujævne Bølgerader; men alle ere de tause, blinkende, bestrøede med Kviste og Græstuer, som ryste og hvine i Vinden over Frostens hvide Marker: — saa tause skinnede Morvens Rækker i Dagskjæret, i det hver Kriger saae

op fra sin Hjelm til Kongens Bjerg; til Fingals skyetakte Bjerg, hvor han gik i den bølgende Taage. Stundom sees Helten stor i alle sine Vaaben. Fra Tanke til Tanke rullede Kampen gjennem hans frygtfrie Sjæl.

Nu fremtriner Fingal. Først saaes Lunos Sværd; Spydet halv ragende frem fra en Skye; Skjoldet endnu dunkelt i Taage. Men da Kongen traadte ud med alle sine graae, beduggede Lokker, da opsteeg hans Kæmpers Fryderaab fra hver en larmende Skare. De samledes blinkende, trindt, med alle deres højtskraldende Skjolde. Saa hæve sig de blaae Bølger omkring en Aand, der kommer ned fra Hvirvelvinden. Vandreren hører den fjerne Brusen, og løfter sit Hoved over Klippen. Han skuer det oprørte Hav og troer at skimte Aanden. Tungt tumle Bølgerne trindt, med alle deres skumklædte Rygge.

Langt borte stod Mornis Søn, Duthnos Spire, og Conas Skjald. Langt borte stode vi, hver under sit Træe. Vi skyede Kongens Øjne; vi havde ikke sejret paa Slagets Mark. — En liden Bæk randt ved min

Fod: jeg rørte dens lette Bølge med mit Spyd. Jeg rørte den med mit Spyd; men ikke der var Ossians Sjæl. Mørk steeg den fra Tanke til Tanke, og sendte Sukket ud.

Mornis Søn, sagde Kongen, Dermid! hvi ere I mørke som tvende Klipper, hver med sin nedrindende Vande? Intet Nag dvæler i Fingals Sjæl mod Mændenes Førster. I ere min Styrke i Strid; min Glædes Kilde i Fred. Min aarle Stemme var en liflig Vind for eders Øren, da Fillan beredte Buen. Fingals Søn er ikke her, ej heller de springende Raaers Jagt. Men hvi skulle Skjoldbryderne stande affides, mørke?

Ranke ginge de mod Kongen; de saae ham bortvendt mod Moras Vind. Hans Taarer randt for hans blaaøjede Søn, som blundede i Strømmens Hule. Men han opklaredes foran dem, og talte til de bredskjoldede Konger. Cronmal, Stormenes Mark, med skovtakte Fjelde og damphyllet Top, udgyder blaa Lubars susende Elv. Bag den slynger sig klare Lavath i Hjortes stille Dal. En Hule er mørk i en Klippe; over den boe stærk-

vingede Brne; bredtoppede Ege foran dem suse i Clumas Vind. I sine Ungdoms Lokker er Ferudartho, blaaeøjede Konge, bredskjoldede Carbars Søn udaf Ullin. Han lytter til Condans Røst, der holder graahærdet i Dæmringen. Han lytter; for hans Fiender boe i Temoras gjenlydende Haller. Stundom gaaer han ud i Taagens Skygger, at bede de hoppende Raaer. Naar Solen skinner paa Marken, da er han ikke ved Klippen, ej heller ved Elven. Han skyer Bolgas Slægt, som boe i hans Fædres Borg. Siig ham, at Fingal løfter Spydet, og at hans Fiender maaske kunde falde. — Hæv, o Goel, dit Skjold for ham. Udstræk, o Dermid, Temoras Spyd. Din Røst, o Carril være i hans Øre om hans Fædres Daad. Leed ham til grønne Moilena, til Aanders dunkle Mark; thi der styrter jeg frem til Strid i Kampens Rækker. For mørke Nat neddaler, komme I til højen Dunmoras Top. Blik ned fra den graae bølgende Taage paa strømfulde Lena. Hvis mit Banner da vajer der, over

Lubars blinkende Løb, da har, ej Fingal svigtet, paa den sidste af hans Blodmarker.

Saa vare hans Ord; intet svarte de taus bortilende Konger. De kastede mørke Blik, til Siden, paa Erins Hær, i det de vandrede bort. Aldrig før havde de forladt Kongen midt paa Stormens Mark. — Efter dem gik graahærdede Carril, og rørte stundom sin Harpe. Han forudsaae Folkets Fald, og Klangen var sorgfuld. Den var som Vinden, der kommer stødviis over Legos sivgroede Søe; naar Slummer falder paa Jægeren udi hans mostakte Hule.

Hvi hælder Conas Skjald, sagde Fingal over sin afsides Elv? Er denne en Tid til Sorgfaldne Ossians Fader? Mindes de Kæmper i Fred, naar de buldrende Skjolde ei høres meer! Da bøje du dig i Sorg over Bækken, hvor Bjergvinden aander. Da svæve de forbi din Sjæl, Lenasaasjede Indvaanere. Men Erin fremruller til Kamp, vældig vidttumlende, mørk. Løft, Ossian, løft Skjoldet! — Jeg er ene, min Søn!

Som Vindenes Røst kommer pludselig til Inishunas Snekke i Havblik, og driver den stor over Dybet, Bølgens sorte Rytter: saae jeg og Fingals Røst Ossian over Heden. Han løftede højt sit skinnende Skjold, i Slagtordenens mørke Vinge: liig den brede, blanke Maane i Skyens Rand, førend Stormene stige.

Pludselig, buldrende nedvælter bredvingede Dræbning fra Moras mostakte Side. Fingal fremledte sit Folk, strømfulde Morvens Konge. Over ham flaggrer Ørnens Vinge. Hans graae Lokker strømme ned over hans brede Skuldre. I Torden ere hans vældige Trin. Ofte vender han sig og beskuer Vaabnenes vidtglimtende Bølger. Han lod som et graanende Fjeld, bedækket med Jis, hvis Skove ere høje i Luften. Klare Strømme nedrinde fra dets Hoved, og adsprede deres Skum paa Vindene.

Nu kom han til Lubars Hule, hvor Fillan slumred i Mørket. Bran laae endnu ved det klovede Skjold: Ørnevingen bort-

hvirvles adsplittet af Vinde. Fra visnede Bregne fremblinkede Heltens Spyd. — Kummer oprørte Kongens Sjæl, lig Hvirvelvinde den fortnende Søe. Han bortvendte sit hastige Fjed, og hælded sig over sit krummende Spyd. — Hvidbrystede Bran sprang gladelig frem mod Fingals velkjendte Gang. Han kom og saae til Hulen, hvor den blaaøjede Jæger laae; thi han var vandt at udile med Morgenen, til Raaens beduggede Leje. — Da runde Kongens Taarer og hele hans Sjæl var mørk. — Men som den stigende Vind ruller Regnskyen bort, og blotter de hvide Floder for Solen, og høje Bjerge med deres grønnende Isser: saa vendte Kamp tilbage og opklarede Fingals Sjæl. Han sprang paa sit Spyd over Lubar, og slog sit højtrungende Skjold. Hans Kæmperader fremvælte med alle deres hvasse Sværde.

Ej hørte Erin Buldret med Frygt: vidt komme de rullende ned. Mørke Malthos, Kampens Vinge, skuer frem fra skjæggede Bryn. Efter ham opsteeg Hidalla, den Lysstraale: dernæst Maronnan med skumle, stelende Blik. Blaaskjoldede Clonar løfter

Spydet. Cormar ryster sine buskede Lokker i Vinden. — Langsom frem fra en Klippe steeg Athas straalende Konge. Først saaes hans tvende spidse Spær, og halve hans funklende Skjold: lig en Nattens Lue, som opstiger over Gjenfærds Dal. Men da han fremstinede ganske, da styrted Hærene paa eengang i Striden. Mod hverandre strømme de glimtende Staalbølger.

Som tvende oprørte Have mødes de med alle deres Bølgers Tumlen, naar de føle de kæmpende Vindes Vinger, i Lumons fjeldindsluttede Bugt; over gjenlydende Bjerge er Aanders dunkle Løb; Skove, af Stormen oprykte, rulle ned udi Dybet, blandt Hvalers skummende Veje: — saa blandedes Hærene. — Snart stormede Fingal frem, snart Cathmor. — Dødslarmen er foran dem: sønder-splittede Vaaben blinke i deres Fjed, hvor de højtspringende Konger nedhug de klingrende Skjoldrækker.

Maronnan faldt for Fingal, nedstyrtet tvers over en Elv. Vandene samledes ved hans Side, og randt over hans buglede

Skjold. Clonar gjennembores af Cathmor: end laae han dog ej paa Jorden. En Eeg greb hans Haar i Faldet. Hen ad Marken trillede hans Hjelm. Ved sin Rem hang hans brede Skjold; over det randt hans udsprudlende Blod. Tlamin skal græde i Hallen, og slaae sit bølgende Bryst [1]).

Ej heller glemte Ossian Spydet, i hans egen Vinge af Slaget. Han bestrøede Marken med døde. — Unge Hidalla kom. "Strømfulde Clonars liflige Stemme! Hvi løftede du Staalet? O at vi mødte hverandre i Sangens Kamp i din egen græsklædte Dal"? Malthos saae ham i Støvet [2]), og mørkned i det han fremfoer. Hver paa sin Side af en Elv bøje vi os til buldrende Strid. Himlen kommer rullende ned: trindt brøle Stormhvirvlernes Stemmer. — Bjerge hylles i Lynild. Tordenen brager gjennem Skyernes Haller. — I Mørke foer Fienden tilbage: forfærdede stode Morvens Kiæmper. — End stod jeg hældende over en Elv, i mine hvinende Lokker.

Da opsteeg Fingals Røst; og Buldret af den flygtende Fiende. Jeg saae Kongen

stundom, i Lynglimt, stormende frem i sin Vælde. Jeg slog mit gjenlydende Skjold, og hang frem over Alnecmas Fjed: foran mig ruller jeg Fienden, liig en Taageskye.

Solen saae frem fra sin Skye. Moilenas hundrede Strømme glindste. Langsomt opløftedes de blaae Taagestøtter mod Bjerget. Hvor ere de vældige Konger? — Ej ved hiin Elv ere de, ej heller ved Skoven! — Jeg hører Staalklang! — Deres Kamp er i Taagens Barm. — Saadan er Aanders Strid i en natlig Skye, naar de brydes om Vintervindenes Vinger, og om de skumklædte Bølgers Rullen.

Jeg foer. Taagen steeg. — Ranke, blinkende stode de ved Lubar. — Cathmor lænede sig mod en Klippe; hans halvfaldne Skjold samlede Vandet, som nedrandt fra Klippens Mosse. Hen mod ham er Fingals Gang; han skuer Heltens Blod. Hans Sværd sank ned ved hans Side. Han talte udi sin mørknende Fryd.

Giver du dig, Borbarduthuls Søn? eller løfter du endnu Spydet? Ei

ukjendt er dit Navn i Selma, i Vandrereus grønne bolig. Det er kommen til Fingals Øre, liig hans Ørkens milde Vind. — Kom til mine Fæsters Borg: de vældige monne stundom vige. Ingen Ild er jeg mod nedbøjede Fiender: jeg hoverer ej over de tappres Fald. — Jeg veed at tillukke Saaret; jeg kjender Bjergenes Urter. Jeg greb deres faure Hoveder, som de bølged ved deres lonlige Bække *). — Du eft taus og mørk, Athas Konge, Vandreres Ven!

Ved Athas Flod, sagde han, der knejser en mostakt Klippe. Paa dens Isse er Grenes Viften i Vindenes Løb. Mørk, i dens Side, er en Hule med sin rislende Kilde. Der har jeg hørt Vandreres Trin, naar de gik til min Glædes Borg. Fryd opsteeg, som en Lue, i min Sjæl: jeg signed den gjenlydende Klippe. Her være min Bolig, i Mørke, i min græsrige Dal. Fra denne skal jeg bestige Vinden, som hvirvler Tidselens Skjæg; eller see ned fra deus bølgende Taage paa Athas bugtende Elv.

Hvi taler Kongen om Graven? — Ossian! Kæmpen segner! — Fryd møde din Sjæl, som en Strøm, o Cathmor Fremmedes Ven!

Min Søn, jeg hører Aarene kalde. De tage mit Spyd, i det de henrulle. Hvi monne ej Fingal hvile i sin Borg? synes de at sige; forlystes du stedse ved Blod? ved sorgfuldes Taarer? — Nej, I mørkrullende Aar, Fingal forlystes ikke ved Blod. Taarer er Vinterstrømme, som fortære min Sjæl. Men naar jeg stunder til Hvile, da kommer Krigens stærke Røst. Den vækker mig i min Borg, og udæsker alle mine Vaaben. — Ej meer skal den udæske dem. Ossian, tag du din Faders Spyd. Løft det i Strid, naar hoffærdige hæve sig.

Mine Fædre, Ossian, følge mine Sjed: min Daad er behagelig for deres Øjne hvor jeg fremgaaer til Kamp, paa min Mark ere deres Taageslotter. — Men min Arm forsvarte den svage; de stolte fandt, at min Vrede var Ild. Aldrig fryded mit Øje sig over de faldne. Derfor skulle mine Fædre møde

mig ved deres Skyehallers Porte, i skinnende Dragt, med mildtindrende Øjne. Men mod de prude ere de formørkede Maaner i Himlen, som udsende natlige Luer, rødtflammende over deres Aasyn.

Heltes Fader, Trenmor, Stormhvirvlers Indvaaner! Jeg giver dit Spyd til Ossian: lad dit Øje sig fryde! — — Dig haver jeg stundom seet straalende mellem dine Skyer; saa vise du dig for min Søn, naar han skal hæve Spydet: da skal han mindes din herlige Daad; endskjønt du ikkun er en Taage nu.

Han satte Spydet i min Haand, og opløfted en Steen paa Klippen, at tale til kommende Tider med sit graae, mosbedækkede Hoved. Derunder lagde han et Sværd i Jorden, og een funklende Nagle udaf sit Skjold. I mørke Tanker staaer han en Stund nedbøjet: omsider lød hans Ord.

Naar du, o Steen, skalt i Støv henfalde, og svinde i Aarenes Mos, da skal Vandreren komme, og nynnende drage forbi. Ikke veedst du, svage Vandrer, at Navnkundighed

engang har straalet paa Moilena. Her nedlagde Fingal sit Spyd, efter den sidste af sine Krige. — Afsted, du tomme Skygge; i din Røst er ingen Roes. Du boer ved en fredelig Bæk; nogle Aar, og du er borte. Ingen mindes dig, du den tykke Taages Indbygger! — Men Fingal skal være ifort Navnkundigheds Glands, en Lysstraale for Fremtidens Dage; thi han gik frem, i højtklingrende Staal, at frelse de svage i Vaaben.

Straalende i sin Hæder gik Kongen til Lubars susende Eeg, hvor den hældte fra sit Fjeld, over den klartrindende Elv. Under den er en snæver Slette, og et Klippevælds Riislen. Her bølgede Morvens Banner i Vinden, at betegne Feradarthos Vej, fra hans lønlige Dal. — Klar fra sit deelte Vesten fremskuer Himlens Soel. Helten saae sit Folk, og hørte deres Fryderaab. I brudte Rader blinkte de trindt, i Aftenens Straaler. Kongen jublede, liig en Jæger i sin egen grønne Dal, naar Tordenen er bortrullet, og han skuer Fjeldets glindsende Sider. Den grønne

Torn ryster sit Hoved i dets Bryst; fra dets Isse kige de brune Raaer.

*) Graahærdet, nedbøjet ved sin mostakte Hule, sidder bedagede Clonmal. Skjaldens Øjne vare formørkede. Han krummer sig over sin Stav. Foran ham lytter skjønlokkede Sulmalla til hans Kvad; Athas Kongers Kvad i Oldtids Dage. Slagets Bulder havde forladt hans Øre: han standsede, og hæved det lønlige Suk. Henfarnes Ånder, sagde de, belyste ofte hans Sjæl. Han saae Athas Konge falden under sit krummende Træe.

Hvi est du mørk? sagde Pigen. Sværdkampen er forbi. Snart skal han komme til din Hule, over dine bugtende Strømme. Solen seer frem fra Vestens Bjerge. Svens Taager stige. Blaae udbrede de sig over hiint Fjeld, Raaers græsrige Bolig. Af Taagen skal min Konge fremgaae. See! han kommer i sin Rustning. Kom til Clonmals Hule, o min inderlig elskte! — Det var Cathmors Ånd svævende, glimtende, stor. Han sank ved Elven, som bruste hult mellem Klipperne. — "Det var kun Jægeren, sagde hun, som

leder om Maaens Seng. Hans Gang er ikke til Strid; hans Viv venter ham til Natten. Nynnende skal han hjemile med den fældede brune Hind". — Hendes Øjne ere henvendte mod Bjerget; atter nedsvæved den faure Skikkelse. Hun opstod midt i sin Glæde. Han forsvandt i Dunster: hans Taagelemmer opløses, og blandes med Bjergets Vinde. — Da vidste hun, at han var ikke mere. "Erins Konge, est du falden". — Lad Ossian forglemme hendes Sorrig; den fortærer Oldingens Sjæl.

Aftenen sank ned over Moilena. Hvide randt Landets Stromme. Lydelig høres Fingals Røst: Eges Luer stege. Trindt samledes Folket med Glæde; men Glæde blandet med Skygger. De vendte deres Øjne til Kongen og saae hans formørkede Fryd. Liflig kom Strengeleegs Toner fra Ørkens Vej. Først lode de som Bækkens Rislen fjernt mellem dens Klipper. Sagtelig bølgede de over Bjerget, lig Vindens brusende Vinge, naar den løfter Klippernes lange Skjæg i Natteus tause Stund. — Det var Condans Røst blandet med Car-

rils bævende Harpe. De kom med blaaøjede Feradartho til strømfulde Mora.

Med eet frembryde vore Barders Sange paa Lena: Kæmperne sloge deres Skjolde. Glæde steeg straalende over Kongen, lig Solstraalen paa den skyefulde Dag, naar den smiler paa det grønne Bjerg, foran Stormenes Brølen. — Han slog Kongernes hvælvede Skjold rundt om sig de alle. Krigerne bøje sig fremad over deres Spyd imod deres Fødelands Stemme.

Morvens Sønner, bereder Fæsten! Lad Natten henglide under Sang. I have skinnet omkring mig, og det mørke Uvejr er forbi. Mit Folk er den stormvante Klippe, hvorfra jeg udspreder mine Ørnevinger, naar jeg iler frem til Navnkundighed, og griber den paa sine Marker. Osfian, du har Fingals Spyd: ej er det en Ynglings Stav, hvormed han nedhugger Tidslerne, hin unge Vandrer paa Marken. Nej, det er vældiges Spær, med hvilket de udstrakte deres Hænder til Kæmpers Død. See til dine Fædre, min Søn; de ere hellige Straaler. — Med Daggrye lede du Feradartho til Temoras gjenlydende

Haller. Mind ham om Erins Konger, Fortids statelige Helte. — Lad ikke de faldne glemmes; de vare bolde paa Kampens Mark. Lad Carril udgyde sin Sang, at Kongerne kunne frydes i deres Taage. — Med Morgenlyset udbreder jeg mine Sejl mod Selmas beskyggede Volde.

Anmærkninger.

1) Tlamir var Clonars Hustrue.

2) Hidalla var Digter saavelsom Ossian; derfor er den ædle, ømtfølende Skjald ikke istand til at fortælle sin kjære Fiendes Død. Han springer over denne, for hans Hjerte, saa sørgelige Scene, og siger kun: Malthos saae ham i Støvet.

3) Sagnet berømmer Fingal for hans Indsigt i Lægekonsten.

4) Her synes at være Spor til Troen paa et Slags Gjengjældelse efter Døden.

5) Scenen flytter til Lonas Dal.

Selmas Sange*).

Aftendæmringens Stjerne! yndigt er dit Skin udi Vesten! Du hæver dit trinde Hoved fra din Skye: statelig er din Gang over Bjerget. Hvad skuer du paa Sletten? De brusende Vinde tie. Fra det fjerne kommer Bækkens Rislen. Susende Bølger skylle op imod Klippen. Aftenmyggene flaggre med deres spæde Vinger: deres surrende Flugt er over Marken. Hvad skuer du, faure Lys? Men du smiler, og daler. Bølgerne samles omkring dig med Fryd, og bade dit yndige Haar. Farvel du tause Straale! Lad Ossians Sjæls Lys opstige!

Og det opstiger i sin Styrke! jeg skuer mine henfarne Venner. Deres Forsamling er ved Lora, som i henrundne Dage. — Fingal kommer liig en Taagestøtte; trindt om ham ere hans Helte. Og seer Sangens Barder! graahærdede Ullin, bolde Ryno, Alpin med liflig Røst, og Minonas ømme Klage. — Hvor ere I forandrede, mine Venner, siden Selmas Glædes Dage! da vi strede, liig Foraarsvinde, som flyve over Bjerge, og bøje, efter hverandre, det spæde, hvislende Græs.

Da fremsvæved Minona i hendes Skjønhed, med nedslagne Øjne og taarefuldt Blik; mildt bølged hendes Haar paa Vinden, som vifted fra Bjerget. — Sorgfulde vare Heltenes Hjerter, da hun hæved den liflige Røst; for ofte havde de seet Salgars Grav, og hvidbarmede Colmas dunkle Bolig. Colma forladt paa Bjerget, ene med sin søde Stemme! Salgar loved at komme: men trindt neddalede Natten. — Hører Colmas Røst, da hun sad allene paa Bjerget!

Colma [2]).

Det er Nat. — Jeg er ene, forladt paa Stormens Bjerg. Vinden hviner i Klipperne. Ned ad Fjeldet bruser Elven. Ingen Hytte beskytter mig mod Regnen, forladt paa Stormens Bjerg. — Stat op; o Maane, fra dine Skyer; fremskinner, I Nattens Stjerner! Led mig, o Nattens Lue, til det Sted, hvor min elskede hviler fra Jagtens Møje: hans Bue nedspændt ved hans Side; hans Hunde gispende trindt om ham. Men her maae jeg sidde allene ved den mostakte Klippes Kilde. Elven og Stormen bruse; ej kan jeg høre min elskedes Røst. — Hvi tøver min Salgar, Bjergets faure Søn? Her er Klippen og Træet, og her den brusende Elv. Du lovede, med Natten at være her. Ak! hvorhen er min Salgar gangen? Med dig vilde jeg flye, min Fader! med dig, min højhjertede Broder! Længe har vores Slægter været Fiender; men vi ere ikke Fiender, o Salgar! — Tie, o Vind, en liden Stund! stille, du brusende Elv! lad min Stemme lyde over Heden, lad min Vandrer høre

mig! Salgar! det er mig, som kalder. Her er Træet, og Klippen. Salgar, min Elskte! jeg er her, o hvi tøver du, Salgar? — — See! Maanen skinner. Aaen er klar i Dalen. Klipperne ere hvide paa Bjergets Ryg. Men jeg seer ham ei paa dets Tinde; hans Hunde ere ikke forud, og forkynde hans Komme. Ene maae jeg sidde her. — Men hvo ere disse, som ligge hisset paa Heden? Ere de ikke min Elskede og min Broder? — Taler til mig, o mine Venner! De svare ikke. Mit Hjerte martres af Frygt. — Ak! de ere døde. Deres Sværde ere røde fra Kampen. O min Broder, min Broder! Hvi har du slaget min Salgar? Hvorfor, o Salgar, har du slaget min Broder? Saa kjære vare I mig begge! hvad skal jeg sige til eders Roes! Du varst yndig blant tusinde paa Bjerget; han var skrækkelig i Strid. Taler til mig, hører min Røst, o min Elskovs Sønner! Men ak, de ere tause; tause for evig. Kolde ere deres Barm. — Fra Fjeldets Tinde, fra Stormbjergets Top, o taler I de hensarnes Aander! taler, jeg vil ikke skrækkes. — Hvor ere I

hengangne til hvile? i hvilken Klippehule skal jeg finde eder? Ingen Stemme kommer i Vindens Løb: intet Svar halvdæmpet i Bjergets Storme. — Jeg sidder i min Kummer. Jeg venter Morgenen i mine Taarer. Opkaster Graven, I de dødes Venner; men tillukker den ej, før Colma kommer. Mit Liv flyver bort som en Drøm: hvi skulde jeg blive tilbage? Her skal jeg hvile hos mine Venner ved Bjergelvens Suſen. Naar Nat ruger over Fjeldet, naar Blæſten hviner i Heden: da skal min Aand staae i Skyen, og sørge over mine Venners Død. Jægeren skal høre mig fra sin Hytte. Han skal frygte, men elske min Stemme; thi sød skal min Stemme være for mine Venner; elskelige vare de begge for mig.

Saa var din Sang, Minona, Tormans blidtrødmende Dotter. Vore Taarer randt for Colma, og vore Sjæle vare sørgfulde. — Ullin kom med Harpen, og gav Alpins Sang. — Forlystende var Alpins Røst: Rynos Sjæl var en Ildstraale, men de hvil-

te i det snævre Huus, og deres Røst hørtes ei udi Selma. — En Dag var Ullin vendt tilbage fra Jagten, førend Helten faldt. Han hørte deres Strid paa Bjerget; deres Kvad var sødt, men sørgeligt. De begræd Morans Død, han som var den første blant dødelige. Hans Sjæl var lig Fingals Sjæl; hans Sværd ligt Oscars Sværd. Men han faldt, og hans Fader sørgede: hans Søsters Øjne vare fulde af Taarer. Minonas Øjne vare fulde af Taarer, vognbaarne Morans Søster. Hun bortveeg fra Ullins Sang, lig Maanen i Vesten, naar den venter Regnen, og skjuler sit faure Hoved i en Skye. — Jeg rørte Harpen med Ullin; Sorgens Sang opsteeg.

Ryno.

Bortdrevne ere Stormen og Regnen: blid er Middagens Stund. Skyerne deles paa Himlen. Over de grønne Bakker flyver den ustadige Soel. Rød gjennem Klippedalen kommer Elven ned. — Men blidere ere den Røst jeg hører. Det er Alpins Røst, San-

gens Søn, sørgende for de døde. Nedbøjet er hans hvide Hoved, rødt hans taarefulde Øje. Alpin, du Sangens Søn, hvi allene paa det stille Bjerg? Hvi klager du, som et Vindstød i Skoven, som en Bølge paa Storhavets øde Bred.

Alpin.

Mine Taarer, o Ryno, ere for de døde; min Røst for dm som boe udi Graven. Rank est du paa Bjerget; fager blant Slettens Sønner. Men du skal falde som Morar, og den sørgende skal sidde paa din Grav. Bjergene skulle ikke længere kjende dig; din Bue skal ligge uspændt i Hallen. — Hurtig varst du, o Morar, som en Raae paa Bjerget; skrækkelig som Nattens Himmellue. Din Vrede var som en Storm. Dit Sværd som Lynild paa Kampens Mark. Din Røst var som en Elv efter Regn; som Torden paa fjerne Bjerge. Mange faldt for din Arm: de fortæredes i din Vredes Luer. Men naar du vendte tilbage fra Krig, hvor fredelig var din Pande! Dit Ansigt var som Solen efter Regn; som Maanen i Nattens Taushed; blid som Søens

Barm, naar den brusende Storm er forbi. Snæver er din Bolig nu; mørk er din Vaaning. Med trende Skridt tager jeg din Grav, o du som var saa stor tilforn! Fire Stene med deres mossede Hoveder ere dit eneste Minde. Et Træe med neppe eet Løv, lange Græsstraae, som hvine i Vinden, vise Jægeren den mægtige Morars Grav. Ja dybt, o Morar, er dit Fald. Ingen Moder sørger over dig; ingen Møe med Elskovs Taarer. Død er hun som dig frembragte. Blegnet er Morglans Dotter. — — Hvo er hiin over sin Stav, hvis Hoved er hvidt af Alder, hvis Øjne ere røde af Taarer, som skjælver ved hvert et Fjed? — Det er din Fader, o Morar, din og ingens foruden dig! Han hørte dit Rygte i Krig; han hørte om Fiender adspredte. Han hørte om Morars om Morars Hæder; hvi hørte han ej om dit Saar? Græd, du Morars Fader, græd! men din Søn hører dig ikke. Dyb er de dødes Søvn; nederlig deres Støvpude. Ej meer skal han høre din Stemme; ej meer skal han vaagne ved dit Raab. — Naar vil det blive Morgen i Graven, og byde

den slumrende at opstaae? Farvel du gjæveste! du Sejrer paa Kampens Mark! men aldrig mere skal Marken skue dig: aldrig skal den mørke Skov oplyses af dit Staals Glands. Efter dig har du ingen Søn; Men Sangen skal bevare dit Navn. Fjerne Tider skulle høre om dig: de skulle høre om faldne Morar.

Alles Kummer steeg; men højest steeg Armins frembristende Suk. Han mindes sin Søns Død, han som faldt i sin Ungdoms Dage. Nær hos Helten var Carmor, gjenlydende Galmals Første. — Hvi brister Armins Suk? sagde han. Er der en Aarsag til Sorg? Sangen kommer med sine Toner, at smelte og fryde Hjertet. Den er lig den blode Taage, der opstiger fra en Søe, og udgyder sig over den tause Dal. De grønne Urter vædes af Dug; men Solen vender tilbage i sin Kraft, og Taagen er borte. Hvi est du bedrøvet, o Armin, havomsusede Gormas Første?

Vel er jeg bedrøvet; og ringe er ej Aarsagen til min Kummer. — Carmor! ingen Søn har du mistet: ingen Dotter i Ungdoms

Skjønhed. Colgar den kolde lever; og Annira faureske Møe. Din Stammes Grene blomstre, o Carmor; men Armin er den sidste af sin Slægt. Mørk er din Seng, o Daura! og dyb er din Søvn udi Graven. Naar skalt du opvaagne med dine Sange? med hele din liflige Røst?

Stiger, I Høstens Storme, stiger; bruser paa den sorte Hede! I Bjergelve broler! Hyler, I Storme, i Egens Top! rul gjennem brudte Skyer, o Maane! Lad stundom see dit blege Ansigt! Gjenkald mig den sorgfulde Nat, da alle mine Børn faldt; da Arindal den vældige faldt; da Daura den yndige segned.

Daura min Dotter! dejlig varst du, dejlig som Maanen over Furas Bjerge; hvid som Snehoben; blid som Aftenvindens Aande. Arindal, din Bue var stærk, dit Spyd var snar paa Marken: din Aasyn var som Morgentaage paa Bølgen; dit Skjold en rødfarvet Tordenskye. Armar navnkundig i Krig, kom og søgte Dauras Kjerlighed; ej længe bejlede han: skjønt var deres Venners Haab. — Gram fortærede Erath Odgals Søn; for

Armin havde slaget hans Broder. Han kom forklædt som en Havets Søn: stolt var hans Snekke paa Bølgen; hvide hans Alderdoms Lokker; blid hans alvorlige Pande. Faureste blant Kvinder, sagde han, Armins yndige Dotter! Et Fjeld ikke fjernt i Havet, bærer et Træe paa sin Side; langt skimrer den røde Frugt. Der venter Armar sin Daura; jeg kom for at føre hans kjæreste over den rullende Søe. — — Hun ilte, hun kaldte paa Armar: intet svarte, uden Klippens Søn [3]). "Armar, min elskte! min elskte! hvi martrer du mig med Angest? Hør, Ardnarths Søn, hør! det er Daura, som kalder paa dig"! Forræderen flyede leende til Land. Hun opløftede sin Røst, og raabte paa sin Fader og sin Broder: "Armin! Arindal! — — Hendes Røst kom over Havet. Arindal min Søn nedsteeg fra Bjerget, læsset med Jagtens Bytte. Hans Pile raslede paa hans Side: hans Bue var i hans Haand: fem brune Hunde ledsage hans Fjed. Han saae barske Erath paa Kysten: han greb og bandt ham til en Eeg. De tykke Remmer snoe sig om

hans Krop: han betynger Vinden med sin Hylen. — I sin Baad bestiger Arindal Bølgen, for at hente Daura til Land. Armar kom i sin Rasen og udsendte den fjeddrede Piil. Den sank, den sank i dit Hjerte, o Arindal min Søn! For Erath den Nidding du døde. Aaren standser, han gisper paa Klippen og blegner. Hvor stor var din Smerte, o Daura, da din Broders Blod strømmede trindt om din Fod! — — Baaden knuses af Bølgerne; Armar styrter i Havet, at redde sin Daura eller at døe. Et Vindkast fra Bjerget foer over Bølgerne. Han sank, og steeg ikke mere. — Ene paa det havbeskyllede Fjeld hørtes min Dotter at klage. Høje og hyppige vare hendes Skrig; hendes Fader kunde ikke frelse hende. Til Morgen stod jeg paa Bredden. Jeg saae hende ved Maanens matte Skin. Natten igjennem hørte jeg hendes Skrig. Larmende var Stormen, og Regnen slog haardt mod Fjeldets Side. Før Morgenen lysned, var hendes Stemme svag. Den bortdøde, som Aftenvinden i Klippens Græs. Fortæret af Kummer hun segned, og forlod dig, Armin alle-

ne: borte er min Styrke i Strid, og falden er min Stolthed blant Kvinder.

Naar Bjergstormene komme; naar Norden hæve Bølgerne højt: da sidder jeg ved den buldrende Bred, og stirrer paa det ulykkalige Fjeld. Ofte ved den dalende Maane skuer jeg mine Børns Aander. Halvsynlige vanke de i sørgeligt Samfund tilhobe. Vil ingen af eder medlidende tale? De bemærke ej deres Fader. Jeg er sorgfuld, o Carmor, og liden er ej Aarsagen til min Kummer!

Saa vare Bardernes Ord paa Sangens Dage, da Kongen hørte Oldtids Kvad og Harpernes Toner. Førsterne samledes fra alle deres Bjerge, og hørte den liflige Klang. De priste Conas Røst, den første blandt tusinde Barder. Men Alder er nu paa min Tunge; og min Sjæls Ild er dæmpet. Stundom hører jeg Skjaldes Aander, og lærer deres forlystende Kvad. Men Hukommelsen svigter min Sjæl; jeg hører Aarene kalde. De sige, i det de henglide; "hvi synger Ossian? snart skal han ligge i det snævre Huus, og ingen Skjald forkynde hans Roes".

Glider hen, I mørke Aar; for I bringe ingen Fryd i eders Løb! Lad Graven aabne sig for Ossian; thi hans Styrke er svunden. Sangens Sønner ere gangne til Roe: min Røst er tilbage, lig en Vindhvirvel, der suser ensomt paa en Klippe midt udi Havet, naar Stormene ere forbi. Det brune Mos hviner der, og den fjerne Søemand seer de bølgende Træer.

Anmærkninger.

1) Dette Digt er en Samling af Sange, som Barderne have afsjunget ved en aarlig Fest, efter de Tiders Skikke. See Fortalen!

2) Colmas Rolle udføres af Minona.

3) Echo.

Conlath og Cuthona [2]).

Mon ej Ossian hørte en Røst eller er det de bortfarne Dages Stemme? Fortids Minde kommer ofte liig Aftensolen, til min Sjæl. Jagtens Tummel fornyes; og i Tanken løfter jeg Spydet. — Men Ossian hørte en Røst: hvo est du, Nattens Søn? De Svages Sønner ere gangne til Hvile, og Midnatsvinden er i min Hal. Maaskee er det Fingals Skjold, som gjenlyder af Blæsten; det hænger i Ossians Hal, og han føler det stundom med sine Hænder. — Ja! jeg hører dig, min Ven:

længe har din Stemme været borte fra mine Øren. Hvad bringer dig paa din Skye til Ossian, ædle Mornis Søn? Ere Oldingens Venner hos dig? Hvor er Oscar, Navnkundigheds Søn? — Ofte var han dig nær, naar Kampens Drøn opsteeg.

Conlaths Aand.

Sover Conas søde Stemme midt i hans gjenlydende Hal? sover Ossian i Hallen, mens hans Venner ere uden deres Roes? Havet vælter om mørke I-thona, og Vandreren seer ej vore Grave. Hvor længe skal vor Lovsang tøve, gjenlydende Morvens Søn?

Ossian.

O at mine Øjne kunde skue dig, som du sidder dunkel paa din Skye! Est du liig Lanos Taage? eller et halvslukt Nordlys? hvoraf ere din Kjortels Bremmer, hvoraf din luftige Bue? Men han er borte i sit Vindpust, liig Taagens Skygge. — Kom fra din Væg, min Harpe, og lad mig høre din Røst. Lad Erindringens Lys opstige over Ithona; at jeg kan skue

mine Venner. Og Ossian skuer sine Venner paa den mørkblaae Øe. Han seer Thonas Hule, med sine mostakte Klipper og nik kende Træer. En Elv bruser ved dens Ind gang. og Toscar hælder over dens Løb. Fercuth er tungsindig ved hans Side: fjernt sidder hans elskede Pige og græder. — Skuffe Bølgernes Susen mig, eller hører jeg dem tale?

Toscar.

Natten var stormende. Fra deres Bjerge nedrulled de knagende Ege. Sort væltedes Havet under Stormen, og de brølende Bølger sloge op mod vor Klippe. — Lynet kom ofte og viste de visnede Bregner. — Fercuth! jeg saae Nattens Aand. Taus stod den paa hint Fjeld; dens Taage-Kjortel sløj paa Vinden. — Jeg saae dens Taarer: en Olding den lignede, fuld af Tanker.

Fercuth.

Det var din Fader, o Toschar; og han saae at een af hans Æt skal falde. Saaledes viste han sig paa Cromla, før den store

Maronnan faldt. — Ullin med dine græsklædte Høje, hvor lystelige ere dine Dale! Stilhed er ved dine blaae Floder, og Solen er paa dine Sletter. Liflig er Selamas Strengeleeg, og frydfuldt er Jægerens Raab paa Cromla. — Men vi ere paa skumle Ithona, omgivet af Stormen. Voverne løfte deres hvide Hoveder over vore Klipper: og vi skjælve i Nattens Mulm.

Toscar.

Hvor henflyede Kampens Sjæl, Fercuth med Alderdoms Lokker? Jeg har seet dig uforfærdet i Fare, og dine Øjne straalende af Fryd udi Striden. Hvor henflyede Kampens Sjæl? Vore Fædre frygtede aldrig! — Gaae! betragt det sagtnende Hav: Stormen har lagt sig. Endnu bæve Bølgerne paa Dybet og synes at frygte for Blæsten. Men betragt det sagtnende Hav: Dagbrud graaner paa vore Klipper. Solen vil fremskinne fra sit Østen, i al sin Herligheds Glands. — Jeg opløftede mine Sejl med Fryd, foran ædle Conlaths

Borge. Mit Løb var ved Bølgernes Øe; hvor hans elskede jog den brune Hind. Jeg saae hende, lilig hiin Straale fra Solen, som udstrømmer fra en Skye. Hendes Haar var paa hendes bølgende Barm: fremad hældende spændte hun Buen: hendes Arm tilbagestrakt og hvid, syntes lilig Cromlas Snee. — Kom til mit Hjerte, sagde jeg, du Bølgeøens Jægerinde? Men hun tilbringer sin Tid i Taarer, og tænker paa ædle Conlath. Hvor kan jeg finde Lise for dig, Cuthona, elskede Pige?

Cuthoan.

En Klippe luder over Søen fjernt, med skaldede Træer og mostakte Stene: Bøverne trille ved dens Fod; paa dens Side er Raaers Bolig. Folket kalder den Ardven. Der knejse Moras Taarne. Der skuer Conlath udover Havet efter sin eneste elskte. Jagtens Døttre vendte tilbage: og han saae deres nedslagne Øjne. "Hvor er Rumars Dotter"? Men de svarede ikke. — Min Lise findes paa Ardven, Søn af det fjerne Land!

Toscar.

Og Cuthona skal vende tilbage til sin Fryd, til ædle Conlaths Haller. Han er Toscars Ven: jeg har gjæstet hans Borg. — Stiger, Ullins milde Vinde, og udspænder mine Sejl mod Ardvens Bredder. Cuthona skal hvile paa Ardven: men Toscars Dage vil være kummerfulde. — Jeg skal sidde i min Hule ved Solens Mark. Blæsten vil suse i mine Træer, og jeg skal tænke at det er Cuthonas Røst. Men hun er langt borte, i mægtige Conlaths Haller.

Cuthona.

O! hvilken Skye er denne? den bærer mine Fædres Aander. Jeg seer deres flyvende Klæder lig graae og vandig Taage. — Naar skal jeg falde, o Rumar? — Sorgfulde Cuthona seer sin Død. Vil ej Conlath skue mig, før jeg gaaer ind i det snævre Huus?

Ossian.

Og han vil skue dig, o Pige! han kommer over det rullende Hav. Mørk paa hans

Spyd svæver Toscars Død; og et Saar er udi hans Side. Han er bleg ved Thonas Hule, og viser sit gyselige Saar. Hvor est du med dine Taarer, Cuthona? Moras Konge døer. — Synet bliver dunkelt for min Sjæl: — jeg seer Helten ej meer. Men o, I Fremtids Barder, erindrer med Taarer Conlaths Fald: han faldt før sin Dag [2]), og Sorrig formørked hans Hal. Hans Moder saae til hans Skjold paa Væggen; og det var blodigt. Hun vidste sin Krigers Død; og og hendes Veeklage hørtes paa Mora. — Est du bleg paa din Klippe, Cuthona, ved de faldne Kæmpers Side? Natten kommer, og Dagen lysner, men ingen nærmer sig, at opreise deres Grav. Du skræmmer de skrigende Maager, og dine Taarer rinde for stedse. Du est bleg, som en vandig Skye, der opstiger fra Søen. — Orkens Sønner kom, og de funde hende død. De opkaste en Grav over Heltene, og hun hviler ved Conlaths Side. Kom ej til mine Drømme, o Conlath! for du har modtaget din Lovsang. Din Røst være langt fra min Borg, at Søvn kan nedstige med

Natten. O at jeg kunde forglemme mine Venner, til mine Fjed aflade at sees! til jeg kommer iblant dem med Fryd, og lægger mine aartunge Lemmer udi det snævre Huus!

Anmærkninger.

1) Conlath var den yngste af Mornis Sønner og Broder til den navnkundige Goel. Han elskede Cuthona Rumars Dotter, da Toscar Kinfenas Søn — ikke hiin Toscar, som var Fader til Malvina — besøgte Conlath i Selskab med sin Ven Fercuth. Da han rejste bort, saae han Cuthona, forelskede sig i hende og bortførte hende med Vold. Stormen drev ham til en øde Ø, hvor Conlath traf ham. De stred og faldt tilligemed alle deres Mænd. Cuthona døde snart derefter af Græmmelse. Fingal spurgte deres Død, og sendte en Ædling for at begrave dem, men glemte at sende en Skjald, som kunde synge deres Gravsang. Efter lang Tids Forløb kommer nu Conlaths Aand til Ossian, for at bevæge ham til denne Kjerlighedsgjerning.

2) Betyder maaske neppe andet, end: "han faldt i sin Ungdom".

Calthon og Colmal.

Forlystende er din Sang, du Klippens ensomme Beboer [x]). Den kommer med Bækkens Rislen gjennem den snevre Dal. Min Sjæl vogner, o Fremmede, midt i min Hal. Jeg udstrækker min Haand efter Spydet, som i Fortidens Dage: — jeg udstrækker min Haand; men den er svag, og Sukket svulmer i min Barm. — Klippens Søn! vilt du ikke lytte til Ossians Sang? Min Sjæl er fuld af henfarne Tider, og min Ungdoms Fryd vender tilbage. Saa fremsmiler Solen i Vesten, efter at dens straalende Fjed have svævet bag Stor-

mens Skyer: de grønne Høje hæve deres bedugede Hoveder, de blaae Floder fryde sig i Dalen. Den bedagede Kriger kommer frem paa sin Stav, og hans hvide Lokker glindse i Solens Straaler.

Skuer du ej, o Klippens Søn, et Skjold udi Ossians Hal? det er mærket med Kampens Hug; og dets Naglers Glands er fordunklet. Dette Skjold bar den store Dunthalmo, strømfulde Teuthas Konge. Dunthalmo bar det i Strid, før han faldt for Ossians Spyd. Lyt til Oldtidens Kvad, o Klippens ensomme Søn!

Rathmor var en Cluthas Konge. De svage boede i hans Borg. Rathmors Porte vare aldrig tillukte; hans Fæst var stedse beredt. De fremmedes Sønner kom, og lovede Cluthas ædle Første. Barder opløftede Sangen, og sloge Harpen: og Glæde straalte i den tungsindiges Ansigt. — Dunthalmo kom i sin Stolthed, og ilte til Tvekamp med Rathmor. Cluthas Første sejrede: Dunthalmos Harme steeg. — Han kom om Natten med sine Krigere, og den mægtige Rath-

mor faldt. Han faldt i sin Hal, hvor hans Fæst havde ofte været beredt for Vandrerne.

Colmar og Calthon vare unge, vognbaarne Rathmors Sønner. De kom med Ungdoms Munterhed i deres Faders Hal. De saae ham i sit Blod, og deres frembristende Taarer runde. — Dunthalmos Sjæl smeltede, da han saae disse Ungdoms Born; han førte dem til Alteuthas Mure: de opvorte i deres Fiendes Huus. De spændte Buen for hans Ansigt; og ginge frem til hans Krige.

De saae deres Fædres nedfaldne Volde; de saae den grønnende Torn i Borgen. Deres Taarer randt i Løndom; og stundom vare deres Ansigter fulde af Tungsind. Dunthalmo saae deres Kummer: hans mørknende Sjæl besluttede deres Død. Han satte dem i tvende Huler, paa Teuthas gjenlydende Bredder. Solen kom ikke der med sine Straaler; ej heller Himmelens Maane om Natten. Rathmors Sønner forbleve i Mulm, og ventede deres Død.

Dunthalmos Dotter græd i Taushed, den haarfagre, blaaøjede Colmal. Hendes Øje havde rullet paa Calthon i Løndom; hans Skjønhed opfyldte hendes Sjæl. Hun skjalv for sin Kriger; men hvad kunde Colmal gjøre? hendes Arm kunde ikke løfte Spydet; og Sværdet var ej dannet for hendes Side. Hendes hvide Barm bølgede aldrig under en Brynie. Hvad kanst du gjøre, o Colmal, for din faldende Kæmpe? Hendes Trin ere foranderlige; hendes Haar er løst; hendes Øje skuer vildt gjennem Taarer. Hun kom om Natten til Hallen, og væbned sin yndige Skabning med Staal; en Ynglings Staal, som faldt i sin første Kamp [2]). Hun kom til Calthons Hule og løste Remmen af hans Hænder.

Stat op, Rathmors Søn, sagde hun; stat op! Natten er mørk. Lad os flye til Selmas Konge, faldne Cluthas Første! Jeg er Lamgals Søn, som boede i din Faders Borg. Jeg hørte om din skumle Bolig i Hulen, og min Sjæl steeg. Stat op, Rathmors Søn; for Natten er mørk.

Velsignede Røst, sagde Ædlingen, kommer du fra den mørkrullende Skye? thi ofte nedstige Calthons Fædres Aander til hans Drømme, siden Solen er bortveget fra hans Øje, og Mulm har trindt omgivet ham. Eller est du Lamgals Søn, hiin Ædling, jeg ofte saae udi Clutha? Men skal jeg flye til Fingal og Colmar min Broder falde? skal jeg flye til Morven, og Helten ligge indhyllet i Natten? Nej! giv mig dette Spyd, o Lamgals Søn! Calthon vil forsvare sin Broder.

Tusinde Krigere, sagde Pigen, udstrække deres Spyd omkring vognbaarne Colmar. Hvad kan Calthon gjøre mod en Hær saa stor? Lad os flye til Morvens Konge; han vil komme med Fejde. Hans Arm er udstrakt mod de ulykkelige; hans Sværds Lyn er trindt om de svage. Stat op, du Rathmors Søn; Nattens Skygger ville forsvinde. Dunthalmo vil see dine Fjed over Marken, og du skal falde i din Ungdom.

Sukkende opstod Helten; hans Taarer faldt for vognbaarne Colmar. Han kom med

Pigen til Selmas Borg; men han vidste ej, at det var Colmal. Hjelmen bedækkede hendes faure Ansigt; og hendes Barm steeg under Staalet. Fingal vendte tilbage fra Jagten, og fandt de yndige Fremmede. De vare som tvende Lysstraaler midt i Hallen. Kongen hørte Sorgens Ord; og vendte sit Blik til alle Sider. Halvt rejste sig et tusinde Helte foran ham, æskende Kampen mod Teutha. Jeg kom med mit Spyd fra Bjerget, og Krigerfryd svulmed i mit Bryst; thi Kongen talte til Ossian i Kæmpernes Midte.

Min Styrkes Søn, sagde han, tag Fingals Spyd, gaae til Teuthas stride Elv, og frels den vognbaarne Colmar. Dit Rygte vende tilbage foran dig som en behagelig Vind, at min Sjæl kan fryde sig over min Søn, som fornyer vore Fædres Roes. Ossian! i Strid være du en Storm, men mild, naar Fienderne segne. Saa var det, mit Rygte steeg, o min Søn! og du ligne Selmas Konge! — Naar de hoffærdige komme i mine Haller, mine Øjne skue dem ej. Men

min Arm er udstrakt mod de ulykkelige. Mit Sværd beskytter de svage.

Jeg jublede ved Kongens Ord; og greb mine klingrende Vaaben. — Diaran opstod ved min Side, og Dargo Spydkonning. Tre hundrede Ynglinge fulgte vore Fjed: de gjæve Fremmede vare ved min Side. Dunthalmo hørte vore nærmende Trin: han samlede Teuthas Styrke. Han stod paa et Bjerg med sin Hær; de vare som Klipper kløvede af Lynild, naar deres nedbøjede Træer ere skaldede og svedne, og Elvene ere udtørrede i deres Rifter.

Teuthas Strøm rullede i sin Stolthed foran den barske Fiende. Jeg sendte en Skjald til Dunthalmo, at tilbyde ham Tvekamp paa Sletten; men han smilte i sin skumle Hovmod. Hans uroelige Hær myrlede paa Fjeldet; lig Bjergskyen, naar Blæsten har trængt ind i dens Skjød, og adsplitter de krusede Dampe til alle Sider.

De bragte Colmar til Teuthas Bred, bunden med tusinde Remmer. Helten er mismodig men fager, og hans Øjne ere paa hans

Venner; thi vi stod i vore Vaaben paa Teuthas modsatte Bred. Dunthalmo kom med sit Spyd, og gjennemborede Ynglingens Side: han tumlede paa Bredden i sit Blod; og vi hørte hans brudte Sukke.

Calthon styrtede sig i Strømmen: jeg sprang fremad paa mit Spyd. Teuthas Øt faldt for os. Nat kom rullende ned. Dunthalmo hvilte paa en Klippe, midt i en forældet Skov. Hans Sjæls Vrede brændte mod vogvbaarne Calthon. — Men Calthon stod i sin Sorg; han begræd den faldne Colmar; Colmar falden i Ungdom, førend hans Rygte steeg.

Jeg bød Sørgesangen lyde for at blidne den tungsindige Kæmpe; men han stod under et Træe, og kastede ofte sit Spyd mod Jorden. — Colmals vaade Øje rullede nær i en lønlig Taare: hun forudsaae Dunthalmos Fald, eller Cluthas kæmpende Ynglings.

Halvt var Natten henrunden. Stilhed og Mørke vare paa Sletten; Søvn hvilte paa Krigernes Øjne. Calthons blidnede Sjæl var rolig. Hans Øjne vare halvtillukte; men

Teuthas Bruſen havde endnu ej forladt hans Øre.

Sover Rathmors Søn i ſin Vælde, og hans Broder er myrdet? opſtode vi ikke med hverandre til Jagten, og joge tilſammen de mørkbrune Raaer? Ej var Colmar forglemt, førend han faldt; før Døden havde myrdet hans Ungdom. Jeg ligger bleg under Lonas Fjeld. Stat op, o Calthon! Morgenen kommer med ſine Straaler; og Dunthalmo vil mishandle den faldne.

Han forſvandt i ſit Vindpuſt. Calthon opſtod og ſaae hans Bortgang. — Han foer frem i ſit rungende Staal; ulykkelige Colmal hævede ſig. Hun fulgte ſin Helt gjennem Nat; efter ſig ſlæbte hun Spydet. Men da Calthon kom til Lonas Fjeld, da fandt han ſin myrdede Broder. Hans Hjertes Harme ſteeg, og han ſtyrtede ind blant Fienderne. Dødsſukkene lyde. De indſlutte Kæmpen. — Han bindes i Midten, og føres til ſtumle Dunthalmo. Glædesſtrig opſtege; Nattens Fjelde gjenlød.

Jeg foer op ved Larmen, og greb min Faders Spyd. Diaran opstod ved min Side; og Dargo i Ungdoms Kraft. Vi savnede Cluthas Første, og vore Sjæle vare bedrøvede. — Jeg frygtede for min Æres Tab: min Styrkes Stolthed steeg.

Morvens Sønner, sagde jeg, det er ikke saa vore Fædre strede. De hvilte ikke paa fremmed Mark, naar Fiender ej fulde for dem. Deres Styrke var som Himmelens Ørnes; deres Rygte lever i Sange. Men vore Mænd falde een for een, og vor Hæder begynder at svinde. — Hvad skal Morvens Konge sige, hvis Ossian ej sejrer ved Teutha? Frem i eders Brynier, I Kæmper, og følger Ossians buldrende Løb. Kun med Roes vil han vende tilbage, til Selmas gjenlydende Mure.

Morgen steeg over Teuthas blaae Vande; Colmal stod for mig i Taarer. Hun fortalte om Cluthas Første: og tre Gange faldt Spydet fra hendes Haand. Min Vrede vendte sig mod denne fremmede; thi mit Hjerte skjalv for Calthon.

Du Svaghedens Søn, sagde jeg, kæmpe Teuthas Helte med Taarer? Slaget vindes ikke med Sørgen, og Sukket boer ej udi Krigerens Barm. Gaae mod Carmuns Raaer, eller Teuthas brølende Hjorde. — Men forlad disse Vaaben, du Frygtens Søn; en Krieger maae bære dem i Strid.

Jeg rev Brynien fra hendes Skuldre; jeg saae hendes snehvide Barm. Hun bøjede sit rødmende Ansigt til Jorden. Jeg vendte mit Øje i Taushed til Heltene. Spydet faldt fra min Haand; og mit Hjertes Sukke steeg. — Men da jeg hørte Pigens Navn, da randt mine hyppige Taarer. Jeg signed den faure Ungdoms Straale, og bød Dræbningen ile afsted.

Hvorfor, o Klippens Søn, skulle Ossian fortælle, hvorledes Teuthas Krigere døde. De ere nu forglemte i deres Fædreneland, og deres Grave findes ikke paa Heden. Aar fremrunde med deres Storme, og de grønne Høje smuldrede bort. Neppe sees Dunhalmos Grav, eller Stedet hvor han faldt

for Ossians Spyd. — En graahærdet Krieger, halvblind af Alder, sidder nu om Natten i sin Hal ved den flammende Eeg, og fortæller sine Sønner min Daad og den skumle Dunthalmos Fald. Ungdommen bøjer sine Ansigter mod hans Røst; Fryd og Forundring brænde i deres Øjne.

Jeg fandt Rathmors Søn bunden til en Eeg; mit Sværd hug Remmen fra hans Hænder. Jeg gav ham den hvidbarmede Colmal. De boede i Teuthas Haller, og Ossian vendte tilbage til Selma.

Anmærkninger.

[1]) Dette Digt har Ossian dediceret til en Culdi, eller hidflygtet Kristen, maaske den samme som han tilegner Poemet Aldo.

[2]) Saasom Digteren stedse skyer det utroelige og fabelagtige, som noget der er den sande Poesie uværdigt, lader han ogsaa Colmal her iføre sig en ung Krigers Rustning, for at gjøre denne hendes Handling destomere sandsynlig.

Carthon.

Et Oldtids Kvad! Fremfarne Dages Storværk! — O Lora, dine Bølgers Rislen gjenkalders Fortidens Minde. Dine Skoves Suſen, o Garmallar, er liflig i mit Øre. Seer du ikke, Malvina, en Høj med ſit lyngroede Hoved? Tre gamle Graner hælde fra dens Iſſe; grøn er den ſnævre Slette ved dens Fod. Der voxer Bjergets Blomſt og vugger ſit Hoved i Vinden. Tidſelen er der allene, og afryſter ſit hvide Skjæg. To Stene halvſjunkne i Jorden, viſe deres mosklædte Rygge. Dette Sted ſkyer Bjergets Hjort; for han ſeer den

blege Aand, der bevogter det. Thi de vældige ligge, o Malvina! i Klippens snævre Slette. — Et Oldtids Kvad! Fremfarne Dages Storværk!

Hvo kommer fra de fremmedes Land, med sine tusinde omkring sig? Solstraalen udbyder sin Lysstrøm foran ham; og hans Haar møder Bjergenes Vind. Hans Aasyn er blidnet fra Kampen. Han er mild som Aftenstraalen, der skinner fra Vestens Skye ned over Conas tause Dal. Hvo er det uden Comhals Søn, den Stordaads Konge[1]). Han skuer sine Bjerge med Fryd, og byder tusinde Stemmer hæve sig. — I have flyet over vore Marker, I de fjerne Landes Sønner! Verdens Konge sidder i sin Borg, og hører sine Krigeres Flugt. Han oplefter sit stolte Øje, og griber sin Faders Sværd. I have flyet over vore Marker, I de fjerne Landes Sønner!

Saa vare Barbernes Ord, da de kom til Selmas Borge. — Tusinde Lys[1]) fra de fremmedes Land lue i Kæmpernes Kreds. Fæ-

sten beredes, og Natten henglider i Fryd. — Hvor er den ædle Clessamor, sagde haarfaure Fingal? Hvor er min Faders Ledsager i min Glædes Dage. Sorgfuld og mørk tilbringer han sine Dage i brusende Loras Dal; men see! Han kommer fra Bjerget, liig en Hengst i sin Styrke, naar den finder sine Brødre paa Sletten, og kaster sin glindsende Mank i Vinden. — Signet være Clessammors Sjæl! Hvi saa længe fra Selma?

Kommer Kongen, sagde Clessammor tilbage i sin Æres Glands? Saa var Comhals Hæder i hans Ungdoms Krige. Ofte foere vi over Carun til de fremmedes Lande. Vore Sværd vendte tilbage ej ubestænkte med Blod; ej heller frydede sig Verdens Konger. — Hvi mindes jeg min Ungdoms Id? Mit Haar er blandet med graat. Min Haand forglemmer at spænde Buen, og jeg løfter et lettere Spyd. O at min Glæde vilde vende tilbage som da jeg første Gang skuede Pigen; den fremmedes hvidbarmede Dotter, Mojna med mørkblaae Øjne!

Fortæl, sagde Fingal, fortæl om dine Ungdoms Dage. Kummer liig en Skye over

Solen, beskygger Clessamors Sjæl. Sørgelige ere dine Tanker i Løndom paa brusende Loras Bredder. Lad os høre din Ungdoms Sorg, dine Dages Mørke!

Det var i Fredens Dage, svarte den store Clessammor, da jeg kom i mit gyngende Skib til Balcluthas taarnbebyggede Volde. Vindene havde brust efter mine Sejl, og Cluthas Strøm modtog min mørkbrystede Snekke. Tre Dage blev jeg i Reuthamirs Borge, og saae hans Datter, den Lysstraale. Skallernes Fryd gik rundt, og den bedagede Helt gav mig Pigen. Hendes Barm var som Bølgens Skum, og hendes Øjne liig tindrende Stjerner: hendes Haar var sort som Ravnens Vinger; hendes Sjæl var ædel og blid. Stor var min Kjerlighed for Mojna, og i Glæde strømmede mit Hjerte ud.

Da kom Fiendens Søn, en Konge som elsked hvidbarmede Mojna. Hans Ord vare bjerve i Borgen, og ofte halvdrog han sit Sværd. Hvor, sagde han, er den vældige Comhal, den uroelige Vandrer [3]) paa Heden.

Kommer han med sin Hær til Balclutha, mens Clessammor er saa kjæk?

O Kriger! svarte jeg, min Sjæl brænder i sin egen Ild. Jeg staaer uden Frygt i tusindes Midte, skjønt de tappre ere langt borte. — Fremmede! Dine Ord ere djerve, for Clessammor er eene. Men mit Sværd ryster ved min Side, og længes efter at blinke i min Haand. — Tael ej mere om Comhal, bugtende Cluthas Søn!

Da steeg hans Stolthedes Styrke. Vi streed; han faldt under mit Sværd. Cluthas Bredder hørte hans Fald, og trindt om blinkede tusinde Spyd. Jeg streed; de fremmede sejrede: Jeg styrtede i Cluthas Strøm. Jeg hejste mine hvide Sejl over Bølgerne, og gled paa det mørkblaae Hav. Moina kom til Bredden, og rullede sine taarefulde Øjne: hendes sorte Haar flaggrede paa Vinden: jeg hørte hendes Skrig. — Ofte vendte jeg mit Skib; men Østens Vinde sejrede. Ej Cluthas saae jeg mere, ej Mojnas med de faure Lokker. — Hun faldt i Balclutha; for jeg har seet hendes Aand. Jeg kjendte hende, da hun

kom gjennem den mørke Nat, hennem Loras Brusen: hun var lig Nyemaanen, seet gjennem den tætte Taage, naar Sneefunker nedfyge fra Himlen, og Verden er taus og mørk.

Synger I Barder, sagde Fingal, synger den ulykkelige Moinas Priis! Kalder hendes Aand med eders Kvad til vore Bjerge, at hun kan hvile hos Morvens faure, de Fortidens Solstraaler, de henfarne Heltes Fryd. — Jeg har seet Balcluthas Volde, men de vare øde. Ilden havde braget i Borgen; og Folkets Røst hørtes ikke mere. Cluthas Strøm var fortrængt fra sit Løb ved Murenes Fald. — Tidslen rystede ler sit ensomme Hoved: og Vinden hvinte i Stene-Mos. Ræven keeg ud fra Vinduerne; det lange Græs hølgede om hans Hoved. — Øde er Moinas Bolig, Taushed er i hendes Fædres Huus. — Istemmer, I Barder, Sorgens Sang over de fremmedes Land. De ere kun faldne førvi; thi ogsaa vi skulde falde en Dag. — Hvi bygger du Borgen, du de bevingede Dages Søn? I Dag skuer du ned fra

dine Taarne; kun nogle Aar, og Ørkens Storm kommer; den hyler i din tomme Hal, og hviner om dit halvfortærede Skjold. — Og lad Ørkens Storme komme! Vi skulle være navnkundige paa vor Dag. Min Arms Mærke skal være i Kampen, og mit Navn i Barders Sange. — Hæver Sangen! lad Skallen gaae om! Glæde høres i min Borg. — Naar du, o Himlens Søn skal forgaae, om du skal forgaae, o herlige Lys! Om din Glands er kun for en Tiid, liig Fingal; vort Navn skal overleve dine Straaler.

Saa vare Fingals Ord paa hans Glædes Dag. Hans tusinde Barder bøjede sig frem fra deres Sæder, at høre Kongens Røst. Den var liig Harpens Klang i Foraarets Vind. — Herlige vare dine Tanker, o Fingal! Hvi havde ej Ossian din Sjæls Kraft! men du stander ene, min Fader: og hvo kan ligne Morvens Konge?

Under Sang randt Natten bort, og Morgenen fremlyste i Fryd; Bjergene viste deres graae Hoveder. Storhavets blaae Aasyn smilte. Den hvide Bølge sees tumlende om-

kring den fjerne Klippe. Langsomt opstiger den blege Taage fra Søen. Den kom i en Oldings Skikkelse hen over den tause Slette. Dens uhyre Lemmer bevægede sig ikke i Trin; thi en Aand bar den gjennem Luften. Den kom imod Selmas Borg, og opløste sig i en Blodregn.

Kongen allene saae det rædsomme Syn, han forudsaae Kæmpernes Død. Han gik i Tayshed til sin Hal, og tog sin Faders Spyd. Brynien raslede paa hans Bryst. Trindt opstode Kæmperne. Tause saae de til hverandre, agtende paa Fingals Øjne. De saae Kampen i hans Aasyn, Hæres Død paa hans Spyd. — Deres Arme opløfte tusinde Skjolde; og de uddroge tusinde Sværd. Trindt straalede Selmas Borg; Vaabnene runge. — De graae Hunde tude paa deres Sted. — Intet Ord er blant de vældige Kæmper. — Enhver gav Agt paa Kongens Blik; og halvt opløftede Spydet.

Morvens Sønner, begyndte Kongen, ej er det Tid at fylde Skallen. Kampen sortner omkring os; og Død svæver over Landet. En Aand, Fingals Ven, har varslet for

Fienden. — Udlændingens Sønner komme fra det mørkrullende Hav. Thi fra Havet kom Varslet for Morvens Fare. — Hver tage sit tunge Spyd, og ombinde sin Faders Sværd. — Den mørke Hjelm knejse paa hvert et Hoved; og Brynien udgyde sine Lynstraaler fra hver en Side. Kampen trækker sammen som et Uvejr, og snart skulle i høre Dødens Bulder. Helten fremilte foran sin Hær, liig en Skye foran en Rad af Himmelens Luer, naar den udbreder sig over den natlige Himmel, og Sømanden venter en Storm. Paa Conas lyng-groede Bakke stode de: de hvidbarmede Piger saae dem liig en Skov paa Bjerget. De forudsaae deres Ynglingers Død, og skuede til Havet med Frygt. — Den hvide Bølge toge de for fjerne Sejl, og Taaren er paa deres Kinder.

Solen opsteeg over Havet, og vi skimted en Flode. — Liig Taage nærmed den sig, og udgød sin Ungdom paa Kysten. Hærføreren var blant dem, liig Hjorten midt i sin Hjord. Guldnagler lue paa hans Skjold, og statelig

kreen Spydenes Konge. — Han ilte mod Selma, og efter ham ilte hans tusinde.

Gaae med din Fredssang, sagde Fingal, Ullin, gaae til Sværdkongen. Siig ham, at vi ere vældige i Strid; og at vore Fienders Gjenfærd ere mange. Men hædrede ere de, som have gjæstet min Borg. De vise mine Fædres Vaaben i et fremmed Land[4]): Udlændinges Sønner beundre, og signe Morvens Venner; thi vidtberømte ere vore Navne; Verdens Konger have skjælvet midt iblant deres Hære.

Ullin gik med sin Sang. Fingal hvilte paa sit Spyd: han skued den stærke Fiende i sin Rustning, og signed Udlændingens Søn. — Hvor statelig est du, Havets Søn! sagde skovrige Morvens Konge. Dit Sværd er en Vældes Straale ved din Side: dit Spær er en Gran, der trodser Stormen. Maanens fulde Ansigt er ikke bredere end dit Skjold. — Rødblussende er dit Ungdoms Ansigt! blode dine krusede Lokker! — Men dette Træe kan falde; og dets Minde forglemmes! Udlændingens Dotter vil sørge, og stirre mod det rullen-

de Hav. Børnene ville sige: "vi see et Skib; mon det være Balcluthas Konge"? Taaren brister fra deres Moders Øje; hendes Tanker ere hos ham, der slumrer i Morven. — Saa vare Kongens Ord, da Ullin kom til mægtige Carthon: han nedkastede Spydet for ham, og hævede Fredens Sang.

Kom til Fingals Fæst, Carthon, fra det rullende Hav! kom til Kongens Fæst, eller løft Kampens Spyd. Vore Fienders Gjenfærd ere mange; men navnkundige ere Morvens Venner. Besku hiin Slette, o Carthon; mangen en grønnende Høj kneiser der, med mosklædte Stene og hvinende Græs: disse ere Fingals Fienders Grave, det brusen-Storhavs Sønner.

Taler du til den svage i Vaaben, sagde Carthon, skovrige Morvens Skjald? er mit Ansigt blegt af Frygt, Fredssangens Søn? Hvi tænker du da at mørkne min Sjæl med Fortælling om dem som faldt? — Min Arm har kæmpet i Strid; mit Rygte er vidt bekjendt. Gaae til de svage i Vaaben, og byd dem bøje sig for Fingal. — Har jeg ikke seet det fald-

Balclutha? og skal jeg gjæste Comhals Søn? Comhal! som kasted sin Ild ind i min Faders Borg! Jeg var ung, og vidste ikke hvorfor Kvinderne græd. Røgstøtterne forlystede mit Øje, som de stege op over mine Volde; ofte saae jeg tilbage med Fryd, da mine Venner flyede over Bjerget. Men da mine Ungdoms Aar fremrandt, da jeg saae mine mostakte faldne Mure: da steeg mit Suk med Morgenen, og mine Taarer faldt med Aftnen — Skal jeg ikke kæmpe, sagde jeg til min Sjæl, imod mine Fienders Børn? Og jeg vil kæmpe, o Skjald; jeg føler min Sjæls Styrke.

Trindt om Helten stimle hans Krigere, og drage paa eengang deres blinkende Sværd. Han stander i Midten, liig en Ildstøtte; Taarer tindrer i hans Øje; thi han tænkte paa faldne Balclutha: og hans Hjertes svulmende Stolthed steeg. Han vender sit Blik til Bjerget, hvor vore Helte skinnede i Vaaben: Spydet rystede i hans Haand, og frembøjet syntes han at true Kongen.

Skal jeg nu møde Kongen? sagde Fingal til sin Sjæl. Skal jeg standse ham midt

i sit Løb, før hans Rygte stiger? Men Fremtidens Barder kunde sige, naar han skuer Carthons Grav: "Fingal tog sine tusinde med sig til Kamp, før den ædle Carthon faldt". — Nej! du de kommende Dages Skjald! du skal ikke formindske Fingals Roes. Mine Helte ville stride med Ynglingen, og Fingal skue Kampen. Om han sejrer; da fremstyrter jeg i min Vælde, liig Conas brølende Elv. — Hvo blandt mine Kæmper vil møde det rullende Storhavs Søn? Mange ere hans Krigere paa Kysten, og stærkt hans Ælkespyd.

Cathul opstod i sin Styrke, vældige Lormars Søn: tre hundrede Ynglinger ledsage Helten, hans fædrene Strømmes Æt. Svag var hans Arm imod Carthon; han faldt, og hans Kæmper flyede.

Connal fornyede Slaget, men han brød sit tunge Spyd: han laae bunden paa Jorden; og Carthon forfulgte hans Mænd.

Clessammor! sagde Morvens Konge, hvor er din Styrkes Spyd? Vil du skue Connal bunden, din Ven ved Loras Elv? Stat op i dit Staals Glands, du Com-

hals Ven! Lad Balcluthas Yngling føle Morvens Kæmpers Styrke". Han opstod i sit Staals Kraft, rystende sine blege Lokker. Han hængte Skjoldet ved sin Side, og fremfoer i modig Stolthed.

Carthon stod paa hiin lyngroede Høj, og skuede Kæmpens Komme. Han elskede hans Aasyns rædsomme Fryd, hans Kraft under Alderdoms Lokker. — Skal jeg løfte dette Spyd, sagde han, som ikkun eengang rammer en Fiende? Eller skal jeg med Fredens Ord bevare Krigerens Liv? Statelig er hans Oldingsgang, og yndelig hans Dages Rest. Maaskee det er Moinas Elskov, vognbaarne Carthons Fader; ofte har jeg hørt, at han boede ved Loras brusende Elv.

Saa vare hans Ord, da Clessammor kom, løftende højt sit Spyd. Ynglingen optog det paa sit Skjold, og talte Fredens Ord. Du Kæmpe med Alderdoms Lokker! Er der ingen Yngling, som kan løfte Spydet? Har du ingen Søn, som kan udstrække Skjoldet for sin Fader og møde Ungdommens Arm? Er din Kjerligheds Viv ikke mere? eller græder

hun paa dine Sønners Grave? Est du blant Mændenes Konger? Hvad bliver mit Glavinds Roes, om du falder?

Den bliver stor, du Hovmods Søn! begyndte den høje Clessammor; jeg har været navnkundig i Strid, men aldrig sagde jeg en Fiende mit Navn [1]). Giv dig til mig, Bølgens Søn, og da skal du kjende, at Mærket af mit Sværd er paa mangen en Mark.

Jeg gav mig aldrig, Spydkonning! svarte Carthons ædle Stolthed. Ogsaa jeg har kæmpet i Strid, og jeg seer min tilkommende Hæder. Foragt mig ikke, du Mændenes Konge! min Arm, mit Spyd er stærkt. Gak tilbage blant dine Venner, og lad unge Kæmper stride.

Hvi saarer du min Sjæl, svarte Clessammor med en Taare? Alderdom bæver ej paa min Haand: end kan jeg løfte Spydet. Skal jeg flye for Fingals Aasyn; for hans Aasyn, jeg elsked? Havets Søn! jeg flyede aldrig; hæv dit spidse Spær!

De strede, liig to kæmpende Vinde, der brydes om hvo der skal rulle Bølgen. Car-

thon bød sit Spyd at fejle; for stedse tænkte han, at Fienden var Moinas Brudgom. — Han brød Clessammors straalende Spyd: og greb hans Sværd. Som han bandt ham, drog Kongen sine Fædres Dolk. Han saae sin Fiendes blottede Side, og aabnede der et Saar.

Fingal saae Clessammor falde: han sprang i sine rungende Vaaben. Hæren stod taus ved hans Komme; de vendte deres Øjne mod Helten. Han kom liig et Uvejrs hule Drøn, førend Stormene stige. Jægeren hører den i Dalen, og skynder sig tilbage til Fjeldets Hule.

Carthon stod paa sit Sted. Blodet strømmer ned ad hans Side. Han saae Kongen nedile, og hans Haab om Navnkundighed steeg*), men bleg var hans Kind; hans Haar fløj løst, og hans Hjelm skjalv paa hans Hoved. Carthons Styrke svigted; men hans Sjæl var stærk.

Fingal saae Heltens Blod: han standsie det hævede Spyd. Giv dig, Sværdkonning! jeg skuer dit Blod. Vældig har du

været i, Strid; og dit Rygte skal aldrig forsvinde.

Est du den Konge saa vide berømt? svarte vognbaarne Carthon. Est du den Dødslue, som forfærder Verdens Konger? Men hvi skulle Carthon spørge? for han er lig Elven udi hans Ørk; stærk som en Strøm i sit Løb; snar som Himmelens Ørn. — O at jeg havde kæmpet med Kongen; at min Roes kunde været stor i Sang! at Jægeren kunde sige, naar han skuer min Grav: "han stred med den mægtige Fingal. Men ukjendt skal Carthon døe; han har udøst sin Kraft paa den Svage.

Men ukjendt skal du ikke døe, svarte skovrige Morvens Konge: mine Barder ere mange, o Carthon, og deres Sange neestige til kommende Dage. Fremtidens Børn skulle høre Carthons Roes; naar de sidde om den brændende Eeg, og Natten hensvinder under Oldtids Kvad, Jægeren skal sidde paa Heden og høre den susende Blæst; han skal oploste sine Øine, og skue Klippen hvor Carthon faldt. Han vender sig til

sin Søn, og viser Stedet, hvor de vældige strede: "der kæmped Balcluthas Konge, lig tusinde Strømmes Styrke".

Fryd opsteeg i Carthons Aasyn: han hævede sine tunge Øine. — Han rakte Fingal sit Sværd, at legge udi hans Hal, at Balcluthas Konges Minde kunde blive tilbage i Morven. — Slaget ophørte over Marken, for Skjalden havde sjunget Fredssangen. Førsterne samledes trindt om den segnende Carthon, og hørte hans Ord med Sukke. Tause lænede de sig paa deres Spyd, mens Balcluthas Kæmpe talte. Hans Haar sukkede i Vinden, og hans Tale var svag.

Morvens Konge, sagde han, jeg falder midt i mit Løb. En fremmed Grav modtager den sidste af Beuthamirs Slægt i hans Ungdom, Mørke boer i Balcluthas; og Kummers Skygger i Crathmo. — Men overrejs mit Minde paa Loras Bredder; hvor mine Fædre boede. Maaskee vil Moinas Brudgom sørge over sine faldne Carthon.

Haus Ord naaede Clessammors

Hjerte: han faldt i Taushed over sin Søn. Trindt stod den sorgfulde Hær: ingen Lyd er paa Loras Slætter. Natten kom, og Maanen fra Osten saae ned paa Kummerens Mark; men de stode, lig en stille Lund, som løfter sit Hoved paa Gormal, naar de brusende Vinde tie, og Høstens Mørke indhyller Dalen. Tre Dage sørgede de over Carthon; paa den fjerde døde hans Fader. De hvile i den snævre Klippedal; og en mørk Aand bevogter deres Grav. Ofte sees faure Moina der, naar Solstraalen bæver paa Klippen, og alting trindt er stille. Der sees hun, Malvina, men ikke lig Bjergets Døttre. Hendes Kjortel er fra de Fremmedes Land, og hun er stedse allene.

Fingal sørgede over Carthon; han bad sine Barder mærke Dagen, naar skyefulde Høst vendte tilbage. Og ofte mærked de Dagen, og sjunge Heltens Priis: "Hvo kommer saa mørk fra Storhavets Brusen, lig Høstens sorte Skye? Død bæver i hans Haand; hans Øjne ere brændende Luer. Hvo broler over Loras brune Hede? hvo uden Cartoon Sværdkonning? Folket falder hvor han springer, lig

Morvens skumle Aand! Men nu ligger han, en statelig Eeg, som Hvirvelstorme omstyrted! Naar skalt du opstaae, Balcluthas Lyst! saure, vognbaarne Carthon? Hvo kommer saa mørk fra Storhavets Brusen, liig Høstens mørke Skye"?

Saa vare Barbernes Ord paa deres Sørgedag; jeg har ledsaget deres Røst, og lagt til deres Sange. Min Sjæl har været bedrøvet for Carthon; han faldt paa sin Tapperheds Dag: og du, o Clessammor, hvor er din Bolig i Luften? Har Ynglingen glemt sit Saar, og rider han med dig paa Skyerne?

Jeg føler Solen, o Malvina, overlad mig til min Hvile. Maaskee kunne De komme til mine Drømme; mig synes jeg hører en klagende Røst. Himlens Straale lyster at skinne paa Carthons Grav: jeg føler den varm.

O du som ruller heroventil trindt, som mine Fædres Skjold; Hveden ere dine Straaler, o Soel, din evige Glands? Du skrider frem i din forbausende Skjønhed, og Stjernerne skjule sig i Himlen; Maanen kold og bleg

synker i Vestens Bølger. Men du, du vandrer allene: og hvo kan følge dit Løb? Bjergenes Ege falde, Bjergene selv aftage med Aarene Havet synker og voxer, Maanen selv forsvinder fra Himlen; men du est evig den samme, jublende i dine Vandrings Glands. Naar Verden mørknes af Uvejr; naar Torden ruller, og Lynild flyver: da seer du i Ydighed fra Skyerne, og smiler ad Stormen. Men til Ossian seer du forgjæves; for han skuer ikke mere dine Straaler: enten dit gule Haar flyder paa østlige Skyer, eller du bæver ved Vestens Porte. Men maaskee er du, som jeg, for en Tid og dine Aar ville have en Ende. Du skal sove i dine Skyer ubevæget ved Morgenens Røst. — Saa juble da, o Soel, i din Ungdoms Kraft. Alderdom er ublid og mørk; den er liig Maanens bævende Lys, naar det skinner gjennem brudte Skyer, og Taagen hviler paa Bjerget Nordens Storm er paa Sletten, og Vandreren gyser midt paa sin Vej.

Anmærkninger:

1) Fingal vender just tilbage fra et Tog mod Romerne, hvilket Ossian har besunget i et Digt, som Macpherson siger sig at være i Besiddelse af.
2) Formodentlig Vorlys, et Bytte fra Romerne.
3) Her er Oprindelsen til Navnet af Scotter. Scuta er nemlig i det galiske Sprog en omstrejfende Vandrer, og et Spotnavn, som Britterne gav deres nordlige Naboer. Deraf Romernes Scoti.
4) Det var Skik blant Scotterne at bytte Vaaben, og disse opbevaredes som Venskabstegn.
5) At sige en Fiende sit Navn, ansaaes som et Tegn paa Fejghed.
6) Dette Haab var, at kunne falde for Fingals Haand.

Cathlin *).

Kom, du eensomme Straale, fra din natlige Vaagen! Stormbygerne ere omkring dig, fra alle deres gjenlydende Bjerge. Røde, over mine hundrede Floder, ere de Dødes lysklædte Veje. De fryde sig paa Vindenes Hvirvler i Nattens tause Stund. — Er der ingen Fryd i Sang, Luthas Harpers hvide Haand? Væk Strengens Røst, og tryl mig min Sjæl tilbage. Den er en Elv, som er forsvunden. Malvina, lad Sangen strømme!

Jeg hører dig fra dit Mørke i Selma, du som i Ensomhed vaager om Natten! Hvi

holdt du Sangen tilbage fra Ossians svigtende Sjæl? — Som Bækkens Fald for Jægerens Øre, naar han nedstiger fra sit skyfakte Bjerg; i en Solstraaler triller den rislende Elv; han lytter, og ryster sine beduggede Lokker: saa liflig er Luthas Stemme, for Heltes Aanders Ven.

I Carmonas gjenlydende Bugt saae vi en Dag, den gyngende Snekke [2]). Højt hang et kløvet Skjold, bestænket med sprudlende Blod. Fremad ilte en Yngling i Vaaben, og udstrakte stumpe Spyd. Vildt flagred hans lange Lokker over hans taarefulde Øjne. Fingal rakte ham Kongens Skaal. Den fremmedes Tale lød: I sin Hal ligger Cathmol af Cluthas ved sine morke Floders Bugten. Duthcarmor saae hvidbarmede Lanul, og gjennembored hendes Faders Bryst. I den lynggroede Ørk vare mine Fjed. Han flyede i Nattens Stund. Skjænk Cathlin din Hjelp; at han kan hævne sin Faber. Jeg søgte dig ej som en Straale i Skyers Land. Du kiendes af alle, lig Solen, gjenlydende Selmas Konge.

Trindt skuede Selmas Konge. Vi opstode for hans Aasyn i Vaaben. Men hvo skulde løfte Skjoldet? thi alle ædskede Kampen Natten nedrandt: vi treen i Taushed, hver til sit Bjerg, hvor Aanderne svæved: at de kunde nedstige i vore Drømme og udmærke os til Krigen.

Vi sloge de dødes Skjold, og hævede Sangens Toner; Tre gange paakaldte vi vore Fædres Aander. Vi lagde os ned til Drømme. Trenmor kom for mine Øjne, Oldtids høje Skygge. Hans blaae Hære vare efter ham i halvkiendelige Rækker. Neppe sees deres Kæmpen i Taage, eller deres Fremstyrten til Saar og Død. Jeg lytted; men der var ingen Lyd. Skikkelserne vare Luft. — Jeg foer op af Aanders Drøm. Paa et Vindpust sløj mit hvinende Haar. Svagt surrende i Egen lyder de dødes Flugt. Jeg tog mit Skjold fra sin Gren. Hen mod mig kom Staalklang. Det var Oscar af Lego: han havde seet sine Fædre.

Som Blæsten frembruser paa hvidnende Bølgers Barm; saa forløst er mit Løb gjennem Havet til Fienders Bolig. Jeg har seet de

døde, min Fader. Høj var mit Hjertes Banken. Mit Rygte straaler for mig, liig Lysstriben paa en Skye, naar den brede Soel kommer frem, Himmelens røde Vandrer.

Brannos Spire, sagde jeg, ej Oscar allene skal møde Fienden. Jeg fremiler gjennem Havet, til Heltens skovrige Land. Lad os kæmpe, min Søn, liig Ørne fra et Fjeld; naar de løfte deres brede Vinger, imod Vindenes Strøm.

Vi hejste vore Sejl i Carmona. Fra trende Skibe, skuede de mit Skjold paa Bølgen; som jeg stirrer paa Nattens Tonthena, den rødmende Vandrer blant Skyer. Fire Dage suste Børen. Lumon fremkom i Taage. I Stormen vare dets hundrede Lunde. Solstraaler belyste stundom dets brune Sider. Hvide randt dets fraadende Elve fra alle dets gjenlydende Klipper. En grønnende Dal i Bjerges Skjød, slynger sig taus med sin klare Bæk. Her var blant bølgende Ege Oldtidens Kongers Bolig, Men Taushed havde hvilet over græsklædte Rathcol[3]) i mange mørke Aar; thi

Heltens Slægt var forsvunden fra den forlystende Dal. — Duthcarmor var her med sit Folk, Bølgernes skumle Rytter. Tonthena havde skiult sit Hoved i Skyen. Han binder sine hvidbarmede Sejl. Hans Gang er paa Rathchols Bjerg til Raaernes Lejer.

Vi kom, vi sendte en Skjald med Sange, at udæske Fienden til Kamp. Duthcarmor hørte ham med Fryd. Kongens Sjæl var en Ildstraale; en Ildstraale indhyllet i Røg ustadig hvirvlende gjennem Nattens Skjød Duthcarmors Handlinger vare mørke, skjønt hans Arm var stærk.

Natten kom med tætte Skyer. Ved Egens Straale satte vi os. Ikke fjernt stod Cathlin af Clutha. Jeg saae den fremmedes tvivlraadige Sjæl[4]). Som Skygger flyve over græsklædte Marker, saa foranderlig er Cathlins Kind. Den var skjøn mellem Lokker, der stege paa Rathcols Vind. Min Sjæl brød ikke frem i Ord, Jeg bød Sangen lyde.

Oscar af Lego[5]), sagde jeg, dit være det ensomme Bjerg i Nat. Slaae Skjoldet liig Morvens Konger. Med Daggrye skal

du anføre i Kampen. Fra min Klippe skal jeg skue dig Oscar, en forfærdelig Skikkelse hævende sig til Strid, liig Synet af Aander blant Stormene, som de opvække. Hvi skulle mine Øjne vende sig til den dunkle Oldtid, før Sangen havde frembristet, liig Vindens pludselige Stigen. Men de henfarne Aar ere udmærkede med vældig Daad. Som Bølgernes natlige Rytter seer op til Tonthenas Straaler: saaledes ville vi vende vore Øjne til Treumor, Kongens Fader.

Vide paa Carachas gungrende Mark, havde Carmal udøst sine Skarer. De vare mørke Bølgerader; de graahærdede Barder vare liig Skum i deres Spidse. Trindt opflammed de Striden med deres rødtrullende Øjne. Ej ene vare Klippernes Indvaanere; en Lodas Son var der, en Røst i hans eget mørke Land, som kaldte Aander fra Skyerne ned. Han havde boet paa sit Bjerg udi Lochlin, midt i en bladløs Lund. Fem Stene løfted deres Hoveder nær. Højt buldred hans faldende Elv. Ofte hæved han sin Stemme mod Vinde, naar Himmelens Luer oplyste deres natlige Vinger;

naar Maanen i sit mørke Slør var rullet bag sit Fjeld. Ej uhørt af Aander var han! de kom med Ørnevingers Klappren. De vendte Slaget paa Sletten for Kæmpernes Konger. — Men Trenmor vendte de ikke fra Slaget; fremad ledte han Kampens Tummel; i sin dunkle Fløj var Trathal, liig et opgaaende Lys. — Det var mørkt; og Lodas Søn udøste sine Tegn paa Nattens Himmel. — De fejge vare ikke foran dig, du de fremmede Landes Søn. — Da steeg Kongernes Strid om Nattens Bjerg; men den var venlig som tvende Sommervinde, der ryste deres lette Vinger over en Søe. — Trenmor veeg for sin Søn; thi Kongens Rygte var hørt. — Trathal drog ud for sin Fader, og Fienderne vege paa gjenlydende Caracha. De henfarne Aar, min Søn, ere udmærkede med vældig Daad [6]).

I Skyer opsteeg det østlige Lys. Fienden fremilte i Vaaben. Slaget blandes ved Rathcol, liig Floders Brølen. Seer de kæmpende Konger! De mødes ved Egens Fod. I Staalglands hylles de mørke Skikkelser; saa er Himmelluernes Møde i en natlig Dal: trindt

spredes røde Straaler, og Mennesker vente Stormen. — Duthcarmor ligger i Blod. Ossians Søn sejrede. Ej var han blid udi Kampen, o Harpers Malvina!

Ikke paa Marken ere Cathlins Fjed. Den fremmede stod ved en afsides Elv, hvor Rathcols Skum bekrandste de mostakte Stene. Over ham hælder den lovrige Birk, og strøer sine Blade paa Storme. Cathlins omvendte Spyd rørte stundom Elven. Oscar bragte Duthcarmors Brynie, hans Hjelm med sin Ørnevinge. Han bar dem foran den Fremmede, og hans Ord lode: "Din Faders Fiender ere faldne, de ere nedlagte paa Aandernes Mark. Navnkundighed vender tilbage til Morven, liig en stigende Vind. Hvi est du mork, Cluthas Forste? Er der Aarsag til Sorg?"

"Søn af Harpernes Ossian! min Sjæl er mørkbedrøvet. Jeg skuer Cathmols Vaaben, som han løftede i Krig. Tag Cathlins Brynie, hæng den højt i Selmas Hal, at du kan mindes den Ulykkelige i dit fjerne Land."

Fra hvide Bryst sank Brynien ned. Det var Kongers Æt, Cathmols blødhaandede Datter, ved Cluthas Strømme. Duthcarmor saae hende yndig i Borgen; han kom om Natten til Clutha. Cathmol mødte ham med Fejde; men Kæmpen faldt. Tre Dage tøvede Fienden hos Pigen. Paa den fjerde flyede hun i Vaaben. Hun mindedes sin Kongeslægt, og følte sin brændende Sjæl.

O Luthas Møe, hvi skulde jeg sige dig hvorledes Cathlin faldt? hendes Grav er ved rørtakte Lumon, i et fjernt Land. Nær hos den var Sulmallas Gang i Sorgens Dage. Hun hævede Sangen for Udlændingens Datter, og rørte den traurige Harpe.

Kom Malvina fra din natlige Vaagen, kom du eensomme Straale!

Anmærkninger.

1) Cathlin forklædt som en Kriger, er den samme som Lanul Cathmols Datter.

2) Det er Lanul, som kommer for at æske Fingals Hjelp.

3) Rathçol, en Dal i Inishuna.

4) Oscar kaldes saaledes, fordi hans Moder Evirallin var fra Søen Lego.

Sulmalla.

Hvo triner saa statelig paa Lumon ved de skummende Bølgers Brusen? Hendes Haar falder paa hendes bølgende Barm. Hvid er hendes Arm, der tilbageskrakt spænder Buen. Hvi vandrer du i Orkener, liig et Lys gjennem Taagernes Mørke? De unge Raaer hoppe om deres lønlige Klipper. Tilbage, du Kongedatter; skyefulde Nat er nær.

Det var Lumons unge Spire, blaaøjede Sulmalla. Hun sendte Barden fra sit Fjeld, at indbyde os til Festen. Under Sangen sadde vi ned i Conmors gjenlydende Hal. Sulmallas hvide Fingre flagrede

paa de bævende Strænge. Halv hørtes Cathmors Navn gjennem Klangen, han som var borte, i Krigen for hendes eget grønne Land. Ej var han borte fra hendes Sjæl; han kom midt iblandt hendes Tanker om Natten: Tonthena saae ind fra Himlen paa hendes favnende Arme.

Skaldenes Lyd var forbi. Blandt lange Lokker opstod Sulmalla. Hun talte med nedslagne Øjne, og spurgte om vort Løb igjennem Havene; "thi af Heltenes Konger ere I, Bølgens høje Ryttere!"

Ej ubekjendt ved sine Strømme, sagde jeg, er han vor Stammes Fader. Fingal er navnkundig ved Cluba, blaaøjede Kongedatter. Ej ene ved Conas Flod kjendes Ossian og Oscar: Fiender bævede ved vor Røst og flygted til fremmede Lande.

Ej ubemærket af Sulmalla, sagde Pigen, er Morvens Konges Skjold. Højt hænger det i Conmors Hal, til Minde om det forbigangne, da Fingal kom til Cluba, i Fortids Dage. Højt brølte Culdarnus Orne iblandt hans Fjelde og Skove. Inis-

Huna udsendte sine Ynglinge; men de segnede, og Møer græd paa deres Grave. Sorgløs gik Kongen til Culdarnu. Under hans Spyd rullede Skovenes Styrke. Han var dejlig, sagde de, i sine Lokker, den første blandt Mennesker. Dog hørtes aldrig hans Ord ved Festen. Hans Daad bortveeg fra hans Ildsjæl, liig rullende Dampe fra Solens vandrende Aasyn. Ej urørte skuede Clubas blaae Øjne hans statelige Fjed. I hvide Bryst steeg Selmas Konge midt i deres natlige Tanker. Men Vindene bare den Fremmede til hans Hjortes gjenlydende Dale. Dog var han ikke tabt for andre Lande liig en Himmellue, der synker i en Sky. Stundom fremilte han i sin Glands til Fienders fjerne Bolig. Hans Rygte kom, liig Vindes Susen, til Clubas skovrige Dal. Mørke boer i Harpernes Cluba; Kongers Ætt er langt borte: i Orlog er Conmor Spydkonning, og Lormar Strømmenes Herre. Ej mørknende ene ere de; en Straale fra fremmede Lande er nær, Vandreres Ven udi Atha, Kampmarkens Forstyrrer. Høit fra deres dampomhyllede Bjerge

fremskue Erins blaae Øine. Ej fredsæl, I Erins hvide Hænder, er han i Stridens Rækker; han ruller Tituſinde frem for ſig udi ſin fjerne Mark.

1) Ej uſeet af Oſſian, ſagde jeg, foer Cathmor fra ſine Elve, da han udøſte ſin Magt over Ithorno Bølgers Øe. I Orlog mødtes tvende Ithornos Konger Colgorm og Surandronlo; hver fra ſin gjenlydende Øe, Vildornens barſke Jægere.

De mødte en Orne ved en fraadende Elv: begge gjennemborede den med ſit Staal. De ſtrede om Æren, og den ſtrækkelige Kamp begyndte. Fra Øe til Øe ſendte de et Spyd, brækket og blodbeſtænket, at hidkalde deres Fædres Venner, udi deres klingrende Vaaben. Cathmor kom fra Bolga til Culgorm, rødøjede Konge; jeg hjalp Surandronlo i hans vildtrige Land.

Vi fore hver paa ſin Side af en Aae, ſom bruſte gjennem den visnede Hede. Trindt om vare høje, brudte Fjelde med alle deres nedludende Træer. Tæt hos ere tvende Lodas Kredſe, med Vældens Stene; hvor Aander

nedstege om Natten, i mørkrøde Ildstrømme. Der stege Oldingers Stemmer, blanded med Vandes Brusen; de nedkalde Nattens Skikkelser, at staae dem bi udi deres Krige.

2) Ej agtende dem, stod jeg med mit Folk, hvor den fraadende Bæk nedvælted fra Klipper. Rød fremskred Maanen fra Østen. Stundom lød min Sang. Mørk paa hiin Side hørte unge Cathmor min Røst; thi han laae under Egen i alle hans glimtende Vaaben. Morgenen kom; vi foer til Strid fra Fløj til Fløj i Kampens Bølger. De faldt, som Tidslernes Hoveder under Efteraars Storme. I Staal kom en statelig Skabning: jeg blandede mine Hug med Kongens. Vore Skiolde gjennembores; lydt rungede vore Staalbrynier. Hans Hjelm faldt til Jorden. I Klarhed straalede Fienden. Hans Øjne, to yndige Luer, rullede mellem hans bølgende Lokker. Jeg kjendte Athas Konge, og kastede mit Spyd til Jorden. Mørke vendte vi os, og bortilde i Taushed at blandes med andre Fiender. Ikke saa bortilte de stridende Konger. De mødtes i buldrende Kamp, liig Aander i

Stormenes mørke Vinger. Giennem begges Bryst fore Spydene; end laae dog ej de Fjender paa Jorden. En Klippe modtog deres Fald; og halvt nedbøjede laae de i Døden. Fast holdt hver sin Fiendes Lokker, og syntes vredelig at rulle sine Øjne. Klippens Kilde randt over deres Skjolde, og blandede sig med deres Blod [5]). Kampen ophørte paa Ithorno. De Fremmede mødtes i Fred; Cathmor fra strømfulde Atha, og Ossian Harpers Konge. Vi lagde de Døde i Jord. Vor Gang var ved Runars Bugt. Fra Fjernet nærmede sig et Bølgebjerg med den vippende Baad. Mørk var Havrytteren, men en Lysstraale var der, liig Solstraalen i Stromlos Røgbølger. Det var Suran-dronlos Datter, vild, med funklende Blikke. Hendes Øjne vare rullende Luer blandt flagrende Lokker. Fremstrakt er hendes hvide Arm med Spydet; hendes højtbølgende Barm sees, hvid som fraadende Bølger der stige og falde blandt Klipper; de ere skjønne, men skrækkelige; og Somænd raabe paa Vindene. — "Kommer I Lodas Gjæster! Carchar bleg i Skyers

Midte! Sluthmor, som vandrer i Luftens Borge! Corchtur vædsom i Storme! modtager Surandronlos Fiender fra hans Datters Haand. Ingen Skygge ved hans brusende Floder, ingen mildtskuende Skabning var han! Naar han optog sig Spyd, da rystede Høgene deres klapprende Vinger; thi Blod vædstes om mørkøjede Surandronlos Fjed. Han antændte mig ingen venlig Straale, at jeg skulde skinne over hans Strømme. Straalende var jeg, liig Himmelluer, men jeg slog Surandronlos Fiender.

* * *

Ej ubevæget hørte Sulmalla Skjold-Cathmors Priis. Han var i hendes Sjæl, liig en Lue i lønlige Hede, som vaagner ved Vindens Røst og udsender sin Straale. Midt under Sangen bortilte Kongedatteren, liig Sommervindens milde Puft, naar den løfter Blomsternes Hoveder og kruser Elve og Søer.

Om Natten kom en Drøm til Ossian; uformet stod Trenmors Skygge. Han syntes at slaae det dunkle Skjold mod Selmas

Klippe. Jeg foer op i mit raslende Staal. Jeg vidste at Krig var nær [4]). For Vindene udspændtes vore Sejl, da Lumon viste Morgnen sine Strømme.

Anmærkninger:

1) Her begynder en Episode, som Ossian fortæller.

2) Heraf sees Ossians Foragt for den scandinaviske Gudsdyrkelse.

3) Et Exempel paa den Vildhed, som — efter Ossians Beskrivelse — udmærkede Scandinaverne fra Celterne.

4) Den Krig nemlig, som er Indholden af Temora.

Crothar.

1) Det var min Elskedes Røst! saae ete hans Besøg til Malvinas Drømme! Aabner eders Lufthaller, mægtige Toscars Fædre! udfolder eders Skyers Porte, Malvinas Komme er nær. Jeg har hørt en Stemme i min Drøm; jeg føler min Sjæls Flaggren. Hvi kom du, o Vind, fra Søens mørke Rullen? Din susende Vinge var i Træerne. — Malvinas Drøm forsvandt. Men hun saae sin Elskte, som hans Taagekjortel fløj paa Vinden; Solens Straale var paa dens Frynd-

fer, de glindste liig Udlændingens Guld. Det var min Elskedes Røst! faae ere hans Besøg til mine Drømme. — Men du boer i Malvinas Sjæl, mægtige Ossians Søn! Mine Sukke stige med Østens Straale; mine Taarer falde med Nattens Draaber. Jeg var et lysteligt Træe for dit Aasyn, Oscar, omringet af alle mine Grene; men din Død kom, liig et Stormkast fra Ørken, og nedstyrted mit grønne Hoved; Vaaren vendte tilbage med sin Regn, men mine Blade fremspirede ej. Møerne saae mig taus i Borgen, og rørte Frydharpen; Taaren var paa Malvinas Kind, Pigerne skuede mig i min Kummer. Hvi est du bedrøvet, sagde de, første blandt Luthas Piger? Var han yndig som Morgenstraalen, statelig for dit Aasyn?

Liflig er din Sang i Ossians Øre, strømfulde Luthas Datter! Du har hørt henfarne Barders Kvad i din Hviles Drøm, da Søvn nedsank paa dine Øine ved Moruths Rislen. Da du kom tilbage fra Jagten paa Solens Dag, da har du hørt Barders Kvad, og din Sang er liflig. Den er liflig, o Malvina, men

den smelter Sjælen. Der er Fryd i Tungsind, naar Fred boer i den Sørgmodiges Bryst. Men Sorg fortærer de Kummerfulde, o Toscars Datter, og deres Dage ere faa. De hensegne, som Blomsten, paa hvilken Solen skuer i sin Vælde, naar giftig Taage har faret over den, og dens Hoved er betynget med Nattens Draaber. Lyt til Ossians Kvad, o Pige, han mindes sin Ungdoms Dage.

Kongen befoel: jeg hejste mine Sejl, og foer ind i Cromas Bugt, i Cromas susende Bugt udi Erin. Højt paa Klinten knejste Crothars Spydkongens Taarne. Crothar vide berømt af sin Ungdoms Krige; men Alderdom boede nu trindt om Kongen. Rothmar løftede Sværd mod Helten, og Fingals Vrede brændte. Han sendte Ossian at møde Rothmar i Strid, thi Cromas Første var hans Ungdoms Ledsager.

Jeg sendte Barden foran mig med Sange; jeg kom i Crothars Borg. Der sad Helten blandt sine Fædres Vaaben; men hans Øjne vare blinde. Hans graae Lokker bølgede om en Stav, paa hvilken Krigeren støttede

sig. Han nynnede Oldtids Sang, da vore Vaabens Klang vakte hans Øren. Crothar opstod, udstrakte sin gamle Haand, og signede Fingals Søn. — Ossian! sagde Helten, min Arms Kraft er forsvunden. O kunde jeg løfte Sværdet, som paa den Dag, da Fingal kæmped ved Struthá. Han var den første blandt Dødelige; men Crothar havde ogsaa sin Roes. Morvens Konge lovede mig; og satte Calthars hvælvede Skjold paa min Arm, Calthar, som Helten havde slagen i Strid. Seer du det ej paa Væggen? for Crothars Øine have svigtet. — Er din Styrke lig din Faders, Ossian? Lad Oldingen føle din Arm.

Jeg rakte Kongen min Arm; han fatter den med sine skjælvende Hænder. Sukket stiger i hans Bryst, og hans Taarer rinde. — Du er stærk min Søn, sagde han, men ikke lig Morvens Konge. Men hvo er som denne Helt blandt de Vældige i Krig? — Lad Fæsten beredes i mine Haller, og mine Barder istemme Sangen! Stor er han, som nu er inden for mine Volde, gjenlydende Cromas Sønner!

Fæsten begynder; Harpen klinger; og Fryd er i Borgen. Men det var Fryd, som skjulte et Suk, der boede mørkt i hvert et Bryst. Den var lig Maanens matte Straale, udbredt over en Skye paa Himlen. Omsider ophørte Strengelegen, og Cromas bedagede Konge talte; han talte uden Taare, men Sukket syuldned midt i hans Stemme.

Fingals Søn! seer du ikke Mørket i Crothars Hal? Min Sjæl var ikke mørk ved Fæsten, mens mine Kæmper levede. Jeg jubled' for Fremmedes Aasyn, da min Søn straalte i Borgen. Men! Ossian, han er en Straale, som forsvandt og efterlod sig intet Spor af Lys. Han er falden, Fingals Søn, i sin Faders Krige. Rothmar græsrige Tromlos Første hørte at mine Øine vare slukte; han hørte at mine Vaaben vare ophængte i Hallen, og hans Sjæls Stolthed steeg. Han kom mod Croma: mine Mænd faldt for ham. Jeg greb mine Vaaben; men hvad kunde blinde Crothar gjøre? Mine Fjed vare forvildede; min Smerte var stor. Jeg ønskte de henfarne Dage — Dage, paa

hvilke jeg kæmped' og seired' paa Blodmarken. Min Søn kom tilbage fra Jagten, haarfagre Fovargormo. Han havde endnu ikke løfted sit Glavind i Kamp, for hans Arm var ung. Men Ynglingens Sjæl var stor; Tapperheds Ild lued i hans Øjne. Han saae sin Faders uroelige Gang, og hans Suk opsteeg. Cromas Konge, sagde han, er det fordi du ei har en Søn, er det for Fovargormos Arms Svaghed at dine Sukke stige? Jeg begynder, min Fader, at føle min Arms Kraft; jeg har draget min Ungdoms Sværd, og jeg har spændt Buen. Lad mig møde denne Rothmar med Cromas Ynglinger: lad mig møde ham, o min Fader; thi jeg føler min brændende Sjæl. Og du skal møde ham, sagde jeg, blinde Crotthars Søn? men lad Andre drage frem for dig, at jeg kan høre dine Fodtrin ved din Gjenkomst; for mine Øjne skue dig ej, haarfagre Fovargamo. Han gik, han mødte Fienden; han faldt, Fienden nærmer sig Croma. Han, som slog min Søn, er nær med alle sine spidse Spyd.

Ej er det Tid, svarte jeg, at fylde Skallen. Mine Kæmper saae mit Øjes Ild; trindt rejste de sig. Natten igjennem ginge vi over Heden. Blege Morgen steeg i Østen. En snæver, grønnende Dal laae for os; den savned' ikke sin Aae. Rothmars mørke Hær sees paa dens Bredder med alle deres glindsende Vaaben. Hen over Dalen kæmpede vi; de flyede, Rothmar sank under mit Sværd. Dag var dalet i Vesten, da jeg bragte hans Vaaben til Crothar. Den bedagede Helt følte dem med sine Hænder, og Fryd bestraalte hans Sjæl.

Folket samles til Borgen. Skallernes Lyd høres. Harperne røres. Fem Barder fremtræde, og synge, een for een [1]), til Ossians Roes; de udgød deres brændende Sjæle, og Harpen svarte deres Røst. Stor var Cromas Fryd, før Fred vendte tilbage til Landet, Natten nedsteeg med Taushed; og Morgnen vendte tilbage med Glæde. Ingen Fiende kom i Mulm med sit blinkende Spyd. Stor var Cromas Fryd, før barske Rothmar var falden.

Jeg opløftede min Røst for Fovargormo, da de lagde Kæmpen i Jorden. Den bedagede Crothar var der, men hans Suk hørtes ej, han ledte om sin Søns Saar, og fandt det paa hans Bryst. Fryd opsteeg i Oldingens Ansigt; han kom og talte til Ossian. Spydkonning, sagde han, min Søn er ikke falden uden Hæder. Den unge Kriger flyede ej, men mødte Døden i det han foer frem i sin Styrke. Lykkelige ere de, som døe i Ungdom, naar deres Rygte prises. De Feige vil ikke skue dem i Hallen, og smile ad deres skjælvende Hænder. Deres Minde skal æres i Sang; Pigens unge Taare triller. Men Oldingen bortvisner, langsomt, og hans Ungdoms Navnkundighed begynder at glemmes. Han falder i Løndom. Hans Søns Sukke høres ej. Der er Fryd omkring hans Grav; og hans Æres Steen rejses uden Taare. Lykkelige ere de, som døe i Ungdom, naar deres Rygte er trindt om dem.

Anmærkninger:

1) Digtet begynder med en Klagesang af Malvina over hendes Oscars Død; for at trøste hende fortæller Ossian om en anden Kriger, som ogsaa faldt i sin Ungdom. Digteren kjendte Hjertet, og vidste hvorledes man maa bære sig ad, naar man vil trøste.

2) Her ender hendes Sang, og Ossian begynder.

3) Denne Skik med Vexel- eller Væddesange var brugelig længe efter Ossian.

Ossians sidste Sang.

Bøj dit blaae Løb, o Elv, trindt om Luthas snævre Slette! De grønne Skove hvælve sig ud over den fra deres Bjerge! og maae den beskues af Middagens Soel! Tidselen er der paa sin Klippe, og ryster sit Skjæg i Vinden. Blomsten sænker sit tunge Hoved, neggrende stundom i Aftnens Pust. Hvi vækker du mig, o Vind? synes den at sige. Jeg er bedækket med Himmelens Draaber. Min Visnetid er nær, og Blæsten, som skal adsprede mine Blade. I Morgen skal Vandreren komme,

han som saae mig i min Skiønhed skal komme; hans Øine ville lede over Marken; men de ville ikke finde mig. Saa skulle de lede forgjæves om Conas Røst, naar den er forsvunden fra Marken. Jægeren skal komme ved Dagbrud, og min Harpes Stemme mon ikke høres: "Hvor er vognbaarne Fingals Søn?" Taaren vil være paa hans Kinder.

Kom da, Malvina, kom da du med alle dine liflige Toner; læg Ossian i Luthas Slette: lad hans Gravhøi knejse paa den yndige Mark. Malvina! hvor est du med dine Sange, med dine Fodtrins kjære Lyd? Alpins Søn, est du nær? hvor er Toscars Datter?

Jeg vandred, o Fingals Søn, forbi Tarluthas mossede Mure. Ingen Røg opsteeg fra Borgen, der var tyst blandt Bjergets Træer. Jagtens Raab var forbi; jeg saae Buens Døttre. Jeg spurgte om Malvina, men de svarede ikke. De bortvendte deres Aasyn; Skygger tilhylled deres Skjønhed. De vare lig Stierner over Nattens taagede Fjeld, hver skuende mat gjennem sin Skye.

[1]) Blid være din Roe, o faure Straale, snarlig har du dalet paa vore Bjerge. Statelig var din Nedgang, liig Maanen paa den blaae, bævende Bølge. Men du har forladt os i Mørkhed, første blandt Luthas Piger! Vi sidde paa Klippen, og der er ingen Røst; intet Lys uden Nattens Lue! Snart har du dalet, Malvina, vognbaarne Toscars Datter! Men du stiger liig Østens Straale blant dine Venners Aander, hvor de sidde i deres stormfulde Borge, Tordenens Haller. En Skye ruger over Cona: høje ere dens blaae, krusede Sider. Vindene ere under den med deres Vinger! deres Midte er Fingals Vaaning. Der sidder Helten i Mørkhed; hans Luftspyd er i hans Haand. Hans Skjold halv tilhyllet med Skyer, er som den mørkende Maane; naar dens ene Halvdeel endnu tøver i Bølgen, og den anden skuer mat hen ad Marken. Trindt om Kongen sidde hans Venner paa Taage, og høre Ullins Kvad; han slaaer den neppe synlige Harpe, og hæver den svage Røst. Med tusinde Blus oplyse de mindre Helte Luftborgen. Malvina hæver sig i

deres Midte; en Rødme er paa hendes Kind. Hun skuer sine Fædres ukjendte Ansigter, og bortvender sine taarefyldte Øjne.

Est du kommen saa sage, siger Fingal, o ædle Toscars Datter. Tungsind boer i Luthas Haller; min bedagede Søn er fuld af Sorg [2]). Jeg hører Conas Luftning, som pleied' at løfte dine tunge Lokker: den kommer til Borgen; men du er ikke der; dens Røst er traurig blandt dine Fædres Vaaben. Bort med din susende Vinge, o Vind! og suk paa Malvinas Grav, hist hæver den sig under Fjeldet, ved Luthas blaae Elv. Pigerne ere bortgangne til deres Sted, og du, o Vind, sørger ene der. Men hvo kommer fra det dunkle Vesten, baaren af en Skye? Et Smiil er paa hans blege, dugvædede Ansigt; hans Taagelokker flyde paa Vinden; han fremstrækker sit Luftspyd. Det er din Fader, Malvina! — "Hvi skinner du saa snarlig paa vore Skyer, siger han, o Luthas yndige Lys? Men du varst bedrøvet, min Datter, for dine Venner vare henfarne. Svage Menneskers Sønner vare i Borgen, og ingen til-

bage af Heltene, uden Ossian Spydkonning."

Og mindes du Ossian, vognbaarne Toscar, Conlochs Søn? Vore Ungdoms Krige vare mange; og vore Glavind ginge tilsammen ad Kampens Mark. De saae os komme, liig to nedrullende Klipper; og Udlændingens Sønner flyede. Hist komme Conas Kæmper — sagde de — deres Løb er i de overvundnes Spor.

Alpins Søn! drag nær til Oldingens Kvad. Fortids Daad er i min Siæl; min Hukommelse straaler paa de henfarne Dage, da vor Vei var paa Dybet. Alpins Søn! drag nær til den sidste Lyd af Conas Stemme.

Morvens Konge bød, og jeg opløftede mine Sejl for Vinden. Toscar, Luthas Herre stod ved min Side, da jeg besteeg den mørkeblaae Bolge. Vort Løb var til havombruste Berrathon, Stormes Ø. Der boede, i Alderdoms Lokker, den stærke Larthmor; Larthmor, som beredte sine Skallers Fæst for Comhals mægtige Søn, da han

drog til Starnos Borge i Agandekkas Dage. Men da Førsten ældedes, da steeg hans Søns Stolthed, haarfagre Uthals Stolthed, tusinde Pigers Elskede. Han bandt den gamle Larthmor og boede i hans larmfulde Haller. Længe forsmægtede Kongen i sin Hule ved det rullende Hav. Morgen kom ikke til hans Vaaning; ej heller den flammende Eeg om Natten; men Havvinden var der, og Maanens dalende Straale. Den røde Stjerne saae Kongen, naar den tindred' paa Vestens Bølge.

Snitho kom til Selmas Borg; Snitho, Larthmors Ungdoms Ven. Han fortalte om Berrathons Konge; Fingals Harme steeg. Tre Gange tog han Spydet for at udstrække sin Haand mod Uthal; men Mindet om hans Daad fremviste sig, og han sendte sin Søn og Toscar. Vor Fryd var stor paa det væltende Hav; og ofte halvuddrog vi vore Sværd; thi aldrig før havde vi kæmpet allene i Spydstrid.

Nat kom ned over Havet; Vindene foer bort paa deres Vinger. Kold og bleg er Maa-

nen; de røde Stjerner løfte deres Hoveder. Langsomt glide vi med Berrathons Kyst; de hvide Bølger tumle mod Klipperne. Hvilken Røst er denne, sagde Toscar, som kommer mellem Bølgernes Brusen? Den er sød, men sørgelig, lig henfarne Barders Stemme. Men jeg skuer Pigen; hun sidder paa Klippen allene. Hendes Hoved er nedbøjet paa hendes snehvide Arm; hendes sorte Haar er paa Vinden. Fingals Søn! hør hendes Sang! den er blid, som Lavaths glidende Vande. Vi kom til den tause Vig, og hørte paa Nattens Møe.

"Hvorlænge ville I rulle omkring mig" Havets blaatumlede Bover? Min Bolig var ej altid i Huler, ej heller under det susende Træe. Fæsten beredtes i Torthomos Hal; min Fader forlystedes ved min Stemme. Ynglingene saae mig i min Ynbighed, og signed brunlokkede Ninathoma. Da var det du kom, o Uthal, lig Himlens Soel. Pigernes Hjerter ere dine, ædle Larthmors Søn; men hvi forlod du mig ene midt iblandt brølende Bølger? Var min Sjæl mørk af dit Mord?

har min Haand løftet Sværdet? Hvi har du da forladt mig allene, høien Finthormos Konge?"

Taaren brast fra mit Øje, da jeg hørte Pigens Røst. Jeg stod for hende i min Rustning, og talte Fredens Ord. Du Hulens faure Indvaanerinde! hvilket Suk er i dette Bryst. Skal Ossian for dig løfte Sværdet, dine Fienders Bane? Torthomos Datter, stat op, jeg har hørt din Kummers Ord. Morvens Slægt er omkring dig, den Slægt, som aldrig fornærmed' de Svage. Kom til vor mørkbrystede Snekke, du deiligere end den dalende Maane! Vort Løb gaaer til det fjeldfulde Berrathon, til Finthormos gjenlydende Mure. Hun kom i sin Skjønhed, hun kom med alle hendes yndige Fjed. Taus Glæde lyste i hendes Ansigt, som naar Skygger flyve fra Vaarens Mark; den blaa Bæk rinder i Klarhed, og den grønne Buskt bøier sig over den.

Morgenen steeg med sine Straaler. Vi kom til Rothmos Vig. En Vildorne brød ud af Skoven; mit Spyd gjennembored' hans Side. Jeg frydede mig over Blodet, og for-

udsaae min vorende Hæder [3]). Men nu kom Buldret af Uthals Skare fra højen Finthormo; de sprede sig over Heden til Ornens Jagt. Selv skrider han langsom frem, i sin Styrkes Stolthed. Han løfter to spidse Spær. Ved Heltens Side er hans Sværd, Tre Ynglinger bære hans glatte Bue, fem springende Hunde ere foran ham. Efter ham fremtrine hans Krigere, beundrende Kongens Fjed. Statelig var Larthmors Søn; men hans Sjæl var mørk — mørk som Maanens forvirrede Aarsyn, naar den forkynder Stormene.

Vi fremstege paa Heden for Kongen; han standsed midt i sin Gang. Hans Krigere samledes omkring ham, og en graahærdet Barde fremtraadte. "Hveden ere de Fremmedes Sønner? begyndte Barden. De Ulykfaliges Børn komme til Berrathon, til vognbaarne Uthals Sværd. Han bereder ingen Fæst i sin Hal, Fremmedes Blod er i hans Strømme. Om I komme fra Selmas Volde, fra Fingals mostakte Volde, da udvælger tre Ynglinger, som kunne gaae til Kongen og forkynde

ham hans Kæmpers Fald. Maaskee kan Helten komme og udgyde sit Blod paa Uthals Sværd, saa skal Finthormos Rygte stige, lig Dalens voxende Træe."

Aldrig vil det stige, o Barde! sagde jeg i min Harmes Stolhed. Han vilde sammenkrympe sig for Fingals Aasyn, hvis Øjne ere Dødsluer. Comhals Søn kommer, og Kongerne forsvinde fra hans Ansigt; de sammenrulles som Taage ved hans Vredes Aande. Skulle tre forkynde Fingal, at hans Kæmper faldt? — Ja! — de kunne, o Barde! men hans Kæmper skal falde med Ære.

Jeg stod i min Styrkes Morkhed; Toscar drog sit Sværd ved min Side. Fienden fremvæltede som en Elv, blandede Dødstoner lyde. Mand tog Mand, Skjold mødte Skjold; Staal blandede sine Straaler med Staal, Pile hvine gjennem Luften, Spyd klirre mod Brynier, paa kløvede Skjolde Sværdene springe. Som en bedaget Lunds Bragen under den brølende Storm, naar tusinde Aander brække dens Træer om Natten, saaledes var Vaabnenes Larm. Men Uthal

faldt under mit Sværd, og Taaren hang i mit Øje. Du er falden, unge Træe! sagde jeg, omgivet af al din Skjønhed. Du er falden paa dine Sletter, og Marken er bar. Vindene komme fra Orken, og der er ingen Lyd i dine Blade. Fager est du i Døden, vognbaarne Larthmors Søn.

Ninathona sad paa Kysten, og hørte Kampens Drøn. Hun fæsted' sine røde Øine paa Lethmal, Selmas graahærdede Skjald; thi han blev tilbage paa Strandbredden hos Torthomos Datter. "Oldtids Søn, sagde hun, ieg hører Dødens Bulder. Dine Venner have mødt Uthal, og Helten er falden. O at jeg var bleven paa Klippen, indsluttet af tumlende Bølger! Da vilde min Sjæl været sorrigfuld; men hans Død vilde ikke naaet mit Øre. Est du falden paa din Hede, o højen Finthormos Søn! du forlodst mig paa Klippen; men min Sjæl var fuld af dig. Højen Finthormos Søn! est du falden paa din Hede!" — Bleg rejste hun sig i sine Taarer, og saae Uthals blodige Skjold; hun saae det i Ossians Haand; forvildede vare hen-

des Trin paa Heden. Hun fløj; hun fandt ham; hun faldt. Hendes Sjæl foer ud i et Suk. Hendes Haar bedækker hendes Ansigt. Mine bristende Taarer rinde. En Gravhøj hævede sig over de Ulykkelige, og min Sang lød: "Hviler, ulykkelige Ungdoms Børn! hviler ved Bækkens Rislen! Pigerne ville skue eders Grav paa Jagten, og bortvende deres grædende Øjne. Eders Rygte vil være i Sangen; Harpens Stemme vil høres til eders Priis. Selmas Døttre skulle høre den, og eders Roes skal være i fremmede Lande! — Hviler, I Ungdomsbørn, hviler ved Bækkens Rislen!"

Tvende Dage tøvede vi paa Kysten; Berrathons Kæmper samledes. Vi førte Larthmor til hans Borg; Skallernes Fæst blev givet. Oldingens Fryd var stor; han beskuede sine Fædres Vaaben, de Vaaben, han havde forladt i Hallen, da Uthals Stolthed steeg. Vi vare navnkundige for Larthmor, og han lovede Morvens Ædlinge; men han vidste ej at hans Søn var falden, Uthal i Styrkes Skjønhed. De havde fortalt, at

han flyede til Skovene med Kummers Taarer; saa havde de fortalt; men han var taus i Graven paa Rothmas Hede.

Den fjerde Dag hejste vi vore Sejl for Nordvindens Brusen. Larthmor kom til Bredden, og hans Barder istemte Sangen; stor var Kongens Glæde. Han saae til Rothmas skumle Hede; han saae sin Søns Grav, og Mindet om Uthal fremsteeg. Hvo af mine Helte, sagde han, ligger der? Han synes at have været blandt Spydkongerne. Var han berømt i min Hal, før Uthals Stolthed steeg? I ere tause, I Berrathons Sønner! Er Heltenes Konge falden? Mit Hjerte smelter for dig, o Uthal, endskjønt din Haand var imod din Fader. O at jeg var bleven i Hulen! og min Søn boede i Finthormo! Jeg kunne have hørt hans Fodtrin, naar han gik ud at jage Vildornen. Jeg kunne have hørt hans Stemme i min Hules Vind. Da ville min Sjæl have frydet sig; men nu boer Mørke i mine Haller.

Saa var min Daad, Alpins Søn, da min Ungdoms Arm var stærk; saa var Toscars Id, vognbaarne Conlochs Søn! men Toscar er paa sin flyvende Skye, og jeg er allene ved Lutha; min Stemme er lig Stormens sidste Puft, naar den forlader Skovene. Men Ossian skal ikke længe være allene; han skuer den Skye, som skal favne hans Aand; han skuer den Skye, som skal danne hans Kjortel, naar han fremstiger paa sine Bjerge. Svage Menneskers [4]) Børn skulle see mig, og beundre Oldkæmpernes Skikkelse. De skulle krybe til deres Huler, og see til Himlen med Forfærdelse; thi min Gang skal være i Skyerne, og Mørke skal frembølge ved min Side.

Led, o Alpins Søn, led Oldingen til hans Skove. Stormene begynde at hæve sig; Søens mørke Bølger bruse. Bøjer sig ikke et Træe fra Mora, med sine Grene nogne? det bøjer sig, Søn af Alpin, i den hvinende Blæst; min Harpe hænger paa en skaldet Qvist; sørgelig er dens Strenges Klang. Rører Vinden dig, o Harpe, eller er det en forbifarende Aand? Det er Malvinas Haand!

men bring mig Harpen, Alpins Søn! en anden Sang skal lyde; i Klangen skal min Sjæl henfare. Mine Fædre skulle høre den i deres Lufthaller. Deres dunkle Ansigter skulle nedbøje sig med Fryd fra deres Skyer, og deres Hænder modtage deres Søn.

5) Den gamle Eeg luder over Elven; den sukker med al sit Mos. Ved dens Fod hviner den visnende Bregne, og blander sig bølgende med Osians Haar. Slaae Harpen, hæv Sangen! værer nær med alle eders Vinger, I Vinde; bærer de sorgfulde Toner til Fingals Skyborg — bærer dem til Fingals Borg, at han kan høre sin Søns Stemme, hans Stemme, som priste de Tappre. Nordvinden aabner dine Porte, o Konge! og jeg skuer dig siddende paa Skyer dunkelt glimtende i al din Rustning. Ej er din Skikkelse nu de Tappres Skræk, men lig en Regnskye, naar vi see Stjernerne bag ved den med deres grædende Øjne. Dit Skjold er ligt den gamle Maane; dit Glavind en Taagestotte, halv oplyst af Ild. Mørk og svag er Helten, som vandred i Glands tilforn. Men dine Fjed ere

paa Orkens Storme og Uvejrsskyerne fortne i din Haand. Du tager Solen i din Vrede, og skjuler den i dine Skyer. Svage Menneskers Sønner forfærdes; og tusinde Regnskyl nedstyrte. Men naar du fremskrider i din Blidhed, er Morgenluftningen nær ved din Gang. Solen smiler i sine blaae Marker, og Bækken slynger sig klar gjennem sin Dal. Buskene vugge deres grønne Hoveder i Vinden; Raaerne springe mod Orken.

Men der er en Dundren i Heden! Stormen sagtnes! — Jeg hører Fingals Røst: længe har den været borte fra mit Øre. "Kom Ossian, kom? siger han. Fingal har vundet sin Roes. Vi henfore som Luer, der der have skinnet for en Tid; vor Bortgang var i Navnkundighed. Skjøndt vore Kampmarker ere mørke og tause, er dog vort Rygte i de sire graae Stene. Ossians Stemme er hørt, og Harpen rørt i Selma. Kom Ossian, kom — siger han — og flyv med dine Fædre paa Skyer!" — Og komme vil jeg, du Heltes Konning! Ossians Liv udslukkes. Jeg begynder at forsvinde paa Cona,

og mine Fjed sees ikke i Selma. Ved Moras Steen skal jeg indslumre. Vindene, som hvine i mine graae Haar, skulle ikke vække mig. Bortiil paa dine Vinger, o Vind; du kan ikke forstyrre Skjaldens Hvile. Natten er lang; men hans Øjne ere tunge. Bort, du susende Vind. Men hvi est du bedrøvet, Fingals Søn? hvi voxer din Sjæls Skye? Fortids Kæmper ere gangne heden; uden Navnkundighed ere de døde. Fremtids Sønner skulle henfare, og en anden Slægt opstaae. Menneskene ere liig Havets Bølger, liig skovrige Morvens Løv; de forsvinde i den hvinende Storm, og andre Blade løfte deres grønne Hoveder. Var din Skjønhed varig, o Ryno? stod vognbaarne Osscars Styrke? Fingal selv forsvandt, og hans Fædres Haller forglemte hans Fjed. Og, skal du blive tilbage, gamle Skiald! naar de Vældige segned? Men mit Rygte skal blive tilbage, og voxe liig Morvens Eeg, som løfter sit brede Hoved mod Stormen, og jubler i Vindens Løb.

Anmærkninger:

1) Ossian taler.

2) Her menes Ossian, som elskede Malvina baade for hendes Kjerlighed til hans Søn Oscar, og for hendes Opmærksomhed ved hans Sange.

3) Det lader næsten som han ansaae dette for et Omen.

4) Den Generation som kom efter Ossian, maae være nedsiunken til Ladhed og et ukrigerst Levnet, siden Digteren stedse kalder dem: svage Mennesker. Traditonerne tie ogsaa aldeles om dem.

5) Det Stykke herfra og til Enden synges endnu i Højskotland med en vild skjendt simpel Melodie.

Navne-Register

efter Digtenes Orden.

Første Deel.

Kampen med Caros.

Caros. See Anmærkningerne.

Toscar. En af de fornemste Helte i Fingals Tid, og jævnaldrende med Ossian. Han var en Søn af Conloch, og Broder til den ulykkelige Galvina. See Fingal, 2den Sang! Hans Malvina var forlovet med Ossians Søn Oscar. Derfor dedicerer Ossian hende de fleste af sine Digte.

Ossian. Hans Stamfader var Trenmor, som først blev en Slags Overkonge i Scotland. Trenmor havde to Sønner: Conar, som blev Konge i Temora over den nordlige Deel af Irland. Om hans Afkom see mere i Hel-

tedigtet Fingal! Trenmors anden Søn var Trathal, som succederede ham. Trathals Søn heed Comhal, som var Fader til Fingal. Fingal havde 4 Sønner og een Datter. Med Roscrana, en Datter af Cormac, Conars Søn i Temora, avlede han Ossian og Fergus eller Fercuth. Med sin anden Kone Clato havde han Ryno, Fillan og Bosmina. Ossian ægtede Everallin, en Datter af Branno, Ræsekonge i Irland. Hans eneste Søn var Oscar, hvis tidlige Død fortælles i første Sang af Temora. Ryno og Fillan døde ogsaa begge unge og ugifte. Fergus omtales saare sjælden af Digtere, og med det Epitheton "skummel." Dog sige Traditionerne at han succederede Ossian og blev Stamfader for en Række af scotske Konger.

Crona. En Aae, som løber i Carron.

Ardven. En Bjergegn i Scotland.

Ryno. Ikke Fingals Søn, men en berømt Barde i hans Tid.

Cona. En Dal nær ved Fingals Borg. Efter den kaldes Digteren ofte "Conas Stemme", fordi den ventelig var det Ynglingssted, hvor han kvad sine Sange.

Togorma. En Ø ved Scotland.

Morven. En Egn i det vestlige Scotland, som var Fingals egentlige Arverige. Over det øvrige var han og kun Overherre. Thi Scotland var dengang inddeelt i mange Claner eller Stammer, som hver havde sin egen Smaakonge

Carun. Er den nuværende Flod Carron.

Comala. See næste Digt!

Hidallan. Var forelsket i Comala. Hans Kjærlighed blev ubønhort; thi hun havde skjænket Fingal sit Hjerte. Enten for at hævne sig eller for at udslette Fingals Billede af hendes Sjæl, indbilder han hende at hendes Elskede er falden. Hun dør af Sorg og da Fingal erfarer Aarsagen til hendes Død, jager han Hidallan fra sin Hær, for at han skal "visne som en bladløs Eeg." Den største Straf han kunde tilkjende ham.

Lamor. Hidallans Fader og Søn af Garmallon; forresten ubekjendte Personer.

Balva. Maaskee den Flod, som under samme Navn løber gjennem Stirlingshire.

Lano. Skal have været en Sø etsteds i Scandinavien, hvoraf der opsteeg en dødelig Damp. Maaskee denne dræbende Damp blot har været usunde, Sygdom medbringende Dunster.

Comala.

Comala. See Anmærkningerne.

Morni. Næssekonge i Scotland og Descendent af Colgach, der omtales af Tacitus i Agrippas Levnetsbeskrivelse under det latiniserede Navn Galgacus.

Caracul. See Anmærkningerne.

Sarno. Comalos Fader, Konge paa Inistore d: Ørkenøerne.

Comhal. Fingals Fader.

Galmal. Et Bjerg.

Lochlin. Det er meget vanskelig at bestemme, hvilket Land egentlig betegnes ved dette Navn; om det er en Betegnelse for hele Scandinavien, eller allene for Jylland — som Macpherson mener. Ordet selv er galisk, og betyder en Sø, som er fuld af Søer, eller omgivet deraf. Ligesaa vanskelig er det at komme efter hvo de scandinaviske Helte og Heltinder have været, som forekomme i disse Digte; thi for det første tillægger Ossian dem som oftest poetiske, selvgjorte Navne, og for det andet er vort Lands Historie angaaende den Tid meget mørk og upaalidelig. Jeg erklærer da engang for alle, at saa ofte der forekommer noget, som angaaer vore Lande, holder jeg mig ligefrem til

Macpherson; thi at fremsætte noget Afgjørende føler jeg mig ej istand til, og jeg vil ikke forvilde Læseren med at gjætte.

Fidallan. Først Konge over Orkenoerne.

Inisthona.

Inisthona. Et galisk Ord, som betyder Bølgernes Ø, og da den ogsaa kaldes "Lundenes Land" — kan det maaskee være Sælland, hvis gamle Navn var Sjalund. Dette Poem er en Episode af et heelt Heltedigt, som — saanær — er forkommet.

Selma. Fingals Borg.

Agandecca. En Datter af Starno og Broder til Swaran. Om hendes Kjerlighed til Fingal og ulykkelige Endeligt see mere i den anden Sang af Fingal.

Annir. Konge paa Inisthona; forskjællig fra Annir Starnos Fader.

Runa. En Vig paa Inisthona.

Argon og Ruro. Annirs Sønner nævnes ikke siden.

Cormal. En Næsekonge i Scandinavien.

Ronan og Ogar. Kæmper i Ossians Følge.

Carricthura. En af Orkenøerne, hvor Tomalas Broder Cathulla regjerede.

Ullin. En af Fingals første Barder.

Cronnan og Minona vare formodentlig en Sanger og Sangerinde, som opførte dette Skuespil for Fingal. Deres Navne synes at tilkiendegive dette, thi Cronnan betyder "en sørgelig Lyd", og Minona "et mildt Vindpust." — Shilric og Vinvela vare nu døde, og de to Omtalte have da forestilt deres Personer.

Branno. En Elv; der ere endnu forskjellige af dette Navn i Scotland.

Carmora. Et Bjerg, eller maaskee Shilrics Bjergslot.

Lodas Aand. Efter al Rimelighed ingen anden end Odin. Lodas Kreds ere de Offersteder eller Tinghøje, som endnu sees paa adskillige Steder.

Sora. En af Scandinaviens Underdelinger, uvist hvilken.

Frothal. Ansees for at have været en af Saxos Frøder; Navnet ligner i det mindste. Frothals Fader var Annir, og hans Broder Erragon. Man mærke, at hos Ossián forekomme trende under Navnet Annir; den ene Konge paa Inisthona, den anden i Sora, og den tredie i Lochlin.

Thubar. En af Frothals Helte og Underkonger.

Gormal. Et Bjerg nær ved Kongeborgen i Lochlin.

Starno. Konge i Lochlin. See Fingals anden Sang.

Carril. En berømt Barde, som ofte indføres i Ossians Digte.

Connal. En af Fingals Kæmper.

Dargo. En Britter.

Lora. En Flod i Scotland.

Cathloda.

Første Sang.

Cathloda. Dette Digt kaldes formodentlig saa fordi Odin saa ofte omtales deri. Fingal var paa en Reise til Orkenøerne ved Storm fordreven til Lochlin, hvor Kongen Starno, deels ved Magt, deels ved List søger at dræbe ham. Cathloda betyder "Odins Krig."

Lutha. En Flod i Scotland. Luthas Jægerinde er Malvina.

Duthmaruno. En Næssekonge i Scotland, af scandinavisk Herkomst.

Crommaglas Strutmor og Cormac. Helte i Fingals Følge, som allerede havde fulgt

hans Fader Comhal paa hans sidste Tog mod Morni, hvor han faldt.

Cromacharn. Et Landskab i Scandinavien, hvor Duthmaruno var fra.

Crumthormoth. En af Orken- eller Shetlands-Herne.

Svaran. Starnos Søn; han spiller en Hovedrolle i Heltedigtet Fingal.

Crathmocrolo. Duthmarunos Rige.

Candona. Duthmarunos Søn, blev siden berømt for sin Færdighed i Vildsvinjagt.

Torcultorno. Conbancarglas Fader havde indbudet Starno, til et Gjæstebud; men dræbte et Vildsvin som ellers havde kommet Starno paa Skud. Dette blev anseet som en Overtrædelse af Gjæsteretten, og Starno opbragt herover, ihjelslog Torcultorno, og bortførte hans Datter.

Lulan. En Flod i Scandinavien, som Macpherson mener at være Luleaae i Sverrig.

Uthorno. Et Bjerg i Scandinavien.

Cruthloda. Den samme som Lodas Aand.

Anden Sang.

Colglancrona. En Slette paa Grændsen af Brittanien.

Lanul. Duthmarunos Hustru.

Den Episode, som slutter denne Sang kaldes af Høiskotterne "Fon Oimarra, det er Valkyriernes Sang, fordi — siger Macpherson, at disse ansaaes for Musikkens Opfindere.

Tredie Sang.

Annir. Starnos Fader, den tredie af dette Navn.

Agandecca. Fingals Hjerte røres ved Mindet om hende, som Faderen Starno dræbte, ligesom han i denne Sang roser sig af at have ombragt sin Søster Foirnarbragal.

NB. De Navne, som kun forekomme engang, og ingen videre Oplysning behove, forbigaaes for Kortheds Skyld.

Oinamorul.

Oinamorul. Datter af Malorchol, Kongen i Fuarfeden scandinaviſk Ø. Hvad det har været for een, og hvorfor den kaldes "vilden omtaler Macpherson ikke.

Concathlin. Ansees for at have været Polarstjernen. Det være nu denne, eller en anden, saa er det dog mærkeligt, at Celterne og Scandinaverne beseilede det store Hav, som adskiller dem, ene ved Stjernernes Veiledning.

Albin. Egentlig den hele britaniske Øe, men undertiden blot den sydlige Deel.

Goel.

Goel. En Søn af den berømte Morni, som her skildres i sin første Kamp.

Ullin. Irland, egentlig kun den nordlige Deel.

Lathmon. Nuaths Søn, og Broder til den ulykkelige Oithona, regierede over et Stykke af det nordlige Engeland.

Carmonas Bugt gik ind til Selma, Fingals Borg.

Strumon. En Flod i Nærheden af Selma.

Evirallin. Ossians Kone.

Branno. Hans Svigerfader.

Duvranna. Der er endnu en Flod i Scotland, som falder i Havet ved Banff, og kaldes Duvran.

Cutha. Lathmons Kone eller Kjæreste.

Dunlathmon, hans Borg.

Oithona.

Leth. Dennes Søn Morlo er een af Fingals navnkundigste Helte.

Tromathon. En ubeboet Øe blandt Hebriderne.

Cuthal. Cuthals Forste er Dunrommath, som bortforte Oithona. Af Goels Tale til ham sees, at han fulgte Lathmon paa hans Tog mod Morven, og var iblandt dem, som flyede for Ossian og Goel i deres natlige Overfald.

Fingal.

Forste Sang.

Fingal. Indholden af dette Heltedigt er korte, lig følgende: Cuchullin, Konge paa Den Sky, bestyrede det irske Rige under Cormacs Mindreaarighed. Swaran, Starnos Son, gjor Landgang paa Den. Cuchullin modsætter sig ham, men nodes til at vige. Nu kommer Fingal, som var kaldet til Hjelp. Han overdrager først Comandoen til Goel, efter dennes Begjæring, men Goel er ikke istand til at imodstaae Swaran. Nu anforer Fingal selv, overvinder Swaran i en Tvekamp, og lader sine Sonner forfolge hans Hær. Tilsidst loslader Fingal Swaran, giver ham sine Skibe tilbage som denne tilbyder ham, opsoger derpaa Cuchullin, troster ham og vender tilbage til Morven. Hele Digtet er fuldt af Episoder.

Cuchullin. En af de ossianske Helte var Konge paa den hebridiske He Sky. Formedelst sin Viisdom og Tapperhed blev han valgt

til Formynder for den unge Konge Cormac i Temora. Derfor gave Barderne ham det Hædersnavn "Cuthullin", det er Ullins eller Irlands Røst.

Tura. Cuchullins Borg i Irland.

Carbar. En forresten ubekjendt Person. Der forekommer flere af dette Navn i disse Digte.

Malmor. Et Bjerg.

Cabat. Cuchullins Bestefader, var saa navnkundig for sin Tapperhed, at hans Efterkommere plejede at slaae paa hans Skjold, naar de vilde opflamme hinanden til Kampen.

Cromla. Et Bjerg i Irland.

Lena. En Hede, hvor Handlingen i dette Digt gaaer for sig.

Inisfall. Irland; af Innis: en Øe, og Fael: en Colonie, som nedsatte sig der.

Connal. Cuchullins Ven, Konge paa Togorma, en hebridisk Øe, spiller en vigtig Rolle i Digtet.

Cormac. Irlands unge Konge.

Lego. En Søe i Irland.

Erin. Irland; af Er: Vesten, og In: en Øe. Ved Jerne have Strabo og Casaubonus nok meent den nordlige Deel af Brittanien.

Calmar. En af de meest udmærkede Helte i denne Krig. Han var fra det sydlige Irland af Fir-

bolgernes Nation, og en født Fiende af den Trenmorske Stamme, som han nu desuagtet hielper mod deres fælleds Fiender Scandinaverne. See 6te Sang af Temora!

Semo. Cuchullins Fader.

Fergus. en Søn af Rossa, omtales ej siden.

Golbun. Et Bjerg i Slig i Irland.

Dunscach. Cuchullins Borg paa Sky.

Bragela, hans Hustrue.

Anden Sang.

Luath. Cuchullins Hund. Man viser endnu den Steen paa Sky, ved hvilken Cuchullin skal have bundet den.

Muris Hald. Skal — efter de irske Barders Sagn — have været en Slags Krigsskole i Irland. Ordets Etymologie understøtter denne Mening; thi det betyder en Klynge af Mennesker.

Lubar. En Flod tæt ved Krigsskuepladsen.

Tredie Sang.

Lara. Calmars Borg.

Fergus. Fingals Søn, og ikke hiin Helt, som nævnes i forste Sang.

Craca. Formodentlig en af Shetlandsøerne. Hendes Historie, eller og hendes Søsters

fortælles i den 6te Sang; men er udeladt af Macpherson, hvilket bebreides ham af hans Landsmænd.

Fjerde Sang.

Cormac. En Irlænder, forskjællig fra hiin unge Konge i Temora.

Contal. Ikke Cuchulkins Ven, men en scotsk Helt, hvis Død findes i Temora.

Dermid. Spiller ligeledes en vigtigere Rolle i Temora.

Femte Sang.

Allad. See Anmærkningerne.

Ullin. Ikke Fingals Barde, men en ældre Helt.

Carbar. Atter en af dette Navn, hvoraf her forekommer saa mange. De ere alle ubetydelige Biperſoner, undtagen Carbar Borbaduthuls Søn, Firbolgernes Konge, som myrder den unge Cormac, og er en af Hovedperſonerne i Temora.

Sjette Sang.

Mora. Et Bjerg ved Lenas Hede.

Lonval. Et Navn, som Inibaca, Kongens Søster opdigter.

Malmor. Den Kamp, som Swaran berører mellem Fingal og ham selv paa dette Bjerg, har været en venskabelig Kamp, som var Brug ved Gjæstebud. Saadan en Kamp er det Fingal atter tilbyder Swaran, og denne afslaaer.

Connan. Forekommer ikke mere.

Aldo.

Erragon. Annirs Søn og Frothals Broder i Sora. Han hedder egentlig Fergthon, Bolgernes Rasen.

Lumar. En Bugt i Sora.

Feregt. Den samme som Fergus, Fingals Søn.

Cuchullins Død.

Torlath. En af Firbolgernes Konger, som søgte at støde den unge Cormac fra Tronen.

Slimora. Et Bjerg ved Søen Lego i Irland.

Lara. Calmars Borg laae nær ved Søen Lego, hvor Cuchullin havde opslaaet sin Lejr, og dette giver vel Anledning for Carril til at synge om hans Død. Han var den sidste af sin Stamme.

Alcletha. Calmars Moder. Dette Ord betyder "aftagende Skjønhed"; det er da formodentlig et poetisk Navn, givet hende af Digteren.

Darthula.

Darthula. En Datter af Colla, Næsekonge, som var een af dem, der forsvarede den unge Cormac. Han boede paa Selama i det nuværende Ulster.

Nathos, Althos og Ardan, Cuchullins Søstersønner. See Anmærkningen.

Carbar. Borbarduthuls Søn, Firbolgernes eller de sydlige Irlænders Overkonge, boede i Atha. han var den trenmorske Families værste Modstander, myrdede Colla, den unge Konge Cormac og flere, alt efter Cuchulins Død. See mere om ham i Temora.

Etha. En Søe i Scotland hvorved Usnoth boede.

Truthil. Darthulas Broder, dræbt af Carbar.

Lamhor. En Barde.

Anden Deel.

Temora.

Første Sang.

Moilena. En Hede ikke langt fra Lena, hvor, Fingal og Swaran strede, er Krigsskue pladsen i denne Epope.

Malthos. En af Carbars første Helte, modig, kold og mørk, men ærlig, beskeden og djerv. Han overlever Krigen.

Hidalla. En anden Næssekonge i Carbars Hær, ung, fyrig, ædel, blid og Digter. Han falder for Ossians Haand. See 8de Sang.

Foldath. Den tapreste af alle Bolgerne næst efter Cathmor; men vild, trædsk og grusom. Han dræbes af Fillan.

Connal. Duthcarunns Søn, maa ej contunderes med Connal, Colgars Søn, Cuchullins Ven. See mere om den første i Tem. 3die Sang.

Dermid. Bekjendt fra Fingal.

Dora. Et Bjerg nær ved Temora.

Artho. Cormacs Fader.

Anden Sang.

Bolga. Den sydlige Deel af Irland, befolket fra Bretagne. Bolg betyder en Pil, og Firbolg, Bueskyttere.

Crothar. Cathmors Stammefader, den første som nedsatte sig i Atha.

Alnecma. Det nuværende Connaught.

Tredie Sang.

Evirchoma. Goels Hustrue.

Duthula. En Flod i Connaught.

Colculla. Borbarduthuls Broder, Cathmors og Carbars Farbroder.

Fjerde Sang.

Ulerin. Veiviseren til Erin, en Stjerne, som de fulgte, der sejlede fra Scotland til Irland.

Carbar. Konge i Temora. Kongerne paa dette Sted af Fingals Familie var følgende: 1) Conar, Trenmors Søn; 2) Cormac, Conars Søn; 3) Carbar, Cormacs Søn regjerede kort; 4) Artho, Carbars Søn; 5) Cormac, Arthos Søn, myrdet af Carbar i Atha; 6) Feradartho, Arthos yngere Halvbroder, indsat af Fingal.

Sulmalla. Cathmors Elskede, en Datter af Conmor, Konge i Inishuno, formodentlig Wales.

Cluba. En Vig i Inishuno.

Lumon. Et Bjerg sammesteds.

Larthon. Den første af Cathmors Slægt, som seilede fra Wales over til Irland.

Femte Sang.

Clonos Dal. Laae i Irland og havde sit Navn af Clono, een af Dermids Forfædre,

som der blev ihjelslagen og begraven. Den saarede Dermid staaer ved hans Grav.

Sjette Sang.

Bathor. En ubekjendt Helt. Jeg har været i Uvished, om her ikke burde staae Cathmor.

Clungalo. Sulmallas Moder.

Syvende Sang.

Clonmal. Formodentlig en Druide.

Sonmor. Borbaduthuls Fader; Clunar hans Broder.

Sulallin. Sonmors Hustrue.

Flathal. Larthons Hustrue.

Ottende Sang.

Condan. En Barde, som flygtede fra Temora med Feradartho, da Cormac blev myrdet.

Dunmora. Et Bjerg i Nærheden af Moilena.

Clamin. Clonars Hustrue.

Selmas Sange.

Minona. See Carricthura! Hendes Broder Morar, hendes Fader Torman, Konge paa en af Hebriderne.

Armin. Konge paa en af Hebriderne. Arindal og Daura hans Børn.

Colga og Annira, Carmors Born.
Cura. Formodentlig en af de nordlige Ber

Conlath og Cuthona.

Ithona. Bølgeoe, en af de ubeboede Hebrider.
Fercuth. Ikke hiin Fingals Søn.
Maronnan. Toscars Broder.
Selama. Toscars Borg paa Kysten af Irland.
Cuthona. Bølgernes sørgelige Lyd, et poetisk Navn, givet hende af Ossian; efter Traditionen hedte hun Gormhuil eller blaasjet.

Calthon og Colmal.

Calthon og Colmar vare Sønner af Rathmor, som boede ved Clutha, formodentlig Floden Clyde.
Colmal. En Datter af Dunthalmo, Konge ved Floden Teutha, nu Tweed.
Altheutha. Dunthalmos Borg.
Diaran. Fader til den Connal, som blev skudt af sin Kjereste Crimora. See Carricthura.
Dargo. En af Fingals berømte Helte.

Carthon.

Balclutha. Cluthas Borg.

Reuthamir. Konge i Balclutha.

Connal. Maaskee han som faldt for Foldaths Haand i Temora.

Cathlin.

Cathlin. Cathmols Datter.

Rathcol. En Dal, ikke langt fra Duthcarmors Borg.

Carmal. En scandinavisk Konge, kommen for hjelpe Druiderne.

Sulmalla.

Lorma. Sulmallas Broder.

Stromlo. Et ildsprudende Bjerg, uvist hvor.

Crothar.

Crothar. Konge over Croma, et Landskab i Irland.

Rothmar. Crothars Nabo, Konge over Tromlo.

Ossians sidste Sang.

Berrathon. En af Orken- eller Shetlands-Oerne.

Larthmor. Konge der.
Ninathona. Torthomas Datter, forladt paa en øde Ø af hendes Elsker Uthal.
Finthormo. Uthals Borg.

Rettelser.

Første Deel:

Side 2 — 20 Lin. ak, læs: et
— 25 — nederste Lin. paa Osstans, læs: om Osstans.
— 29 — 3 Lin. Jog, l. Jeg.
— 32 — 8 Lin. falde, l. faldt.
— 53 — ned. Lin. hælde, l. hældende.
— 57 — næstsidste Lin. Elv, l. Eeg.
— 64 — 13 Lin. Kule, l. Kulle.
— 81 — 9 Lin. Valgpladsen, l. Valpladsen.
— 87 — 3 Lin. fordt, l. forbi.
— 89 — 9 Lin. han, l. ham.
— 92 — 9 Lin. Had, l. Hald.
— 95 — 2 Lin. Mor-, l. Morvens.
— 99 — 14 Lin. vær, l. være.
— 102 — 3 Lin. Hjerter i, l. Hjerter saa i.
— 111 — næstsidste Lin. min, l. din.
— 116 — 5 Lin. fra Enden, blaaet, l. blaat.
— 119 — 9 Lin. Bølger omslydte, l. bølgeromslyste.
— 196 — næstsidste Lin. beragter, l. betragter.
— 203 — sidste Lin. runge, l. ruge.
— 208 — næstsidste Lin. seer, l. sees.
— 208 — sidste Lin. umisundelige, l. umisundelige.
— 223 — 20 Lin. maae smelte, l. vil smelte.
— 241 — næstsidste Lin. vest er, l. vester.
— 254 — 8 Lin. l. Fjernlandets Søn! du boer.
— 272 — 2 Lin. Selma, l. Selama.

Anden Deel:

— 18 — 12 Lin. l. Skal jeg ile til Kamp.
— 49 — næstsidste Lin. Erona, l. Cona
— 60 — 5 Lin. fra Enden, l. der havde disse graae Haar.
— 103 — 10 Lin. seer, l. foer.
— 108 — 9 Lin. Krigeren, l. Krigerne.
— 110 — 4 Lin. hørte, l. isørte.
— 119 — 6 Lin. fra Enden, Helte l. Helten.
— 129 — 3 Lin. holder, l. hælder.
— 130 — 16 Lin. Sorgfaldne, l. Sorg, faldne.
— — — 4 Lin. fra Enden, l. Lenas blaasjede.
— 131 — 4 Lin. jig, l. jeg.
— 132 — 3 Lin. l. morke Malthos i o. s. v.
— 133 — 10 Lin. l. modes med.
— 135 — 6 Lin. fra Enden, l. Mos.
— 142 — 5 Lin. fra Enden, l. de vældiges.
— 153 — 2 Lin. saureste, l. saureste.
— 178 — 3 Lin., l. aienkalder.
— 183 — 16 Lin., Stenenes Mos.